༄༅། །བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་བ།
Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

TBRC Volume Number	3602
TBRC Work Number (W)	23636
Title	མང་ཐོས་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་སྒྲོར་ = the collected works of mang thos klu sgrub rgya mtsho collected works of mang-thos-klu-sgrub-rgya-mtsho
Author	མང་ཐོས་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ klu sgrub rgya mtsho
Descriptor	
Original Publication	
Place	[kathmandu]
Publisher	saskya rgyal yons gsun rab slob gner khan
Date	1999
Total Volumes	4
Current Volume (of Total)	4
Number of TBRC Introductory Pages	2
Number of Introductory Pages	6
Number of Text Pages	438
TBRC Scanning Information	scanned at the tibetan buddhist resource center, 115 5th ave., 7th ave., new york city, ny 10003 2003

The Library of Congress >> Go to Library of Congress Authorities

LIBRARY OF CONGRESS ONLINE CATALOG

Help | New Search | Search History | Headings List | Titles List | Request an Item | Account Status | Other Databases | Start Over

DATABASE: Library of Congress Online Catalog
YOU SEARCHED: Author/Creator Browse = man-thos klu
SEARCH RESULTS: Displaying 2 of 2.

◀ Previous

Brief Record | Subjects/Content | Full Record | MARC Tags

Man-thos-klu-sgrub-rgya-mtsho'i gsun skor = The collected works of...

LC Control Number: 99950862
Type of Material: Book (Print, Microform, Electronic, etc.)
Personal Name: Man-thos-klu-sgrub, b. 1523
Main Title: Man-thos-klu-sgrub-rgya-mtsho'i gsun skor = The collected works of Mang-thos-klu-sgrub-rgya-mtso.
Uniform Title: [Works. 1999]
Parallel Title: Collected works of Mang-thos-klu-sgrub-rgya-mtso
Published/Created: [Kathmandu] : Sa-skya rgyal yons gsun rab slob gñer khan, 1999-
Related Names: Sa-skya rgyal yons gsun rab slob gñer khan.
Description: v. <1-4 > ; 9 x 45 cm.
Summary: On Tibetan Buddhist doctrines and philosophy according to Sa-skya-pa tradition.
Notes: Cover title.
In Tibetan.
Subjects: Buddhism--Doctrines--Early works to 1800.
Philosophy, Buddhist--Early works to 1800.
Sa-skya-pa (Sect)--Doctrines--Early works to 1800.
LC Classification: BQ7550 .M36 1999
Overseas Acq. No.: N-Tib-99-950862; 904; 913-904
Other System No.: (DLC) 99950862
Repro./Stock No.: Library of Congress -- New Delhi Field Office Rs650.00 (each)
Quality Code: lcode

CALL NUMBER: BQ7550 .M36 1999 Tib
Copy 1
-- Request in: Asian Reading Room (Jefferson, LJ150)
-- Status: Not Charged

MANG-THOS KLHU-SGRUB RGYA-MTSHOI GSUN-SKOR POD NGA-PAI DKAR-CHAG.

1) RIGS-LAM SPYI-YI RNAM-GZAZ LEGS-BSHED NYI-MAI YOD-ZER ZES BYA-WA LA. 1-108

2) TSHED-MA RIGS-PAI GTER GYI DKA-YGREL GNAD-KYI SNYING-PO GSAL-BYED LAS RAB-BYED TSHED-MA RIGS-PAI GTER GYI DKA-YGREL GNAD-KYI SNYING-PO GSAL-BYED LAS RAB-BYED DANG-POI LEGS-BSHED NYI-MAI YOD-ZER ZES BYA-WA LA. 109-168

3) TSHED-MA RIGS-PAI GTER GYI DKA-YGREL GNAD-KYI SNYING-PO GSAL-BYED LAS RAB-BYED GNYIS-PAI RNAM-BSHED. LEGS-BSHED NYI-MAI YOD-ZER ZES BYA-WA LA. 169-230

[redacted]

4) TSHED-MA RIGS-PAI GTER GYI DKA-YGREL GNAD-KYI SNYING-PO GSAL-BYED LAS RAB-BYED SPYI-DANG BYE-BRAG BRTAG-PA STE RAB-BYED GSUM-PAI RNAM-PAR BSHED-PA ZES BYA-WA LA. 231-266

5) TSHED-MA RIGS-PAI GTER GYI DKA-YGREL GNAD-KYI SNYING-PO GSAL-BYED LAS RAB-BYED GZEN-SEL BRTAG-PAI RAB-BYED BZI-PAI LEGS-BSHED NYI-MAI YOD-ZER ZES BYA-WA LA. 267-320

6) TSHED-MA RIGS-PAI GTER GYI DKA-YGREL GNAD-KYI SNYING-PO GSAL-BYED LAS RAB-BYED YBREL-PA BRTAG-PAI RAB-TU BYED-PA STE. RAB-TU BYED-PA DRUG-PAI RNAM-PAR BSHED-PA ZES BYA-WA LA. 321-352

7) TSHED-MA RIGS-PAI GTER GYI DKA-YGREL GNAD-KYI SNYING-PO GSAL-BYED LAS RAB-BYED TSHED-MA RIGS-PAI GTER GYI DKA-YGREL GNAD-KYI SNYING-PO GSAL-BYED LAS RAB-BYED RAB-BYED BDUN-PA YGAL-WA BRTAG-PAI RAB-TU BYED-PA ZES BYA-WA LA. 353-386
8) TSHED-MA RIGS-PAI GTER GYI DKA-YGREL GNAD-KYI SNYING-PO GSAL-BYED LAS RAB-BYED MTSHEN-NYID BRTAG-PA STE RAB-BYED BRGYAD-PAI RNAM-PAR BSHED-PA ZES BYA-WA LA. 387-428
9) RAB-BYED LNGA-PAI YGREL-PA CHED-PAR. BRJOD-BYA RJOD-BYED KYI RNAM GZAG ZUR-DU BYUNG-WA YDI BCHUG-PA-LA. 429-432
10) RMI-LAM GYI RTSHOD-GZI ZES BYA-WA-LA. 433-438

Printed in 1999

Computerize by: *International Buddhist Academy, KTM, Nepal.*
Published by: *Sakya College, Mussoorie Road, P.O. Rajpur-248009, Distt. Dehra Dun. U.P. INDIA. Tel: (135) 734308*
Printed at: *Shah offset, 1614, Lal Kuan, Delhi-110006.*
© **Copy Right**: *International Buddhist academy & Sakya college.*
Price: Rs. 650/-

མང་ཐོས་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་སྒྲོར་པོད་ང་པའི་དཀར་ཆག

༡།	རིགས་ལམ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་ལ།	1 - 108
༢།	ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསལ་བྱེད་ལས་རབ་བྱེད་དང་པོའི་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་ལ།	109 - 168
༣།	ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསལ་བྱེད་ལས་རབ་བྱེད་གཉིས་པའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་ལ།	169 - 230
༤།	ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསལ་བྱེད་ལས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བརྟག་པ་སྟེ་རབ་བྱེད་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ།	231 - 266
༥།	ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསལ་བྱེད་ལས་གཞན་སེལ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་བཞི་པའི་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་ལ།	267 - 320

༦༽	ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དགའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསལ་བྱེད་ལས། འབྲེལ་པ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དྲུག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ།	321 - 352
༧༽	ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དགའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསལ་བྱེད་ལས་རབ་བྱེད་བདུན་པ་འགལ་བ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ།	353 - 386
༨༽	ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དགའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསལ་བྱེད་ལས་མཚན་ཉིད་བརྟག་པ་སྟེ་རབ་བྱེད་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ།	387 - 428
༩༽	རབ་བྱེད་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པ་ཆད་པར། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཟུར་དུ་བྱུང་བ་འདི་བཅུག་པ་ལ།	429 - 432
༡༠༽	སྤྱི་ལམ་གྱི་རྫོང་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་ལ།	433 - 438

ཀ

ལེགས

༄༅། །རིགས་ལམ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བཞུགས།

1

༄༅། །བསྟན་པའི་བདག་པོ་བྱ་རམ་ཤིང་པ་མཆོག །བསྟན་པའི་མིག་གཅིག་རྒྱལ་སྲས་འཛམ་པའི་དབྱངས། །བསྟན་པའི་སྲོལ་འབྱེད་ཕྱོགས་གླང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས། །བསྟན་པའི་གཙུག་རྒྱན་
དེ་རྣམས་སྤྱི་བོས་མཆོད། །འཇམ་དབྱངས་ངོ་བོས་སྐྱའི་རྡོ་བརྩོན་མཆོག །འཇམ་དཔལ་གསུང་སྐྱེས་ལྷ་རིགས་འབུམ་ཕྲག་གསུམ། །འཇམ་མགོན་རྣམ་འཕྲུལ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཞབས། །འཇམ་དབྱངས་
དགེས་མཛད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །རིགས་པའི་གནམ་ལྕགས་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་འདི། །རིགས་པའི་གཏེར་བཞིན་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་རྣམས། །རིགས་པར་བཀྲལ་ནས་རིགས་ལྡན་དཔའ་བོ་
ལ༑ །རིགས་པ་སྨྲ་བའི་ཀླུ་སྒྲུབ་བར་ཀ་གིས་འཆད། །འདིར་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ། ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལྡོག་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཚད་མའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་

༄༅། །གསུམ། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་བཤད་པ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་བཤད་པ། བློ་དེས་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་འཆད་པ་ལ། ཡུལ་ལ་མཚན་ཉིད། ཁྱབ་མཉམ། དབྱེ་བ་དང་
གསུམ། དང་པོ་ནི་བློས་རིག་པར་བྱ་བ་དེ་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ཁྱབ་མཉམ་པ་ནི། ཡུལ་དང་ཤེས་བྱ་གཞལ་བྱ་གཞི་གྲུབ་ཡོད། །དམིགས་པ་བཅོས་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །རྟེན་འབྲེལ་བརྗོད་བྱ་བཅུ་གཅིག
པོ། ཡིན་ཡོད་མཉམ་པའི་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དང་ཡོད་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དངོས་སྨྲ་བའི་སྐབས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་དང་། འདུས་བྱས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་
ན་ལེགས་ཤིང་། དབུ་མའི་སྐབས་སུ་ཡང་དཔྱད་པ་བྱུར་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྣང་ཡུལ། ཞེན་ཡུལ། འཇུག་ཡུལ། གཟུང་

ཡུལ་ཆ་ཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་མཉམ་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་དེ་སྣང་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི་སྣང་ཡུལ། ཤེས་བྱ་ཡུལ་གསུམ་པོ་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ། རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་དང་། འཕགས་པའི་སྣང་ཡུལ་གཉིས། དེས་ན་ཁྱོད་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་དང་། འཕགས་པ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ཡོད་པས་ཁྱབ། རྟོག་པ་དང་སོ་སྐྱེ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་མེད་པས་ཁྱབ། གཉིས་པ་ཞེན་ཡུལ་ལ་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་མཉམ་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟོག་པས་ཞེན་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་ཞེན་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ཁྱབ་མཉམ་པ་ནི། ཞེན་ཡུལ། ཡུལ། ཤེས་བྱ་དང་གསུམ་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་ན། རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཞེན་ཡུལ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དོན

༄༅། །མཐུན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་དང་གསུམ། དེས་ན། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་མཐུན་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡོད་པས་ཁྱབ། རྟོག་མེད་ཤེས་
པ། འཕགས་པ། རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་མི་མཐུན་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པས་ཁྱབ། གསུམ་པ་འཇུག་ཡུལ་ལ་མཚན་ཉིད། ཁྱབ་མཉམ། དབྱེ་བ་དང་
གསུམ། དང་པོ་ནི། ཡུལ་ཅན་དོན་མཐུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་བུའི་འཇུག་པར་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ཁྱབ་མཉམ་ནི། འཇུག་ཡུལ། ཤེས་བྱ། ཡུལ་གསུམ་པོ་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་
བ་ལ། ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ། བཅད་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་མཐུན་གྱི་འཇུག་ཡུལ་སྐྱེས་བུའི་འཇུག་ཡུལ་དང་བཞི། དེས་ན་དེ་བཞི་གང་རུང་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ཡོད་པས་ཁྱབ། བློ

དོན་མི་མཐུན་དང་། ཐེ་ཚོམ་དོན་མི་མཐུན་དང་། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དོན་མི་མཐུན་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་མི་མཐུན་བཞི་གང་རུང་ཡིན་ན་ཚོད་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་མེད་པས་ཁྱབ། གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག ཡུལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཕུང་པོ་བཤད་པ། ཁམས་བཤད་པ། སྐྱེ་མཆེད་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ཕུང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། ཁྱབ་མཉམ། དབྱེ་བ་དང་གསུམ༑ དང་པོ་ནི། དུ་མ་སྤུངས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ཁྱབ་མཉམ་པ་ནི། དངོས་བྱས་མི་རྟག་རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས། །འདུས་བྱས་ཕུང་པོ་གཞན་དབང་རྫས། །རང་མཚན་ཞེས་བྱ་བཅུ་གཅིག་པོ། །ཡིན་ཡོད་མཉམ་པའི་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ཁྱབ་མཉམ། གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་ འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་དང་ལྔ། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། རྣམ་གྲངས༑ དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གཟུགས་རུང་དུ་མ་སྤུངས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཕུང་དང་བེམ་པོ་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་ན། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་དང་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་སྟེ་བཅུ༑ དེ་ཡང་རིམ་པ་ལྟར། རང་འབྲས་གཟུགས་འཛིན་དབང་སྟོན་ཀྱི་གཟུང་དོན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིའི་རྡུལ་དུ་གྲུབ་པ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཟུགས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད། གཟུགས་ཀྱི་རྡུལ་དུ་གྲུབ་པ་བཞི

བློ ༧

༄༅། །དོན་གཅིག་ མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་འདིར། གཟུགས་ཅན་ལྔ་གམ་དགུ། གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཡང་གཟུགས་མ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་གཟུགས། གཟུགས་ཅན་བེམ་པོ་གསུམ་དོན་གཅིག་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་
བའི་ཁྱད་པར་དུ་གོ་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཉན་བྱ་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། སྒྲ། སྒྲའི་ཁམས། སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་དོན་གཅིག རང་འབྲས་དྲི་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་དྲིའི་མཚན་ཉིད། དྲི། དྲིའི་ཁམས། དྲིའི་སྐྱེ་
མཆེད་གསུམ་དོན་གཅིག རང་འབྲས་རོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་རོའི་མཚན་ཉིད། རོ། རོའི་ཁམས། རོའི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་དོན་གཅིག རང་འབྲས་རེག་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་
གནས་པ་དེ་རེག་བྱའི་མཚན་ཉིད། རེག་བྱ། རེག་བྱའི་ཁམས། རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་དོན་གཅིག དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་འཆད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་དབྱེ་ན། སྔོ་སེར་དཀར་དམར་རིང་ཐུང་དང་། །ལྷམ་པ་ཟླུམ་པ་མཐོ་དམན་དང་། །ཕྱལ་ལེ་ཕྱལ་ལེ་
མ་ཡིན་དང་། །སྤྲིན་དང་དུ་བ་རྡུལ་ཁུག་སྣ། །གྲིབ་མ་ཉི་མ་སྣང་མུན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཉི་ཤུ་ཡོད། དེ་དག་ཀུན་བསྡུས་ན་དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་དང་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །སྒྲ་ལ་དབྱེ་ན། ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་སེམས་ཅན་
དུ་སྟོན་པ་སྐད་མི་སྐད་གཉིས། ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པ་སྐད་མི་སྐད་གཉིས། མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་སྐད་མི་སྐད་གཉིས། མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པ

༧

སྙན་མི་སྙན་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད། དེ་དག་ཀུན་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྗོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །དྲི་ལ་དབྱེ་ན། དྲི་ཞིམ་པ་མི་ཞིམ་པ་མཉམ་པ་མི་མཉམ་པ་དང་བཞི། རོ་ལ་དབྱེ་ན། མངར་སྐྱུར་ལན་ཚྭ་ཚ་བ་དང་། །ཁ་བ་དང་ནི་བསྐ་བའོ། །
ཞེས་པ་ལྟར་དྲུག དེ་དག་ཀུན་ཕྱེ་ན་རོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྩ་བའི་རོ་དྲུག་ལ། མངར་བའི་མངར་བ་སོགས་དྲུག་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བས་སོ་དྲུག །སོ་དྲུག་པོ་དེ་ལ་ནུས་པའི་སྒོ་ནས་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རེག་བྱ་
ལ་དབྱེ་ན། འབྱུང་བ་བཞི་འཇམ་རྩུབ་ལྕི་ཡང་གྲང་། །བཀྲེས་སྐོམ་བཅུ་གཅིག་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བཅུ་གཅིག དེས་ན་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་གང་རུང་ཡིན་ན་བེམ་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ། །རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་
བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ནང་གི་རྡུལ་དྭངས་པ་དེ་མིག་གི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པའི་མཚན་ཉིད། མིག་དབང་། མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ། མིག་གི་ཁམས། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་དོན་གཅིག དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་རྣ་
ཤེས། སྣ་ཤེས། ལྕེ་ཤེས། ལུས་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ནང་གི་རྡུལ་དྭངས་པ་དེ། རྣ་བའི་དབང་པོ། སྣའི་དབང་པོ། ལྕེའི་དབང་པོ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་བཞིའི་མཚན་ཉིད། རྣ་བའི་དབང་པོ། རྣ་བའི་དབང་པོ་གཟུགས་
ཅན་པ། རྣ་བའི་ཁམས། རྣ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་དོན་གཅིག་པ་སོགས་རིགས་འགྲེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ལ་དབྱེ་ན། རྟེན་བཅས་དང་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་དབང་སོགས་གཉིས་གཉིས་ཡོད། དེས་ན་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ནང་

ཀ ༄༅། །ཞེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལས་སྤྱི་བའི་བཅུ་པོ་དེ་ཡང་བསྟན། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། རེག་བྱ་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་སོགས་དོན་བཞི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་བཅས་པའི་ ༡
དགུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ། རེག་བྱའི་ནང་ཚན་ས་ཁམས་ཆུ་ཁམས་མེ་ཁམས་རླུང་ཁམས་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ས་ཆུ་མེ་རླུང་བཞི་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་རེག་བྱ་ཡིན་ན་ཡང་འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་
བོ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་སྒྲ་དང་དྲུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་རགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ལྷག་མ་བཞི། འབྱུང་བཞི་དང་བཅས་པའི་རྡུལ་ཕྲས་བརྒྱུད་ལ་རྡུལ་ཕྲན་དང་རགས་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། ཁྱབ་
མཛ མཐའ། དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སིམ་གདུང་བར་མཆི་རིགས་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རིག་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། ཚོར་བ་དང་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་གཉིས་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་ན། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཚོར་བ་བདེ་
བ། སྡུག་བསྔལ། བཏང་སྙོམས་གསུམ། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ལུས་ཚོར་དང་སེམས་ཚོར་གཉིས། ལུས་ཚོར་དང་དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་གཉིས་དོན་གཅིག སེམས་ཚོར་དང་ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་གཉིས་དོན་གཅིག གསུམ་པ་འདུ་ཤེས་
ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་མཐའ་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། རང་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་རིས་མི་འདྲ་བར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་ན་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག

པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་ནས། ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་བར་དྲུག གསུམ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་མཉམ་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། ཕུང་པོ་གཞན་བཞི་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཕུང་པོ་གཞན་བཞི་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་གཉིས་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་ན་མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཉིས། དང་པོ་དང་། ཚོར་འདུ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་བྱུང་གཉིས་དོན་གཅིག གཉིས་པ་དང་། ཤེས་པ་མིན་པར་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཉིས་དོན་གཅིག ལྔ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་མཉམ་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ། རྣམ་ཤེས། རྣམ་རིག ཡིད་དབང་། གཙོ་སེམས། སེམས། ཡིད་ཀྱི་ཁམས། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་ན། མིག་གི་རྣམ་ཤེས། རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས། སྣའི་རྣམ་ཤེས། ལྕེའི་རྣམ་ཤེས། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་དྲུག་ཡོད། །གཉིས་པ་ཁམས་ལ་མཚན་ཉིད། ཁྱབ་མཉམ། དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི་ཉེར་སྤྱོད་འཛིན་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཤེས་བྱ་གསུམ་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་ན་དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག རྟེན་དབང་རྐྱེན་གྱི་ཁམས་དྲུག བརྟེན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དྲུག དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས། སྒྲའི་ཁམས། དྲིའི་ཁམས། རོའི་ཁམས། རེག་བྱའི་

༄༅། །ཁམས། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་དྲུག་ལ་འཇོག དང་པོ་ལྔ་བཤད་ཟིན། དྲུག་པ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ལ་མཚན་ཉིད། ཁྱབ་མཉམ། དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པའི་
དམིགས་པ་བྱེད་པའི་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཁམས་དང་། ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་འདུས་མ་བྱས་དང་བཞི་པོ་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་
རུང་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཁམས་དང་། འདུས་མ་བྱས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཁམས་དང་གཉིས། །གཉིས་པ་བདག་རྐྱེན་གྱི་ཁམས་དྲུག་ནི། མིག་གི་ཁམས། རྣ་བའི་ཁམས། སྣའི་ཁམས། ལྕེའི་ཁམས། ལུས་ཀྱི་ཁམས། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་དྲུག་ལ
འཇོག གསུམ་པ་བརྟེན་པའི་ཁམས་དྲུག་ནི། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་དྲུག་ལ་འཇོག རྩ་བའི་གསུམ་པ་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཚན་ཉིད། ཁྱབ་མཉམ། དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས
སྐྱེ་བའི་སྒོ་འཕྱེད་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ཁྱབ་མཉམ་བཤད་ཟིན། གསུམ་པ་དབྱེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དྲུག་དང་། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དྲུག་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་དྲུག་ལ་ཕྱིའི
སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཕྱི་མ་དྲུག་ལ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ། །གཉིས་པ་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། རང་མཚན་བཤད་པ་དང་སྤྱི་མཚན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། ཁྱབ་མཉམ། དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ

ནི། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི་དེ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་ན་བེམ་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ། གཉིས་པ་སྤྱི་མཚན་ལ་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་མཉམ་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི་སྤྱི་མཚན་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་ན། དགག་པ་དང་། སྒྲུབ་པར་གྱུར་པའི་སྤྱི་མཚན་གཉིས་ཡོད། །གསུམ་པ་ཡུལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་རྟོག་པས་བློ་བཏགས་པའི་ཆོས་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི་དེ་དང་སྤྱི་མཚན་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་བ་སྤྱི་མཚན་དང་འདྲ། །གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་འཆད་པ་ལ། བློ་ལ་མཚན་ཉིད། ཁྱབ་མཉམ། དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི་རིག་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། རིག་པ། བློ། ཤེས་པ། གསལ་ཞིང་རིག་པ་བཞི་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་ན། ངོ་བོ་ཡུལ་དང་འཛིན་སྟངས་དང་། །བདག་རྐྱེན་འདུག་ཚུལ་མཚུངས་ལྡན་གྱི། །སྒོ་ནས་བློ་ཡི་དབྱེ་སྒོ་དྲུག །ཅེས་པ་ལྟར་དབྱེ་སྒོ་དྲུག་ཡོད་པའི་དང་པོ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་བློ་གཉིས། དང་པོ་འོག་ཏུ་འཆད། གཉིས་པ་ཚད་མིན་གྱི་བློ་ལ་མཚན་ཉིད། ཁྱབ་མཉམ། དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གསར་དུ་མི་བསླུ་བ་མ་ཡིན་པའི་རིག་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། ཚད་མིན་གྱི་བློ། མ་རྟོགས་པའི་བློ་གཉིས་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་ན། མ་རྟོགས་པའི་བློ། ལོག་ཤེས་ ཐེ་ཚོམ་དང

༄༅། །གསུམ། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཡུལ་དེ་དང་དེ་མིན་གང་རུང་གསར་དུ་རྟོགས་པས་སྟོང་བའི་རིག་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། རང་ཡུལ་ལ་མ་ཞུགས་ནས་མ་རྟོགས་པའི་བློ། ཞུགས་ཀྱང་ཅོལ་བའི་ཁྱབ་མ་ཐོགས་པ་ནས་མ་རྟོགས་པའི་བློ། ཐོགས་ཀྱང་མ་ངེས་ནས་མ་རྟོགས་པའི་བློ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟོག་གེ་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པའི་ཚེ་ཚུལ་གསུམ་ལ་རྨོངས་པའི་བློ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དེ། སྔར་དཔྱད་པ་ཆེར་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ནི་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་དྲིས་པ་ན་དེ་གཞོན་དཔྱོད་སླམ་པའི་བློ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དེ། དཔྱད་པ་རྩུང་ཟད་ཞུགས་ཀྱང་ཁྱབ་མ་ཐོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་མེད་ནས་མ་རྟོགས་པའི་བློ། རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་བློས་བསྙད་ནས་མ་རྟོགས་པའི་བློ། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནས་མ་རྟོགས་པའི་བློ་དང་གསུམ། དང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི་བཅད་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དེ། དེས་ཁོ་རང་གི་ཡུལ་རྟོགས་ཀྱང་གསར་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་གྲངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་སྐད་ཅིག་མར་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དེ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་གིས་བསྙད་པ་ཞུགས་ནས་དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་གྱིས་བསྐལ་པ་འཕགས་ཡུལ་རྡོ་རྗེ་གདན་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ལྟ་བུ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་པ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་འདྲེ་ཤ་ཟ་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ལྟ་བུ་དང་། དུས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ལྟ་བུ་དང་གསུམ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལོག་ཤེས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒོང་བ

དང་ཁྱབ་པ་འགལ་བའི་རྟགས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་རིག་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁྱབ་པ་འགལ་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐར་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས། དུས་ལ་འཁྲུལ་བའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས། རྣམ་པ་ལ་འཁྲུལ་བའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། ཤ་པ་དང་ཙནྡན་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། ཉིན་བྱེད་ལ་མཚན་བྱེད་དུ་འཁྲུལ་བའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་ནི། ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་དུ་འཁྲུལ་བའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། །གཉིས་པ་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་རིག་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བ་དང་། རྟོག་མེད་ཡིད་ཤེས་འཁྲུལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཟླ་གཅིག་ལ་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དང་། སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་ཐེ་ཚོམ་ལ་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་མཉམ་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་ཡུལ་ལ་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་ཞེན་རིག་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི་ཐེ་ཚོམ། སོམ་ཉི། མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་ཞེན་རིག ཐེ་ཚོམ་མངོན་འགྱུར་བ

༄༅། །དང་བཞི་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་ན། སྒྲའི་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐེ་ཚོམ་མངོན་གྱུར་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་བག་ལ་ཉལ་གཉིས། དང་པོ་དང་ཐེ་ཚོམ་དོན་གཅིག གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། དངོས་བཏགས་དཔྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་བྱེད་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་ཡུལ་ཚོད་དཔགས་ཀྱིས་མཐར་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་མཐར་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དེས་ན་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བསྒྲུངས་ན། འགལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་ལོག་ཤེས། མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ། རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཞིང་། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་རིག་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་། རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མཚན་མེད་བཞིན་དུ་ཕ་མེས་ཀྱི་ཁྲོན་པ་རྙིང་པ་ན་ཆུ་ཡོད་སྙམ་དུ་མཐར་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། གཞལ་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པའམ། རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། མཉན་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པའམ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་ནི། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ན། ཐེ་ཚོམ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་མཐར་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་མཐར་གཉིས་སུ་

དོགས་པའི་བློ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཐེ་ཚོམ་ལ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་། ཤས་ཆེར་འཛིན་པའི་ཐེ་ཚོམ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ལ་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་། དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེ་ཚོམ་དོན་མཐུན་དང་དོན་གཅིག མཚན་གཞི་ནི་སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཕལ་ཆེར་མི་རྟག་ལས་ཆེ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་དོན་མི་མཐུན་དོན་གཅིག མཚན་གཞི་ནི་སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཕལ་ཆེར་རྟག་ལས་ཆེ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། འདིར་དཀའ་བའི་གནས་ལ་དཔྱད་ན། རང་ཡུལ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་ན། ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་ལ་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་ན། ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན་འབུད། འདོད་ན། གཞལ་བྱ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལོག་ཤེས་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་ལས། བག་ལ་ཉལ་ནི་སྒྲོམ་ནང་གིས་བོན་ལྟ་བུ་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ན་ནུས་པ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མཉན་བྱ་དང་གཞལ་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་མཐའ་དག་དང་། ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ

ཁ ༄༅། །ཡིན་ན། རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་
སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ན། ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདིར་མ་ཁྱབ་ཟེར་དགོས། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། རིགས་གཏེར་ལས། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞི་རུ་ངེས། །རྟགས་སུ་
བཀོད་པ་བཞི་པོ་ལ། །ཉུས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་བཞི་ཡོད། །ཅེས་པའི་གཞུང་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། གཞལ་བྱ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
བཞི ཕྱིར། རྟགས་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ལོག་ཤེས་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཚད་མིན་གྱི་བློ་ཡིན་ན། ངེས་
ཤེས། ལོག་ཤེས། ཐེ་ཚོམ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཚད་མིན་གྱི་བློ་ཡིན་ན། ངེས་ཤེས་དང་ལོག་ཤེས། ཐེ་ཚོམ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཀུན་ཆོས་
ཅན་དུ་བཟུང་ནས་གཏོང་། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་ན། རང་ཡུལ་ལ་མ་ཞུགས་ནས་མ་རྟོགས་པའི་བློ་རྣམས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་གཏོང་ན་ཅི་སྨྲ་སོམས་ཤིག ཐལ་འགྱུར་སྨྲ་བའི་རྩ་བ་ལ་མ་ཁྱབ་ན། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སུ་སོང་བ་ལ

བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྲུས་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བག་ལ་ཉལ་
གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ར་འགའ་ཞིག བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ན། ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ཡུལ་ལ་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཐེ་ཚོམ་མངོན་གྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་། ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ན། ཐེ་ཚོམ་དོན་མཐུན་དང་། ཐེ་ཚོམ་དོན་མི་མཐུན་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་
པར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་ན། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་དང་། རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་པའི་ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ཐེ་ཚོམ་དོན་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་གཉིས་གང་རུང་གང་ཞིག ཁྱོད་ཐེ་ཚོམ་དོན་མི་མཐུན་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་
ཚོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཙ་རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐེ་ཚོམ་དོན་མི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆ་མ་ཉམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བར་མ་ཁྱབ་ན་

ཀ བསྡུས་ཆུང

༄༅། །ཡང་། ཕྱིར་གྱི་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཤགས་དེ་བཏང་བས་ཆོག་གོ །བློའི་དབྱེ་སྒོ་གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རྟོག་པ་དང་། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། ཁྱབ་མཉམ། དབྱེ་བ་དང་
གསུམ། དང་པོ་ནི། ཞེན་རིག་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་ ཞེན་རིག ཞེན་བློ། སྒྲ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རིག་པ། སྣང་རྟགས་གཅིག་འཛིན་གྱི་རིག་པ། མིང་དོན་བསྲེས་འཛིན་གྱི་རིག་པ་དང་ལྔ་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་ན། རྟོག
པ་དོན་མཐུན་དང་དོན་མི་མཐུན་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། ཁྱབ་མཉམ། དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འཛིན་སྟངས་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཞེན་རིག་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་དོན་མཐུན། ཞེན་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ། རང་ཡུལ
གྱི་གཙོ་བོ་གྲུབ་པའི་རྟོག་པ་གསུམ་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་ན། ངེས་ཤེས། ཐེ་ཚོམ་དོན་མཐུན། བགག་ལ་ཞལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དོན་མཐུན་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། ཁྱབ་མཉམ། དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་ཡུལ་ངེས་པའི་ཞེན་རིག
གོ །གཉིས་པ་ནི། ངེས་ཤེས། རང་གི་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་ཞེན་རིག དེ་བཞིན་དུ། རང་གི་རྟོགས་བྱ། རང་གི་ཞེན་ཡུལ། རང་གི་དམིགས་བྱ་ངེས་པའི་ཞེན་རིག་རྣམས་དོན་གཅིག གཉིས་པ་དབྱེ་ན། རྗེས་དཔག་དང་། བཅད་ཤེས
གཉིས། བཅད་ཤེས་ལ་མཚན་ཉིད། ཁྱབ་མཉམ། དབྱེ་བ་དང་གསུམ། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། བཅད་ཤེས་དྲན་ཤེས་གཉིས་དོན་གཅིག གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས

དང་། རྗེས་དཔག་གིས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་བཅད་ཤེས་གཉིས་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་འཁྲུལ་ཤེས་དང་། མ་འཁྲུལ་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་འཁྲུལ་ཤེས་ལ་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་མཉམ་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། གཉིས་པ་ཁྱབ་མཉམ་པ་ལ་ འཁྲུལ་བའི་རིག་པ། འཁྲུལ་ཤེས། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དང་བཞི་པོ་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་ན། རྟོག་པར་གྱུར་པའི་འཁྲུལ་ཤེས་དང་། རྟོག་མེད་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་འཁྲུལ་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་དང་རྟོག་པ་གཉིས་དོན་གཅིག གཉིས་པ་རྟོག་མེད་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་འཁྲུལ་ཤེས་ལ། རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བ་དང་། རྟོག་མེད་ཡིད་ཤེས་འཁྲུལ་བ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས། སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་དང་། གངས་རི་གཡུར་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ནི། རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟ་གླང་གསལ་བར་སྣང་བའི་འཁྲུལ་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ། མ་འཁྲུལ་ཤེས་ལ་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་མཉམ་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ཁྱབ་མཉམ་ལ་མ་འཁྲུལ་ཤེས། མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ། མངོན་སུམ། མངོན་སུམ་ཡང་དག་བཞི་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་ན་དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མ་འཁྲུལ་ཤེས་དང་། ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མ་འཁྲུལ་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་དང་དབང་མངོན་དོན་གཅིག གཉིས་པ་དང་ཡིད་མངོན་དོན་གཅིག །བཞི་པ་བདག་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབང་ཤེས་དང་། ཡིད

༄༅། །ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་དབང་པོའི་རིག་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། མིག་ཤེས། ཉན་ཤེས། སྣ་ཤེས། ལྕེ་ཤེས། ལུས་ཤེས་དང་ལྔ། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་མིག་གི་རིག་པ་དེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མིག་ཤེས་འཁྲུལ་བ་དང་། མིག་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་གཉིས། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་ཤེས་དང་། སེམས་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་མིག་ཤེས་གཉིས། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས། དགེ་བ། མི་དགེ་བ། ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་ཤེས་དང་གསུམ། དེས་གཞན་རྣ་ཤེས་སོགས་ཕྱི་མ་བཞི་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ །གཉིས་པ་ཡིད་ཤེས་ལ་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རིག་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས། རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ཡིད་ཤེས་དང་། རྟོག་མེད་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཡིད་ཤེས་གཉིས། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་གཙོ་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཤེས་དང་། སེམས་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ཡོད། ལྡོག་པ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རང་རིག་དང་། གཞན་རིག་གཉིས། དང་པོ་རང་རིག་ལ་མཚན་ཉིད། ཁྱབ་མཉམ། དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འཛིན་རྣམ་རང་རིག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས

པ་ཁྱབ་མཉམ་པ་ལ། རང་རིག འཛིན་རྣམ། ཁ་ནང་བལྟས་ཀྱི་ཤེས་པ། འཛིན་རྣམ་ཚུར་བྱ་བའི་ཤེས་པ། བློ་རྩལ་གཉིས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་དང་ལྔ་པོ་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་ན། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་གཙོ་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་རང་
རིག་དང་། སེམས་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་རང་རིག་གཉིས། སྐྱོང་བའི་སྒོ་ནས། རང་གི་སྐྱོང་བྱ་རྟོག་པ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་དང་། རང་གི་སྐྱོང་བྱ་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ཉམས་སྐྱོང་གི་རང་རིག་གཉིས་ རྟེན་གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་
རིག་དང་ འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་གཉིས། དྲུག་པ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་སེམས་བྱུང་ལ་མཚན་ཉིད། ཁྱབ་མཉམ། དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རིག
པའི་རྣམ་རིག་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ གཉིས་པ་ཁྱབ་མཉམ་ལ་སེམས། གཙོ་སེམས། རྣམ་རིག རྣམ་ཤེས། ཡིད་ཀྱི་ཁམས། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད། ཡིད་དབང་། ཡིད་དང་བརྒྱད་པོ་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས། རྣ་བའི་རྣམ་
ཤེས། སྣའི་རྣམ་ཤེས། ལྕེའི་རྣམ་ཤེས་ ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས། དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས། ཀུན་གཞི། ཉོན་ཡིད་དང་བརྒྱད། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ ཁྱབ་མཉམ། དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་གི་བདག་རྐྱེན་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས
སྐྱེས་པའི་མིག་གི་རྣམ་རིག་དེ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ཁྱབ་མཉམ་པ་ལ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས། མིག་གི་རྣམ་རིག མིག་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་གཙོ་སེམས་གསུམ་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་མིག་གི་རྣམ་

༄༅། །ཤེས་དང་། ཡོག་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གཉིས། དེས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་བཞི་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ། དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་མཉམ་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དྲུག་པ་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་དེ། དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། དྲུག་པ་ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་གཙོ་སེམས་གཉིས་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་དྲུག་པ་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། རྟོག་མེད་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། མ་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས། ངོ་བོའི་སྒོ་
ནས༑ དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྱུར་པའི་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གསུམ། བདུན་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ། མཚན་ཉིད་ཁྱབ་མཉམ་དབྱེ་བ་ཁྱད་ཆོས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རྩ་བའི་རྣམ་རིག་དེ། ཀུན་གཞིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། གཉིས་པ་
ནི༑ ཀུན་གཞི་རྩ་བའི་རྣམ་རིག རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས། ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། དྲུག་པོ་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཀུན་གཞི་ས་བོན་གྱི་ཆ་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་སྨིན་
གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་དང་ཀུན་གཞི་དོན་གཅིག ངོ་བོ་དམིགས་རྣམ་འཇུག་ལྡོག་དང་། །འཁོར་དང་ས་ཡི་ཁྱད་པར་བདུན། །ཞེས་པ་ལྟར་བདུན་ཡོད་པའི་དང་པོ་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ལ། ཀུན་གཞི་ཡིན་ན་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་ཁྱབ། རྣམ་སྨིན་

ཀྱི་འཕྲུལ་དུ་ཡིན་པས་ཁྱབ། རྡོན་སྣུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེའི་ནང་ནས་གཞན་རིག་གི་ཡིད་མངོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ། །གཉིས་པ་དམིགས་པ་ནི། ཀུན་གཞི་དེས་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོགས་དང་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་དམིགས་སོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པ
ནི། ཀུན་གཞི་དེ་རང་གི་དམིགས་པ་བརྟན་གཡོ་ཀུན་ལ་དམིགས་ནས་ཕྲ་ཞིང་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན། བཞི་པ་འཇུག་ཚུལ་ནི། ཀུན་གཞི་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ལྡོག་ཚུལ་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནས་ངེས་པར་ལྡོག་སྟེ། ཀུན་གཞི་དེ། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དྲུག་པ་འཁོར་ནི། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་
དུ་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་པོ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་ན་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་པ་སའི་ཁྱད་པར་ནི། ཀུན་གཞི་དེ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དང་ས་མཚུངས་ཏེ། འདོད་པ་ཁམས་པའི་
གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ཡིན་ན། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཡིན་པས་ཁྱབ། གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ཡིན་ན། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཡིན་པས་ཁྱབ། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ཡིན་
ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱད་པ་ཉོན་ཡིད་ལ་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ། ཁྱད་ཆོས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་གི་དམིགས་པ་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་དྲག་ཏུ་ངར་སེམས་པའི་སྒྲིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག

༄༅། །དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་ཡིད། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་ཡིད་ གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་ཡིད་དང་གསུམ། གསུམ་པ་ཁྱད་ཆོས་ལ། ངོ་བོ་དམིགས་རྣམ་འཇུག་ལྡོག་དྲུག །
འཁོར་དང་ས་ཡི་ཁྱད་པར་བདུན། །ཞེས་པ་ལྟར་བདུན་ཡོད་པའི་དང་པོ་ངོ་བོ་ནི་ ཉོན་ཡིད་ཡིན་ན་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་ཁྱབ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ། །གཉིས་པ་དམིགས་པ་ནི། ཀུན་གཞི་དེ། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་དམིགས་པ་
ཡིན༑ གསུམ་པ་རྣམ་པ་ནི་ ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྙམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན། བཞི་པ་འཇུག་ཚུལ་ནི། ཉོན་ཡིད་དེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱུན་ལྡན་པར་འཇུག་སྟེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ན། ཉོན་ཡིད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་ལྡོག་པའི་དུས་ནི། ཉོན་ཡིད་དེ། ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་ངེས་པར་ལྡོག་སྟེ། ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཉོན་ཡིད་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲུག་པ་འཁོར་ནི། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་དགུ་བོ་ར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ༑ ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་ན། ཀུན་འགྲོ་ལྔ་དང་འདོད་ཆགས་མ་རིག་པ་ང་རྒྱལ་ལྟ་བ་དགུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
བདུན་པ་སའི་ཁྱད་པར་ནི། ཉོན་ཡིད་དེ་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དང་ས་མཚུངས་ཏེ། འདོད་པ་ཁམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་ཡིད་ཡིན་ན། འདོད་པའི་ས་པ་བསྡུས་ཡིན་པས་ཁྱབ། གཟུགས་ཁམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་ཡིད་ཡིན་ན་གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཡིན་

པས་ཁྱབ། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་ཡིད་ཡིན་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ས་ས་བསྡུས་ཡོན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་སེམས་བྱུང་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཁྱད་ཆོས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་
མཐོང་པའི་རིག་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཀུན་འགྲོ་ལྔ། ཡུལ་ངེས་ལྔ། དད་སོགས་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག རྩ་ཉོན་དྲུག ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ། གཞན་འགྱུར་བཞི་སྟེ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ཡོད། དང་པོ་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་འཆད་པ་ལ། ཚོར་འདུ་
སེམས་པ་རེག་ཡིད་བྱེད། །འདི་དག་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལྔ་ཡོད་པའི། སིམ་གདུང་བར་མ་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མྱོང་བའི་རིག་པ་དེ་ཚོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དབྱེ་ན་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡི་ཚོར་བ། དེ་
བཞིན་དུ་རྣ་བའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ། སྣའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ ལྕེའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ། ལུས་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ། ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་དང་
དྲུག་ཡོད། དེ་ཡང་དང་པོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ལུས་ཚོར་ཡིན་པས་ཁྱབ། ལུས་ཚོར་དང་། དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་དོན་གཅིག དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ཡིན་ན། སེམས་ཚོར་ཡིན་པས་ཁྱབ། སེམས་ཚོར་
དང་། ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་དོན་གཅིག ལུས་ཚོར་དང་སེམས་ཚོར་དེ་གཉིས་ཀ་ར་ལ། ཚོར་བ་བདེ་བ། སྡུག་བསྔལ། བཏང་སྙོམས་གསུམ་གསུམ་ཡོད་དོ། །ཀུན་འགྲོ་གང་རུང་གང་ཞིག་རང་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་རིས་མི་འདྲ་བར་རང་སྟོབས་ཀྱིས

ཀ བཞི

༄༅། །མཐོང་བའི་རིག་པ་དེ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་ནས། ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་བར་དྲུག་ཡོད། ཀུན་འགྲོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག
རང་ཡུལ་ལ་སེམས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་གཡོ་བའི་རིག་པ་དེ་སེམས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དབྱེ་ན་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་པ་སོགས་དྲུག་ཡོད། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་གཅོད་པར
བྱེད་པའི་རིག་པ་དེ། རེག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དབྱེ་ན་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་ཡོད། ཀུན་འགྲོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག རང་ཡུལ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་པའི་རིག་པ་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དབྱེ་ན་མིག་གི
འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་ཡོད། ཀུན་འགྲོ་ལྔ་པོ་དེ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་དབྱེ་ན། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གསུམ། བདག་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་གཉིས། ཁམས་ཀྱི་སྒོ
ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་གསུམ་གསུམ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ངེས་ལྔ་འཆད་པ་ལ། འདུན་མོས་དྲན་ཏིང་ཤེས་རབ་སྟེ། །འདི་དག་ཡུལ་ངེས་ལྔ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལྔ་ཡོད་པའི། ཡུལ་ངེས་ལྔ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག རང་ཡུལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དོན
དུ་གཉེར་བའི་སེམས་བྱུང་། རང་ཡུལ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་སྨོན་པའི་སེམས་བྱུང་། རང་ཡུལ་གྱི་དམིགས་རྣམ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མ་བརྗེད་པའི་སེམས་བྱུང་། རང་ཡུལ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྩེ་གཅིག་པའི་སེམས་བྱུང་། རང་ཡུལ་ལ་རང་སྟོབས

ཀྱིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་རིམ་བཞིན་དེ་ལྟའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དབྱེ་ན། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གསུམ། བདག་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་གཉིས། ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་གསུམ་གསུམ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ། དད་སོགས་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་ནི། །དད་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས། །བཏང་སྙོམས་ངོ་ཚ་ཤེས་ཁྲེལ་ཡོད། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་མེད། །བརྩོན་འགྲུས་རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ། །དད་སོགས་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་དད་པ། བག་ཡོད། ཤིན་སྦྱངས། འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས། ངོ་ཚ་ཤེས་པའི་སེམས་བྱུང་། ཁྲེལ་ཡོད་པའི་སེམས་བྱུང་། འདོད་ཆགས་མེད་པའི་སེམས་བྱུང་། ཞེ་སྡང་མེད་པའི་སེམས་བྱུང་། གཏི་མུག་མེད་པའི་སེམས་བྱུང་། བརྩོན་འགྲུས། རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ་དང་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་དགེ་བ་བཅུ་བ་ཅིག་ཅེས་འཇོག་ལ། དེ་རེ་རེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་གཉིས། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབང་ཤེས་ཡིད་ཤེས་གཉིས་གཉིས། ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་གསུམ་གསུམ། སའི་སྒོ་ནས་ས་དགུའི་སས་བསྡུས་དགུ་དགུ་ཡོད། ཁ་ཅིག་ཤིན་སྦྱངས་ལ་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་མེད་ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་། དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་ལས་ཕྱེ་བའི་ཤིན་སྦྱངས་དང་། མཉམ་གཞག་གིས་བསྡུས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཕྱེད་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པས་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱའོ། །བཞི་པ་རྩ་ཉོན་དྲུག་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་དང་། །ང་རྒྱལ་ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་དྲུག །ཉོན་མོངས་རྩ་ཉོན་དྲུག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར། དྲུག་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་རིམ་པ

ཀ ༄༅། །ལྷར། ཙ་ཧྲིན་གང་ཞིག་རང་ཡུལ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་རིགས་པ། གང་ཞིག་འདྲ། རང་ཡུལ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཟ་ནར་སེམས་པའི་རིགས་པ། དེ་གང་ཞིག་རང་ཡུལ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷག་
པར་རྨོངས་པའི་རིགས་པ། དེ་གང་ཞིག་རང་ཡུལ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷག་པར་ཁེངས་པའི་རིགས་པ། དེ་གང་ཞིག་རང་ཡུལ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷག་པར་ཕྲིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་རིགས་པ། དེ་གང་ཞིག་རང་ཡུལ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷག་པར་སོམ་ཉི་ཟ་
བའི་རིགས་པ་རྣམས། རིམ་བཞིན། འདོད་ཆགས། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག ངརྒྱལ། ཙ་ཧྲིན་དྲུག་གི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ལྷ་བ། དེ་དྲུག་གི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཐེ་ཚོམ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དེ་དྲུག་གི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ལ། འཇིག་ལྟ། མཐར་ལྟ། ལོག་
ལྟ། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་དང་ལྔར་ཕྱེ་བས། ཙ་ཧྲིན་བཅུ་ཡོད་ལ། བཅུ་པོ་དེ་ལ། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཞེ་སྡང་ལ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ལྷག་མ་དགུ་ལ་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་
བསྟན་གཉིས་གཉིས། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས། འདོད་ཆགས། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག་གསུམ་ལ་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་གཉིས། ལྷག་མ་བདུན་ལ་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ། གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས། ལྟ་བ་ཕྲིམ་གསུམ་དང་། ཙ་ཧྲིན་ཐེ་ཚོམ་ལ་མཐོང་
སྤང་ཡིན་པས་ཁྱབ། ལྷག་མ་དྲུག་པ་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གཉིས་གཉིས་ཡོད། ས་འི་སྒོ་ནས་ཞེ་སྡང་ལ་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཡིན་པས་ཁྱབ། ལྷག་མ་དགུ་ལ་ས་དགུའི་སས་བསྡུས་དགུ་དགུ་ཡོད་དོ། །ལྟ་བ་ཉེ་ཉོན་ལ་བཅུ་ཚན་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་ ༢༩

ངོ་ནི། ཁྲོ་དང་ཁོན་འཛིན་འཚིག་པ་དང་། །རྣམ་འཚེ་འཆབ་པ་ཕྲག་དོག་དང་། །སེར་སྣ་གཡོ་སྒྱུ་རྒྱགས་པ་རྣམས། །ཉེ་ཉོན་བཅུ་ཚན་དང་པོ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་བཅུ་ཡོད་པའི། དང་པོ་བདུན་ལ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཕྱི་མ་གཡོ་སྒྱུ་རྒྱགས་པ་
གསུམ་ལ་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་གཉིས་ཡོད། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་བཅུ་ཆར་ལ་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ། གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས། བཅུ་ཆར་ལ་མཐོང་སྤང་དང་། སྒོམ་སྤང་གཉིས། ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས། དང་པོ་བདུན་ལ་འདོད་པའི་སས་བསྡུས
ཡིན་པས་ཁྱབ། ཕྱི་མ་གསུམ་ལ། ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་སས་བསྡུས་ཡོད། བཅུ་ཚན་གཉིས་པ་འཆད་པ་ནི། ངོ་ཚ་མེད་དང་ཁྲེལ་མེད་དང་། །མ་དད་ལེ་ལོ་བག་མེད་དང་། །རྨུགས་རྒོད་བརྗེད་ངེས་ཤེས་བཞིན་མིན། །རྣམ་གཡེང་ཞེས་བྱ་རྣམ་པ་བཅུ། །
ཉེ་ཉོན་བཅུ་ཚན་ཐ་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་བཅུ་ལས། དང་པོ་ལྔ་ལ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཕྱི་མ་ལྔ་ལ་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་གཉིས། བཅུ་ཆར་ལ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབང་ཤེས་ཡིད་ཤེས་གཉིས་གཉིས། གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་མཐོང་སྤང་
དང་། སྒོམ་སྤང་གཉིས་གཉིས། ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས། དང་པོ་ལྔ་ལ་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཕྱི་མ་ལྔ་ལ་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་སས་བསྡུས་ཡོད་དོ། །དྲུག་པ་གཞན་འགྱུར་བཞི་འཆད་པ་ལ། གཉིད་འགྱོད་རྟོག་དཔྱོད་གཞན་འགྱུར
བཞི། །ཞེས་པ་ལྟར་བཞི་ལ་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། གཞན་འགྱུར་བཞི་གང་རུང་གང་ཞིག སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རང་དབང་མེད་པར་སྡུད་པའི་རིག་པ་གཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་རང་གི་བྱ་བ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིད་ལ་བཅགས་པའི་

ཀ

༄༅། །རིག་པ་འགྲོད་པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟིང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རིག་པ་གཞན་འགྱུར་བཞིའི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཞིབ་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རིག་པ་དེ་བཞིའི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་དཔྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དེ་བཞི་ལ་དབྱེ་ན། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་པ་སུམ་གསུམ། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས། དང་པོ་གཉིད་འགྲོད་གཉིས་ལ་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ལ
དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་གཉིས། ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས། གཉིད་འགྲོད་གཉིས་ལ་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཡིན་པས་ཁྱབ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ལ་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གང་རུང་གི་སས་བསྡུས་ཡིན་པས་ཁྱབ། བཞི་པ་ཁྲིད་ཆོས་འཆད་པ
ལ༔ སེམས་གང་གི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་དུ་འགྲོ་བ་ཡ་དཔྱད་པ། མཚུངས་ལྡན་རྣམ་ལྔ་མཚུངས་ལ་དཔྱད་པ། ཁམས་ལ་དང་ས་གང་ན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དུ་ཡོད་ལ་དཔྱད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་དུ་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་པོ་ན་འབྱུང་
གི ཡུལ་ངེས་ལྔ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཀུན་གཞི་ནི་དམིགས་རྣམ་རིས་སུ་མ་འཆད་པ་ཡིན། ཡུལ་ངེས་ལྔ་ནི་དམིགས་རྣམ་རིས་སུ་ཆད་པའི་ཕྱིར། དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་མི་འབྱུང་སྟེ། ཀུན་གཞི་ནི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན། དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་ལུང་མ་བསྟན་མ
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་ཉོན་དྲུག་དང་། ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཀུན་གཞི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན། དེ་རྣམས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་འགྱུར་བཞི་མི་འབྱུང་སྟེ། ཀུན་གཞི་དམིགས་རྣམ་བརྟན། གཞན་འགྱུར་བཞི་དམིགས་རྣམ་མི་བརྟན་པའི

ཕྱིར། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ། ཀུན་འགྲོ་ལྔ། འདོད་ཆགས། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ། ལྟ་བ་དང་དགུ ཁོན་འབྱུང་གི ཡུལ་ངེས་ལྔ་དེའི་འཁོར་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཡུལ་ངེས་ལྔ་དམིགས་རྣམ་སོ་སོར་ངེས། ཉོན་ཡིད་དམིགས་རྣམ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་
ཕྱིར། རྩ་ཉོན་དྲུག་ལས། ཞེ་སྡང་དང་། ཐེ་ཚོམ་གཉིས་དེའི་འཁོར་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཞེ་སྡང་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཉོན་ཡིད་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ན་དྲུག་པ་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཉོན་ཡིད་ཡིན་ན་
དྲུག་པ་ཡིད་ཤེས་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན། ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་དང་། གཞན་འགྱུར་བཞི་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་ལ་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱིས་པ་དང་། དབང་ཤེས་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཉོན་ཡིད་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་དང་། དྲུག་ཡིད་གང་རུང་མ་
ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ། སྒོ་ལྔའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི། དང་པོ་ལ། ཡིད་མ་གཏད་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་གཏད་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
གཉིས། དང་པོའི་འཁོར་དུ་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་ཁོན་འབྱུང་གི གཞན་མི་འབྱུང་སྟེ། དེའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་དགེ་བར་གྱུར་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ། སེམས་བྱུང་ཉི་ཤུ་རྩ་
གསུམ་བྱུང་སྟེ། ཀུན་འགྲོ་ལྔ། ཡུལ་ངེས་ལྔ། དད་སོགས་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་འཁོར་དུ་རྩ་ཉོན་དྲུག ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་དང་བཅས་པའི་སེམས་བྱུང་ཉེར་དྲུག་མི་འབྱུང་སྟེ། ཁོང་གི་བ་གང་ཞིག ཉེར་དྲུག་པོ

༨

༄༅། །ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འཁོར་དུ་གཉིད་འགྱོད་གཉིས་མི་འབྱུང་སྟེ། ཁོ་དབང་ཤེས་གང་ཞིག གཉིད་འགྱོད་གཉིས་ལ་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མི་དགེ་བར་བསྒྱུར་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་
དུ་སེམས་བྱུང་ཉེར་ལྔ་འབྱུང་སྟེ། ཀུན་འགྲོ་ལྔ། ཡུལ་ངེས་ལྔ། རྩ་ཉོན་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ། ཉེ་ཉོན་བཅུ་ཚན་ཐམ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་དང་བཅས་པའི་ཉེར་ལྔ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་འཁོར་དུ་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་མི་འབྱུང་སྟེ། ཁོ་མི་
དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འཁོར་དུ་རྩ་ཉོན་ཕྱི་མ་གསུམ། ཉེ་ཉོན་བཅུ་ཚན་དང་པོ། གཞན་འགྱུར་གཉིད་འགྱོད་གཉིས་དང་བཅས་པའི་བཅོ་ལྔ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཁོ་དབང་ཤེས་གང་ཞིག བཅོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ལུང་
མ་བསྟན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ། བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་དང་། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་ཡོད་པའི། དང་པོ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ། སེམས་བྱུང་བཅུ་དགུ་འབྱུང་སྟེ། ཀུན་འགྲོ་
ལྔ། ཡུལ་ངེས་ལྔ། རྩ་ཉོན་འདོད་ཆགས་དང་། གཏི་མུག་གཉིས། ཉེ་ཉོན་བཅུ་ཚན་ཐམ་པའི་ཕྱི་མ་ལྔ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་དང་བཅས་པའི་བཅུ་དགུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་འཁོར་དུ། དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་མི་འབྱུང་སྟེ། ཁོ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེའི་འཁོར་དུ། རྩ་ཉོན་ཞེ་སྡང་། ཉེ་ཉོན་བཅུ་ཚན་ཐམ་པའི་དང་པོ་ལྔ་དང་དྲུག་མི་འབྱུང་སྟེ། ཁོ་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཞིག དེ་དྲུག་ལ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་འཁོར་དུ་རྩ་ཉོན་ཕྱི་མ་གསུམ་ཉེ་ཉོན་བཅུ་ཚན་དང་པོ། གཉིད་འགྱོད་

གཉིས་དང་བཅས་པའི་བཅོ་ལྔ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཡོད་བང་ཤེས་གང་ཞིག དེ་བཅོ་ལྔ་ལ་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། ཀུན་འགྲོ་
ལྔ། ཡུལ་ངེས་ལྔ་དང་བཅུ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་དང་བཅུ་གཉིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་འཁོར་དུ་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་མི་འབྱུང་སྟེ། ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འཁོར་དུ། རྩ་ཉོན་དྲུག ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་དང་བཅས་པའི་ཉེར་དྲུག་མི་འབྱུང་སྟེ། ཡོམ་
བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཞིག ཉེར་དྲུག་པོ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འཁོར་དུ། གཉིད་འགྱོད་གཉིས་མི་འབྱུང་སྟེ། ཡོད་བང་ཤེས་གང་ཞིག གཉིད་འགྱོད་གཉིས་ལ་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལ། རྒྱུན་ཉེར་གནས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་སྨོན་སོང་གི་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས། དང་པོའི་འཁོར་དུ། ཀུན་འགྲོ་ལྔ་ཡོན་འབྱུང་གི གཞན་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་ 34
དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ། དགེ་བར་གྱུར་པའི་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་ཉེར་ལྔ་འབྱུང་སྟེ། ཀུན་འགྲོ་ལྔ། ཡུལ་ངེས་ལྔ། དགེ་བ་བཅུ་གཅིག གཞན་འགྱུར་བཞི་དང་བཅོ་ལྔ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་
འཁོར་དུ། རྩ་ཉོན་དྲུག ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་དང་ཉེར་དྲུག་མི་འབྱུང་སྟེ། ཡོད་དགེ་བ་གང་ཞིག དེ་ཉེར་དྲུག་པོ་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་དགེ་བར་གྱུར་པའི་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ། སེམས་བྱུང་བཞི་བཅུ་འབྱུང་སྟེ། ཀུན་འགྲོ་

༄༅། ། ལྔ། ཡུལ་ངེས་ལྔ། རྩ་ཉོན་དྲུག ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ། གཞན་འགྱུར་བཞི་དང་བཅས་པའི་བཞི་བཅུ་པོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་མི་འབྱུང་སྟེ། ཁོ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དྲུག་ཡིད་ལ༑ བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་དང་། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས། དང་པོ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྱུར་པའི་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ། སེམས་བྱུང་སོ་དགུ་འབྱུང་སྟེ། ཀུན་འགྲོ་ལྔ། ཡུལ་ངེས་ལྔ། ཞེ་སྡང་མ་གཏོགས་པའི་རྩ་ཉོན་ལྔ། ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་གཞན་འགྱུར་བཞི་དང་བཅས་པའི་སོ་དགུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་འཁོར་དུ། དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་དང་། ཞེ་སྡང་མི་འབྱུང་སྟེ། ཁོ་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཞིག དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་དང་། ཞེ་སྡང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བར་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྱུར་པའི་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་བཅུ་བཞི་འབྱུང་སྟེ། ཀུན་འགྲོ་ལྔ་ཡུལ་ངེས་ལྔ་གཞན་འགྱུར་བཞི་དང་བཅས་པའི་བཅུ་བཞི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་འཁོར་དུ། དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་དང་། རྩ་ཉོན་དྲུག ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་དང་བཅས་པའི་སོ་བདུན་མི་འབྱུང་སྟེ། ཁོ་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཞིག དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་**དགེ་བའི་ལས་ཡིན**། རྩ་ཉོན་དྲུག་དང་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རྟོགས་པ་འདི་ལྟར་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་དད་སོགས་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག ཀུན་འགྲོ་ལྔ། ཡུལ་ངེས་ལྔ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་དང་བཅས་པའི་ཉེར་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དགེ་བར་གྱུར་པའི་གཙོ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ

ཡོད་པར་ཐལ། དགེ་བར་གྱུར་པའི་གཙོ་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་ཉེར་གསུམ་པོ་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་དགེ་བར་གྱུར་པའི་གཙོ་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་ དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་འབའི་དང་སོགས་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་བྱུང་བཞི་བཅུ་ཡོད་ད་ར་ཐལ། ཁྱོད་མི་དགེ་བར་གྱུར་པའི་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐ་པ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མི་དགེ་བར་གྱུར་པའི་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་བཞི་བཅུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་དགེ་བར་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་ཞེ་སྡང་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན། མི་དགེ་བར་གྱུར་པའི་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་བཞི་བཅུ་འབྱུང་ཞེས་པ་དེ། སོ་སོར་འབྱུང་སྲིད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སྡང་གཉིས་གཙོ་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁྲོ་སོགས་ཉེ་ཉོན་བཅུ་ཚན་དང་པོ་ལྔ་བུ་ཡའང་། གཙོ་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་དེ་བཅུ་གང་རུང་གཅིག་བྱུང་སར་གཞན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ འོན་ཀྱང་། དགེ་བར་གྱུར་པའི་གཙོ་སེམས་ཡིན་

ཀ

༄༅། །ན། ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་དད་སོགས་དགེ་པ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་དང་། མི་དགེ་བར་གྱུར་པའི་གཙོ་སེམས་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་དུ། ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཡོད་པས་ཁྱབ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གཙོ་སེམས་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་བོ། །གནད་དེས་ན། དགེ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཡིད་གཏད་པའམ་ཡིད་སྨོན་སོང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ། རྒྱུན་ཉེར་གནས་སམ་ཡིད་མ་གཏད་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཡིད་གཏད་པའམ་ཡིད་སྨོན་སོང་གི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཆར་ཡོད་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་དུ་ཤེས་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་མཚུངས་ལ་དཔྱད་པ་ནི། སྔོན་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ཚོར་བ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་མཚུངས་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དམིགས་པ་སྔོན་པོ་ལ་དམིགས་པར་མཚུངས། རྣམ་པ་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་མཚུངས། རྟེན་བདག་རྐྱེན་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་པར་མཚུངས། དུས་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་ཅིག་ཆར་དུ་བྱེད་པར་མཚུངས། རྫས་གཅིག་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་རྣམ་ཤེས་སམ་གཙོ་སེམས་ཡིན་ན། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་གཉིས། དམིགས་པ། རྣམ་པ། རྟེན། དུས་རྫས་མཚུངས་པ་སྟེ་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་མཚུངས་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ། །གསུམ་པ་ཁམས་དང་ས་གང་ན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དུ་ཡོད་ལ་

དཔྱད་པ་ནི། འདོད་པའི་ས་ས་བསྡུས་ཀྱི་སེམས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད། སེམས་བྱུང་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་དང་ཐམས་ཅད་ཡོད། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་ས་བསྡུས་ཀྱི་སེམས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཆར་ཡོད་ཅིང་། རྩ་ཉོན་དྲུག་ལས་ཞེ་སྡང་། ཉེ་ཉོན་བཅུ་ཆེན་དང་པོའི་བདུན། བཅུ་ཆེན་གཉིས་པའི་དང་པོ་ལྔ་རྣམས་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་ས་བསྡུས་པ་ན་མེད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་ས་བསྡུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་མེད་པ་གང་ཞིག སེམས་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་འགྱུར་བཞིའི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་གཉིད་འགྱོད་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་མེད་ཅིང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ན། གཞན་འགྱུར་བཞིའི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་རྟོག་པ་མེད་ལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་སྤང་བར་བཤད་པའི་སེམས་བྱུང་མི་དགེ་བ་བཅུ་གསུམ། གཞན་འགྱུར་བཞི་དང་བཅས་པའི་བཅུ་བདུན་མེད་ཅིང་། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། དེ་ལ་འགྱོད་གཉིད་མི་དགེ་རྣམས། །བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད། །རྟོག་མེད་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན། །དེ་ཡི་གོང་ན་དཔྱོད་པ་ཡང་། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་བྱུང་དེ་དག་ལས། ལྔ་བ་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་མཐོང་སྤང་གིས་ཁྱབ་པ་དང་། ཉེ་ཉོན་བཅུ་ཆེན་དང་པོ་ལ་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་དང་། སེམས་བྱུང་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ལས་མི་དགེ་བར་མཐར་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་སེམས་བྱུང་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི། རེ་ཞིག དཔལ་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཟུར་བཀོལ་ལྟར་བྲིས་པ་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟར་ངེས་ཀྱི་དཔྱད་པ་ནི་གཞན་དུ་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་བློས་ཡུལ

༄༅། །རྟོགས་རྩལ་འཆད་པ་ལ་བཞི། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྟོགས་རྩལ། སྣང་བ་དང་སེལ་བའི་རྟོགས་རྩལ། བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རྩལ། འགལ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟོགས་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་བཤད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བུམ་པ་དེ་དངོས་མེད་ལས་ཀྱང་ལོག དངོས་པོའི་ནང་ཚན་ཀ་བ་ལས་ཀྱང་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་ཡིན་པ་དེ། བུམ་པ་དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དངོས་པོ་དེ་དངོས་མིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་ཅིག་རྐྱང་ཡིན་པ་དེ། དངོས་པོ་དེ་སྤྱི་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་འཆད་པ་ལ། སྤྱིའི་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྒྲའི་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རིགས་སྤྱི། ཚོགས་སྤྱི། དོན་སྤྱི་དང་གསུམ། དང་པོ་དང་སྤྱི་གཉིས་དོན་གཅིག མཚན་གཞི་བུམ་པ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་དང་རགས་པ་དོན་གཅིག མཚན་གཞི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་སྒྲ་སྤྱི། སྒྲ་དོན་གསུམ་དོན་གཅིག མཚན་ཉིད་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཐད་ཀའི་སྤྱི་དང་གོང་མའི་སྤྱི་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་དེ་ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་དང་བུམ་པ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལ་དབྱེ་ན། ཐད་ཀའི་བྱེ་བྲག་དང་གོང་མའི་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤ་པ་དང་། ཙནྡན་གཉིས་ཤིང་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། གཉིས

པ་ནི། ཤ་པ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཤིང་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དེས་ན། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཕྱེ་བའི་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་གཉིས་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཆར་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་སྤྱི་དང་གསལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་ཕྱེ་བའི་སྤྱི་ཡིན་ན
དངོས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཕྱེ་བའི་གསལ་བ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཅེས་པ་ནི་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དངོས་པོ་ལྟ་བུའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པ་ལ། ཁོ་དངོས་པོ་ཡིན་པ། དངོས་པོ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ
འབྲེལ་བ་ཁོ་མ་ཡིན་ཞིང་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པ་དགོས་ཞེས་པ་ནི། བསྡུས་པ་སྨྲ་བ་དག་གིས་རང་དགར་སྨྲས་པ་ཡིན་གྱི། སྐབས་འདིར་ཁས་བླང་བར་མི་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དེ། དངོས་པོ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་མིན་ཡང་
དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་པ་ལ། དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག དངོས་མེད་ལས་ཀྱང་ལོག དངོས་པོའི་སྐད་ཅིག་གསུམ་སོགས་ལས་ཀྱང་ལོག
པའི་ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྣང་བ་དང་སེལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཡུལ་ཅན་སྣང་འཇུག་དང་། སེལ་འཇུག་བཤད་པ་དང་། ཡུལ་སྣང་བ་དང་སེལ་བ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་སྣང་འཇུག་ལ་མཚན་ཉིད་
དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཡུལ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་དེ། སྣང་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་ན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དང་། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་གཉིས། གཉིས་པ་སེལ་འཇུག་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ

༄༅། །གཉིས། དང་པོ་ནི་ རང་ཡུལ་ཀ་དམིགས་པར་སྣང་བའི་སྒོནས་འཇུག་པ་དེ་སེལ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། རྟོག་པ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་གསུམ། །གཉིས་པ་ཡུལ་སྣང་སེལ་གཉིས་འཆད་པ་ལ། སྣང་བ་དང་། སེལ་བ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་སྒོནས་རིག་པར་བྱ་བ་དེ། སྤྱིར་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་དང་ཤེས་བྱ་དོན་གཅིག རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་འཛིན་སྟངས་དེ། སྣང་སེལ་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། སྣང་སེལ་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་སྣང་བ་ལ་ཞེས་པས་ཁྱབ་པ་དང་ དེ་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་སེལ་བ་ལ་སྤྱི་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་སྟེ་ རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་ལས་ སྣང་བ་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཡིན་པས་དོན་ལ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སེལ་བའང་རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་ཡིན་པས་དོན་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་སེལ་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་སྣང་བ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་གསལ་སྣང་དང་། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་གསལ་སྣང་གཉིས་ཡོད། གཉིས་པ་སེལ་བ་འཆད་པ་ལ། གཞན་སེལ་ལ་མཚན་ཉིད། རྣམ་གྲངས། དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ དང་པོ་ནི། གཞན་ལྡོག་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ གཉིས་པ་ནི། སྣང་སེལ་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་སེལ་བ། གཞན་སེལ། གཞན་ལྡོག་གསུམ་དོན་གཅིག གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། སྒྲའི་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོནས་དབྱེ་བ་དང་། དགག་བྱའི་སྒོནས་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་ བློའི་གཞན

སེལ། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། རྣམ་གྲངས། མཚན་གཞི་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གཞན་སེལ་གང་ཞིག རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། མེད་དགག མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ། སེལ་བའི་དགག་པ་གསུམ་དོན་གཅིག གསུམ་པ་ནི། བུམ་པ་བུམ་པ་མིན་པས་སྟོང་པ་དེ། བུམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཅེས་བྱ་འོ། །གཉིས་པ་བློའི་གཞན་སེལ་ལ་མཚན་ཉིད། རྣམ་གྲངས། དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གཞན་སེལ་དང་དོན་སྤྱིའི་གཞི་མཐུན་པར་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། བློའི་གཞན་སེལ། སྒྲའི་གཞན་སེལ། དོན་སྤྱི། སྒྲ་སྤྱི། སྒྲ་དོན་ལྡ་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་དང་། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། རྣམ་གྲངས། དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བློའི་གཞན་སེལ་གང་ཞིག རང་གཞན་སེལ་དུ་འཇོག་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བློའི་གཞན་སེལ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲའི་གཞན་སེལ། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ། ཡོད་པ་གཞན་སེལ་དང་བཞི་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་ན། སྣང་བ་མངོན་གྱུར་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་དང་། མི་སྣང་བ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་

༄༅། །གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞན་སེལ་གང་ཞིག རང་གཞན་སེལ་དུ་འཇོག་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་མངོན་གྱུར་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ནི། བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་
བུམ་པ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ལ་བུམ་པ་བུམ་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་མི་སྣང་བ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞན་སེལ་གང་ཞིག རང་གཞན་སེལ་དུ་འཇོག་པའི་གཞིར་གྱུར་
པའི་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ། རྫུན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ། གཉིས་ཀར་དོགས་པ་ཐེ་
ཚོམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་དང་གསུམ། མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན། བུམ་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་བུམ་པ་བུམ་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་དང་། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ལ་བུམ་པ་བུམ་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་དང་། བུམ་འཛིན་ཐེ་ཚོམ་ལ་
བུམ་པ་བུམ་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དེས་ན་གནད་དྲིལ་ན། སྣང་བ་མངོན་གྱུར་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ། མི་སྣང་བ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་གསུམ་དོན་གཅིག་སྟེ། མངོན་
གྱུར་གྱི་དངོས་པོ་ ལྐོག་གྱུར་གྱི་དངོས་པོ། དངོས་པོ་དང་གསུམ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་གྱུར། ལྐོག་གྱུར། ཤེས་བྱ་གསུམ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ། རྗེས་དཔག་ལ་ལྐོག་གྱུར

ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་ལ་མཚན་ཉིད། རྣམ་གྲངས། དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བློའི་གཞན་སེལ་གང་ཞིག རང་གཞན་སེལ་དུ་འཇོག་པའི་གཞི་ཡང་ཡིན། དངོས་མེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ། མེད་པ་གཞན་སེལ་གསུམ་དོན་གཅིག གཉིས་པ་དབྱེ་ན། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པའི་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་དང་། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བུམ་པ་མེད་པའི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རི་བོང་རྭ་མེད་པའི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ལ་མཚན་ཉིད། རྣམ་གྲངས། མཚན་གཞི་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟོག་པས་དངོས་འགལ་བསལ་ནས་འཇུག་པའི་གཞི་ཡང་ཡིན། དོན་ལ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་དང་དངོས་པོ་གཉིས་དོན་གཅིག མཚན་གཞི་ནི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དེས་ན། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། གཞན་སེལ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ། གཞན་སེལ་ཡིན་ན་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞན་སེལ་ལ། བློའི་གཞན་སེལ་དང་། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན་ གཞན་སེལ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་

༄༅། །པ་དགག་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། མ་ཡིན་དགག་པའི་གཞན་སེལ་གཉིས། དང་པོ་བཤད་ཟིན། གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞན་སེལ་གང་ཞིག རང་གི་
དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་མིན་བཅད་ནས་བུམ་པ་བུམ་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དེས་ན་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་བསྡུས་ན། སྣང་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་། སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བའི་སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་། མེད་དགག་དང་། མ་ཡིན་དགག་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བའི་མ་ཡིན་དགག་དང་། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་དགག་སྒྲུབ་ཉིས་ཚོགས་དང་། དགག་པ་རྐྱང་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བའི་དགག་སྒྲུབ་ཉིས་
ཚོགས་དང་བཞི་དོན་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་ནས། སྤྱི་མཚན་དང་གཞན་སེལ་དོན་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པས་ཆོག་ལ་དེ་ལྟར་ན། སྤྱི་མཚན་ནམ་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་
པས་ཁྱབ་ཅིང་། བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལ། བློའི་གཞན་སེལ་གྱིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་དང་། གཞལ་བྱ་སོགས་པ་མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་ཡང་། བློའི་གཞན་
སེལ་མིན་པའི་ཕྱིར། གནད་དེས་ན། སྣང་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་། སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བའི་སྣང་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག དགག་སྒྲུབ་ཉིས་ཚོགས་དང་། དགག་རྐྱང་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བའི་དགག་རྐྱང་དང་། མེད་དགག་དོན་

གཅིག་ཅེས་པ་ནི། དཔལ་འབུམ་ཕྲུག་གསུམ་པའི་དགོངས་པ་དང་སྦྱར་བའི་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་གཞུང་དོན་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་གཏེར་རྩ་བར། སྣང་བ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན། །སེལ་བ་ལ་ནི་དགག་སྒྲུབ་གཉིས། །ཞེས
དང་། རང་འགྲེལ་ལས། དེས་ན་སེལ་བའི་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་དང་། མེད་དགག་མ་ཡིན་དགག་གཉིས་དོན་གཅིག ཅེས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ངས་ང་། མ་ཡིན་དགག་དང་། སྒྲུབ་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་སྨྲས་པ་ཡང་སྐྱོན་པོ་མེད
དེ། སྣང་བའི་སྒྲུབ་པ་རྣམས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་། མ་ཡིན་དགག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་འདི་དག་ལ་དོགས་པ་འདི་ལྟར་དཔྱད་དགོས་ཏེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་གང་ཞིག དོན་རང་མཚན་དང་དངོས་པོ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་རྟག་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་གང་ཞིག མི་རྟག་པ
དང་། དོན་རང་མཚན་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་དངོས་པོའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་གང་ཞིག དངོས་པོ་དང་། དོན་
རང་མཚན་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དངོས། འདོད་ན། རང་མཚན་དུ་ཐལ་ལོ། །རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་དང་། ཡོད་པ་གཞན་སེལ་དང་། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ

༄༅། །གཉིས་ཆར་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་རིགས་གཏེར་ལས། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་དངོས་མེད་ཡོད། །ཅེས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ཡང་། །རྟེན་གྱི་
སྒྲི་ངེ་འདར་རྣམ་པ་གསུམ་ །ཞེས་བཤད་པས་གྲུབ་བོ། །ཡང་། དངོས་པོ་དངོས་པོ་མིན་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དངོས་པོའི་མེད་དགག་གི་
གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དོན་རང་མཚན་དོན་རང་མཚན་མ་ཡིན་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་རང་མཚན་གྱི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དངོས། ཡང་བློ་བློ་མིན་
པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བློའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དངོས། རྟགས་ཁས་ འདོད་མི་ནུས་ཏེ་ཁྱོད་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དངོས་མེད་དངོས་མེད་མ་ཡིན་
པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དངོས་མེད་ཀྱི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མཚུངས་པ་སྔ་མ་བཞིན་གཏོང་བས་སླའོ། །
ཡང་བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་དང་། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བློ་སེལ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཤེས་བྱའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དེར་

ཡང་ཆོས་ཆེད་ཆ

ཐལ༔ དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་གཉིས་གང་རུང་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟེན་ཆོས་ཅན་དེ་ལ། མཐའ་གཅིག
ཏུ་དངོས་པོར་ངེས་པ། དངོས་མེད་དུ་ངེས་པ། དེ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས། དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། །བརྟེན་ཕྱིར་སྤྱི་དེའང་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་གསུམ་དུ་ཕྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རྟེན་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད། དངོས
པོ་དང་། དངོས་མེད་གཉིས་སུ་བསྡུས་པའི་ཆ་ནས། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་གཉིས་སུ་རིགས་གཏེར་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རི་བོང་རྭའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན
པར་ཐལ་ ཁྱོད་བློའི་གཞན་སེལ་གང་ཞིག ཁྱོད་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་གཞན་སེལ་དུ་འཇོག་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། རི་བོང་རྭ
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་དངོས་མེད་དུ་སྣང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དེ། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་སྣང་བར་ཐལ། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་དངོས་པོར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ
ཁྱོད་རི་བོང་རྭར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་སེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཁྱོད་དངོས་མེད་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་སེལ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རི་

༄༅། །བོང་རྭ། མོ་གཤམ་བུ། ནམ་མཁའི་པདྨ་སོགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ནི། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་བོང་རྭ་སོགས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ། རི་བོང་རྭ་སོགས་དངོས་མེད་ཡིན་པ་བཅད་ནས་དངོས་པོར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་དངོས་མེད་གཅོད། །ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། རི་བོང་རྭ་སོགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི། གཞན་སེལ་དུ་འཇོག་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། སྤྱིར་རྭ་ཙམ་དང་། བུམ་ཙམ་དང་། པདྨ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བར་རིགས་ཏེ། རི་བོང་རྭ་རྭ་མིན་པ་བཅད་ནས་རྭ་རུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། ནམ་མཁའི་པདྨ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ། དེ་པདྨ་མིན་པ་བཅད་ནས་པདྨར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན། རི་བོང་རྭ་འཛིན་རྟོག་ངོར་རི་བོང་རྭ་དེ་ཉིད། རི་བོང་རྭའི་དོན་སྤྱི་གཞན་སེལ་དུ་འཇོག་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོར་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བློའི་གཞན་སེལ་དང་། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཞན་སེལ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ནམ་ཁྱབ། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེས་ན་སེལ་བའི་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་དང་མེད་དགག་མ་ཡིན་དགག་གཉིས་དོན་གཅིག་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་དེར་ཐལ། སྒྲུབ་པར་གྱུར་པའི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ

སེལ་བའི་དགག་པ་ཡིན་ན། གཞན་སེལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་དེར་ཐལ། སྒྲུབ་པ་གང་ཞིག སྣང་བའི་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་རང་མཚན་དུ་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་དུ་སྣང་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བློའི་གཞན་
སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བློའི་གཞན་སེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་མིན་པས་སྟོང་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་གྲུབ། འདོད་ན། མངོན་གྱུར། གསལ་བ། མངོན་སུམ་གསུམ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་གཞོགས། རྟགས་སླ། འདོད་ན། དེ་གསུམ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་སྣང་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
ན། མངོན་གྱུར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་སྣང་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་གཉིས་ལའང་འགྲེ། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་ན། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན་ཕྱིས་གཞོགས། རྟགས་ཁས་བླངས། འདོད་
ན། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀ་ཀ་བུམ་གཉིས་ཀ་མིན་པས་སྟོང་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདིར་མཁས་པ་གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པས། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་དང་། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དོན་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་
ནི། མཁས་པས་དཔྱད་དགོས་ཏེ། འོན་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་དང་། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་

༄༅། །འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་དངོས་པོར་སྣང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དེ་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནད་འདི་དྲན་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རྩལ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་གཉིས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བརྡ་ལས་གོ་བར་བྱ་བ། བརྗོད་བྱའི་མཚན་ཉིད། གོ་བར་བྱེད་པའི་བརྡ་དེ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཆད་དུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དང་འཇུག་དུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གཉིས། དེ་ཡང་དཔེར་མཚོན་ན། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ་ དེ་དེའི་སོང་ཚོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་དེ་དེའི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེའི་རློམ་ཚོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ། དངོས་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེས་བུམ་པ་དང་། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་གཉིས་ཆར་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་སྒྲ་སྤྱི་དེ། ཞེན་པའི་རྗོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་བརྗོད་བྱར་རློམ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རིགས་གཏེར་ལས། རང་མཚན་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན༑ མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དོན་དང་རང་མཚན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་མཚན་ཁྲུང་པ་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མིན་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས། སྒྲ་ཡི་རང་མཚན་ཉིད་བརྗོད་ན་ །མིག་དབང་ལ་སོགས་དགོས་མེད་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར

རོ། །གཉིས་པ་འཇུག་པའི་ཆོན། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ། བུམ་པའི་རྗོད་བྱེད་དང་། བུམ་པ་དེ་དེའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཁས་བླངས་ཀྱི། དངོས་ཞེན་སོ་སོར་མི་འཆད་དེ་རིགས་གཏེར་ལས། འཆད་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། །འཇུག་པའི་ཆོན་རྣམ་དབྱེ་མེད། །ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། རྗོད་རྩལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། ཡི་གེ་མིང་ཚིག་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མི་སྟོན་ཞིང་། མིང་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐད་གདངས་དེ། མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཡི་གེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། རྒྱུད་སྡེའི་ལུགས། སྒྲ་པའི་ལུགས། སྡེབ་སྦྱོར་པའི་ལུགས། སུམ་རྟགས་ཀྱི་ལུགས་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། དབྱངས་ཡིག་བཅུ་དྲུག་དང་། གསལ་བྱེད་བཞི་བཅུ་ཡོད། གཉིས་པ་ལ་དབྱངས་ཡིག་བཅུ་བཞི་དང་། གསལ་བྱེད་སོ་བདུན་ཡོད། གསུམ་པ་ལ་དབྱངས་ཡིག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་དང་། གསལ་བྱེད་སོ་བདུན་ཡོད། བཞི་པ་བོད་ཡིག་གི་མཁན་པོ་ཐོན་མི་སཾ་བྷོ་ཊའི་སུམ་རྟགས་ལྟར་ན། དབྱངས་ཡིག་བཞི་དང་། གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་ཡོད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཨི་ཨོ་ཨེ་ཨུ་དང་བཞི་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། ཀ་ནས་ཨའི་བར་སུམ་ཅུ་དེ་ལ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་མིང་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡི་གེ་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པའི་མཐུན་བྱ་དེ་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་མིང་གི་མཚན

༄༅། །ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་ན་དངོས་མིང་དང་། བཏགས་མིང་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དོན་དེ་ལ་ཐོག་མར་བརྡ་སྦྱར་ཞིང་དོན་དེ་འཁྲུལ་མེད་དུ་གོ་ནུས་ཀྱི་མཉན་བྱ་དེ། དོན་དེའི་དངོས་མིང་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། བཤད་པ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་མིང་། འཇུག་པ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་མིང་། བཤད་འཇུག་མུ་བཞི་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་པའི་མིང་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་ཤིང་ཞེས་པའི་མིང་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། མཚོ་སྐྱེས་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་ལ་འཇུག་ཏུ་མེད་པའི་མུ། དེ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་ལ་བཤད་དུ་མེད་པའི་མུ། བཤད་འཇུག་གཉིས་ཆར་ཡོད་པའི་མུ། གཉིས་ཆར་མེད་པའི་མུ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྦལ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ་མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་འཇུག་ཏུ་མེད་དེ་མཚོ་སྐྱེས་དངོས་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སྐམ་ལས་སྐྱེས་པའི་པདྨ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་མཚོ་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཤད་དུ་མེད་དེ། དེ་མཚོ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་པདྨ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཆར་ཡོད་དེ། མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚོ་སྐྱེས་ས་མ་པདྨ་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི་སྐམ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲོག་ཆགས་ལྟ་བུ་སྟེ། མཚོ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་པདྨ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བཏགས་མིང་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དོན་དེ་ལ་རྗེས་གྲུབ་ཏུ་བརྡ་སྦྱར་ཞིང་དོན་དེ་ལ་འཁྲུལ་བཅས

སུ་གོ་ནུས་ཀྱི་མཚན་བྱ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་དང་། རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ལྡན་གྱི་མིང་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁྱི་ལ་དུང་ཞེས་འདོད་
རྒྱལ་དུ་བཏགས་པའི་མིང་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་ཁྱི་དཀར་པོ་ལ་དུང་ཞེས་བཏགས་པའི་མིང་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དེས་ན་དོན་དེའི་འདོད་རྒྱལ་བའི་མིང་ཡིན་ན་དོན་དེའི་དངོས་མིང་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། སྐྲ་སྒྲོ་མཆོན་ཆ་ལས། དེ་ཡང་མིང་གི་ཐོག་མ་དང་། །རྗེས་སུ་
གྲུབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །ཐོག་མ་འདོད་རྒྱལ་མིང་ཡིན་ཏེ། །རྗེས་གྲུབ་དག་ནི་འདོད་རྒྱལ་དང་། །དོན་ལྡན་གཉིས་ཀར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་ཐོག་མའི་མིང་ལ་འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་མིང་ལ་འདོད་རྒྱལ་དང་། དོན་ལྡན་
གཉིས་ཡོད་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་འདྲ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་མིང་དང་། འབྲེལ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་མིང་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྨན་བྱ་རོག་རྐང་ཞེས་པའི་མིང་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་
དང་། ཚོགས་པའི་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་མིང་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་ཉི་མ་ཞེས་བཏགས་པའི་མིང་ལྟ་བུ་དང་། འབྲས་མིང་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པ། ཆང་ལ་སྨྱོས་འགྱུར་དང་། སྒྲུབ་ངག་ཡང་
དག་ལ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཏགས་པའི་མིང་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད། གཉིས་པ་ལ་ཡང་། ཚོགས་པའི་མིང་ཡ་གྱལ་ལ་བཏགས་པ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། སྒྲུབ་ཆོས་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡ་གྱལ་གྱི་མིང་ཚོགས་པ་ལ་བཏགས་

༄༅། །ཕ། རབ་ཡུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཚིག་པ་ལ་རབ་ཡུག་ཚིག་ཅེས་བཏགས་པའི་མིང་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ཚིག་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མིང་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་
པའི་མཐུན་བྱ་དེ། མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དེས་ན། སྤྱིར་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་ངག་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཀྱང་། མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་ཕྱེ་བའི་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་ནི། དོན་མི་གཅིག
སྟེ། མཚན་ཉིད་གཞག་པའི་ནུས་པ་ལ་བརྟགས་ནས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། བྱེད་པའི་ཚིག ཚིག་གི་བསྡུ་བ། ཚིག་གི་ཕྲད་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དང་པོ་ངོ་བོ་སྟོན་པའི་ཚིག གཉིས་པ་བྱ་བ་སྟོན་པའི་ཚིག གསུམ་པ་བྱེད་པ
པོའི་ཚིག བཞི་པ་དགོས་ཆེད་ཀྱི་ཚིག ལྔ་པ་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་ཚིག དྲུག་པ་འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་ཚིག བདུན་པ་གནས་གཞིའི་ཚིག བརྒྱད་པ་བོད་པའི་ཚིག་དང་བརྒྱད། དང་པོ་ནི་ཤིང་ཞེས་པའི་ཚིག་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་ཤིང་རེ་ང་པོ་ཞེས་པ་ལྟ
བུ། གསུམ་པ་ནི་ཤིང་གིས་གཞན་ལ་བསྐྱུན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི་ཤིང་ལ་ཆུ་དྲོངས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་ནི་ཤིང་ལས་མེ་ཏོག་བྱུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དྲུག་པ་ནི་ཤིང་གི་ཡལ་འདབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུ། བདུན་པ་ནི་ཤིང་ལ་བྱ་ཚང་གནས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བརྒྱད་པ
ནི་ཀྱཻ་ཤིང་ཁྱེར་ཤོག་ཅེས་པའི་ཚིག་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ཚིག་གི་བསྡུ་བ་ནི། སྐྱ་སྒྲོ་ལས། འབྲུ་མང་པོ་དང་ཚིག་སྡུད་དང་། །ཁྱད་པར་དང་ནི་ཡན་ལག་དང་། །གཞི་དང་གཞི་གཅིག་བསྡུ་བ་དང་། །གཞི་མཐུན་དང་ནི་དེའི་སྐྱེས་བུ། །གྲངས་དབྱེ་བ་དང་

ཕྱོགས་ཚམ་མོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བཅུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་འབྲུ་མང་པོའི་བསྡུ་བ་ནི། ཚིག་གཉིས་སམ་མང་པོའི་བར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྡུ་བ་སྟེ། ལྷ་ནོར་བུ་པདྨ་ཅན་ཞེས་བསྡུས་པའི་ཚིག་གིས། ཕྱག་ན་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ་དང་པདྨ་བསྣམས་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་
ཀོ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ཚིག་སྡུད་ཚམ་གྱི་བསྡུ་བ་ནི། བྱེད་ཚིག་བརྒྱད་ཀྱི་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་བསྡུས་པའི་ཚིག་སྦྱོར་ཏེ་དཔེ་རིམ་བཞིན། གཉིས་པ་བསྡུས་པ་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་ཆོས་བརྟེན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་བསྡུས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
བསྐྱངས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་བསྡུས་པ་མཆོག་གི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་ལ་མཆོག་སྦྱོར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་བསྡུས་པ་ཆོས་ལས་བྱུང་བ་ལ་ཆོས་བྱུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དྲུག་པ་བསྡུས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ལ་ཆོས་སྒོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བདུན་པ་
བསྡུས་པ་ཆོས་ལ་གནས་པ་ལ་ཆོས་གནས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྩ་བའི་གསུམ་པ་ཡན་ལག་གི་བསྡུ་བ་ནི། འབྲེལ་བའི་ཡན་ལག་གམ། གོ་རིམ་གྱི་ཡན་ལག་སྡུད་པའི་ཚིག་སྟེ། དཔེ་རིམ་བཞིན་ལུས་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཞེས་པས་དབང་པོ་ལྔ་གོ་བ་ 56
དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་པས་ཕུང་པོ་ལྔ་གོ་བ་ལྟ་བུའོ། །རྩ་བའི་བཞི་པ་ཁྱད་པར་གྱི་བསྡུ་བ་ནི། ཁྱད་ཆོས་ཁྱད་གཞི་ལ་སྔ་ཕྱི་གང་རུང་དུ་སྦྱར་ནས་སྡུད་པ་སྟེ། སྔོན་པོ་འདི་ནི་ཨུཏྤལ་ཞེས་གོ་བའི་ཕྱིར་དུ། སྔོན་པོ་ཨུཏྤལ་ཞེས་བསྡུས་པ་
དང་། ཨུཏྤལ་འདི་ནི་སྔོན་པོའོ། །ཞེས་གོ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་ཞེས་བསྡུས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྩ་བའི་ལྔ་པ་གཞི་བསྡུ་བ་ནི། ཁྱད་གཞི་མང་པོ་བསྡུས་པའི་ཚིག་སྟེ། ཆོས་མཐའ་དག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྩ་བའི་དྲུག་པ་གཞི་གཅིག་བསྡུ་བ་ནི། ཁྱད་གཞི་

ཀ

༄༅། །རྣམས་ཁྱད་ཆོས་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པའི་ཚིག་སྟེ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་ལྟ་བུའོ། །རྩ་བའི་བདུན་པ་གཞི་མཐུན་པའི་བསྡུ་བ་ནི། ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་གཞི་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་འམ། ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཁྱད་གཞི་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་སྔོ་བ་དང་ཨུཏྤལ་གཉིས་ཀ་ཨུཏྤལ་ལོ་ཞེས་པ་དང་། སྔོ་བ་དང་བཙུང་པ་གཉིས་ཀ་ཨུཏྤལ་ལོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རིམ་བཞིན་ནོ། །རྩ་བའི་བརྒྱད་པ་དེའི་སྐྱེས་བུའི་བསྡུ་བ་ནི། སྒྲ་སྒོ་ལས། ངོ་བོ་འམ་ནི་ཆོས་ཀྱང་རུང་། །ཐ་དད་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ། །དེ་ཡི་སྐྱེས་བུ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །བྱེད་པའི་ཚིག་དང་ལས་འཛིན་དང་། །བདག་གཉིས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་རམ་ ངོ་བོ་གཅིག་གི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཐ་དད་པར་སྦྱོར་བ་ནི། དེའི་སྐྱེས་བུའི་བསྡུ་བ་ཞེས་བྱའོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བྱེད་པའི་ཚིག་གི་བསྡུ་བ་ ལས་འཛིན་གྱི་བསྡུ་བ། བདག་གཉིས་པའི་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། བྱེད་ཚིག་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དེའི་སྐྱེས་བུའི་བསྡུ་བ་ནས། བདུན་པ་བསྡུས་པའི་དེའི་སྐྱེས་བུའི་བསྡུ་བའི་བར་དྲུག་ཡོད་པའི། མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན། ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་ཆོས་བརྟེན་ཞེས་སོགས་སྦྱར་དང་འདྲ་སྟེ། གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བའི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བསྡུས་པ་དང་། གསུམ་པ་བྱེད་པ་པོའི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བསྡུས་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་འདི་དྲན་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལས་འཛིན་གྱི་བསྡུ་བ་ནི། ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་པར་རམ། འདྲ་ཡུལ་དང་འདྲ་ཆོས་གཞི་མཐུན་དུ་སྦྱོར་བ་སྟེ། ཨུཏྤལ་ཡང་ཡིན་སྔོན་འཛིན་སྔོན་པོ་ཡང་ཡིན་པ་ལ་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་ཞེས་བསྡུས་པ་ལྟ་བུ

དང་། སྐྱེས་བུ་ཡང་ཡིན་སེང་གེ་དང་འདྲ་བ་ཡང་ཡིན་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་སེང་གེ་ཞེས་བསྡུས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་གཉིས་པའི་བསྡུ་བ་ནི། གྲངས་ཀྱི་བ་དང་། བསྡུས་པ་ཡོད་པའི་བ་གཉིས་གཅིག་པམ་ཐ་དད་པར་སྦྱོར་བ་སྟེ། ལྔ་ཞེས་པ་གྲངས་དང་། ཕུང་པོ་ཞེས་པ་བསྡུས་དོན་གཉིས་སྦྱར་བ་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཞེས་བསྡུས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྩ་བའི་དགུ་པ་ཟླས་ཕྱེ་བའི་བསྡུ་བ་ནི། རང་གི་ཟླ་བོ་དང་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རམ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་དུ་དང་གིས་བསྡུ་བ་བྱས་པ་སྟེ། ཟླ་བོ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་ནི་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱད་པའི་ཕྱིར་དུ་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་ནི་འབྱུང་བའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྩ་བའི་བཅུ་པ་ཕྱོགས་ཙམ་སྟོན་པའི་བསྡུ་བ་ནི། རང་གི་ཕྱོགས་བསྡུས་ནས་གཞན་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་ཚིག་སྤྱད་དེ། སེམས་ཙམ་ཞེས་པ་དེས་སེམས་ཀྱི་རིགས་བསྡུས་ན་བེམ་པོ་སོགས་སྤོང་བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཚིག་ཕྲད་ནི་ཚིག་རང་ཉིད་ལ་བསྟན་བྱའི་ནུས་པ་ཆེར་མེད་ཅིང་། ཚིག་གྲོགས་གཞན་དང་ཕྲད་ན་ཕན་འདོགས་པ་ལྷུགས་གཉིས་སྦྱོར་བའི་རྒྱི་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་ཙུང་ཟད་དཔེར་མཚོན་ན། སྟེ་སྒོ་ལས། སྟེ་ནི་ལྷག་མ་ཡོད་པ་སྟེ། །མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་དམ་བཅའ་དང་། །གཞན་བརྟེན་པ་དང་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར། སྟེ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཕྲད་ནི། ལྷག་མ་ལུས་པའི་ཚིག་སྟེ། དེ་ཡང་གསུམ་ལ་འཇུག་སྟེ། འཇོམ་དཀྱིལ་ཏེ་མདངས་ཕྱུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། ཕྱག་འཚལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དམ་བཅའ་བ་དང་། ཤར་ན་དབང་པོ་སྟེ་ལྷོན་གཤིན་རྗེ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་གཞན་འདྲེན་པ་དང་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ལས་ཚིག་རྒྱུ་དང་འབྱུང་ཁུངས་དང་། །

༄༅། །དགར་བ་ཡིན་ཏེ་ནས་དེ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟར། ལས་ཞེས་པའི་ཚིག་ཕྲད་ནི་གསུམ་ལ་འཇུག་སྟེ། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་འབྱུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུའི་ཚིག་དང་། རི་བོ་ལས་གསེར་འབྱུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་ཚིག་དང་། ཁྱིམ་པ་ལས་དགེ་བསྙེན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དགར་བའི་ཚིག་དང་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ཀྱི་ནི་འབྲེལ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། །ཀྱིས་ནི་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར། ཀྱི་ཞེས་པའི་ཚིག་ཕྲད་ནི། དྲུག་པ་འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་ཚིག་སྟེ། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྟ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དྲུག་པའི་ཚིག་འདི་ལ་ཡ་སྒྲ་སྦྱར་ན་འོར་བར་འགྱུར་རོ། །ཀྱིས་ཞེས་པའི་ཚིག་ཕྲད་ནི། གསུམ་པ་བྱེད་པོའི་ཚིག་སྟེ། ལྷ་སྦྱིན་གྱིས་ལེགས་བཤད་བརྩམས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པའི་ཚིག་འདི་ལས་སྒྲ་ཆད་ན། ནོར་བ་ལགས་སོ། །དེས་ན་མཁས་པར་འདོད་ན། ཚིག་ཕྲད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་ཞིག་གནད་དུ་གཅེས་ཏེ། འདི་ར་ནི་མངས་པས་འཇིགས་ཏེ་བཞག་གོ །རྩ་བའི་གཉིས་པ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས། དེ་གཉིས་ལ་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། མུ་བཞི་རྩི་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རིགས་སྤྱི་གོ་བར་ནུས་པའི་མཐའ་བྱ་དེ། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་ ཚོགས་སྤྱི་གོ་ནུས་ཀྱི་མཐའ་བྱ་དེ། ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ནི། དངོས་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཁྱོད་རིགས་སྤྱི་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པས་ཁྱབ། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཚོགས་བརྗོད་སྒྲའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཚོགས་སྤྱི་ཡིན

ན། ཁྱད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ། །སྒྲ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་རིགས་ཅན་བརྗོད་བྱར་མི་སྟོང་བཞིག་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེས། དངོས་པོའི་རིགས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྱར་མི་སྟོང་བའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ཡང་། དངོས་པོ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། དངོས་པོ་དེ་ཡིན་ལ། དངོས་པོའི་ཁོངས་སུ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ཕྱིར་ན། དངོས་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེས། དངོས་པོའི་རིགས་བུམ་པ་སོགས་ཁོ་རང་གི་བརྗོད་བྱར་ཚིག་ཟིན་ལ་གཙོད་མི་ནུས་ཞེས་པ་ཙམ་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས། ཚོགས་པ་ཅན་བརྗོད་བྱར་སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེས། ཁོ་རང་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་དྲི་རོ་སོགས་བརྗོད་བྱར་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། བུམ་གཟུགས་དེ་ཡིན་ལ། བུམ་གཟུགས་དང་། དྲི་རོ་སོགས་འགལ་བའི་གནད་ཀྱིས༔ བུམ་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེས། དྲི་རོ་སོགས་བརྗོད་བྱར་ཚིག་ཟིན་ལ་གཙོད་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མུ་བཞི་བརྩི་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ལ། ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་མུ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ། ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ལ། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་མུ། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མུ། རི་བོང་རྭ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མུ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་བའི་གསུམ་པ་བརྗོད་རྒྱུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ

༄༅། །དང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས། དེ་གཉིས་ལ། མཚན་ཉིད་རྣམ་གྲངས། མཚན་གཞི་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་གི་མཐུན་བྱེད། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྤོང་བའི་
མཐུན་བྱེད། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་ནི། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ། ལྡོག་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། ལོག་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་
ལྡོག་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ། དངོས་པོ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། རྫས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་དངོས་པོ་བརྗོད་པའི་སྒྲ། རྣམ་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། དམིགས་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་རྣམ་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་བཞི་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་དག་གི
ཟླས་ཕྱེ་བའི། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ། ལོག་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ། རྫས་བརྗོད་པའི་སྒྲ། དམིགས་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་བཞི་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ནི། བ་ལང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། བ་ལང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེ། ཆོས་
བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་གཞི། ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེ། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་གཞི་ཡིན། དེ་ཡང་གཞན་དཀྱི་སྙིང་པོ་བསྡུས་ན། ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་ལ་བསམ་ནས། བ
ལང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲར་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ཆོས་ཅན་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཅིག དེ་ཁྱད་གཞི་བ་ལང་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་བ་ལང་ཞེས་པའི་སྒྲ

དེ། ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྲིད་པའི་སྒྲར་འཇོག་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་རྟ་ལ་སོགས་པ་ཚིག་ཟིན་ལ་གཅོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་ལང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེ། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། ཁྱད་པར་གཞན་སྲིད་དུ་འཇོག་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་རྟ་ལ་སོགས་པ་ཚིག་ཟིན་ལ་གཅོད་པའི་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེ། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྲིད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དང་བྱས་པའི་གཞི་མཐུན་སོགས་ཀྱང་སྤང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་གཞི་སྒྲའི་སྟེང་གི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ ཁྱད་པར་གཞན་སྲིད་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་གཞི་སྒྲའི་སྟེང་ན་ཁྱད་ཆོས་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་ལྡོག་ཆ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་བརྗོད་ནས། བྱས་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་། ཤེས་བྱ་སོགས་བརྗོད་བྱར་སྲིད་པའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངག གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངག མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་དང་གསུམ། དེ་གསུམ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་ མཚན་གཞི། ཞར་བྱུང་དོན་གྱི་རྣམ་གཅོད་གསུམ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་མཚན་བྱ་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་མཚན་བྱ། མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་མཚན་བྱ་གསུམ། རིམ་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཁྱད་གཞི་རྐྱང་པའི་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་གསུམ། ཁྱད་

༄༅། །གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་སྦྱར་བའི་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་ཀ་སུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཟླུམ་པ་ཞེས་པའི་ངག་གཅིག་ཉིད་ལ། རྣམ་གཅོད་གསུམ་ཚང་སྟེ། ཟླུམ་པ་བརྗོད་པས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད། ཟླུམ་མིན་བཅད་པས་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད། ཟླུམ་པ་མི་སྲིད་པ་བཅད་པས་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་ཀུན་ངེས་གཟུང་སྙིང་པོ་ཅན། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ངེས་བཟུང་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་རྣམ་གཅོད་གསུམ་དང་། དངོས་སུ་མ་སྦྱར་བའི་རྣམ་གཅོད་གསུམ་སྟེ་གཉིས། དང་པོ་གསུམ་ནི་རིམ་བཞིན། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དང་ངེས་གཟུང་ལྷན་ཅིག་སྦྱར་བའི་མཉན་བྱ། ངེས་གཟུང་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན། མཚན་གཞི་ནི། སྒྲ་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཚིག་ལྟ་བུ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚིག་དེ་ཡང་། ཁྱད་གཞི་སྒྲ་ལ་ལྟོས་པའི་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་བྱས་པ་དེ། ཁྱད་གཞི་སྒྲ་ལ་ལྡན་པ་ཙམ་དུ་སྟོན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དེ་ཁྱད་གཞི་གཞན་ལ་ལྡན་པར་གཅོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་གཞི་དང་ངེས་གཟུང་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་མཉན་བྱ་དེ། ངེས་གཟུང་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྒྲ་ཁོ་ན་མཉན་བྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིག་ལྟ་བུ། ཚིག་དེ་ཁྱད་གཞི་སྒྲ་ལ་ལྟོས་པའི་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་མཉན་བྱ་དེ་ཁྱད་གཞི་སྒྲ་མིན་པ་གཞན་ལ་ལྡན་པ་གཅོད་ནུས་པའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱ་བ་སྲིད་པ་དང་ངེས་བཟུང་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་མཉན་བྱ་དེ། ངེས་བཟུང་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན། མཚན་གཞི་ནི། སྔོན་པོ་ཀ་མཚོ་སྐྱེས་སྲིད་པ་ཁོ་ན་ཞེས

པའི་ཚིག་ལྟ་བུ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚིག་དེ་ཁྱད་གཞི་སྔོན་པོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་གཞི་སྔོན་པོ་ལ། ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་མཚོ་ལས་སྐྱེས་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་། མཚོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཞིག་སྲིད་པར་སྟོན་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེས་གཟུང་ས་སྦྱར་བའི་རྣམ་གཅོད་གསུམ་རིམ་བཞིན། ནག་པ་འཕོངས་སྐྱེན་མི་སྐྱེན་དྲིས་པའི་ཚེ་ནག་པ་འཕོངས་སྐྱེན་ཞེས་པའི་ཚིག་ནི། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དཔེ་སྟེ། དེས་ནག་པ་འཕོངས་སྐྱེན་པ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ནག་པ་དང་སྲིད་སྒྲུབ་གང་འཕོངས་སྐྱེན་ཞེས་དྲིས་པའི་ཚེ་ན་སྲིད་སྒྲུབ་འཕོངས་སྐྱེན་ཞེས་པའི་ཚིག་ནི། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དཔེ་སྟེ། ཚིག་དེས་སྲིད་སྒྲུབ་ལས་ནག་པ་འཕོངས་སྐྱེན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བ་ལ་བེའུ་སྲིད་ཅེས་པའི་ཚིག་ནི། མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དཔེ་སྟེ། བ་ལ་བེའུ་འབྱུང་སྲིད་པར་སྟོན་པའི་དཔེ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གྱི་རྣམ་གཅོད་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེ་དག་ལ་དོགས་པ་འདི་ལྟར་གཅོད་དགོས་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན། ཆོས་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན། ཆོས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུམ་པ་དེ་ཡང་། དེའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན། ཀ་བ་དེ་ཡང་དེའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དེས་ཁྱོད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། བུམ་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་' བུམ་པ་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་གཉིས་ཀས། བུམ་པ་བརྗོད་པར

༄༅། །མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་ཀས་གཅིག་ཉིད་བརྗོད་མོད་ཀྱི། །ཞེས་དང་། རིགས་གཏེར་ལས། དོན་གྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ལ། །བརྗོད་འདོད་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲ་གཉིས་སྦྱར། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བུམ་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཁྱད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཆོས་ཅན། ཁྱད་བུམ་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱད་ཀ་བ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་བ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཁྱད་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ ཐལ་འགྱུར་འདི་རིགས་དང་ རྩ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ཅེས་པ་ནི། བཏ་ཆད་ཀྱི་བཞག་མཚམས་ཀྱི་གནད་དུ་གོ་དགོས་སོ། ། ཡང་། དངོས་མེད་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་དངོས་པོ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱད་དངོས་པོ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། རྫས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་དངོས་པོ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་འདིར་མ་ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། དངོས་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ། དངོས་པོ་བརྗོད་པའི་སྒྲར་ཐལ་ལོ། །ཡང་། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་གི་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས་ འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ། ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྤོང་བའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁྱབ་པ་ཡོང་ཡོང་འདྲ་ཡང་མི་ཡོང་སྙམ། ཁྱད་ཆོས་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱད་པར་སྤོང་མི་སྤོང་གཉིས་ཆར་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། རྩ་བའི་རྟགས་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་དེ། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྒྲ་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཚིག་མིན་པར་ཐལ། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་མ་བྱས་པ་ཡིན་པ་བཅད་ནས་བྱས་པ་ཁོ་ནར་སྟོན་པའི་ཚིག
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ངེས་གཟུང་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་སོ་ཟེར་ན། ཁྱད་ཆོས་ཁྱད་གཞི་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ན་རྣམ་གཅོད་གསུམ་སོ་
སོར་ངེས་ཀྱང་། སྤྱིར་རྣམ་གཅོད་གསུམ་མི་འགལ་བཞིན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་ན། རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་གསུམ་ཆར་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་བྱས་ཀྱང་སྐྱོན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཚིག་ཀུན་ངེས་གཟུང་སྙིང་པོ་ཅན། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག
ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་པ་འགོག་པའི་ནུས་པ་གཉིས་ཚང་བར་ཐལ། དེས་ན་སྒྲ་གཅིག་བརྗོད་ན་ཡང་། །དགག་སྒྲུབ་ནུས་པ་རྣམ་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ
ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མི་བརྗོད་པར། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཙམ་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་ཁྱབ་བོ། །ཞེས

༄༅། །བྱ་ཡུལ་གྱི་བྱ་ཕམ་ཡངས་པའི་ཁྲོན། །ཤེས་བྱེད་ནམ་མཁའི་ནོར་བུ་འོད་འཕྲེང་ཅན། །ཤེས་རྩལ་སོས་ཀ་བཞད་ཀྱི་མདངས་འདྲ་བའི། །སྤྱི་རྣམ་ལེགས་བཤད་རྒྱན་འདི་ཁོ་བོས་བསྡེབས། །ཤེས་བྱའི་ཡུལ་དང་ཤེས་བྱེད་བློ་རྣམ་དང་། །རྟོགས་རྩལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་སྣང་སེལ་དང་། །བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་རྟོགས་རྩལ་སྙིང་པོའི་དོན་ །སྤྱི་རྣམ་ལེགས་བཤད་ཀླུ་སྒྲུབ་བདག་གིས་བསྡེབས། །འདིར་མཁས་པ་གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པའི་གསུང་ལས། དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ལ་སྤྱི་མཚན་གྱིས་ཁྱབ། གཞན་པའི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ། རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་སྤྱི་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་གསུངས་སོ། །གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལམ་པ་ཡིན་མོད། ཅུང་ཟད་གསོན་ཅིག རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ན། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་ག་རུང་ཡིན་ན་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། །འདོད་ན། ཞེན་པའི་རྗོད་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་རང་མཚན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཁྱོད་རྗོད་བྱེད་གང་ཞིག སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཞེན་པའི་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་སྒྲ་རང་མཚན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་གསུང་གཟུ་བོར་ལན་སློས་ཤིག ཡང་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་དངོས་ཀྱི་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་དངོས་སུ་གོ་ནུས་ཀྱི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ

གྲུབ་ན་བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པ་དངོས་སུ་གོ་ནུས་ཀྱི་མིང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པའི་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་མིང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་མ་ཁྱབ་ཟེར་ལོ། །འོན་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱར་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་ཞེན་པའི་བསྟན་བྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན། དེའི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་ཞེན་པའི་བསྟན་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་གནམ་ལྕགས་རིགས་པའི་ཐོག་མདའ་ནི། །འཕྲོག་བྱེད་སྙིང་གི་མེ་ལོང་ལ་འཕངས་པས། །གདངས་ཅན་རྟོག་གེའི་སྤྱི་བོ་རབ་འབིགས་པའི། །ས་སྐྱའི་རྗེ་བཙུན་སྲས་བཅས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །བཞི་པ་འགལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་རྟོག་རྩལ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བ་བཤད་པ་དང་། འགལ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ དོན་ལ་འབྲེལ་བ་དགག་པ། བློ་ངོར་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པ། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་དགག་པ་དང་། དོན་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དགག་པ་གཉིས དང་པོ་ནི། བྱས་མི་རྟག་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་མེད་དེ། བྱས་མི་རྟག་ལྟ་བུ་དོན་ལ་གཅིག་ཡིན་པས་གཉིས་སུ་མེད་ལ། གཉིས་མ་ཡིན་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མེ་དུ་ལྟ་བུའི་ ༦༨

ཀ ༄༅། །འབྲེལ་བ་དོན་ལམ་གྲུབ་སྟེ། མེ་དུ་གཉིས་གཅིག་དངོས་པོར་ཡོད་དུས་སུ་ཅིག་ཤོས་དངོས་པོར་མེད་པ་གང་ཞིག དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ལ་དེ་འབྱུང་འབྲེལ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བློ་ངོར་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ

གཉིས། བློས་སྤྲེལ་ཚུལ་དང་། འབྲེལ་བའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སེལ་ངོར་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་འཇོག་སྟེ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་བྱས་མི་རྟག་གི་ལྡོག་ཆ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས། བྱས་མི་རྟག་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་ངོར་བྱས་མི

རྟག་བདག་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། སེལ་ངོར་དེ་བྱུང་འབྲེལ་འཇོག་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མེ་དུ་སྔ་ཕྱི་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་ངོར་མེ་དུ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ལ་མཚན 69

ཚེ ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆོས་དེ་འབྲལ་ཡུལ་དུ་མི་འདོར་བ་དེ། ཆོས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། འདིར་ཁ་ཅིག འབྲེལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་ན། ཁྱོད་ཆོས་དེ་དང་ཐ་དད། ཆོས་དེ་མེད་ན་ཁྱོད་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ

ནི། བསྡུས་པ་སྨྲ་བ་དག་གི་བབ་ཅོལ་ཡིན་གྱི། སྙིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། འོན། དངོས་པོའི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོའི་རྒྱུ་དང་ཐ་དད། དེ་མེད་ན་ཁྱོད་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད

ན། ཁྱོད་དངོས་པོའི་རྒྱུ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཞིག དེ་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཁྱོད་དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་དངོས་པོ་དང་རྫས་གཅིག

ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་དེ་དང་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱིམ་མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་དངོས་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། བདག
གཅིག་འབྲེལ་དང་། དེ་བྱུང་འབྲེལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཆོས་དེ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་དུ་མི་འདོར་བ་དེ། ཁྱོད་ཆོས་དེ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡིན་པའི་
མཚན་ཉིད་ཡིན། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བདག་གཅིག་འབྲེལ། མཚན་མཚོན་གྱི་བདག་གཅིག་འབྲེལ། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་བདག་གཅིག་འབྲེལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བུམ་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བློ་ཡུལ་དུ་བྱར་
རུང་དང་ཤེས་བྱའི་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་འབྲེལ་བསྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་བསྒྲུབ་པ། མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ། གང་གིས་ངེས་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་
ལ། བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཚན་མཚོན་ལ་སྦྱར་ན། མཚོན་བྱའི་མིང་དང་། མཚན་
ཉིད་ཀྱི་དོན་གཉིས། མིང་དོན་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་ངོར། མཚན་མཚོན་གཉིས་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ཅིང་། སྤྱི་བྱེ་བྲག་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱར་ན། ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་དང་། ལྡོག་པ་ཅིག་རྐྱང་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་ངོར། སྤྱི་བྱེ་བྲག་ལ

༄༅། །བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ཀྱི། དོན་ལ་མཚན་མཚོན་དང་། སྐྱེ་བྱེ་བྲག་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། མཚན་མཚོན་དང་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བསྒྲུབ་བྱེད་ལ། རྩ་བའི་རྟགས་དགོད་པ། མ་ངེས་པ་སྤང་པ། དེའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་རྗེས་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་དང་། ལྡོག་ཁྱབ། བསྒྲུབ་བྱེད་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་ན་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་གློག་བཞིན། སྒྲ་ཡང་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་གོ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ཡིན་ན། བྱས་སྟོང་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། དབང་ཕྱུག་རྟག་པའི་སྒྲ་དོན་ཡང་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་ངོ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་དགོས་པ་ནི། དེ་འདྲའི་རྗེས་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་། འཇིག་རྒྱུ་དང་འཕྲད་ན་འཇིག་མ་འཕྲད་ན་མི་འཇིག་པའི་བློ་ནས་བྱས་ན་མི་རྟག་པས

ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་འདྲའི་ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དགག་བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྡུལ་ཕྲན་འགའ་ཞིག་ནི་བྲུས་པ་ཡིན་ཡང་། འཇིག་རྒྱུ་དང་ཕྲད་པའི་ཚེའང་མི་འཇིག་པའི་སྒྲོ་ནས། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་མ་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རིགས་གཏེར་ལས། དེས་ན་ལོག་རྟོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །གཉེན་པོར་གཏན་ཚིགས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ངེས་བྱའི་རྒྱུ་འབྲས་བཤད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ངེས་ཚུལ་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱུ་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕན་འདོགས་བྱེད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། སྒྲའི་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱེད་རྒྱུ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། །སྐལ་མཉམ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། །ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དང་རྣམ་སྨིན་ཏེ། །རྒྱུ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་དྲུག་ཡོད་པའི། དོན་བྱེད་རྒྱུ་ལ། བྱེད་རྒྱུ་ནུས་མེད་དང་། བྱེད་རྒྱུ་ནུས་ཅན་གཉིས་ཡོད་པའི། དང་པོ་ནི། ནམ་མཁའ་བྱམས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནུས་མེད་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱུ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་ནི། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འབྱུང་བཞི་ཕན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤྱིར་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་ན། རྒྱུ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ལ། ཆོས་དེའི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་ན། ཆོས་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་

ཀ ༄༅། །ཕས་ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་དེའི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་དགོས། ཆོས་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་ན། ཆོས་དེའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ནི། སྔར་བྱ་རིགས་ལྡན་དང་
རིགས་སྔ་མས་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་སྔ་མས་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཅེས་བྱའོ། །བཞི་པ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་
ནི། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་རྣམས། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱིར་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན། རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཆོས་དེའི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན། ཆོས་དེའི་རྒྱུ་
ཞེ་དགུ མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དེ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ནི། སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པས། རང་འབྲས་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་
ཁྱབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་འདི་ནི། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུའི་ནང་ཚན་ཡིན་ནོ། །དྲུག་པ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ནི། དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་། མི་དགེ་བ་རྣམས། རང་འབྲས་བདེ་འགྲོ་དང་། ངན་འགྲོའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྣམ་སྨིན་
གྱི་རྒྱུ་འདི་ལ་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ། །དེས་ན་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས། རྒྱུ་དྲུག་ཆར་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་པར་ཁས་ལེན་ལ། མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་འདིར། རྒྱུ་དྲུག་གི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དངོས་བཏགས་འབྱེད་ཚུལ་སྔ་མ་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས

དུས་མཉམ། ཐབས་ལེན་པ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་དང་། མི་ལེན་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རྒྱུ་རྐྱེན། དམིགས་རྐྱེན། བདག་རྐྱེན། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་བཞི། དེ་བཞི་ཡང་བསྡུས་ན། ཉེར་
ལེན་གྱི་རྒྱུ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གཉིས་སུ་འདུས་པས་དེ་གཉིས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་འབྲས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་བྱེད། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད། རང་འབྲས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་རང་སྟོབས་
ཀྱིས་ཕན་འདོགས་བྱེད་དེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན། ནས་ཀྱིས་བོན་དེ། རང་འབྲས་ནས་མྱུག་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དང་། ཆུ་ལུད་སོགས་དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་
དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕན་གདགས་བྱ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། སྒྲའི་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་འབྲས་དང་། བརྒྱུད་འབྲས་གཉིས། གཉིས་པ་ལ། བདག་འབྲས། སྐྱེས་བུ་བྱེད་
འབྲས། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། བྲལ་འབྲས། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་ལྔ། དང་པོ་ནི། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པའི་བདག་འབྲས་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་དེ། སྦྱོར་ལམ་ཆོས་
མཆོག་གི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཚེ་རིང་བ་དེ་སྲོག་གཅོད་སྤངས་པའི་དགེ་བའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི་ མཐོ་རིས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་དེ། རང་རྒྱུ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྔ་

༄༅། །པ་ནི། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བྲལ་འབྲས་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས། བྲལ་འབྲས་འབྲས་བུ་མཚན་ཉིད་པར་ཁས་ལེན་ཡང་། མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་འདིར་ཁས་མི་བླང་སྟེ། བྱེ་སྨྲ་བས། འདུས་མ་བྱས་སུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཁས་ལེན། མདོ་སྡེ་པས་དེ་ཁས་མི་ལེན་པར་རྒྱུ་འབྲས་བུ་འདུས་བྱས། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལགས་སོ། །གཉིས་པ་ངེས་ཚུལ་འཆད་པ་ལ། སྔོན་མཐར་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་ཚུལ་དང་། ཕྱི་མཐར་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་སྔོན་འགྲོ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱེད་དེ། དང་པོར་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྐྱེ་བར་མཐོང་། དེ་རྗེས་རྒྱུ་མེ་མ་མཐོང་། དེ་རྗེས་འབྲས་བུ་དུ་བ་མ་མཐོང་བའི་ངེས་བྱེད་གསུམ་གྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་མ་དམིགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱོགས་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱེད་དེ། དང་པོར་ས་ཕྱོགས་དག་པར་མེ་དུ་གཉིས་མ་དམིགས། དེ་རྗེས་མེ་དམིགས། དེ་རྗེས་དུ་བ་དམིགས་པའི་ངེས་བྱེད་གསུམ་གྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བའི་གཉིས་པ་འབྲེལ་བའི་མཚན་གཞི་ནི། རང་མཚན་རྐྱང་བ་དང་། སྒྲ་དོན་རྐྱང་བ་ལ་འབྲེལ་བ་མི་འཇོག་གི མེ་དུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ལ་མེ་དུ་གཉིས་སུ་འཁྲུལ་ནས་འཛིན་པའི་སེལ་ངོར་མེ་དུའི་འབྲེལ་བ་འཇོག་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །རྩ་བའི་གསུམ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་དངོས་ནི། མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་རྐྱང་པ་དང་། དཔྱོད་པ་རྐྱང་པས་ངེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཚད་མས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་དཔྱོད་དམ་བཅད་ཤེས་ཀྱིས། འབྲེལ་བ་གཙོ་བོར་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལགས་སོ། །དེ་དག་ལ་དོགས་པ་འདི་

ལྐར་གཙོད་དགོས་ཏེ། དོན་དམ་པར་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་མེ་དུའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པར་དུ་བ་དེ་མེ་ལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པར་དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པར་དུ་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་། དོན་དམ་པར་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པར་བྱས་མི་རྟག་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པར་བྱས་མི་རྟག་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པར་བྱས་མི་རྟག་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་བྱས་མི་རྟག་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག དོན་དམ་པར་བྱས་མི་རྟག་རང་བཞིན་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དོན་དམ་པར་བྱས་མི་རྟག་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་དོན་དམ་པར་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པར་རྒྱུ་འབྲས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེར་ན། དོན་དམ་པར་དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་དང་། དོན་དམ་པར་བྱས་མི་རྟག་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཙམ་ཡིན་སོད། དོན་དམ་པར་དུ་བ་མེ་ལ་འབྲེལ་བ་དང་། དོན་དམ་པར་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་ཞེས་ཁས་མི་བླང་སྟེ། འབྲེལ་བ་བློས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་དོན་དམ་པར་དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེ་ལ་འབྲེལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེར་ན། དེ་འདྲ་ཆོས་ཅན། སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པས་སྙིང་པོ་མེད་དོ། །ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་ན་ཁྱོད་མེད་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་འབྲེལ་པར

༄༅། །ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་
ན། ཆོས་དེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་དང་། ཆོས་དེ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ལ་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ལ་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྣང་བ་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དབང་མངོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཆོས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་དང་། ཁྱོད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དབང་མངོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་ཡོད། ཁྱོད་མེད་པར་
རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཆོས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་རྭ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་དང་། རི་བོང་རྭ་མེད་
པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ལ་སྣང་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ལ་སྣང་བའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན་དེ་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ལ་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པར་

ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྣང་བ་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་དང་། ཁྱོད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དེ། རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་མེད། ཁྱོད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྣང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྩ་བ་རང་དེ་ལ་མ་ཁྱབ་ན། གོང་གི ཆོས་དེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་དང་། ཆོས་དེ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་འབྲེལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྱིར་བཞིན། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་ན་ཁྱོད་མེད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། །འདོད་ན་སྤྱིར་བཞིན། དེ་ལ་མ་ཁྱབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་ན་ཁྱོད་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་ན་ཁྱོད་མེད་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་། བུམ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས། བུམ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག

༄༅། །པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡིན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་ན་ལོག་རྟོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །གཉེན་པོར་གཏན་ཚིགས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ ཁྱོད་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་གཞུང་དེའི་བསྟན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལ་མ་ཁྱབ་ན། འོན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་བྱེད་ལས་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་རྟགས

ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྔར་ལྟར་རོ། །རྩ་
བར་འདོད་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་
པའི་གང་ཟག་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཉེན་པོར་གཏན་ཚིགས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེས་ན་འཇིག་པར་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་ཅན་མི་འདུག མི་འཇིག་པར་འདོད་པ་ལ་ལྟོས་མེད་
མི་འཇུག་པས། ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་གཟུ་བོས་ལན་ཅི་སྨྲ་སོམས་ཤིག་གོ། །གཉིས་པ་འགལ་བའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ། འགལ་བ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་
གནོད་བྱ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དེ། རང་གི་གནོད་བྱ་དེ་དང་འགལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། སྒྲའི་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། འགལ་བ་གནས་པའི་ཡུལ། གནོད་བྱ་
ལྡོག་པའི་དུས། འགལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་རང་གི་གནོད་བྱ་དང་འགལ་བ་གང་ཞིག ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་གནོད་བྱ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་དེ། ཁྱོད་རང་གི་གནོད་བྱ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་བའི་མཚན་

༄༅། །ཉིད་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་འགལ་ཟླ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། འགལ་ཟླ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་མི་འགྲོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་འགལ་ཟླ་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་གང་རུང་ཡིན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལམ་པ་ལ། རང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གནོད་བྱའི་རྒྱུན་ནུས་མེད་དུ་བྱེད་པ་དེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་འགལ་ཟླར་གྱུར་པའི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་གནོད་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་རྒྱུན་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་དེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་འགལ་ཟླར་གྱུར་པའི་གནོད་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། བེམ་པོར་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚ་རེག་དེ། ཁོ་རང་གི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། བྱ་རོག་དང་། འུག་པ་ལྟ་བུ་ནི། ཕན་ཚུན་ཞེ་འགྲས་པ་ཙམ་ལས། གཅིག་གིས་གཅིག་ཤོས་ནུས་མེད་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པས། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གནོད་བྱ་ལྡོག་པའི་དུས་ལ། བེམ་པོར་གྱུར་པའི་གནོད་བྱ་ལྡོག་པའི་དུས་དང་། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་གནོད་བྱ་ལྡོག་པའི་དུས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚ་རེག་དེས། ཁོ་རང་གི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་ལྡོག་པའི་དུས་ཡོད

མང་ཐོས་ཚད་མ

དེ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྐྱེད། གཉིས་པ་ལ་གནོད་བྱ་ནུས་ཆུང་དུ་བྱས། གསུམ་པ་ལ་གནོད་བྱའི་རྒྱུན་ལྡོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་། སྣང་མུན་གཉིས་ཀྱི་ལྷས་ཕྱེ་བའི་སྣང་མུན་ལྟ་བུ་ནི། གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་འཕྲད་པ་མེད་པས། གནོད་བྱེད་སྣང་བ
སྐྱེས་ཙམ་ནས། གནོད་བྱ་མུན་པའི་རྒྱུན་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་གནོད་བྱ་ལྡོག་དུས་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས། རང་གི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་བར་དུ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ནུས་མེད་དུ
བྱས་པའི་སྒོ་ནས། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ལྡོག་པ་ཡིན་ལ། སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན
ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཞིབ་མོའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་ན། སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བསྡུས་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། མི་སློབ་ལམ་གྱིས
བསྡུས་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་ཞེས་ཁས་བླང་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་འགལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དོན་ལ་འགལ་བ་དགག །བློ་ངོར
འགལ་བ་བཞག །ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དངོས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པར་ཚ་གྲང་གཉིས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གནོད་བྱེད་ཚ་རེག་ཡོད་དུས། གནོད་བྱ་གྲང་རེག་མ་སྐྱེས། དུས་མཉམ་པའི་ཚ་གྲང་གཉིས་འགལ་འབྲེལ་གང་ཡང

༄༅། །མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འོན་ཀྱང་བློ་ངོར་ཚ་གྲང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚ་གྲང་གཉིས་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་ངོར་ཚ་གྲང་གཉིས་འགལ་བར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚ་གྲང་གཉིས་འགལ་བར་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་དེ། ཐོག་མར་ཚ་གྲང་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས། དེ་ནས་གནོད་བྱེད་ཚ་རེག་དམིགས། དེ་ནས་གནོད་བྱ་གྲང་རེག་མ་དམིགས་པའི་ཚད་མས་དྲངས་པའི་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་འཆད་པ་ལ། གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་གཞག ཐ་དད་ལ་འགལ་འབྲེལ་འཇོག་ཚུལ། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་དངོས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཆོས་དེ་དང་དངོས་མིང་གཅིག་གིས་གོ་བར་བྱ་བ་དེ། ཆོས་དེ་དང་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད། གཅིག་ལ་དབྱེ་ན། ལྡོག་པ་གཅིག་དང་། རྫས་གཅིག་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ལྟམ་ངེས་ཚོག་གོ །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཆོས་དེ་དང་དངོས་རྒྱུ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་དེ། ཆོས་དེ་དང་རྫས་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད། ཡང་། ཆོས་དེ་དང་མིང་ཐ་དད་ཀྱིས་གོ་བར་བྱ་བ་དེ། ཆོས་དེ་དང་ཐ་དད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དང་། རྫས་ཐ་དད་གཉིས། དང་པོ་ནི། བུམ་མི་རྟག་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཀ་བུམ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ཐ་དད་འགལ་འབྲེལ་འཇོག་ཚུལ་ནི། རྫས་ཐ་དད་གཞིར་གཞག་ལ། ཕན་ཚུན་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་གང་རུང་ཡིན་ན། འགལ་བར་འཇོག རྫས་ཐ་དད་གཞིར་བྱས་ལ། ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་ཡིན་ན་འབྲེལ་བ་དང་། རྫས་ཐ་དད་གཞིར་བྱས་ལ། ཕན་ཚུན་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དམ། ཕན་ཚུན་ཕན་གདགས་བྱ་དང་

འདོགས་བྱེད་གང་ཡང་མ་ཡིན་ན། འགལ་འབྲེལ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཐ་དད་ཙམ་དུ་འཇོག་པ་ནི། ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དགོངས་དོན་ལྷན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་གཏེར་ལས། ཐ་དད་ཕན་གནོད་འབྲེལ་དང་འགལ། །གཉིས་ཀ་མིན་ན་ཐ་དད་ཙམ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་དངོས་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཆོས་དེ་དང་འགལ་བ་གང་ཞིག ཁྱོད་དང་ཆོས་དེ་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པ་དེ། ཁྱོད་ཆོས་དེ་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་དང་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་བརྒྱུད་འགལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་འགོག་ནུས་པ་དེ། ཁྱོད་ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་དང་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་དེ། བུམ་པ་མིན་པ་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན་ཁྱོད་ཁྱོད་མིན་པ་དང་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་མིན་པའི་ཁྱབ་བྱེད་འགོག་ནུས་པ་དེ། ཁྱོད་ཁྱོད་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་བྱེད་དང་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་བརྒྱུད་འགལ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་དེ་རྟག་པ་དང་བརྒྱུད་འགལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་སྤྲོའི་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ། ཚད་མས་གནོད་འགལ། ཐ་དད་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་འགལ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་གཉིས་བཤད་ཟིན། གསུམ་པ་ནི། གྲུབ་ཙམ་ནས་དམར་པོར

༄༅། །ངེས་པ་དེ། དམར་པོར་འགྱུར་བ་ཕྱིས་འབྱུང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་དང་ཚད་མས་གནོད་འགལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། ཀ་བུམ་དང་། སྔོ་སེར་སོགས་ལྟ་བུ་སྟེ། ཕན་ཚུན་སྤང་ས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་དངོས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དེ་དག་ལ་དོགས་པ་འདི་ལྟར་གཅོད་དགོས་ཏེ། ཆོས་དེ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། ཆོས་དེ་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཆོས་དེ་དང་ཚད་མས་གནོད་འགལ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་དང་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཆོས་དེ་དང་ཐ་དད་གཞི་མཐུན་མ་སྲིད་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་དེ་དང་འགལ་བའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། ཚད་མས་གནོད་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཡིན་ན། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མས་གནོད་པའི་འགལ་བ་སྤང་། །ཁྱབ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པར་འདུས། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདག་སྐྱེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། བདག་སྐྱེ་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་སྐྱེ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་སྐྱེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འགལ་དེ་ཆོས་ལ་ཐ་དད་དམ། །ཐ་དད་མེད་ལ་རབ་སྦྱོར་ཏེ། །ཁ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། །མེ་དང་སྐྱེ་བ་ཡོད་གནོད་བཞིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་

པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གང་རུང་གང་ཞིག ཕྱི་མ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དང་པོ་དངོས། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་བདག་སྐྱེ་གཉིས་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་དང་། བདག་སྐྱེ་གཉིས་དངོས་མེད་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་ན། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་ཟེར་བ་ལས་ལན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཆེན་གཞན་ཡང་ཧོན་ཅིག བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པ་ཡོད་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག བུམ་པ་ཡོད་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་འགལ་བ་གང་ཞིག ཁྱོད་དེ་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སོང་། དང་པོ་དངོས། འདོད་ན། ཁྱོད་དངོས་པོར་ཐལ་ལོ། །ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་དང་བུམ་པ་ཡོད་པ་གཉིས་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་ཀ་དངོས་མེད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བ་དེ་ལ་མ་ཁྱབ་ཟེར་ནའང་མི་ཐར་ཏེ། འོན་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་ཡོད་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་དང་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར

ཀ ༄༅། །ཏེ། ཁྱོད་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོང་དུ་འདོད་ན། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པར
ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་འགལ་བ་གང་ཞིག ཁྱོད་དེ་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་སྔར་བཞིན་བྱས་པས། གར་ཡང་སོང་བ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་། ཁྱོད་རྟག་པ་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་དང་འགལ་བ་གང་
ཞེ་བཞི ཞིག ཁྱོད་ཡིན་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་དགོས། རྟག་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་མ་ཡིན་དགོས། རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡིན་དགོས། ཁྱོད་མ་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ༑ ཁྱོད། ཁྱོད་མ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་དེ་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག 87
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་རྣམས་འབུད། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་པ་དང་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་དང་བརྒྱུད་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ
ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་དང་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རིགས་གཏེར་ལས། ཕན་ཚུན་སྤངས་པ་དངོས་ལ་ནི༑ །རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཡོད

མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྟག་པ་འགོག་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་དང་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དངོས། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག
པ་དེས། སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་འགོག་ནུས་པར་ཐལ། དེས་རྟག་པ་འགོག་ནུས་པ་གང་ཞིག དེས་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་འགོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་སྒྲའི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་ནུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲ་མི
རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ཁྱོད་དུ
ངེས་ནས། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ཁྱོད་དུ་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཚ་རེག་དེ་ཁོ་རང་གི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་ནུས ༤༤
ཆུང་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་དེ་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་
དེ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་། ཚ་རེག་དེ་ཁོ་རང་གི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར

༄༅། །ཏེ། དེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཁྲུད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་དང་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་འཕྲད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས་ཤེས་བྱེར་བའི་རིགས་པ་བྲ་མོའི་ལན་ཡང་བསམ་དགོས་སོ། །དེས་བློས
ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་རྫོགས་སོ།། །།རྩ་བའི་གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཚད་མའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། མཚན་མཚོན་བཞི་སོ་སོའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤྱིར་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ
ཀྱི་རང་བཞིན། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་གསུམ། ཤེས་བྱ་ལ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཁྱབ་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་ཆོས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ། ཆོས་གསུམ་སོ
སོའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཀུན་གྱི་སྟེང་དུ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ཚང་བར་གནས་ཏེ། མཚན་གཞི་གསེར་བུམ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ། ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཆ་ནས་མཚན་ཉིད་ཚང་། བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་སྒྲ་བློ་འཇུག
བས་ཞེན་དུ་རུང་བས་མཚོན་བྱ་ཚང་། ལྟོ་ལྡིར་བའི་དོན་དང་། བུམ་པ་དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་མཚན་གཞི་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། མཚོན་བྱ་བཤད་པ། མཚན་གཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་ལ་མཚན
ཉིད་མི་དགོས་པ་དགག །དགོས་པའི་མཚན་ཉིད་བཞག །བསལ་བྱ་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མི་དགོས་ཏེ་ མཚན་ཉིད་རྫས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས

ཟེར། ཁ་ཅིག་མཚན་ཉིད་ཡིན་ངེས་ཤིག་ལ་མཚན་ཉིད་མི་དགོས་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་ཙམ་ལ་མཚན་ཉིད་དགོས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེ་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་མཚན་ཉིད་ཡིན་ངེས་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་འང་མཚན་ཉིད་དགོས་ཏེ། བ་ལང་གི་ཐ་
སྙད་དེ། བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཡང་། ནོག་སོགས་འདུས་པ་དེ་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་དག་དགག་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་དགོས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་
དང་བྱེ་བྲག་གི་སྦྱོར་བ་རྣམས་སྦྱོར་བ་གསུམ་པར་ཐུག་ནས་བཞི་པ་ཕན་ཆད་བཀོད་པ་ལ་དགོས་ནུས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར། བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སོགས་ཐུག་མེད་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་འཇོག་གི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་
མ་ངེས་པར། རྣམ་གཞག་གི་འབྲས་བུ་མཚོན་བྱ་ངེས་པ་ཞིག་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། སྲིད་ན། མཚོན་བྱ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་མཚན་ཉིད་བཞག་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེ་ངེས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་ངེས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མི་སྲིད་ན། བུམ་པའི་
མཚན་ཉིད་དང་པོ་ངེས་མི་ནུས་པར་ཐལ། བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཐུག་མེད་དགོད་དགོས་པ་གང་ཞིག བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་ཀྱི་ཕྱི་མཐར་ལ་ངེས་པའི་མཐར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ལ། བུམ་པ་ལྟ་བུའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་། བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སོགས་ཐུག་མེད་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་ན། དེ་ཕན་ཆད་གཞན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གཞག་པ་ལ། བོད་

༄༅། །ཀྱི་ཕྱ་བསྡུས་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ན་རེ། རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་དེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ནི། སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ། ཆོས་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ། མཚན་གཞི་ལ་གྲུབ་པ་སྟེ་གསུམ་བྱེད་ཟེར་རོ། །འོ་ན། རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ངེས་ནས། མཚན་ཉིད་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ། ཆོས་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ། མཚན་གཞི་ལ་གྲུབ་པ་གསུམ་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་དོན་གྱིས་ཁས་སོ། །རང་གི་ལུགས་ནི། དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་མཚན་ཉིད་མིན་པ་བཅད་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལྡོག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བསལ་བ་བྱ་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ། མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན། ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན། མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་དང་གསུམ། དང་པོ་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞི་གཅིག་ལ་བཀར་ན། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཟུང་བ་གང་ཞིག དངོས་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་ཁྱབ་པ་དེ། དངོས་པོ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། ལྷ་བྱིན་བ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཟུང་བ་གང་ཞིག དངོས

པོ་ལས་ཁྱབ་ཆེས་པ་དེ། དངོས་པོ་ལས་ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ མཚན་གཞི་ནི་བློ་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཟུང་བ་གང་ཞིག དངོས་པོའི་མཚན་གཞི་ལ་ཇི་ལྟར་དགོད་བྱ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་དེ། དངོས་པོ་ལ་མི་སྲིད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ངོ་བོ་ཐ་དད་ནས་མི་སྲིད་པ། རང་ལྡོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པ། དོན་ལྡོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་རྫས་ཐ་དད་ནས་མི་སྲིད་པ་དང་ ལྡོག་པ་ཐ་དད་ནས་མི་སྲིད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་རྟ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ། ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་དེ། མཚན་གཞི་རྟ་དང་རྫས་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་རྟའི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐད་ཅིག་མ། བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། བྱས་མི་རྟག་གི་དོན་ལྡོག་གི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བའི་གཉིས་པ་རང་ལྡོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པ་ནི། ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ། བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ། ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་རང་ལྡོག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དོན་ལྡོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པ་ནི། བ་ལང་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ། ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དང་། མཚོན་བྱ་དོན་ལྡོག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཀ ཞེ་བཅུ

༄༅། །ཪོ་ །དེས་ན་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་དྲིལ་ན། ཆོས་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་གཅོད་གསུམ་ཀ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཆོས་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་གང་ཞིག ཆོས་དེ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་ན། ཆོས་དེ་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་དགོས། ཆོས་དེ་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་ན། ཆོས་དེ་ལ་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་དགོས། ཆོས་དེ་ལ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་ན། ཆོས་དེ་ལ་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གསལ་བར་བརྗོད་ན། ལྟོ་ལྡིར་བ་དེ། བུམ་པ་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཡིན་ན། ལྟོ་ལྡིར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྟོ་ལྡིར་བ་བུམ་པ་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་པས། ལྟོ་ལྡིར་བ་བུམ་པ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་ལོ། །ཡང་ལྟོ་ལྡིར་བ་དེ། བུམ་པ་ལ་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་ཏེ། ལྟོ་ལྡིར་བ་ཡིན་ན་བུམ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དེ་དེ་ལ་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་པས། དེ་དེ་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་ལོ། །ཡང་། དེ་དེ་ལ་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གནད་དེས་དེ་དེ་ལ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་ལོ། །དོན་གྱི་སྙིང་པོ་དེ་ཉིད། འཇམ་དབྱངས་གཞོན་ནུ་ས་པཎྜི་ཏའི་ལེགས་བཤད་ཡིན་ཏེ། རིགས་གཏེར་ལས། མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་གསུམ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྤྱི་སྐྱོན་ཡིན། །སྒྲ་དང་དོན་གྱི་རྣམ་གཅོད་ཀུན། །གསུམ་པོ་འདི་ལས་གཞན་ཡོད་མིན། །ཞེས་དོན་གྱི་རྣམ་གཅོད་གསུམ། མཚན་མཚོན་གཉིས་ལ་ཚང་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་

ཚད་བསྡུས། ༤༩

མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དང་། མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ལ་ཁྱད་པར་གཏན་ནས་མ་བྱུང་ངོ་སྙམ་ན། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཡོད་དེ། ཁོ་བུམ་པ་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་ན། བུམ་པ་ཡིན་ན་ཁོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཞིག་དགོས། ཁོ་བུམ་པ་ལ་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཡིན་ན། ཁོ་དང་བུམ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་འདི་དྲན་དགོས་སོ། །དེ་ལ་འོན། བུམ་པ་བྱས་པ་ཁོན་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་བུམ་པ་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདིར་མ་ཁྱབ་སྟེ། འོ་ན། དངོས་མེད་ལ་ཤེས་བྱ་སྲིད་ཅེས་པའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་མེད་ལ་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་མེད་ལ་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དངོས། འདོད་ན་ཁྱོད་དངོས་མེད་ལ་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་མཚོན་བྱ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི། ཐ་སྙད་དངོས་གཟུང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། བསྡུས་རྗེས་འབྲང་རྣམས། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་དེ། མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་ལ་ནི། སྙིང་པོ་ཆེར་མེད་ལ། རང་ལུགས་ནི། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཞེས་གྲུབ་པ་དེ། མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ནི། དངོས་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། དངོས་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། དངོས་པོའི་སྐད་དུ་འཇུག་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཐ་སྙད་དངོས་གཟུང་བ་ལ་གསུམ། བརྗོད་པ་སྒྲའི་ཐ་སྙད། ངེས་པ་བློའི་ཐ་སྙད། བླང་དོར་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་

༄༅། །གསུམ། དེ་ཡང་བརྗོད་པ་སྒྲའི་ཐ་སྙད་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་གཅིག དེས་བློའི་ཐ་སྙད་དང་། ངེས་ཤེས་དོན་གཅིག བླང་དོར་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་དོན་གཅིག་གོ །མཚན་གཞི་རི་མ་བཞིན། ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་བུམ་པའི་བརྡ་སྦྱར་ནས། གསེར་གྱི་ལྟོ་ལྡིར་བ་འདི་ནི་བུམ་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་ངེས་ཤེས་དང་། བུམ་པ་བླང་དོར་ལ་འཇུག་པའི་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཚན་མཚོན་ཟུང་གཅིག་གི་རྟེན་བྱེད་པ་དེ། མཚན་གཞིའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་གཞི་ལ་སྦྱར་ན། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་། དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དེ། དངོས་པོའི་མཚན་གཞིའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བུམ་པ་དེ། དངོས་པོའི་མཚན་གཞིར་འཇོག་སྟེ། ཁྱད་གཞི་བུམ་པའི་སྟེང་དུ། ཁྱད་ཆོས་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཆ་དང་། དངོས་པོའི་ཆ་གཉིས་ཀ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་པ། གསེར་བུམ་བུམ་པའི་མཚན་གཞིར་བཞག་པ་ལྟ་བུ་དང་། བཏགས་པ་བ། ཙནྡན་གྱི་ཀ་བ་བུམ་པའི་མཚན་གཞིར་བཞག་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཆོས་གསུམ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ཞར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རང་ལྡོག་ངོས་བཟུང་བ། ཇི་ལྟར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ། སོ་སོར་མཚོན་པའི་རྣམ་གཞག་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། རློམ་ཚོད་ལ། དངོས་པོ་མཚོན་བྱ་དང་། དོན་བྱེད་ནུས་པ་མཚན་ཉིད་དང་། བུམ་པ་མཚན་གཞིར་འཛོག་པས། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ཀར་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་མོད། སོང་ཚོད་ལ

མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ཆར་དངོས་མེད་ལོན་ནར་འཇོག་པ་ནི། རྟོག་གེའི་གསང་ཚིག་ཡིན་ཏེ། སོང་ཚོད་ལ་བུམ་འཛིན་རྟོག་ངོར་བུམ་པ་མིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་དེ་ལྡོ་ཕྱིར་བའི་མཚོན་བྱ་དང་ལྡོ་ཕྱིར་བ་འཛིན་པའི་རྟོག་ངོར་ལྡོ་ཕྱིར་བ་མིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་དེ་བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། རིགས་གཏེར་དུ་ དེས་ན་སྣང་བའི་ལྡོག་པ་ནི། །ཆོས་གསུམ་ཉིད་མིན་སེལ་བ་ཡི། །ཆོས་གསུམ་གྱི་ནི་རང་ལྡོག་ལ། །སྒྲུབ་དང་དགག་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད། །ཅེས་གསལ་བར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་ལ། འབྲེལ་ཚུལ་དངོས་དང་། དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཚན་མཚོན་གཉིས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་གྲུབ་དགོས་ཏེ། མཚན་མཚོན་གཉིས་པོ་དེ་ཐ་དད་ཚུན་རང་བཞིན་གཅིག་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དངོས་པོ་ཡང་། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་རང་བཞིན་གཅིག དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡང་དངོས་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །མཚན་གཞི་དང་མཚོན་བྱ་ལྟ་བུ་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། མཚན་གཞི་དེ། མཚོན་བྱ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཡང་། མཚོན་བྱ་དེ། མཚན་གཞི་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བུམ་པ་དངོས་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཡང་། དངོས་པོ་བུམ་པ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་མཚན་གཞི་དང་། མཚོན་བྱ་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་ཡོད་དེ་ དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་མཚོན་པ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་པ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར

༄༅། །ཧོ། །གཉིས་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ། མཚན་མཚོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི། རང་རིག་གིས་ངེས་པ་དྲངས་པས་འགྲུབ་སྟེ། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་དང་། ལྟོ་ལྡིར་བའི་སྒྲ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་བསྲེས་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་མྱོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ བུམ་པ་དང་ལྟོ་ལྡིར་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་གཞི་དང་མཚོན་བྱའི་འབྲེལ་བ་ནི། མཚན་མཚོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དྲན་པའི་མཁས་པས། མཚན་གཞི་གསེར་བུམ་གྱི་སྟེང་དུ། མཚན་ཉིད་ལྟོ་ལྡིར་བའི་དོན་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། འདི་ནི་བུམ་པའོ་སྙམ་དུ་གསེར་བུམ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པར་ནུས་ལ། མཚན་མཚོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མི་དྲན་པའི་རྨོངས་པ་ལ། ལྟོ་ལྡིར་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསེར་བུམ་དང་བུམ་པའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ །གསུམ་པ་སོ་སོར་མཚོན་ཚུལ་ལ། མཚོན་བྱེད་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། པན་ཚུན་ངེས་པའི་རྣམ་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྦྱོར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་ལྡོག་ཡིན་པར་མཚོན་པའི་སྦྱོར་བ་དྲུག གཞན་ལྡོག་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པའི་སྦྱོར་བ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ནི་ དོན་ལྡོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་མཚོན། དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་མཚོན་སྦྱོར་ལྟ་བུ་དང་། བ་ལང་མཚན་གཞི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པར་མཚོན། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དཀར་ཟླ་མཚན་གཞི། མཚན་གཞི་ཡིན་པར་མཚོན། མཚན་མཚོན་ཟུང་གི་རྟེན་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ

དང་། ཡང་། ནོག་སློག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་མཚན་གཞི། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་མཚོན། བ་ལང་གི་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བ་ལང་མཚན་གཞི། ནོག་སློག་ཤལ་དང་ལྡན་པའི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པར་མཚོན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དཀར་ཟལ་མཚན་གཞི་ བ་ལང་གི་མཚན་གཞི་ཡིན་པར་མཚོན། དཀར་ཟལ་དང་བ་ལང་གི་རྟེན་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དྲུག་གོ །གཉིས་པ་ནི། ནོག་སློག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་དང་། དཀར་ཟལ་གཉིས་མཚན་གཞི། མཚོན་བྱ་མིན་པར་མཚོན། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་གྲུབ་པ་མིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། བ་ལང་དང་དཀར་ཟལ་མཚན་གཞི། མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་མིན་པར་མཚོན། དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་ཏུ་གྲུབ་པ་མིན་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བ་ལང་དང་ནོག་སློག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་མཚན་གཞི། མཚན་གཞི་མིན་པར་མཚོན། མཚན་མཚོན་བཟུང་གི་རྟེན་བྱེད་པ་མིན་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་སྔ་མ་དེ་གསུམ་མཚན་གཞི། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ནོག་སློག་ཤལ་དང་ལྡན་པའི་མཚོན་བྱ་དང་། བ་ལང་གི་མཚན་གཞི་གསུམ་མིན་པར་མཚོན། བ་ལང་གི་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་ཏུ་གྲུབ་པ་མིན་པ། ནོག་སློག་ཤལ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་གྲུབ་པ་མིན་པ། བ་ལང་དང་ནོག་སློག་ཤལ་དང་ལྡན་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་མིན་པ་ཞེས་པའི་མཚོན་སྦྱོར་ལྟ་བུ་དང་དྲུག་གོ །དེ་དག་ལས། ཡིན་པར་མཚོན་པའི་སྦྱོར་བ་དྲུག མིན་པར་མཚོན་པའི་བྱེ་བྲག་གི་སྦྱོར་བ་གསུམ་དང་། མཚོན་བྱ་མིན་པར་མཚོན་པའི་སྤྱིའི་སྦྱོར་བ་དང་བཅུ་ནི་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ལ། དཀར་ཟལ་མཚན་ཉིད་མིན་པར་

༄༅། །མཚོན་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། བཤད་དང་དོག་ལྡོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་མཚན་གཞི་མིན་པར་ཆ་ཚོན་པའི་སྦྱོར་བ་གཉིས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ནོ། བཤད་དཀར་ཟལ་དེ། བཤད་ཁྲ་བོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བཤད་དང་དོག་ལྡོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་གཉིས། དངོས་པོའི་མཚན་གཞི་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བཤད་ཚུན་ངེས་པའི་རྣམ་གཞག་ལ། སྦྱོར་མཚན་མཚོན་གཉིས་ངོ་བྲང་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་གཅིག་མཚོན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་གཅིག་གིས་མཚོན་བྱ་དུ་མ་མཚོན་པ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན། རིགས་མི་མཐུན་དང་། ལོག་རྟོག་སེལ་ཕྱིར་དུ། མཚོན་བྱ་གཅིག་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་གཉིས་བཞག་པ་མང་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལམ་སྙམ་ན། མི་འགལ་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་དང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་གཉིས་ཅ་ངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇོག་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ལྡོག་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཚོན་བྱ་གཅིག་ལ། མཚན་ཉིད་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་གཉིས་མི་སྲིད་པ་གནད་ཀྱི་དོན་དུ་གཟུང་དགོས་སོ། །ཡང་མཚན་མཚོན་གཉིས་པོ་དེ། རྫས་ཡོད་དང་། བཏགས་ཡོད་དུ་འཇོག་སྟེ། དེའི་གནད་ཀྱང་ལྡོ་ལྡིར་བ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་འཆར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པས་རྫས་ཡོད་དུ་འཇོག་ལ། བུམ་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ལྡོ་ལྡིར་བ་ལ་ལྟོས་པས་བཏགས་ཡོད་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཆོས་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་ལྟོས་དེ་རྫས་ཡོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། སྦྱོར་རྫས་ཡོད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཅེས་བྱའོ། །མཚོན་བྱ་བཏགས་ཡོད་ལ་ཡང་དེས་འགྲེའོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དེས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དངོས་དང་། ཟུར་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། གཉིས་པ་ལ། མི་བསླུ་བའི་དོན་དང་། གསར་ཤེས་ཀྱི་དོན་གཉིས། དང་པོ་མི་བསླུ་བ་ཡ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྔོནས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དོན་མཐུན་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། ཁྱད་པར་གསུམ་ནི། བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་མི་བསླུ་ན། ཡུལ་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཅན་དེས་སོ། །ལས་གང་ལ་མི་བསླུ་ན། དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལའོ། །བྱ་བ་ཇི་ལྟར་མི་བསླུ་ན། ཡུལ་དོན་བྱེད་ནུས་ན་དོན་བྱེད་ནུས་པ་འཇུག་ཡུལ་དུ་ཐོབ་པས་མི་བསླུ། དོན་བྱེད་མི་ནུས་ན་མི་ནུས་པ་འཇུག་ཡུལ་དུ་ཐོབ་པས་མི་བསླུ་བའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ཡུལ་གྱི་མི་བསླུ་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་བསླུ་བ་གཉིས། དང་པོ་དང་ཤེས་བྱ་དོན་གཅིག གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་བསླུ་བ་དང་མི་བསླུ་ར་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བེམ་པོ་ཤེས་པ། གང་ཟག་ཏུ་གྱུར་པའི་མི་བསླུ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི། དང་པོ་བེམ་པོར་གྱུར་པའི་མི་བསླུ་བ་ནི། ལུང་ཚད་མ་སོགས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་མཐུན་རྣམས་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་མི་བསླུ་བ་དང་། མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དོན་གཅིག་ཅིང་། མཚན་གཞི་ཚད་མ་དང་བཅད་ཤེས་རྣམས་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་གང་ཟག་ཏུ་གྱུར་པའི་མི་བསླུ་བ་ནི། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་སེང་གེ་སོགས་སྐྱེས་བུ་ཚད་མ་རྣམས

༄༅། །ལ་འཇོག་གོ །གཉིས་པ་གསར་ཤེས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཡུལ་གསར་དུ་མཐོང་བ་དེ། རང་ཡུལ་ལ་གསར་ཤེས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། མེད་པ་གསལ་བ་གསར་དུ་
ཤེས་པའི་གསར་ཤེས། རང་མཚན་གསར་དུ་ཤེས་པའི་གསར་ཤེས། དོན་སྤྱི་གསར་དུ་ཤེས་པའི་གསར་ཤེས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་དང་དོན་གཅིག གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་དང་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་འཇོག གསུམ་པ
ནི། རྗེས་དཔག་རྣམས་ལ་འཇོག གཞན་དེས་ན། གསར་ཤེས་དང་། གསར་མཐོང་གཉིས་ཡིན་ནམ། གསར་རྟོགས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རང་ཡུལ་གསར་དུ་ཤེས་ཤིང་མཐོང་བའི་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེས་སྒྲོ་འདོགས
གཅོད་ཚུལ་ལ། ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས། རང་ཡུལ་ལ་ངེས་ཤེས་དྲངས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱེད་ལ། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ཡུལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན
པས། འདི་ལ་བཞི། ཚད་མ་གཉིས་ངོས་གཟུང་བ། བསལ་བྱ་སྒྲོ་འདོགས། སེལ་བྱེད་ངེས་ཤེས། ངེས་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་ཡུལ་ལ་རང་གི་གཞལ་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ཤེས་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་
རིག་པ་དེ། ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། རྟོག་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམས་ལ་བྱེད། རང་ཡུལ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་མི་དགོས་པའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དེ། དོན

དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། མཚན་གཞི་ནི། འཕགས་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ལ་འཇོག གཉིས་པ་སྒྲོ་འདོགས་ལ་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་མཉམ་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། གཉིས་པ་ནི་དེ་དང་རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་ན། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས། ཐེ་ཚོམ་དོན་མི་མཐུན་ བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དོན་མི་མཐུན་དང་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་ཡུལ་ངེས་པའི་ཞེན་རིག་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དེ་ལ་སྒྲའི་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡང་དག་པའི་ངེས་པ་དང་། ལོག་པའི་ངེས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་དང་བཅད་ཤེས་གཉིས་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། ལོག་ཤེས་ལྟ་བུ་སྟེ། ངེས་པ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་ཚུལ་ལ། སེལ་ཚུལ་དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ངེས་ཤེས་དེའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་བར་དུ་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ནུས་མེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས། ཡུལ་གཅིག་གམ་མི་གཅིག མི་གཅིག་ན་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་ལ། གཅིག་ན། ཡུལ་དེ་བདེན་ནམ་རྫུན། བདེན་ན་སྒྲོ་འདོགས་དེ་འཛིན་སྟངས་དོན་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་ལ། རྫུན་ན་ངེས་ཤེས་དེ་ཡང་འཛིན་སྟངས་དོན་དང་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་། སྒྲ་རྟག་འཛིན

༄༅། །ཕྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས། དམིགས་ཡུལ་སྒྲ་ལ་དམིགས་པར་མཚུངས་ཀྱང་། སྒྲོ་འདོགས་དེ་འཛིན་སྟངས་དོན་དང་མི་མཐུན་པས་བསལ་བྱ་ཡིན་ལ། ངེས་ཤེས་དེ་འཛིན་སྟངས་དོན་དང་མཐུན་པས་སེལ་བྱེད་དུ་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བཞི། མཚོན་བྱའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། ངེས་དགག་སྒྲུབ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ། དང་པོ་ལ་བཞི། དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ངོ་། དབྱེ་བའི་དོན། སྒྲའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་དེ་གཉིས་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་དོན་ནི། མངོན་རྗེས་གཉིས། རྟག་མི་རྟག་ལྟར་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་དམ། བྱས་མི་རྟག་ལྟར་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དམ། ཀ་བུམ་ལྟར་རྫས་ཐ་དད་དམ། ཟླ་བ་དང་། བསིལ་ཟེར་བྱེད་ལྟར་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། མངོན་རྗེས་གཉིས། གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་འཛིན་རྗེས་དཔག་དང་། བུམ་འཛིན་རྗེས་དཔག་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་ལྟ་བུ་ཡུལ་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཡང་མངོན་ཤེས་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་རྫས་ཐ་དད་ཀྱང་མིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་མངོན་སུམ་དང་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་དེ། རྗེས་དཔག་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་དང་རྫས་གཅིག་པས། མངོན་སུམ

དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། མངོན་རྗེས་གཉིས། ཡུལ་ཅན་ནམ། ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་རྫས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་དེ་རྗེས་དཔག་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས། ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཡུལ་གྱི་མཚན་ལ་ལྟོས་ནས་རྟོག་པ་དང་། ཁོ་རང་གི་ཁ་ནང་བལྟས་ལ་ལྟོས་ཏེ་རང་རིག་ཏུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་སྒྲ་དོན་ལ། སྤྱིར། སྒྲ་དེ་ལ་མིང་གི་སྒྲ་དང་། རིགས་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས། དང་པོ་ནི་ལྷས་སྦྱིན་ཞེས་པའི་མིང་ལྟ་བུ། རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་གོ་བར་བྱེད་པའི་མིང་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། ཤིང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རིགས་ཅན་དུ་མ་གོ་བར་བྱེད་པའི་མིང་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དེ་ལྟ་བུའི་མིང་དང་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་དག་བསྡུས་ན། བཤད་འཇུག་འགལ་བའི་སྒྲ། བཤད་འཇུག་མི་འགལ་བའི་སྒྲ། བཤད་འཇུག་འགལ་ཞིང་མི་འགལ་བའི་སྒྲ་གསུམ་དུ་འདུས་ཤིང་། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། བྱིའུ་ལུག་རྫི་མོ་ཞེས་པའི་མིང་ལྟ་བུ་སྟེ། བཤད་ན་ལུག་གི་རྫི་བོ་ལ་བཤད་ཀྱང་། འཇུག་པ་བྱིའུ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་པའི་མིང་ལྟ་བུ་སྟེ། བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཚང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི་མཚོ་སྐྱེས་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལ་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་མི་འགལ་བ། བཤད་པ་འགལ་ཞིང་འཇུག་པ་མི་འགལ་བ། འཇུག་པ་འགལ་ཞིང་བཤད་པ་མི་འགལ་བ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། ཆུ་ལས་སྐྱེས་པའི་པདྨ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐམ་ལས་སྐྱེས་པའི་པདྨ་ལྟ

༄༅། །བུ་སྟེ། དེ་ལ་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲ་ཚ་ཤད་དུ་མེད་ཅིང་འཇུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་སྐྱེས་པའི་སྦྲུལ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་ཏུ་མེད་ཀྱང་ཚ་ཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲའི་རྣམ་དབྱེ་སྤྱིར་ཚ་ཤད་ནས། སྐབས་སུ་བབ་པ་མངོན་སུམ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདི་ཡང་། ཚ་ཤད་འཇུག་མུ་གསུམ་པའི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་སྐད་དོད། པྲ་ཏི་ཨཀྵ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན། དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པས་ན་དབང་བརྟེན་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན། དངང་མངོན་དང་། དོན་རིག་ཡིད་མངོན་གཉིས་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་ཚ་ཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡོད། རང་རིག་དང་དོན་རིག་མངོན་སུམ་མིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་འཇུག་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བ་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་ཚ་ཤད་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་ མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལོགས་སུ་འཆད། བཞི་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། རང་ངེས་ཚད་མ་ཚ་ཤད་པ་དང་། གཞན་ངེས་ཚད་མ་ཚ་ཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་རྣམ་གྲངས་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། རང་ངེས་ཚད་མ། རང་ཡུལ་ངེས་པའི་ཚད་མ། རང་གི་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ རང་རིག་འཇུག་ཡུལ་ངེས་པའི་ཚད་མ། རང་གི་རྟོགས་བྱ་ངེས་པའི་ཚད་མ་སོགས་དོན་གཅིག གསུམ་པ་དབྱེ་ན། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ

དང༌། ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་རང་ངེས་ཚད་མ་དང༌། རྗེས་དཔག་ཏུ་གྱུར་པའི་རང་ངེས་ཚད་མ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དབང་མངོན། ཡིད་མངོན་རང་རིག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་རང་ངེས་ཚད་མ་དང་བཞི། མཚན་གཞི་སྔ་མ་གསུམ་རིམ་བཞིན་གཟུགས་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན། གཟུགས་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན། ཤེས་པ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གསུམ་ལ་བྱེད་ཅིང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་རང་ངེས་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་ཡང༌། རང་ངེས་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་བྱའོ། །དབྱེ་སྒོ་གཉིས་པ་ལ། དོན་བྱེད་སྣང་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་རང་ངེས་ཚད་མ། གོམས་པ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་རང་ངེས་ཚད་མ། རྗེས་དཔག་ཏུ་གྱུར་པའི་རང་ངེས་ཚད་མ་གསུམ། དང་པོ་ནི། མེས་བཙོ་སྲེག་གི་བྱ་བ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མེས་བཙོ་སྲེག་གི་བྱ་བ་བྱེད་པར་སྣང་བའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མེ་ལ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མེ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མེ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་དང་རྗེས་དཔག་དོན་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་གཞན་ངེས་ཚད་མ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། རྒྱུའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དབང་མངོན། ཡིད་མངོན། རང་རིག

༄༅། །ཚུ་སྒྲུར་པའི་གཞན་ངེས་ཚད་མ་དང་གསུམ། མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན། གཟུགས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན། ཤེས་པ་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། དང་པོ་པའི་མངོན་སུམ། འཁྲུལ་རྒྱུ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ། ཡིད་མ་གཏད་པའི་མངོན་སུམ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བ་མེན་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བ་མེན་དང་པོར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ། ཐེ་ཚོམ་དང་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་གཉིས། མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དང་། སྒྲ་རྟག་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དོ། །རིགས་ལམ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་གསལ་བྱེད་འདི་ཡང་། དཔལ་ཡ་གཙོས་སྡིངས་ཀྱི་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོར་རིགས་པ་སྨྲ་བ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཅེས་བགྱི་བས་བློ་གསལ་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་རེ་ཞིག་རྫོགས་སོ།། །།

ཀ

༡༠༩

༄༅། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསལ་བྱེད་ལས་རབ་བྱེད་དང་པོའི་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བཞུགས་སོ། །

109

༄༅། །གྲངས་མེད་འགྲོ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེར་གོམས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གསལ། །སྤྱངས་རྟོགས་གསུམ་ལྡན་བདེ་གཤེགས་མཆོག་བརྙེས་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་གཉེན་གཅིག་པོ། །བསྐལ་བཟང་ཞིང་འདིར་སྟོང་དུས་འགྲོ་ལ་མཁྱེན་བརྩེའི་སྤྱན་རས་ཆེར་གསལ་བའི། ཤཱཀྱ་མིའི་སྟོན་པ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཟས་གཙང་སྲས་དེས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །ལུང་བཟང་མ་ལའི་ཆུ་རྒྱུན་ལ་རེག་ཅིང་། །རིགས་བཟང་དཔལ་དུམ་ནགས་ཚལ་ཆེར་བསྐྱོད་པའི། །རྟོག་གེའི་གསང་ཚིག་ལེགས་ལ་ཤད་དྲི་བཞོན་དེས། །སྙིང་གདུང་སེལ་བྱེད་ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་རྒྱལ། །གང་གི་གནམ་ལྕགས་རིགས་པའི་ཐོག་མདའ་ནི། །གངས་ཅན་རྟོག་གེའི་བཞིན་རས་ལ་འཕངས་པས། །འཁྲོག་བྱེད་སྙིང་གི་མེ་ལོང་འབིགས་མཁས་པའི། །འཇམ་དབྱངས་གཞོན་ནུ་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་རྒྱལ། །ངན་རྟོག་ལང་ལོང་ཅྱིས་གཟིར་ཙས་

༄༅། །ཆོས་སྐྱང་ཆེན་སྨོས་པའི་ཡིད། །རླུ་ཟེར་སྟོང་གིས་མི་བཟློག་ཚུལ་ཆྙན་རྒྱས་ཀྱང་མི་བཟོད་པ། །ལྕང་རིགས་ཚ་ཟེར་གྱིས་གདུངས་མཐུ་ལས་ཡིན་ཞེས་དྲི་ཟའི་དབྱངས། །འཆི་མེད་གཞོན་ནུས་སྒྲོག་བྱེད་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པ་གཙུག་ན་རྒྱལ། །རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལྷ་ཡི་རི་གབྱེད་ཆེན་པོ་བཞི། །སླིགས་དུས་རྟོག་གེའི་ངན་རྟོག་རྒྱ་བོར་ནུབ་པའི་ཚེ། །གང་གི་རྣམ་དཔྱོད་མཆེ་བས་བླངས་ནས་ས་ཆེན་འདིར། །མ་ལུས་ཁྱབ་མཛད་མ་ཧཱི་པ་ཏི་ཛ་རྒྱལ་གྱུར་གཅིག །དྲི་མེད་རིགས་པའི་རྒྱ་བརྒྱ་འབྱུང་བའི་གནས། །སྨྲ་བདུད་འཚོ་མའི་ཆུ་གཏེར་བསྐྱབས་པའི་བཅུད། །རྟོག་གེའི་དེ་ཉིད་རིགས་པའི་གཏེར་གཞུང་གི །བཅུད་འདི་བློ་གསལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་ཕྱིར་སྨིན། །ཞེས་མཆོད་བརྗོད་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས། རྟོག་གེའི་ཡང་སྙིང་ཚད་མའི་དེ་ཉིད་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་གནད་རྣམ་པར་འགྲེལ

བའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་འདི་འཆད་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ་གཉིས། །དང་པོ་ཟུར་དུ་འཆད། གཉིས་པ་
ལ། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་ཡང་སྙིང་བསྡུས་པའི་བཅུད། ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་རབ་བྱེད་ཀྱི་གྲངས་བཤད་པ། གོ་རིམ་བཤད་པ། དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཤེས་བྱེད་ཚད་མ་ལ་སློབ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རབ་བྱེད་དང་པོ་བདུན་དུ་གྲངས་ངེས། ཤེས་བྱེད་ཚད་མའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་འབེབས
པ་ལ་རབ་བྱེད་ཕྱི་མ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ཡུལ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་ལ་སློ་འདོགས་གཅོད་པ་ལ་བློ་བརྟག་པ། བློས་ཡུལ་

༄༅། །རྟོགས་རྩོལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ལ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་སོགས་ལྔ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་གཞན་ལྡོག་དང་། རྟས
རྟོགས་རྩོལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བརྟག་པ། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ལ་སྣང་སེལ་བརྟག་པ། རྟོག་པའི་གྲོགས་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ
ལ་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་བརྟག་པ། བྱེད་ལས་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་པ་དང་། འགལ་བའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་འགོག་རྩོལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ལ་འབྲེལ་པ་བརྟག་པ་དང་འགལ་བ་བརྟག་པ་གཉིས་རྣམ
པར་གཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བའི་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་བྱེད་ཚད་མ་ལ་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ། སྤྱིར་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ

ལ༔ མཚན་ཉིད་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད། དབྱེན་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་མངོན་སུམ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་མངོན་སུམ་བརྟག་པ། རྗེས་དཔག་ལ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། བརྟགས་པ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་རང་དོན་
རྗེས་དཔག་བརྟག་པ། གཉིས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གོ་རིམ་འཆད་པ་ལ། ཐོག་མར་ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལྡོག་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རབ་བྱེད་བདུན་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་
དེ༔ ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡུལ་བརྟག །ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བློ་བརྟག །འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་བྱེ་བྲག་བརྟག་པ་སོགས་ལྔ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡུལ་བརྟག་པས་གཞི་གཏན་ལ་འབེབས་
རྩལ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་སྐབས། ཕྱི་དོན་བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་སྐབས། སེམས་བདེན་པ་བཀག་ནས་སྤྲོས་བྲལ་ཙམ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་སྐབས་གསུམ་ཡོད་
པའི། དང་པོ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་གྱི་གྲུབ་མཐར་ལ་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་བཀག་ནས། མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའི་མཐར་ཐུག །མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་བདག་མེད་པ་སྟེ། ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱི་རྫས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་
དང་༔ བསགས་རྡུལ་ཕྲ་རབ། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་གསུམ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ། དེ་ལ་ཡང་ཆ་གཙང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས། གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་བསགས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་ཉིད་དུ་བསྒྲུབས། ཕྱི་དོན་

༄༅། །འགོག་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཡང་རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ། ཕྱི་རོལ་དོན་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་དོན་དུ་སྣང་བ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསྒྲུབས་ནས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་སུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་རྣམ་བདེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྟེགས་བཅས། མཐར་ཐུག་དོན་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་དོན་དུ་སྣང་བ་བདེན་མེད་སྒྲོ་བཏགས་སུ་བསྒྲུབས་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་སུ་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། རྣམ་རྫུན་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཁང་རྩེགས་པར་བྱས་པ་ནི། རབ་བྱེད་དང་པོའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་བརྟག་པས་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་ཁ་ཅིག་པོ་དེ་ཉིད། མངོན་གྱུར་དང་། ལྐོག་གྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ནི་འོག་ནས་འཆད། འདིར་ཆ་བསྡུས་རྗེས་འབྲངས་དགག་གིས། ཚད་མིན་གྱི་བློ་ལ་ལྔར་དབྱེ་ནས། ཡིད་དཔྱོད་དང་མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་དང་། སྣང་ལ་མ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་འདོད་པ་རྣམས་བཀག་སྟེ། བློའི་རིགས་ཐམས་ཅད་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་གནད་གཅིག་པའི་སྒོ་ནས། རྟགས་ཡང་དག་ལྟར་རང་ཡུལ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ། མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར། ཡུལ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་མཐུ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པའི་བློ། འགལ་རྟགས་ལྟར། ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་ཤེས། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར། རང་ཡུལ་ལ་མངོན་གྱུར་རམ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་སོམ་ཉི་བསྐྱེད་པའི་བློ་བཞིར་བསྡུས་ནས། འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཡིན་མིན་རྣམ་དབྱེ་ལེགས་པར་ཕྱེ་བ་ནི་རབ

ཚད་ཚོགས་ཆེ་ ཁ

བྱེད་གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་སྙིང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བརྟག་པ་སོགས་རབ་བྱེད་ལྔས་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། ཡུལ་ཅན་གྱི་བློས། ཡུལ་སོ་སོར་རམ་འདྲེས་པར་རྟོགས་པའམ་འཛིན་པ་ནི། བློས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་འབྲས་བུའམ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བརྟག་པས་ནི་སྤྱིར་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་དང་། རྟོག་མེད་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་སྤྱི་མཚན་དང་རང་མཚན་སོ་སོར་རྟོགས་སོ་ཞེས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་མཚན་གྱི་རྣམ་གཞག་འོག་ཏུ་འཆད་པར་བསམ་ནས། འདིར་བློ་ཆོད་ཀྱི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་སོགས་ལ་རང་སྤྱིའི་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་མེད་སོང་ཆོད་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མཚན་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། སྤྱི་བྱེ་བྲག་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་གཞན་དུ་འདོད་པ་སོགས་འགོག་པ་ནི་རབ་བྱེད་གསུམ་པ་བསྡུས་པའི་སྙིང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། སྣང་སེལ་བརྟག་པས་ནི། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ལ་སམ་འཇུག་ཚུལ་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཞེས་པས་ནི། ཡུལ་ལ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཅིང་། དེ་ཡང་རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། བློས་འཛིན་ཚུལ་དང་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་མཐུན་པར་བསྒྲུབས་ནས། དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་གཟུང་ཆ་ལ་རང་མཚན་དུ་འཇོག །རྟོག་པས་ནི་ཡུལ་ལ་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཅིང་། ཡུལ་ཅན་སྒྲ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཡུལ་གྱིས་ཚུར་གཞག་པ་མིན་པར་བཀོད་འདོད་ཀྱིས་ཕར་བཞག་པ་ཙམ་དུ་བསྒྲུབས་ནས། དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་བཟུང་ཆ་ལ་གཞན་སེལ་དུ་འཇོག་པ་ནི་རབ་བྱེད་བཞི་པ་བསྡུས་པའི་སྙིང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བོད་གཞན་དག་གིས་གཞན་སེལ་ལ་སྐྱོན་ལོག་པར་བཙོས་པ་བཀག་ནས། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དངོས་པོའི་

116

ཀ ༄༅། །གཞིས་ལུགས་ལ་རང་མིན་ལས་ལོག་ནས། རང་རང་གི་ངོ་བོར་གནས་པ་ནི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་གྱི་དོན་སྣང་ནས་རང་མིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཙམ་ནི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ། ཡུལ་གྱི་
གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲ་དང་རྟོག་པ་ལ་དེ་མིན་བཅད་ནས་དེར་སྣང་བ་ཙམ་ལ་སྒྲ་བློའི་གཞན་སེལ་ཞེས་བཞག་ནས། གཞན་སེལ་གྱི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པ་ནི། རབ་བྱེད་དེའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་གཞན་སེལ་གྱི་
ལྟ་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲ་རྟོག་ཐམས་ཅད་དངོས་པོའི་དབང་གིས་མི་འཇུག་པར། བརྗོད་འདོད་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པར་རྟོགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྙོམས་པར་བལྟ་བའི་ལྟ་བ་འདི་ལ་གཞན་སེལ་གྱི་ལྟ་བ་ཞེས་འདོགས་སོ། སྒྲ་རྟོག་ཡུལ་ལ་འཇུག
ཉི ཚུལ་གྱི་གནད་རྟོགས་པ་དེ་ལ་གཞན་སེལ་གྱི་ལྟ་བར་འདོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་དུ་རྗོད་བྱེད་བརྟག་པས་ནི། རྟོག་པའི་གྲོགས་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་འཇུག་ཚུལ་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། རང་མཚན་རྒྱང་པ་དང་། སྤྱི་དོན་རྒྱང་པ་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར 117
འདོད་པ་བཀག་ནས། སྣང་སེལ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བའི་བུམ་པ་སོགས་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སོང་ཚོད་ལ་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ནི་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་སོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། སྒྲ་དེ་ལ་ཡང་འཆད་དུས་དང་། འཇུག་དུས
གཉིས་ཏེ། འཆད་དུས་ལ་དངོས་ཞེན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི། རབ་བྱེད་ལྔ་པ་བསྡུས་པའི་སྙིང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགལ་འབྲེལ་བརྟག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི། རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྩ་བ་འགལ་འབྲེལ་གཉིས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་

སྒྲུབ་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་ནུས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དེ་ཡང་དོན་ལ་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་བློ་ངོར་བསྒྲུབ། དེ་ཡང་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་གཉིས་སུ་བསྡུས་པ་དང་། རྟགས་དེ་དགག་ཆོས་དང་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་འགོག་ནུས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་འགལ་བ་དེ་ཡང་དོན་ལ་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་བློ་ངོར་བསྒྲུབ། དེ་ཡང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་བ་འགལ་གཉིས་སུ་བསྡུས་པ་ནི། རབ་བྱེད་དྲུག་པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་རྗེས་སུ་ཤེས་བྱེད་ཚད་མའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་རབ་བྱེད་བཞི་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་བརྟག་པ། ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མངོན་སུམ་དང་། རང་དོན་རྗེས་དཔག་བརྟག་པ་གཉིས། འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་གཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་བརྟག་པས་ནི། གཞི་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། སོང་ཚོད་ཀྱི་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་པོ་སྤྱི་མཚན་ཁོ་ན་དང་། རློམ་ཚོད་ཀྱི་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་ངེས་བྱེད་སོགས་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པ་ནི་རབ་བྱེད་བརྒྱད་པའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་བརྟག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ལམ་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུས། འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་དེ་ཉིད། རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མངོན་སུམ་དང་། རྟགས་ལ་ལྟོས་ནས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར

ཀ ༄༅། །དང་། དེ་ཡང་མངོན་སུམ་བརྟག་པ་ནི་ མངོན་སུམ་ཡང་དག །ལོག་ཕྱོགས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་བ་སུམ་གྱི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་དོན་རྗེས་དཔག་བརྟག་པ་ནི། གང་གིས་རྟོགས་
པའི་རྟགས་དང་། རྟགས་དེས་རྟོགས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཞི་དང་། དེ་ཕྱོགས་རྟགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་སོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ །གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བརྟག་པ་ནི། འབྲས་བུ་གཏན་ལ་ཕབ་
༦༠ སྟེ། རང་རྒྱུད་ལ་ཚད་མ་རྣམ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི། སྒྲུབ་ངག་གི་སྒོ་ནས་སྐལ་ལྡན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་ལོག་སྨྲ་ཚར་གཅོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་དག་སྨྲ་བ་པོ་རྒྱོལ་ཕྱི་རྒྱོལ་དཔང་པོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་
གཞག། སྨྲ་བའི་ངག་ལ་སྒྲུབ་ངག་དང་ཐལ་འགྱུར། ངག་གི་བྱེད་པ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། ལོག་རྟོག་བཟློག་ཚུལ་གྱི་གནད་བསྡུས་པ་ནི། རབ་དབྱེ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བསྟན་བཅོས་འདིར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་
ཕབ་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་ཚར་གཉིས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱེད་ཚད་མའི་རང་བཞིན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པ་རི་ཡན་ལག་ཏུ། ཤེས་བྱ་སྤྱི་ཕྱོགས་ནས་འཆད་བྱེད་ཀྱི་
གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་དེ་སྟོན་དུ་སོང་ན། བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་སླབ་ལ་དགོངས་ནས། ཚར་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདིར་སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་མ་བསྟན་པ་ཡང་མ་

ཡིན་ནོ། སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་གཞི་བདེན་བཞི། ལམ་ལྔ། འབྲས་བུ་འཕགས་པ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི། ཉན་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པས། མངོན་སུམ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་པོ་དེའི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱེད་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ལ་སློ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རབ་བྱེད་དང་པོ་བདུན་བཞག །ཤེས་བྱེད་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ་མཚན་ཉིད་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་བཞག །འཆད་བྱེད་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱུད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ་རབ་བྱེད་ཕྱི་མ་གསུམ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། མངོན་སུམ་བརྟག་པས། མངོན་སུམ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གཉིས་འཆད། རང་དོན་རྗེས་དཔག་བརྟག་པས། རྗེས་དཔག་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གཉིས་འཆད། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བརྟག་པས། སྦྱོར་ངག་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གཉིས། སུན་འབྱིན་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གཉིས་ཏེ་བཞི་འཆད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་འདི་དག་གོང་དུ་མ་ཆུང་པར། རྗེ་བཙུན་བོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རིགས་སྣང་ལས། ཕྱི་རབས་ཀྱི་རྟོག་གེའི་མིང་ཅན་འདི་དག་ནི། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རིམ་པ་ཙམ་ལ་ཡང་མཁས་པ་མ་ཡིན་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། ཚད་མ་ལས་གཙོ་བོར་བརྩམས་ཏེ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་རིགས་པ་ལས། ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཞར་གྱི་བརྗོད་བྱ་རྣམས་ལས་བརྩམས་ཏེ། ཚད་མ་ནི་འཕྲོས་པ་ལྟ་བུར་བཀོལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རིགས་གཏེར་གྱི་འཆད་ཚུལ་ལ་དགག་པ་བརྗོད་པ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་དགོངས་པའི་རྣམ

ཀ སྡུད

༄༅། །འགྱུར་སྟེ། ཞེས་བྱེད་ཚད་མ་འཇོག་པ་ལ། ལས། བྱེད་པོ། བྱ་བའི་མི་བསླུ་བ་གསུམ་ཚང་དགོས་ལ། ལས་གང་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཡུལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཡུལ་བརྟག་པ། བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་མི་བསླུ་
བའི་བློ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ལ་བློ་བརྟག་པ། བྱ་བ་རྩོལ་ཇི་ལྟར་མི་བསླུ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ལ་རབ་བྱེད་ལྔ་སྟེ། བདུན་པོ་དེ་སྟོན་དུ་སོང་ནས། དཀྱུས་བསྟན་པའི་རྟ་ཐོགས་མེད་དུ་རྒྱུག་པ་ལྟར། ཞེས་བྱེད་ཚད་མའི་
རང་བཞིན་ལ་ངེས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འཆད་རྩོལ་སྔ་དུ་བྱུང་བའི་བཤད་སྲོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོར་བཤད་ནས་ཚད་མ་འཁྲུལ་པ་ལྟ་བུར་ཞར་བྱུང་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན། ཡུལ་ལ་སོགས་པ་
ཐོག་མར་བཤད། ཚད་མ་ཕྱི་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོན་ཁྱོད་རང་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པའི་ཚེ་ན། ཐོག་མར་དངོས་གཞིའི་འགྲེལ་བཤད་ནས་སྔོན་འགྲོར་གྲགས་པ་རྣམས་རྗེས་ལ་འཆད་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་
གྲངས་དང་གོ་རིམ་རྣམ་གཞག་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཐ་སྙད་མཛེས་ཕྱིར་མཚན་དོན་བཤད། བསོད་ནམས་སྤེལ་ཕྱིར་མཆོད་བརྗོད་བཤད་ ངེས་པ་བསྐྱེད་ཕྱིར་གཞུང་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བསྒྱུར་བཤད་ཕྱག་
དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དོད་དང་སྦྱར་ན། པྲ་མཱ་ཎ་ཞེས་སོགས་སྟེ། པྲ་མཱ་ཎ་ཚད་མ་དང་། ཡུཀྟི་ནི་དྷི་རིགས་པའི་གཏེར་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་

ལྷུར་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀུན་གྱི་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འགྱུར་ཕྱག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱག་ནི་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་སོགས་ཏེ། བར་ཆད་ཞི་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྩ་བའི་བླ་མ་ལ་བསྟོད་པ། བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་ལ་བསྟོད་པ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཉིད་ལ་བསྟོད་པ་བརྗོད་རྒྱུ་ཡོད་དེ། མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་ཤེར་ཐམས་ཅད་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཚེ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་ལ་བསྟོད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ཁྱད་ཆོས་ལྔའི་སྒོ་ནས་ཀླུའི་དབང་པོར་བསྟོད་པའི་ར་ཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་དཔེ་ཅན་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས། དཔེ་ཀླུའི་དབང་པོའི་ངོ་བོར་སྣང་དགག་གིས་སྦྱར་ཏེ་བསྟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀླུའི་དབང་པོ་དེ་སྤྱི་གཙུག་ནོར་བུས་སྤྲས། དུག་ལྡན་གྱི་ལྕེ་དཀར་གཉིས་དང་ལྡན། དཀའ་ནས་རླུང་འབྱིན་པའི་ཕུར་སྒྲ་སྒྲོགས། །དུག་གི་ཞེར་གཞན་གྱིས་མི་བཟོད་དོ། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་མི་སྐམ་ཞིང་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ལྟར། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་། བློ་གྲོས་ཀྱི་སྤྱི་གཙུག་ལུང་རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ནོར་བུས་སྤྲས། བདེན་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་རོ་འཛིན་གཉིས་དང་ལྡན། བདག་མེད་དང་གཟུངས་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་སྒྲ་འབྱིན་པའི་ཕུར

ཀ ༄༅། །སློ། མཁྱེན་པ་རྩེའི་ལྷ་ཟེར་ཕས་རྒོལ་ཕྱིས་མི་བཟོད། །བློ་གསལ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མི་སྨམ་ཞིང་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། །གླུའི་དབང་པོར་འཛོག་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་ཚང་བས་ན་དེ་ལྟར་བསྔགས་པའི་ཕྱིར་རོ།
།འདི་ལྟ་བུ་འཆད་པ་རི་ཆོ། །བློ་གྲོས་ཀྱི་སྤྱི་གཙུག་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་ཞེས་སོགས་དངོས་སུ་མི་སྨྲ་ཏེ། །སྨྲ་ར་ན་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཞིག་ནས་དཔེ་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི། །བློ་གྲོས་སྤྱི་གཙུག་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག
ཚིག གོ་ གསུམ་པ་ནི། ས་པཎ་བདག་གིས་བསྟན་བཅོས་འདི་རྩོམ་ནུས་ཤིང་རྩོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ཆ་གཙང་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པའི་རྒྱ་སྐད་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་འོད་དཀར། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་གསུང་
རབ་ཀྱི་པདྨོ་ལ་ལན་བརྒྱར་ཤར་མོད། ས་པཎ་བདག་གི་བློ་གྲོས་ཉི་འོད་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པ་དེ་སྲིད་དུ། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་གེ་སར་གྱི་སྙིང་པོ་གསལ་བར་མ་ནུས་པས་ན་དེ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞེས་ལྡན་གཞུང་གནས་དོན་གཉེར་གྱི་གདུལ་བྱ 123
རྣམས་ལ་བརྩེ་བས་བསམ་པས་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི། གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་ཕྱེད་དང་གཉིས་སོ། །འདིར་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་མཁས་པའི་རྒྱ་སྐད་བྱེ་བ་བརྒྱུས། །དཔལ་ལྡན་གྲགས་པའི་གསུང་རབ་པདྨོ་རབ་ཕྱེ
མོད། །ཅེས་པ་ལ། །ཁ་ཅིག །འདི་འདྲ་སྐད་དག་གི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་སྐད་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་པདྨའི་ཁ་ཕྱེ་བ་མི་སྲིད་པས་ཡུལ་དང་འགལ་བའི་སྐད་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་སྐྱོན་སྤོང་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདི་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། ཕྱིར་རྒྱུ

སྐར་གྱི་འོད་ཀྱིས་པདྨའི་ཁ་ཕྱེ་བ་མི་སྲིད་ཀྱང་། འདིར་ཕྱེ་བར་བཤད་པ་ནི། མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྙན་ངག་མེ་ལོང་མ་ལས། ལྷ་ཅིག་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་པོ། །དམར་པའི་ཉི་གཞོན་ལ་རེག་པས། །ས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི་ལག་པ་ཡི། །པདྨ་ཟུམ་པར་བྱེད་པ་ཅི། ཞེས་ཉི་མས་པདྨ་ཟུམ་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་། མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཟུམ་པ་དང་སྦྱར་བ་མཛེས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འདི་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐྱོན་སྤོང་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཐ་སྙད་ནི། སྙན་ངག་མེ་ལོང་ལས་འབྱུང་གི །སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་མེད་ལ། སྙན་ངག་མེ་ལོང་ནི་ཕྱིས་ཤོང་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྒྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ས་པཎ་ཞལ་བཞུགས་དུས་མ་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རང་གི་འདོད་པ་ནི། སྤྱིར་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་སྦྱོར་བ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཚེ་རྒྱུ་སྐར་འོད་ཀྱིས་པདྨའི་ཁ་ཕྱེ་བར་བྱས་པ་ཞིག་རུང་ཚོད། སྐབས་འདིར་འདི་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་སྦྱར་ནས་རྒྱུ་སྐར་གྱིས་པདྨའི་ཁ་ཕྱེ་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན། ཚིག་སྔ་མས་རྒྱུ་སྐར་གྱིས་པདྨའི་ཁ་ཕྱེ་བར་བསྟན་ནས། ཚིག་ཕྱི་མས་ཉི་འོད་མ་ཤར་བར་དུ་པདྨའི་ཁ་ཕྱེ་བར་མི་ནུས་ཞེས་བསྟན་པ་ནི། རང་ཚིག་སྔ་ཕྱི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སྐྱོན་སྤོང་ལ་བརྗོད་པའི་གནོད་བྱེད་དེ་ཡང་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱི་དུས་སྙན་ངག་མེ་ལོང་བོད་སྐད་དུ་མ་བསྒྱུར་ཡང་། རྒྱ་དཔེ་ཉིད་ལ་གཟིགས་པའི་སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་རྒྱན་རྣམས། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་ནས། མཁས་པ་འཇུག་སྒོ་སོགས་སུ་དཔེར་བརྗོད་མང་པོ་བཀྲམས་མཛད་འདུག་པའི་

ཀ

༄༅། །ཕྱིར། དེས་ན་ཆ་གཙང་སོགས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྒྱུ་སྐར་དང་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྒྱུ་སྐར་གྱི་འོད་འཕྲེང་། ཆོས་གྲགས་གཞུང་གི་པདྨོ་ལ་ཤར་ཡང་། ས་པཎ་གྱི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཉི་འོད་མ་ཤར་བར
དུ། དགོངས་དོན་གྱི་ཟེ་འབྲུམ་མཐོང་ཞེས་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ། གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་མཁས་པའི་རྒྱུ་སྐར་བྲེ་བ་བརྒྱས། །དཔལ་ལྡན་གྲགས་པའི་གསུང་རབ་པདྨོ་རབ་བཞད་མེད། །ཅེས་པ་རྩུང་ཚིག་སྨོས་པས། གངས་རིའི
ཁྲོད་འདིར་མཁས་པའི་རྒྱུ་སྐར་བྲེ་བ་བརྒྱ། །དཔལ་ལྡན་གྲགས་པའི་གསུང་རབ་པདྨོ་ལ་ཤར་མེད། །ཅེས་པ་འདི་ཉིད་དགོངས་པའི་སྙིང་པོར་ཞེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དེས་པ་བསྐྱེད་ཕྱིར་གཞུང་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག

ཞི

བཤད། ཤེས་བྱེད་ཚད་མའི་རང་བཞིན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ་ །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟོགས་བྱ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད། རྟོགས་བྱེད་བློའི་རྣམ་གཞག་བཤད། ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཚུལ་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ 125
གཉིས། དང་པོ་ནི། བློས་རིག་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ དེའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བློས་རིག་བྱ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། གཟུང་ཡུལ་གསུམ་དུ་འདོད་པ
དགག། རང་ལུགས་གཟུང་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ། རྩོད་པ་སྤོང་སྟེ་གནད་འགག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་མ་ལ། ཆ་བསྡུས་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ན་རེ། སྤྱིར་ཡུལ་དེ་ལ་གཟུང་ཡུལ། ཞེན་ཡུལ། འཇུག་ཡུལ་གསུམ་ཡོད་པའི། དང་པོ

གཟུང་ཡུལ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན། གཟུང་ཡུལ་དོན་སྤྱི། གཟུང་ཡུལ་མེད་པ་གསལ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ། གཉིས་པ་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ། གསུམ་པ་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ཅན་འཁྲུལ་མེད་ཐལ་བས་དགག །ཡུལ་དེ་སྣང་ཙམ་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་དང་། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས་ཆོས་ཅན། མ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན་རེ་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་བློ་དེ། གཟུང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ལན་བཏབ་སྟེ། ཐག་ཁྲ་སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་མེད་དེ། ཁྱོད་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐག་ཁྲའི་ཁ་དོག་ཅ་མཐོང་ངའི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། དོན་སྤྱི་དང་ནི་མེད་སྣང་གཉིས། །ཞེས་པ་ནས། ཡུལ་མེད་པས་ན་སྦྲུལ་འཛིན་འཁྲུལ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདི་ལ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་གྱིས་རིགས་གཏེར་ཊཱི་ཀ་ར། གཞན་དག་ན་རེ། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། གཟུང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐྱོན་འདི་ཅུང་ཟད་སྦྱོང་དཀའ་བ་ཡིན་མོད། འདིའི་ལན་ཡང་སྔ་མ་དང་འདྲ་བར། ཟླ་བར་སྣང་བའི་ཆ་ནས་གཟུང་ཡུལ་ཅན་དང་མ་འཁྲུལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཀྱང་། གཉིས་སུ་སྣང་བའི་གཟུང་ཡུལ་ནི་ཟླ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་དེར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མཁས

༄༅། །པའི་གདམས་མ་ཡིན་ཏེ། ཐག་བྲལ་སྤྲུལ་འཛིན་ཡིད་རྟོག་ལ་བསླད་པ་ཞུགས། དབང་པོ་ལ་བསླད་པ་མ་ཞུགས་པས་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་ཆ་གཉིས་སོ་སོར་ཡོད་ལ། བློ་གཉིས་སྣང་བའི་ཚེ་དབང་པོ་ལ་བསླད་པ་ཞུགས་པས་དབང་ཤེས་དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཆ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་སྣང་རུང་དུ་ཐལ་བ་ནི། དོན་སྤྱི་དང་ནི་མེད་པ་གསལ་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡུལ་རུང་ན་གནས་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་། ཁྱོད་ལ་ཡིད་གཏད་པའི་ཚེ་སྔོ་ལྟའི་ཤེས་པ་གང་རུང་གིས་མཐོང་དུ་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོན་རེ་མ་ཁྱབ་སྟེ; ལུས་ནང་གི་གློ་སྙིང་སོགས་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཡང་གཞན་གྱི་མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཟེར་ན། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། ནང་གི་གློ་སྙིང་སོགས་ནི། དཔྱེ་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བཅས་པས། ཡུལ་རུང་མ་ཡིན་པས་ན་ལུས་ཀྱི་བདག་པོ་རང་གི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་མཐོང་ལ། ཕྱིས་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བྲལ་ན་གཞན་གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ནང་གི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་མཐོང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། སྣང་ཡུལ་གཉིས་པོ་ཤེས་པ་ལས། །ཞེས་སོགས་སློབ་ཕྱེད་དང་གསུམ་མོ། །རིགས་པའི་གཙོ་བོ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་དོན་འཐུས་མོད། གལ་ཏེ་ཡོན་རེ། དོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱང་ཡུལ་རུང་མིན་པར་ཐལ། རང་རང་འཛིན་པའི་བློ་དང་རྟག་ཏུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཡུལ་རུང་མིན་པར་ཁས་བླངས་དགོས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་ཡུལ་མིན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་

མོད། །སྒྲོན་གཞན་ཡང་འཆད་པ་པོའི་བློ་ལ་སྣང་བའི་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བརྗོད་ཀྱང་ཉན་པ་པོས་གོ་བའམ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་འཆད་པ་པོ་ཁོ་ནའི་བློའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉན་པ་པོས་
འཆད་པ་པོའི་བློ་ལ་སྣང་བའི་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་མི་རྟོགས་ཀྱང་། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་མི་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཉན་པ་པོ་རང་གི་བློ་ལ་སྣང་བའི་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འཆད་པ་པོས་ཉན་པོ་ལ་བུམ་པའི་བརྡ་སྦྱར་བའི་ཚེ། འདི་ནི་བུམ་པའོ་
ཞེས་ཐུན་མོང་དུ་མཚམས་སྦྱོར་མི་ནུས་པར་ཐལ། འཆད་པ་པོའི་བློ་ལ་སྣང་བའི་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ ཉན་པ་པོའི་བློ་ལ་མ་ཤར། ཉན་པ་པོའི་བློ་ལ་སྣང་བའི་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཡང་། འཆད་པ་པོའི་བློ་ལ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་
སྟེ། འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་གཉིས་པོ་དེ། ལྟོ་ལྡིར་བའི་རྣམ་པ་ཙམ་དུ་འདྲ་བས། འདྲ་བ་ལ་ཞེན་ནས་ཐུན་མོང་དུ་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འཆད་པ་པོའི་བློ་ལ་སྣང་བའི་དོན་སྤྱི་དེ། ཉན་པ་པོའི་བློ་ལ་ཤར་རམ་མ་ཤར། ཤར་ན་དེ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་འཆད་པ་པོ་ཁོ་ནའི་བློའི་ཡུལ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉན་པ་པོའི་བློ་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ལ་ཤར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་ཤར་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉན་པ་པོའི་བློའི་ཡུལ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལ་འདོད་
ལན་འདེབས་སོ་ཞེ་ན་ འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཐུན་མོང་དུ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཐ་དད་ཁོ་ནར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ །གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་དེ། དོན་ལ་ཐ་དད་ཁོ་ནར་བཟུང་ཡང་། གཉིས་པོ་གཅིག

༄༅། །ཏུ་འཁྲུལ་ནས་ཐུན་མོང་དུ་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཉན་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉམས་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐ་དད་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆ་གཙང་དན་གསུམ་ཀྱི་མཁས་སྙོམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སོར་རྩེས་བསྟན་པས་ནམ་མཁའ་མཐོང་བར་འདོད་པའི་བླུན་པོ་དང་མཚུངས་ཏེ། ལུང་རིགས་ཀྱིས་བརྟག་ན་གཟུང་ཡུལ་དུ་མེད་པའི་དོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་བ་གཟུང་ཡུལ་དུ་འདོད་པའི་ཀློལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། རང་དང་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་བས་ན། །གཉིས་པོའང་ཡུལ་རུང་མིན་ཞེ་ན། །ཞེས་པ་ནས། ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་བླུན་པོ་འཁྲུལ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་ངོ་། །འདིར་རང་ལ་ཤར་ན་རང་ཡུལ་ཡིན། ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། བློ་ལ་ཤར་ན་གང་ཟག་རང་རང་གི་བློ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་ནི། རང་རང་གི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཐུན་མོང་དུ་མི་འཛིན་ན་ལ། བློ་ལ་མ་ཤར་ན་ཡུལ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ཕན་ཚུན་འདྲ་བར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དོན་གོ་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་པ་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། བློ་གང་ལ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་བློ་དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་པ་ཤར་ན་བློ་དེའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡུལ་ཡིན་དགོས་ཞེས་བསྟན་པས། དེ་ལྟར་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་སོ་སོའི་དབང་ཤེས་ལ་གཟུང་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་ཡུལ་དང་འཇུག་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རིག་རྣམ་མེད་པ་དག་གི་ལུགས་ལྟར་ན། རང་རིག་ལ་ཡུལ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་འདི་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་ནས། མཁན་ཆེན

ཀ་ཡག་ཐུག་སངས་རྒྱས་དཔལ་དང་། པཎ་ཆེན་དངོས་གྲུབ་དཔལ་འབར་སོགས་རང་རིག་ལ་ཡུལ་མེད་ཅེས་གསུངས་མོད། དངུང་དཀའ་བའི་གནས་ལས་མ་གྲོལ་ཏེ་ རང་ལ་ཤར་ན་རང་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་པ་དེས། བློ་དེ་ལ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ན། ཡུལ་དེ་བློ་དེའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་ལ། མ་ཤར་ན་ནི་དེ་ཡུལ་མིན། ཞེས་པ་དེས། བློ་དེ་ལ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་ ཡུལ་དེ་བློ་དེའི་ཡུལ་མིན་པའི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་རང་གིས་དཔྱད་མ་དཔྱད་གཉིས་ཆར་གྱི་ཚེ་གཟུང་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་ཅིང་། དཔྱད་པའི་ཚེ་སྣང་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་མེད་ཀྱང་མ་དཔྱད་པའི་ཚེ་སྣང་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་ཁས་ལེན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་འདུའི་ཕུང་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་བོ་ལྷར་ན་འདི་ཕྱོགས་སྔ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་སྤོན་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། གཟུང་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ནི་རང་མཚན་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། དོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་བ་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཁོ་ན་རེ། རང་ལུགས་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་ཚེ། གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་སྨྲ་བ་ཉི་འབྲེལ་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་གང་ཡང་འཆད་རྒྱུ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། རིགས་གཏེར་མཛད་པས་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་ཚེ། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཁོ་ན། ཞེས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་བཅད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་མས། གཟུང་ཡུལ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་བཀག་ནས། རང་ལུགས་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་གཅིག་པུར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི

༄༅། །ཕྱིར་དང་། ཡུལ་ལ་གཟུང་ཡུལ་ཞེན་ཡུལ་འཇུག་ཡུལ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དེ། གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་གཅིག་པོ་དེ་ལ་བློ་ཐ་དད་ཀྱིས་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་ཡིན་གྱི་དོན་ལོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དེ་ཡང་། གནས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རང་མཚན་གཅིག་པུར་འདུའོ། །ཞེས་གཞལ་བྱའི་དབྱེ་བསྡུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྙམ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡུལ་གསུམ་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་འཛིན་དབང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མངོན་གྱུར་དུ་འཇལ་བའི་ཚེ་གཟུང་ཡུལ། རང་འཇལ་བྱེད་རྗེས་དཔག་གིས་ལྐོག་གྱུར་དུ་འཇལ་བའི་ཚེ་ཞེན་ཡུལ། འཇལ་བྱེད་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་བུས་འཇུག་པ་ན་མི་བསླུ་བས་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་པོ་ན། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། རང་མཚན་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་འཇལ་ན་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ལ། ལྐོག་གྱུར་འཇལ་ན་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་གཉིས་ཀའང་སྐྱེས་བུས་འཇུག་ན་མི་བསླུ་བས་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཁྲུལ་ཤེས་གཟུང་ཡུལ་མེད་ལ་རྩོད་པ་སྤང་། གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་། གཞན་དང་མཚུངས་པ་སྤང་། མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་སྤང་། དགག་པ་ཚད་མས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས། མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ། །ཞེས་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས

སུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུང་ཡུལ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཕྱོགས་གླང་པ་བསྟུས་ཀྱིས། །གཞུང་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་ཡོད་ནས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཤད་པས་ཡིན་གྱི། རང་མཚན་གཅིག་པོ་དེ་ལ། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་མམ། རང་གི་ངོ་བོ་མངོན་གྱུར་དུ་འཇལ་བའི་སྒོ་ནས་རང་མཚན་གཞལ་བྱར་བཞག །རྗེས་དཔག་གིས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ལྐོག་གྱུར་དུ་འཇལ་བའི་ཆ་ནས། སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཡུལ་གཉིས་བཞེད་པས་གནོད་ཅེ་ན། །འཇུག་ཚུལ་སྒོ་ནས་རང་སྤྱི་གཉིས། །ཞེས་པའི་རྩ་འགྲེལ་བྱུང་། འདིར་འུ་ཡུག་པ་རིགས་སེང་སོགས་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏའི་དགོངས་པར་མཛད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འཇལ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱར་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱ་མིན་ན། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་པ་བཟློག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་པཎ་ཤཱཀ་སོགས་ འཇུག་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པ་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པར་མཛད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་གང་དང་གང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ཐམས་ཅད་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་དེའི་འཇུག་ཡུལ་དུ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། ཁྱོད་རང་གིས་གཞུང་ཡུལ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་པ་ལ། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དང་

༄༅། །འགལ་བའི་སྤོང་བ་དང་སྤོང་ལན་དུ། འཇུག་རྩལ་སྒྲོན་རང་སྤྱི་གཉིས་གིས་གཟུང་ཡུལ་ཞེས་བཤད་པ་གཉིས་ཆར་ལ་འགྲེལ་མེད་དེ། གཟུང་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ལ་གཞལ་བྱ་གཉིས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་
འཕེན་པ་མཁས་པའི་རྣམ་འགྱུར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ལན་དུ་ཡང་། སྤྱིར་གཞལ་བྱ་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་གྱི། གཟུང་ཡུལ་ལ་གཉིས་སུ་མ་བཤད་ཅེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་པོ། །ཞེས
པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པའི་ཡུལ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་པོ་ཡིན་པས། སྣང་དོར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་མེད་ལ་འཇུག་གི །དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ལ་དགོས་ནུས་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་འཇུག་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་གི་
མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། །ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་དམྱོད་རྣམས་ཀྱི། །དོན་བྱ་དེ་ལས་གྲུབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། མེད་ང་གཞལ་བྱམ་ཡིན་ཕྱིར། །གཅིག་ཉིད་ཅེ་ན་བོ་བོ་འང་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་བཤད་པས། རྣམ་རིགས་ཀྱི་གཞུང་དེ
རྣམས་ལོག་སྒྲིག་དགོས་པས། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡང་གཟུང་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་ལོ་ནར་ངེས་སམ་ཞེ་ན་བོ་བོ་ཅམ་གིས་གཟུང་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པར་སླུས་པ་ལ་སྤོང་པ་དང་། སྤོང་ལན་དེ་ལྟར་འདེབས
དགོས་པའི། ཕྱོགས་སྔའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་དགོས་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་མེད་པ་གསལ་བ་དང་གསུམ་དུ་ཁས་བླངས་པས། ཕྱོགས་སྔ་མ་ལ་དོགས་པ་དེ་ངེས་པར་སྐྱེ་ཞིང་དེ་གསལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རིགས་ཀྱི་གཞུང་གཉིས་ལོག་སྒྲིག

ཅེས་ཀྱང་དགོས་མོད། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་གཉིས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞལ་བྱ་ནི་རང་མཚན་སྤྱི་ཙམ་ཡིན་གྱི་ གཟུང་ཡུལ་ཁོ་ནར་མ་ངེས། རིགས་གཏེར་གྱི་གཞུང་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞལ་བྱ་ནི་གཟུང་ཡུལ་ཁོ་ནར་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཕྱོགས་སྔ་མས་གཟུང་ཡུལ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་བཀག་ནས། རང་ལུགས་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་གཅིག་ཁོ་ནར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་རིགས་གཉིས་ཀར་གྱི་སྙིང་པོ་དྲིལ་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ། སྤྱིར་གཞལ་བྱ་ཙམ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་བཤད་ནས། དེ་ཡང་གནས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་པུར་བསྡུས་པའི་ཚེ། འོ་ན་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་མ་ངེས་པར་ཐལ། གནས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་པུར་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གནས་ཚུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་དེ་ཉིད་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཚེ་ན། རང་གི་ངོ་བོས་འཇལ་བ་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོས་འཇལ་བ་སྟེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་འཇུག་ཚུལ་གསུམ་པ་ནི་མེད་ལ། གཞན་གྱི་ངོ་བོས་འཇལ་བའི་ཚེ་ན་སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གནས་ཚུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། མངོན་གྱུར་རྣམས་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་འཇལ། ལྐོག་གྱུར་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་འཇལ་བའི་ཕྱིར། འོན་གནས་ཚུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་པོ་དེ་གང་། དེ་རང་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་འཇུག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་སྙམ་ན། གཟུང་ཡུལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ནི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཏེ། དེ་ཚུར་མཐོང་དབང་མངོན་གྱིས་མངོན་གྱུར་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པའི་ཕྱིར། དོན་ལྡོག་ལས་གཞན་པའི་རང་ང:ཚན

༄༅། །ཐམས་ཅད་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་ཏེ། ཚུར་མཐོང་དབང་མངོན་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་མི་ནུས་པར་གཞན་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་འདྲེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་ལ་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལས། རྗེས་འགྲོ་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་བློ། །དེ་ལ་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་འདས། །མ་མཐོང་བདག་ཉིད་ངོ་བོ་དེ། །རྟོགས་པའི་རྟེན་ནི་དོན་གཞན་ཡིན་ ། ཞེས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་རྟོགས་ཚུལ་ལ། སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་མཚན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོར་གཞག་པ་དང་། རང་མཚན་ཉིད་ལ་རང་གི་ངོ་བོར་བཞག་པ་གཉིས་ལས། སྔམ་ནི་དོན་རང་མཚན་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཤེས་པ་རང་མཚན་རང་གི་ངོ་བོའི་དོན་ཡིན་ལ་ཞེས་པ་དང་། སྔམ་དེ་དོན་རང་མཚན་རང་གི་ངོ་བོར་མི་འཐད་དེ། དེ་ལས་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་རང་མཚན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་བོའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ནི། རང་མཚན་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་གཞན་བག་ཆགས་ཀྱིས་བཞག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གནད་འདི་མ་རྟོགས་ན། དེ་ནི་རང་གཞན་ངོ་བོ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་བསྐལ་བའི་བར་དུ་ཀླེད་པ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་བཤད། དེ་ཡང་ཙུང་ཟད་དཔྱད་དེ། འོན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མི་རྟག་པ་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་རྟོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཞན་གྱི་ངོ་

བོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་ལུགས་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དེས་གཟུགས་རང་གི་ངོ་བོས་རྟོགས་ཏེ། དེས་གཟུགས་རང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས། སྒྲ་མི་རྟག་པ་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་རྟོགས་ཏེ། དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ ཕུ་བའི་རྟགས་གཉིས་པ་རང་མཚན་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་འཇལ་བའི་ཚེ་ན་སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱར་འཇོག་དགོས་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེས། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་བའི་ཚེ་ན། བློ་ཆོད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་དང་། སོང་ཚོད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་གཞལ་བྱར་སོང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་ལ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པས་ཆོག་པར་སོང་བ་ལ་ གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་བཀོད་པ་ལ་དགོས་ནུས་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། འཇུག་ཚུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་ལ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། སྤྱིར་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་ནུས་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་ལྐོག་གྱུར་དེ། རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇལ་བའི་ཚེ། ལྐོག་གྱུར་དེའི་དོན་སྤྱིའི་གཞལ་བྱར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནད་འདི་ངེས་པར་དྲན་དགོས་སོ། །དོན་འདི་དག་ནི་རྣམ་རིགས་གཉིས་ཀར་གྱི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པའི་བཅུད་ཡིན་ཏེ་ འཇུག་ཚུལ་སྒོ་ནས་རང་སྤྱི་གཉིས་ ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་ གཞལ་བྱ་གཉིས་ཡོད་ནས་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འཇལ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མངོན་གྱུར་གྱི་

༄༅། །རང་མཚན་རང་གིས་འཇལ་བ་དང་། ལྟོག་གྱུར་གྱི་རང་མཚན་གཞན་ལས་འཇལ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་རང་གཞན་ངོ་བོ་ཡི། །རྟོགས་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཞེད། །ཅེས་དང་། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྩ་བའི་རྩོད་སྤོང་གཉིས་པ་ལ་ཁོན་རེ། དོན་སྤྱི་གཞལ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་ལ་འཕྲོས་ནས། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་ཟླ་གཉིས་དེ་གཞལ་བྱ་གསུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཞལ་བྱ་གཉིས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་རང་མཚན་མིན་མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། མེད་པ་གསལ་བ་དེ་གཞལ་བྱར་བཞག་པ་ལ་དགོས་ནུས་མེད། དོན་སྤྱི་གཞལ་བྱར་བཞག་པ་ལ་དགོས་ནུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཟླ་གཉིས་དེ་ལ་ཟླ་བ་རང་མཚན་པར་ཞེན་ཞུགས་ཐོབ་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་ན་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་དེ་ཚད་མ་གསུམ་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གཉིས་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞལ་བྱར་བཞག་པ་ལ་དགོས་ནུས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་པ་མ་ཡིན་ཡང་། ཁྱོད་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཞེན་ནས་ཞུགས་པས་འཇུག་ཡུལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་པ་དེ་ཐོབ་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་མེད་པ་གསལ་བ་དེ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། འདི་ལྟར་བརྟག་སྟེ། རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་མེད་པ་གསལ་བཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་པ་མེད་དེ ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་

ཤེས་ལ་ཟླ་གཉིས་སྣང་ཙམ་དེ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན། དེ་ལ་སྣང་བའི་ཟླ་གཉིས་ནི་མེད་དེས་ཡིན། རྗེས་འབྲང་གི་རྟོག་པ་ལ་ཟླ་གཉིས་སུ་སྣང་ཙམ་དེ་ནི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། མེད་པའང་གཞལ་བྱར་མཚུངས་ཞེ་ན། །ཞེས་སོགས་ཕྱོག
ཕྱེད་དང་གཉིས་སོ། །འདིར་པཎ་ཤཱཀྱ་པས་ཊཱི་ཀར། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་སྤྱི་རྣམས་ཞེན་ཞུགས་ཐོབ་གསུམ་ཚང་བས་གཞལ་བྱར་འཇོག །དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་སྤྱི་རྣམས་དེ་མ་ཚང་བས་གཞལ་བྱར་མི་འཇོག་ཅེས་བཤད་པ་ནི། ཁྱོད་རང་གི
རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཊཱི་ཀ་དང་འགལ་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡོད་པ་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དང་། གཞལ་བྱ་ཉིད་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ནི་གནད་གཅིག་པས། སེལ་ངོའི་གཞལ་བྱས་གཞལ་བྱའི་གོ་མི་ཆོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩོད་སྤོང་གསུམ་པ
ནི། དོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་བ་ཆོས་ཅན། གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པས་གཟུང
ཡུལ་མེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ལ་ཡུལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་མྱོང་བྱེད་རང་རིག་གིས་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། དངོས་མེད་གཉིས་པོ་རང་རིག་གིས། ཞེས་སོགས་བྱུང་ངོ་། རྩོད་པ་བཞི་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བྱས་པའི་དོན
སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གནས་ཚུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཁྱོད་གནས་ཚུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ཡང་། ཁྱོད་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་ཁྱོད་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པ་ལས་འཇུག་ཡུལ་བྱམ་པ་རང

༄༅། །མཚན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། རང་མཚན་མིན་པའི་ཡུལ་མེད་ན། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གོ། །སྐབས་འདིར་ཅུང་ཟད་མཐར་དཔྱད་ན། ཡུལ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། བློས་རིག་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན་སྣང་ཡུལ། འཇུག་ཡུལ། ཞེན་ཡུལ། གཟུང་ཡུལ་ལོ། །འདིའི་བཞིའི་རྣམ་བཞག་ལ་དགག་གཞག་སྤོང་གསུམ་ལས། སྔར་བས་པ་ཁ་ཅིག །སྣང་ཡུལ་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་ཡོད། །གཟུང་ཡུལ་དོན་རིག་མངོན་སུམ་དབང་། །ཞེན་ཡུལ་རྟོག་པའི་བློས་ཆོས་ཡིན། །འཇུག་ཡུལ་དོན་མཐུན་ཀུན་ལ་ཡོད། །ཅེས་སྨྲ་ང་དང་། ཕྱིས་གོ་རམས་ཆེན་པོ་སོགས་ བར་བ་གཉིས་འཐད་ཀྱང་། སྔ་ཕྱི་གཉིས་མི་འཐད་དེ། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ལ་སྣང་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བཅད་ཤེས་ལ་འཇུག་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་། རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་ཡུལ་ཡོད་ཅིང་། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་ལ་སྣང་ཡུལ་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་དེའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་རྣམ་མེད་དུ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དངོས་ཏེ། སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས། དེས་རྣམ་པ་གཏད་པའི་སྒོ་ནས་སྣང་བའམ་རྣམ་མེད་དུ་དངོས་སུ་སྣང་བ་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཏེ། སྣང་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་དེར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། . ཁྱབ་པ་དངོས་ཏེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཁོ

རང་གི་ཡུལ་རྣམ་མེད་དུ་རྟོགས་ཞེས་གྲོད་རང་གིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་རྩ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཀླབ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་དེ། ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་གྱི་ཁོ་རང་ལ་དེར་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་སྣང་ཡུལ་ལ་ཡོད་པར་

ཐལ། དེའི་ངོ་བོ་དེའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྱར་ལྟར་རོ ། །གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ར་ན། ཀླབ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཀླ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་

ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་གང་ཞིག ། དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཆོས་ཅན་གྱིས་འགྲུབ། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁྱོད་ཉིད་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་

ཀླབ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། སྣང་བ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་མཐོང་བའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྩ་

རྟགས་དེར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཡུལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སྣང་ཡུལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ། ཁྱོད་ལ་སྣང་བའི་ཡུལ་ཡོད་ན། ཁྱོད་ལ་སྣང་ཡུལ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་

ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཆོས་ཅན་གྱིས་གཞིག ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ་ཁྱེད་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྩ་བར་མ་གྲུབ་སྟེ་ཁོའི་སྣང་ཡུལ་དུ་འཇོག་པ་ལ་ཁོ་ལ་རྣམ་པ་གཏད་པར་མ། རྣམ་མེད་དུ་དངོས་སུ་དུ་སྣང་བ

༄༅། །གང་ཟག་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་རང་གི་རྩ་བའི་བཞེད་པ་ངར་སྣང་མོད། མི་ཐར་ཏེ། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཏད་པའི་སྒོ་ནས་སྣང་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ལ་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པར་སོང་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ལ་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དངོས། འདོད་ན། ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཁྲུལ་ནས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ། །ཞང་དུ་རང་རིག་ཚད་མར་འདོད། །ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྔོན་པོའི་ལྡོག་པ་ངེས་པ་ནི། རྟོག་པ་ཡིན་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལེགས་པར་སེམས་ཤིག །ཡང་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱའི་མཆན་གྱིས་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེ་ལ་འཇུག་ཡུལ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་སོ། །འོན་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཕྱུང་པོ་

བདག་མེད་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུང་པོ་བདག་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་རྩ་བར་འདོད་དེ། ཕུང་པོ་བདག་མེད་དེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡོད་པས། བདག་བཀག་པའི་གསལ་རིག་གི་ཆ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །དེ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཕུང་པོ་བདག་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཕུང་པོ་བདག་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཆོས་ཡང་ཡིན། དགག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གང་ཡིན་སྨོས་ཤིག །ཡང་དེར་ཐལ། ཕུང་པོ་བདག་མེད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་དགག་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུང་པོ་བདག་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་སྒྲུབ་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་སྒྲུབ་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བདག་མེད་དགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་དངོས་མེད་པ་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ' བུམ་པ་མེད་པ་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་ཡོད་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པ་ཆེན་པོས། འཇུག་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་། ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་འཇུག་ལྡོག་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང

༄༅། །ཡོ་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་དེར་ཐལ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡིན་ན། རང་འབྲས་དྲན་ཤེས་འདྲེན་བྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་དཔྱོད་ཅིག །ཡང་པཎ་ཆེན་དངོས་གྲུབ་ཟ་པལ་འབར་གྱིས་རིགས་གཏེར་ཊཱི་ཀར། ཡུལ་བཞིའི་ནང་འཇུག་གཞལ་བྱ་གཉིས། །རང་མཚན་དུ་ངེས་སྣང་ཞེན་ཀྱི། ཡུལ་ལ་རང་སྤྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་དང་། མདོ་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གནས་ཆེ། །དཔྱད་དང་མ་དཔྱད་གཉིས་ཀར་རུང་འང་། གཟུང་ཡུལ་ཐུན་མོང་བས་ལེན་ཞིང་། །དོན་རིག་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་དོན། །འཛིན་དང་མི་འཛིན་སོ་སོར་ངེས། །མ་དཔྱད་སྣང་ཡུལ་ཐུན་མོང་ལ། །འདོད་ཅིང་དཔྱད་ཆེ་སྣང་བའི་ཡུལ། །ཐུན་མོང་མི་འདོད་གཞན་གྱི་དོན། །ཞེས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ། །འོ་ན་དཔྱད་པ་གཞིར་བཞག་མཐོང་ལ་ཉོན་ཅིག །ཀུར་མཐོང་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་དང་། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རེ་རེ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀུར་མཐོང་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ

གྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུགས་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་དཔྱད་དགོས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དེ། འོག་ནས་འཆད་དོ། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། དབྱེ་བསྡུ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཕྱིར་ཡུལ་དེ་ལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ནས་བཞིར་འཇོག་སྟེ། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྣང་ཡུལ། དོན་རིག་མངོན་སུམ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཟུང་ཡུལ། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཞེན་ཡུལ། ཡུལ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཇུག་ཡུལ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ན་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། གསལ་སྣང་གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྣང་ཡུལ། མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཞེན་ཡུལ་ དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་བུའི་འཇུག་བྱ་ཐམས་ཅད་འཇུག་ཡུལ་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྒྲོམ་བཏགས་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་མཚན་གཅིག་པུར་འདུ་སྟེ། སྤྱི་མཚན་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་ལས། སྣང་ཡུལ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་མཚན་གཞི་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་ཤེས་པས་གསལ་བར་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རིག་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་དང་། འཕགས་པའི་སྣང་བ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཟུང་ཡུལ་ལ་ མཚན་ཉིད་སོགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ དངོས་དང་། ཟུར་གྱི་རྣམ་བཅད་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་འབྲས་དོན་རིག་མངོན་སུམ་ལ་རང

༄༅། །འདྲེའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་རགས་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་འབྲས་ཞེས་པ་དེས། རང་དང་དུས་མཉམ་པ་རྣམས་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་གཏོང་། རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཅེས་པ་དེས། རང་རིག་སོགས་ལ་གཟུང་ཡུལ་ཡོད་པར་གཅོད་དེ། རང་རིག་ལ་ཕྱི་རོལ་ཀྱང་ཆད་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་པས། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རགས་པ་ཞེས་པས། རྡུལ་ལྡན་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པར་གཅོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔའོ། །གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ནི། སྤྱིར་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན། ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། དེའི་ནང་ནས་རགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་རགས་པ་ཡིན་ཡང་ཚུར་མཐོང་དབང་མངོན་གྱིས་མི་མཐོང་། རྡུལ་ལྡན་ཡིན་གང་བས་དབང་ཤེས་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་འདི་དག་ཤེས་པ་ལ། ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་རྡུལ་དེ་ལ་རྡུལ་རགས་པ་དང་། རྡུལ་ཕྲན་གཉིས། དང་པོ། རྡུལ་རགས་པ་དང་། རྡུལ་ཕྲན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། བསགས་རྡུལ་དང་། ཆ་བཅས་ཀྱི་རྡུལ་བཞི་དོན་གཅིག་ཅིང་། རགས་པ་དེ་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་ཆར་ཡོད། གཉིས་པ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་། རྫས་རྡུལ་ཕྲ་རབ། ཆ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བཞི་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་ལ་བསགས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་། རྫས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཉིས་ལས་དང་པོ་དང་རགས་པ་དོན་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་ནི། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ནི་ནང་གི་སྐྱེ

ཨཱ་ ཆོས་ ཀྱི་ ཨ

མཆེད་དང་། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་ནི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འདོགས་སོ། །འོན་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་པོ་དེ་ལ་ཕྲ་རགས་སུ་འཇོག་རྒྱུ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱེད། རྫས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དེ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་པོ་གང་དུ་བསྡུ་སྙམ་ན། དེ་དག་ནི་ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རང་
སྐྱོན་ཡིན་པས་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཆར་ལ་དཀར་བའི་གནས་སུ་གྱུར་མོད། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས། རྫས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆུང་མཐའ་བསགས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་འདུས་དགོས་པས་རགས་པ་
ཡིན་ཞིང་། གནད་དེས་ན། རྫས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཡིན་ན། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ། གཟུགས་ཅན་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་ལ་རགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་འདོད། མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་། གཟུགས་ཅན་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་པོ་གང་རུང་ལ་
རགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས། རྫས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཡིན་ན། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་པོ་གང་རུང་མིན་པས་ཁྱབ། གནད་དེས་ན། རྫས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་པོ་གང་ཡང་མེད་དེ། ཡོད་ན། རྫས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་དྲིའི་རྡུལ་རྫས་ཆོས་ཅན། རང་
རྒྱུ་འབྱུང་བཞི་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྫས་ཡིན་པར་ཐལ། འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དྲིའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲིའི་རྡུལ་རྫས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །རོ་གཟུགས་སོགས་ལའང་དེས
བསྒྲེ། གལ་ཏེ་དེར་གྱུར་པའི་འབྱུང་བཞི་གང་རུང་གི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཡོད་ན། དེར་གྱུར་པའི་མེའི་རྡུལ་ཕྲན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་ཆུ་མེ་རླུང་གསུམ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེའི་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྱུང་བཞི

༄༅། །ལྡན་ཅིག་འབྲལ་མི་རུང་དུ་གནས་པ་དེ། བྱེ་མདོའི་གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ །དེས་ན་ཆ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་ལ་བརྟེན་ནས། རགས་པ་ནམ་ཞིག་རྫོ་མཐུས་པའི་ཚེ་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་ཅིག་ཆར་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། རགས་པ་མ
གྲུབ་པར་དུ། རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་དང་། གཟུགས་ཅན་སྐྱེ་མཆེད་བཅུའི་རྣམ་བཞག་གང་ཡང་འཇོག་ཏུ་མེད་དོ་ཞེས་ཁོ་བོས་སྨྲ་སྟེ། འོག་ནས་རིམ་པས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཞེན་ནས་རིག་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས
པ་དབྱེ་ན། རྟོག་པ་དོན་མཐུན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་མཐུན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཞེན་ཡུལ་དང་གསུམ། གསུམ་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇོག་གོ། །བཞི་པ་འཇུག་ཡུལ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡུལ་ཅན་དོན་མཐུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་བུས་འཇུག
པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན་ ཚད་མ། བཅད་ཤེས། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་མཐུན། སྐྱེས་བུའི་འཇུག་ཡུལ་དང་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཡང་དངོས་ཡུལ་དང་དམིགས་ཡུལ་ཞེས་གྲགས་པ་ནི། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི
དམིགས་ཡུལ་དང་དངོས་ཡུལ་གཉིས་ཡོད་པས་ཁྱབ་བོ། །དེ་ལ་དོགས་པ་འདི་ལྟར་བཅད་དེ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དངོས། འདོད་ན། དེའི་ཞེན
ཡུལ་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲ་དེ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་གཉིས་ཞེན་ཡུལ་སྒྲ་ལ་དམིགས་ནས་ཞེན་སྟངས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངེས་དང་སྒྲོ་འདོགས་ཞེན་ཡུལ

གཅིག་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོད་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དཔེར་ན་ཞེན་ཡུལ་བདེན་པ་དང་ལྡན་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་དང་། ཞེན་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་རི་བོང་གི་རྭ་དངོས་མེད་དུ་དཔོག་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་སོགས་པ་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ན། ལུང་འདྲེན་གཉིས་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲོ་འདོགས་དེ་དག་གིས་ཞེན་པར་བྱས་པའི་གཞི་ལ་ཞེན་ཡུལ་གྱི་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ལུང་གི་ཚིག་ཟིན་ལ་འཛིན་ན། རི་བོང་རྭ་དངོས་མེད་དུ
རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འགྲེལ་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་དུང་དཀར་སེར་པོ་ཡིན་པ་དེ། དུང་དཀར་སེར་འཛིན་གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། གཟུང་ཡུལ་
ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་ནི་གཟུང་ཡུལ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་ཀྱིས་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། རྗེས་དཔག་གཟུང་ཡུལ་མེད་
པ་བཟུང་བས་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་འཁྲུལ་པ་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་འགྱུར་དེ་གཉིས་ལ་འདོད་ན། ཁྱོད་དེ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་ཡི་

༄༅། །དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ། །གཟུང་བཞེས་བྱ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད། །ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཁྱོད་རང་ལུང་གཉིས་པོ་དེའི་དོན་ཅི་སྙམ་ན། ལུང་སྔ་མ་དེའི་དོན་ནི། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ལ་གཟུང་ཡུལ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་རྗེས་དཔག་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་གཟུང་ཡུལ་གྱི་མིང་བཏགས་ནས། དེ་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ། མེད་པ་བཟུང་བཞེས་བཤད་པ་ལེགས་སོ། །ཡང་བུམ་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཡོད་པར་ཐལ། བུམ་པ་མེད་པ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་གང་ཞིག །དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་སྤྲོས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྩ་བའི་རྩོད་སྤོང་གཉིས་པ་ལ་རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་འདོད་པའི་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱིའི་བཟུང་ཡུལ་མཁས་པ་ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བཀག །ནང་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་འདིར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་སྤྱིར་བཤད། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལུགས་བསྒྲུབ། སློབ་དཔོན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་ཡུལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་སྤྱིར་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་དང་སྐབས་ཕྱེད་དགོས་ཏེ། མུ་སྟེགས་ཆད་སྨྲ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་འདོད། དབང་ཕྱུག་པ། ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོས་བློའི་གཡོ་བ་ལས་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་འདོད་གྲངས་ཅན་པ་སྤྱིའི་གཙོ་བོ་ལས་རྣམ་འགྱུར

ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་འདོད། གཟིགས་ཟན་པ་དང་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་བསགས་པ་ལས་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་བསྒྲུབས་པར་འདོད། སེམས་ཙམ་པ་བག་ཆགས་སད་པའི་སེམས་སྣང་ལས་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་འདོད། དབུ་མ་པ་ཐ་སྙད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཕྱི་ཡི་གཟུང་ཡུལ་མཁས་པས་བཀག །ཞེས་པ་ནས། ཐ་དད་རང་གཞན་སྡེ་པ་འདོད། །ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་ཐུབ་པའི་དགོངས་པོས། ཆོས་སྐོར་རྒྱུད་ཀྱི་རིམ་པ་གསུམ་ལ་གྲུབ་མཐའི་རིམ་པ་བཞི་འབྱུང་སྟེ། མ་དཔྱད་པ་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ལ་དགོངས་ཏེ། ཆོས་མངོན་པ་གསུངས་པའི་ཚེ་རྡུལ་ཕྲན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་རིམ་པ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། རིམ་པ་འདིའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་ལ་བྱེ་མདོ་གཉིས། ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་དགོངས་ཏེ་ལང་ཀ་གཤེགས་དང་རྒྱན་སྟུག་པོ་སོགས་གསུངས་པའི་ཚེ། ཕྱི་དོན་བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་རིམ་པ་གཅིག་བྱུང་སྟེ། རིམ་པ་འདིའི་གྲུབ་མཐར་འཛིན་པ་ལ་སེམས་ཙམ་པ། ཤིན་ཏུ་དཔྱད་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་གསུངས་པའི་ཚེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་སྤྲོས་བྲལ་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་རིམ་པ་གཅིག་བྱུང་སྟེ། རིམ་པ་འདིའི་གྲུབ་མཐར་འཛིན་པ་ལ། དབུ་མ་པ་ཞེས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། དང་པོ་དགོངས་པ་ངེས་བཟུང་བ་ནི། ཐུབ་པས་ཕྱི་རོལ་དཔྱོད་པ་ན་རྡུལ་ཕྲན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་དཔྱོད་པ་ན་སེམས

༄༅། །ཚོམ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ན་སྤྲོས་པ་བྲལ་བ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་སོགས་བྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་འབྲིད་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་གསུམ་ལ། གྲུབ་
མཐའི་འཇོག་མཚམས་རིམ་པ་བཞི་བྱུང་བ་ལས། མདོ་དང་སྡེ་བདུན་རིགས་གཏེར་དང་བཅས་པའི་སྐབས་འདིར། རིམ་པ་དང་པོ་གཉིས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། ཕྱི་དོན་ལས་ལོན་པའི་ཚེ་བྱེ་སྨྲ་བའི་ལུགས་བཀག་ནས་མདོ་སྡེ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་། ཕྱི་དོན་
འགོག་པའི་ཚེ་མཐར་ཐུག་རྣམ་བདེན་བཀག་ནས། རྣམ་རྫུན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། གཉིས་པ་དེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་ཚུལ་ནི། དོན་རིག་དང་རྣམ་རིག་གཉིས་སོ། །ཞེས་
དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལས་སློབ་དཔོན་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ན་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་མཛད་ལ། ཤེས་བྱ་ནང་ལ་འཇུག་པ་ན་རྣམ་མེད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ་ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེས་ན་དཔྱད་དགོས་པ་གནད་དུ་ཆེ་བ་ནི། གངས་ཅན་གྱི་རྟོག་
ལོ་ཙྪ་བ་ཆ་གཙང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྡེ་བདུན་གྱི་མཐར་ཐུག་འཇིག་རྟེན་གྲགས་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མར་གནས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ལ། འཇམ་དབྱངས་ས་ལོ་ཙྪ་བས། དེ་བཀག་ནས་གཞུང་འདིའི་མཐར་ཐུག་རྣམ་རྫུན་དུ་བཀྲལ་བ་ལ། གཟིགས་པའི་
སྤྱན་ཡངས་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་ན་རེ། བྱམས་པ་ཐོགས་མེད་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་ནི། གཞན་སྟོང་དབུ་མར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སེམས་ལས་གཞན་མེད་པར་ནི་བློས་རིག་ནས། །དེ་ནས་སེམས་ཀྱང་མེད

པ་ཉིད་དུ་རྟོགས། །ཞེས་དང་། མེད་ཕྱིར་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་མེད་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། །གཉིས་ཀ་འང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། གཞུང་འདིར། དོན་མེད་དེས་ན་རྣམ་པ་འང་
མེད། ཅེས་གཉིས་སྣང་གི་སེམས་བདེན་མེད་དུ་བཤད་ནས། གཉིས་མེད་ཀྱི་རང་རིག་རང་གསལ་མཐར་ཐུག་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཙམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་
པས། ཕྱི་དོན་བཀག་ནས་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ལས། འདིར། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། མིང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་བོད་གངས་ཅན་འདིར་སེམས་ཙམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ཞེས་གྲགས་ཀྱང་། རྒྱ་གར་
འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ། སེམས་ཙམ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་པ་ཞེས་གྲགས་སོ། །ཞེས་འཆད་དོ། འདི་ནི་དངོས་སྨྲ་བ་དང་། དབུ་མ་པའི་ཞན་མ་ཕྱེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པ་ལ་དངོས་སྨྲ་བ་དང་། ཆོས་
ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་དབུ་མ་པ་ཞེས་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། བདེན་གྲུབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི། དངོས་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ
དང་། དེ་ཡིན་ན་བདེན་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་ཡིན་པ་ནི། རྣམ་དབྱོད་དང་ལྡན་པས་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། དེད་ཀྱི་རྣམ་རྫུན་དབུ་མ་པས། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་མ་བླངས

༄༅། །ཀྲི། གཞན་དབང་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་ཁྱེད་རང་གིས་རྣམ་འགྲེལ་ཊཱི་ཀར། གཞུང་འདིའི་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་
མི་རྟག་པ་དང་། རྒྱུན་གྱིས་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་དེ་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་ཨེ་དྲན། གཞན་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི། བྱམས་ཆོས་བར་པ་གསུམ་རྣམ་རིགས་དང་བཅས་པའི་སྐབས་འདིར། གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ནས་བཟུང་བ་ཕྱི་དོན་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་གཅིག །གཟུང་བ་ཕྱི་དོན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། དོན་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་དོན་དུ་སྣང་བ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་གཅིག །དེ་ཡང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནས
གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་གཅིག་དང་གསུམ་གསལ་བར་བཤད་ནས། དེ་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ། བཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ། འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད
རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་བཞེད་ཅིང་། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་དེ་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ། བར་པ་དེ་རང་རྒྱལ་དང་ཐུན་མོང་བ། གསུམ་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བར་འཇོག་ལ། གཞན་དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དང་སྦྱར་ན། དྲོད་སྣང་བ
ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། རྩེ་མོ་སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། བཟོད་པ་བཟུང་མེད་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཆོས་མཆོག་འཛིན་མེད་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་སྦྱར་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་མན་ཆད་དུ། བཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་བདེན

མང་ཐོས་ཚད་མ

འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད། ཆོས་མཆོག་གི་ཚེ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པའི་སྣང་ཆ་ལ་བདེན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་དེ། གཉིས་སྣང་གི་རྣམ་རྟོག་ནུབ། མཐོང་ལམ་གྱི་ཚེ་གཉིས་སྟོང་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ནས་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ཉི་མ་ཤར་ང
ལྟར་གསལ་སྟོང་གི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ནི། ལུགས་འདིའི་ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི། སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཆོས་མཆོག་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས
ལེན་རིགས་པར་ཐལ། སེམས་ལས་གཞན་མེད་པར་ནི་བློས་རིག་ནས། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། །ཞེས་པ་དང་། གཅིག་དང་དུ་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །དོན་མེད་དེས་ན། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་མན་ཆད
ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། དེ་ནས་སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས། །ཞེས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་འང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྣམ་པ་འང་མེད་ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བར་འཇོག་དགོས་པ་གང་ཞིག །ཕྱིན་
རང་གིས་ཁས་བླངས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཕྱིན་རང་གི་ལུགས་ལ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལྟ་བགྲོད་པ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
དེས་ན། ཕྱིས་བྱོན་པའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཕལ་པོ་ཆེ་ལ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ཞེས་སྒྲུང་ལྟར་གྲགས་པ་འདི་ལ་ཡང་དགོས་ནུས་ཁྱད་པར་ཅན་ཅི་ཡོད་བརྟག་དགོས་ཏེ། སྐབས་འདིའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ། རྣམ

154

༄༅། །བདེན་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཆོས་མཆོག་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་འདི་ལ་རྣམ་རྫུན་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་གཞག་པ་ཙམ་ལས། རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ཆར་གྱི་ལྟ་བ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལྟ་བསྒྲོད་ལུགས་རང་སྐྱ་ཐུབ་པ་རིམ་བྱུང་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དེ་ཤིན་ཏུ་གོ་དགོས་ཀྱང་། སྔོན་ཆད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བོར། ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྐྱེན་དཀར་བས། ཤེས་ལྡན་སྐལ་བར་འཚམ་པ་ཡོད་ན། ཉིན་དང་མཚན་དུ་བསམ་པར་གྱིས་ཤིག །དའི་སྐབས་སུ་བབས་པ་དོན་རིག་དང་། རྣམ་རིག་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ་དགག་བཞག་སྤོང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་འང་བྱེ་སྨྲ་བའི་ལུགས་དགག་པ་ལ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ན་རེ། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་དེ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བྱེད་ཡིན་གྱི། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མི་མཐོང་སྟེ། མཐོང་ན་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མིག་དབང་དང་དུས་མཉམ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དེའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཁྱབ་ལེན་ནོ། །མི་འཐད་དེ། མིག་དབང་དེ་བེམ་པོར་ཡིན་པས་ལྟ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཀོ་དང་དུས་མཉམ་པའི་གཟུགས་པོ་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པས་ཀོའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཚོད་པ་མིན་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་མིན། ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གོ། །འདིར་བྱེ་སྨྲ་བས། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་ཡི་ལྔ། །ཞེས་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་ལ་ཡུལ་ཅན་དབང་ཤེས་ཡིད་ཤེས་གཉིས་གཉིས་ཡོད། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཡུལ་ཅན་གཅིག་ལས་མེད་

པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །མཛོད་ལས། མིག་རྣ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། །གསུམ་གྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་གང་དེ། །མཐོང་ཐོས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། །རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ་རིམ་བཞིན་བཤད། །ཅེས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བར་བཤད་པས། འདིར་ཕྱོགས་སྔར་བཀོད་པ་ནི། མིག་ཤེས་ཁོ་ནས་གཟུགས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་གྱི། མིག་ཤེས་དང་མིག་དབང་གཉིས་ཆར་གྱིས་གཟུགས་མཐོང་བར་འདོད་པ་ལ་དགག་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་ཆ་རྒྱུས་མེད་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། མིག་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཕྱོགས་ནི། །ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་བརྒྱད། །མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་རྟེན་བཅས། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་མིན། །ཞེས་མིག་དབང་གིས་གཟུགས་མཐོང་བས་ལྟ་བར་འཇོག་ལ། མིག་ཤེས་ནི་གཟུགས་མ་མཐོང་ཞིང་། ལྟ་བར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་མེད་པས་ལྟ་བར་མི་འཇོག་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་སྔམ་དེ་ནི་ཉི་འོག་བྱེ་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལྟར་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆ་བསྡུས་རྗེས་འབྲང་ན་རེ། དབང་མངོན་དང་དུས་མཉམ་པའི་གཟུགས་དེ་དེའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དུས་མི་མཉམ་ན་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་གཟུགས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལ་དུས་མཉམ་པ་དང་། རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུས་མཉམ་པའི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཟུང་ཡུལ་ལས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས

༄༅། །འཆད་པ་ལ། ཡུལ་དང་རྣམ་ཤེས་དུས་མཉམ་ནི། ཞེས་སོགས་བྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། དམིགས་རྐྱེན་ཡུལ། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིད་བྱེད་གསུམ་ཚོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་འབྲས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ལ་རྐྱེན་གསུམ་ཀ་དགོས་ཀྱང་ཁྱོད་རང་གི་དམིགས་རྐྱེན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་འདྲ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟས་སོགས་བུའི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་། བུ་ཕ་མ་གང་རུང་གི་གཟུགས་དང་འདྲ་བར་སྐྱེ་བ་ལྟར། ཁྱོད་རང་གི་དམིགས་རྐྱེན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེ་བ་དེ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཡུལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འབྲས་བུ་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་འབྲས་གཟུགས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་ཉེར་ལེན་བྱས་ཏེ་དེ་ཐེམ་པོར་བསྐྱེད་པ་དང་། རང་འབྲས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་ཏེ། དེ་ཤེས་པར་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དེས་ན། བློ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏད་པས་ཡུལ་གཟུགས་ཤེས་པའི་ཚུལ་གཅིག་དང་། རྣམ་པ་དེ་བློ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་བློ་རང་ཉིད་ཤེས་པའི་ཚུལ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད། །ཅེས་སོགས་ཤློ་ཀ་ཕྱེད་དང་གཉིས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི། གོང་གི་རྩོད་ལན། ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཚེ་

ན༔ ཕྱི་རོལ་པས་འདོད་པའི་རྡུལ་ཕྲན་རྟག་དངོས་དང༌། རང་སྡེས་འདོད་པའི་ཆ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་དང༌། རགས་པ་ཡིན་ཡང་ནང་གི་དབང་པོ་རྣམས་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་བཀག་ནས། ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་བསགས་རྡུལ་རགས་པ་རྣམས་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང༌། འཛིན་བྱེད་ཀྱང༌། བྱེ་སྨྲས་འདོད་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྟ་བྱེད་ཡིན་པ་བཀག་ནས། འགྲེལ་ཆུང་མ་བསླད་པའི་སྒོ་ལྔའི་ཤེས་པ་རྣམས་གཟུང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང༌། ལྟ་ཚུལ་ཡང་བྱེ་སྨྲས་འདོད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་དང༌། ཡུལ་རྣམ་མེད་དུ་འཛིན་པ་བཀག་ནས། རང་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་ནུས་ན་རང་དུས་སུ་འདས་ཟིན་ཡང་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་སྙིང་པོ་བསྡུས་ནས་འཇམ་མགོན་ས་སྐྱ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། །།གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། གནད་དུ་ཆེ་བ་འདི་དཔྱད་དགོས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ལ་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་འདུས་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། འོན་དབང་ཤེས་དེ་ཕྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཚོགས་ཕྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩོད་པ་ལན་དང་བཅས་པ། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་དང༌། རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཞིབ་པར་བཤད་པ་ལ་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་གོ་ཤཱཀ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པས་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ། རགས་པ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པས། གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན། རགས་པ་མིན་པས་ཁྱབ་ཅིང༌། རྡུལ་ཕྲན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་གསུངས་པ་འདི། གཞུང་གི་དགོངས་པ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་

༄༅། །འགྲེལ་དུ་དོགས་པ་དགོད་པའི་ཚེ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་པོ་དག་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མིན་ནམ་ཞེ་ན། ཞེས་བཤད་ལ། དེའི་དོན་ནི། དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོགས་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དེ་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་འདུས་ཡིན་པས་ཚོགས་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ལན་དུ་མཛོད་འགྲེལ་ལས། འདི་དག་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་ཀྱི། རྫས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། སྔར་གྱི་སྐྱོན་དེ་མི་འབྱུང་སྟེ་ སྤྱི་དེ་ལ་ཡང་ཚོགས་སྤྱི་དང་ སྒྲ་དོན་གྱི་སྤྱིའི་དབྱེ་བ་དང་། རང་མཚན་དེ་ལ་ཡང་། སྐྱེ་མཆེད་རང་མཚན་དང་། རྫས་རང་མཚན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་སོགས་སོ་སོར་ཕྱེད་ན་སྐྱོན་སྤོང་རྟོགས་སླ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྙིང་པོ་དྲིལ་ན། དབང་ཤེས་རྟོག་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མིན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ཚོགས་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་། སྒྲ་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྫས་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཡང་། སྐྱེ་མཆེད་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་རྟགས་ཕྱི་མ་དེའི་གནད་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། སྐྱེ་མཆེད་རང་མཚན་དང་། རྫས་རང་མཚན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཕྱེ་བའི་རྫས་རང་མཚན་ནི། ཆ་མེད་ཀྱི་རྫས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཡིན་ལ། སྐྱེ

མཆེད་རང་མཚན་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་ལ་འཇོག་པས། མིག་ཤེས་སོགས་ལྔ་ཚོགས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེ་མཆེད་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་ཡུལ་དུ་ངེས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་སོ་སོར་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱི༔ གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཕན་ཚུན་འཆོལ་བར་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བློ་མེད་ཀྱི་རྫས་རྡུལ་སོ་སོ་བའི་ཡུལ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་གཏད་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་འདི་ཉིད་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྡུལ་ཕྲན་གཞན་དག་མེད་པར་ནི། །རྡུལ་ཕྲན་ཁྱད་པར་དེ་ཡང་མེད། །ཤེས་དེ་གཅིག་ལ་ངེས་མིན་ཕྱིར། །སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད། །ཅེས་དང་། དབང་ཡུལ་དེ་ཕྱིར་རྡུལ་ཕྲན་མིན། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཞུང་དེའི་དོན་ནི། རྡུལ་ཕྲན་འདུས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་སོ་སོ་བ་དེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། བློ་མེད་ཡན་གར་བ་གཟུང་ཡུལ་མིན་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁོ་བོའི་འདོད་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྡུལ་ཕྲན་དང་རགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བློས་ཕྱེ་བའི་རྡུལ་ཕྲན་ནི་ བློ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་ཁོ་ན་ལ་འཇོག་དགོས་ཤིང་། བསགས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་། རྡུལ་ཕྲན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་པ་དེ་དག་ལ་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་མིང་བཏགས་ཀྱང་། རགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ རྡུལ་ཕྲན་མཚན་ཉིད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་གནད་ཀྱང་བཤད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དཔྱོད་ལྡན་ཡོད་ན་ཡིད་ཆེས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཅི་ལྟར་སྙམ་ན། གཟུགས་མིང་དུས་མཐའ་རྡུལ་ཡིག་དང་། སྐད་ཅིག་ཕྲ་རབ་རྡུལ་དང་ནི། །རྡུལ་ཕྲན་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ། །ཕྱུགས་ཀྱི་རི་

༄༅། །ཐོང་ལུག་དང་སྣང་། །ཉི་ཟེར་རྡུལ་དང་སྲོ་མ་དང་། །དེ་ལས་བྱུང་དང་དེ་བཞིན་དུ། །སོར་ཚིགས་ཞེས་བྱ་གོང་བདུན་བསྒྱུར། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཆུང་མཐའ་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཅེས་མིང་
བཏགས་པ་དེ་ནི། རྡུལ་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་རྡུལ་ཕྲན་མ་ཡིན་གྱི། བསགས་རྡུལ་ལམ། རགས་པའི་ཆུང་མཐའ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དེ་ལ་ཡང་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་འདུས་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར
ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཐམས་ཅད་པས་ཕྲ་བའི་གཟུགས་ནི་བསགས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་ཆེས་ཆུང་བ་ནི་མི་ནའོ། །དེ་འདོད་པའི་ཁམས་ན། སྒྲ་ཡང་མེད་དབང་པོ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་རྫས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་སྟེ། གང་ཡང་
ཐུང་བཞིག་མེད་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནད་འདི་འཇམ་མགོན་ས་སྐྱ་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་རྣམ་པ་ནི་རགས། ཡིད་ཉེ་བར་གཏད་པ་ནི་ཡོད། འཕྲུལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་མེད་པས་ཡུལ་ཐུང་ན་
གནས་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཡིན་ཡང་དེར་མི་སྣང་བས་ཡུལ་དུ་མི་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གཟུང་ཡུལ་རྣམས་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་བསགས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་། རྡུལ་ཕྲན་གྱིས་རྣམ་པ
གཏོད་མི་ནུས་པས་གཟུང་ཡུལ་དུ་མི་འཇོག་ཅེས་བཤད་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྣམ་རིག་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་གསུམ། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་དགག་རང་ལུགས་རྣམ་རིག་བསྒྲུབ། གཞན་གྱི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཕྱི་དོན་བཀག

སྣེ་བཟུང་བ་བདག་མེད་བསྒྲུབ། རྣམ་པ་བཀག་སྣེ་འཛིན་པ་བདག་མེད་བསྒྲུབ། ཀུན་རྫོབ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་སྡེ་སྤྱོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་མ་ཟད་ ཕྱི་དོན་ཡང་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་
བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་དོན་མེད་པར་མ་ཟད། ཕྱི་རོལ་དུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་དོན་དུ་སྣང་བ་ཡང་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐོག་མར་ཕྱི
དོན་བཀག་པའི་ཚེ། རང་གང་ལ་སྣང་བའི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་རྫས་གཞན་པའི་ཕྱི་དོན་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱི་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་འམ། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་འཆད
དེ།། འདི་ལ་རྣམ་བདེན་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། དོན་དུ་ན། ལུགས་འདིའི་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་འདི་ལ་གསལ་སྣང་དོན་མཐུན་ཞིག་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས
དབང་ཤེས་ལ་དོན་དུ་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་བདེན་པ་བཀག་པའི་ཚེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་མ་ལུས་པར་ནུབ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་འཆར་ཏེ། འདི་ལ་རྣམ་རྫུན་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་དོན་དུ
ན་ལུགས་འདིའི་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་ཚེ་འདི་ལ་གསལ་སྣང་དོན་མཐུན་ཤར་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱི་ཚེ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ནས་དེ་འདྲ་འགྱུར་བ

༄༅། །ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་གཞག་པས། །ཞེས་པ་ནས། འཛིན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བསྒོམ། **ཅེས**་པའི་བར་ལས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆ་གཅང་པ་རྣམས། ལུགས་འདིའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། རིགས་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་**རྣམ་**གཞག་འཆོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། གཅིག་དང་དུ་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྒྲོག་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་རྣམ་རིག་བསྒྲུབ་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། གསལ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པས་འགྲུབ། ཞེས་སོགས་སྒྲོག་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་རྟོད་སྤོང་ལ་གསུམ། རྣམ་རྫུན་དོན་ལ་དབུ་མའི་རྟོད་པ་སྤོང་། རྣམ་བདེན་དོན་ལ་དོན་སྨྲའི་རྟོད་པ་སྤོང་། གྲུབ་དོན་བསྡུས་ཏེ་གོང་གི་རྟོད་ལན་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་མ་པ་ན་རེ། ཁྱོད་ལ་སེམས་ཀུན་བདེན་པར་མེད་པར་ཐལ་སེམས་རྒྱུན་ནི་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁེགས། སེམས་སྐད་ཅིག་ནི། ཕྱི་དོན་རྡུལ་ཕྲན་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོན་དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མ་ཐམས་ཅད་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འདོད་ན། སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྫོམ་གཞིའི་སྐད་

ཅིག་མ་གཅིག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བོད་རྣམས། རྟུལ་ཕྲན་བདེན་གྲུབ་དང་སྐད་ཅིག་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་ རིགས་པ་མཚུངས་སོ་ཟེར་ན། དེ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། རགས་པ་རྫོམ་པའི་ཆེ་ཕྱོགས་དྲུག་གི་རྡུལ་གྱིས་ཅིག་ཆར་དུ་བསྐོར་དགོས
པས། དབུས་རྡུལ་དེ་ཆ་བཅས་སུ་ཐལ་བས་འགོག་ནུས། དུས་གསུམ་ཅིག་ཆར་མི་སྐྱེ་བས་ད་ལྟའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། སེམས་རྒྱུན་ཡན་ལག་ཅན་དང་མཚུངས། །ཞེས་སོགས་སློག་ཕྱེད་དང་གསུམ
མོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཟླ་གཉིས་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་དང་ཟླ་གཅིག་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་གཉིས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། རང་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་ཟླ་གཅིག་དང་ཟླ་གཉིས་གང་ཡང་མེད
མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ཟླ་གཅིག་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་དེ། བག་ཆགས་བརྟན་འབྱུང་གི་མ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པས་ཚད་མར་འཇོག ཅིག་ཤོས་དེ་ལྟར་མིན་པས་ཚད་མར་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཟླ་གཅིག་ཆོས་ཅན། རང
གང་ལ་སྣང་བའི་བློའི་བདག་ཉིད་ལས་ཕྱི་རོལ་ན་མེད་དེ། དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། དོན་དུ་སྣང་བ་བློ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་སོགས་སློག་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་ལུགས་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་གཅིག་པུར་ཁས
བླངས་པ་ལ། ཕྱི་ཡི་གཟུང་ཡུལ་མཁས་པས་བཀག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མི་གནོད་དེ། ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་དེ་སྲིད་དུ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཕྱི་དོན་རང་མཚན་ལ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དང་། ནང་ཤེས་པའི་བདག 164

༄༅། །ཉིད་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚེ་ཕྱི་དོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཇི་སྲིད་ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པ། ཞེས་སོགས་སློག་གཅིག་བྱུང་ངོ་། །རྣམ་རིག་པའི་སྐབས་འདིར་རྩུང་ཟད་དཔྱད་ན། གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་པར་ལ་དཔྱད་པ་དང་། གྲུབ་མཐར་དངོས་ལ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་ཆེན་པོ་སོགས། སྐབས་འདིར་དངོས་པོ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ལ་ཤེས་པས་ཁྱབ། གཟུང་རྣམ་དེ་རྣམ་བདེན་རྫུན་རྩོད་པའི་རྩོད་གཞི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བདེན་པས་དེ་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་རྣམ་རྫུན་པས་སྒྲོ་བཏགས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱའི་མཚན་ཅན་སོགས། །རྣམ་རྫུན་པའི་སྐབས་སུ་གཟུང་རྣམ་མེད་པར་མ་ཟད། གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་། ཤེས་པ་ཡིན་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རང་རིག་ཡིན་པས་ཁྱབ། རྫིལ་དྲིལ་ན། ཡོད་ན་རང་རིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཡོད་ན་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་ན། རང་རིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། དཔལ་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པས། ཕྱིས་པ་རྣམས་འཁྲིད་པའི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་སུ། བེམ་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་དོན་མེད། ནང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཁས་ལེན་པ་མདོ་སྡེ་པ་དང་། མི་ལེན་པ་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བདེན་རྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། གཟུང་རྣམ་གཉིས་ཆར་གྱིས་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དབང་ཤེས་ལ

གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་ཙམ་འདི། མདོ་སྡེ་པ་དང་རྣམ་བདེན་པས་ཤེས་པར་ཁས་བླངས། རྣམ་རྫུན་པས་དེ་སྒྲོ་བཏགས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་དོ་ཞེས་འཆད་པ་ལེགས་སོ། །འདི་དག་ལ་རིགས་པའི་དཔྱད་པ་ཞིབ་པར་དགོས་ཀྱང༌། འོག་ཚང
འདུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པས། འདིར་ཆུང་ངུའི་ཚིག་གིས་གནད་བསྡུས་ན། འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་མངོན་ཕྱོགས་རྣམ་གཉིས་ལ། འཇལ་བྱེད་མངོན་རྗེས་རྣམ་གཉིས་ཞུགས་པའི་ཚེ། །དོན་ལ་མེད་ཀྱང་གཞལ་བྱ་སྤྱི་མཚན
ཞིག །ཁས་ལེན་དགོས་པ་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡིན། །ཆ་མེད་རྡུལ་ཕྲན་དབང་ཤེས་ཡུལ་མིན་ཡང༌། །བསགས་རྡུལ་རགས་པས་གཟུང་བའི་ཡུལ་བྱེད་ཅིང༌། ཆ་བཅས་དེ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་འཇོག་པ། དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་ཡིན། རྒྱུན་དང
རགས་པ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །དུས་འདས་པའི་རྡུལ་ཕྲན་རེ་རེ་བ། །གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་བོ་ཤཱཀ་ལ་སོགས་པ། །མཁྱེན་པའི་སྐུ་དབྱངས་རྣ་བའི་དཔལ་དུ་སྒྲོག །འོན་ཁྱོད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་རེ་རེ་བ། །ཆ་མེད་ཡིན་ན་བཟླ་དང་བཅས་པར་འགལ། ཆ་བཅས
ཡིན་ན་རགས་པ་མིན་པ་ཅི། །ཡང་ན་འཛམ་མགོན་གཞུང་སོགས་ལུང་གིས་ཀ་ཆོད། །གནས་ཚུལ་རྡུལ་ཕྲན་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལས། །སྣང་ཚུལ་རགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། །གནས་ཚུལ་སྣང་ཚུལ་མི་མཐུན་མངོན་སུམ་ནི། །དོན་སྨྲའི་གཞུང་ལས
འགག་པ་མ་གཟིགས་སམ། །ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ནང་གི་བག་ཆགས་ལས། །ཕྱི་རོལ་དོན་སྣང་སེམས་སུ་ཐག་ཆོད་པ། །བཟུང་བྱའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ། །རྣམ་བདེན་ལྟ་བ་ཡིན་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན། །མ་རིག་མཐུ་ལས་བཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང

༄༅། །བའི། །འཁྲུལ་སྣང་འདི་ཀུན་སྐྲ་ཤད་ལྟར་མཐོང་བས། །འཛིན་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེ། །རྣམ་རྫུན་ལྟ་བ་ཡིན་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན། །སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་ཆེ། །ཅིར་སྣང་སེམས་སུ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་འཆར། །དེ་ཆེ་རྣམ་རྫུན་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལས། །ཐེག་མཆོག་ལམ་ལྟ་བགྲོད་པ་མེད་དམ་ཅི། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་དབང་ཤེས་དོན་ལྟ་འདི། །སེམས་སུ་བདེན་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། དོན་སྣང་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་གཉིས། །ཅིག་ཆར་འབྱུང་བ་གཤིས་ལ་བཀག་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་བདེན་རྣམ་རྫུན་ལྟ་བར་འདོགས་པའམ། །སེམས་ཙམ་དབུ་མའི་ལྟ་བར་འདོགས་ཀྱང་རུང་། །ཐེག་མཆོག་བཞེད་པ་མཐུན་ནམ་ཆོས་མཆོག་ཡིན། །ལྟ་བའི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་ན་དགོས་པ་སོམས། །གཞན་འདི་བྱམས་པའི་གཞུང་དང་ཐོགས་མེད་མཆེད། །ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་གཞུང་དང་ས་སྐྱ་པའི། །ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལོངས་པ་ཁོ་བོས་རྙེད། །མཁས་དབང་གཞན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་སྙམ། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསལ་བྱེད་ལས་རབ་བྱེད་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རེ་ཞིག་རྫོགས་སོ།། ||

༄༅། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསལ་བྱེད་ལས་རབ་བྱེད་གཉིས་པའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བཞུགས་སོ།། །

༄༅། །གང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ལྕུང་རིགས་མདའ་ཆེན་དེས། །ཆ་གཙང་ལྷ་མིན་གྲོང་གསུམ་མཐར་བྱས་ཏེ། །ཤེས་ལྡན་འགྲོ་ལ་དཔལ་གསོའི་རྒྱུན་སྟེར་བའི། །པཎ་ཆེན་མཁྱེན་སྟོན་དབང་པོས
བདག་སྐྱོངས་ཤིག །གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། མཚོན་བྱེད་མཚན་ཉིད་ངོ་ཡིས་བཟུང་། དབྱེ་བསྡུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན། རྣམ་གཞག་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །དང་པོ
ནི། རིག་པ་ཆོས་ཅན། བློའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། བློ་ཡི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་ཡིན། ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འདིའི་རང་འགྲེལ་
ལས། གཞན་ཡང་རང་རིག་ལ་ཡུལ་མེད་པས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རང་ཉིད་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་རང་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་འགལ་ལོ། །དེས་ན་རང་རིག་ལ་ཡུལ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི

༄༅། །བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མཁན་ཆེན་གཡག་པ་སོགས་རང་རིག་ལ་ཡུལ་མེད་པར་བཞེད་ལ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་། མཚན་ཉིད་བརྟག་པར༔ རྗེས་དཔག་ཡུལ་མིན་རང་རིག་དང་། །གཅིག་ཕྱིར་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། རྗེས་དཔག་ཡུལ་གྱི་ལྡོག་པ་མིན་གྱི་ཡུལ་ལ་རྟོག་པའི་བློ་ཡིན་པས་སྐྱོན་དང་པོ་ལས་གྲོལ་ལ། ཞེས་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལ་རང་རིག་ཏུ་སོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་གི་ཕྱ་ཡ་མིན་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡིད་མངོན་གྱི་འགྲེལ་པར། རང་རིག་ལ་ཡུལ་གཞན་མེད་པས། །ཞེས་རང་རིག་ལ་ཡུལ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཚིག་ཟིན་གྱི་ལུང་འགར་རེ་འབྱུང་མོད། བརྟག་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན། མི་བསླུ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས། །རང་མཚན་རྟོགས་པར་དོན་ལ་མཐུན། །ཞེས། ཚད་མ་མཐའ་དག་ལ་

འཇུག་ཡུལ་དང་། གཞལ་བྱ་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བཅད་ཤེས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། བལྟ་བྱ་མེད་པའི་ལྟ་བྱེད་དང་། ཤེས་བྱ་མེད་ཀྱང་ཤེས་བྱེད་དུ་འདོད་པ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས
སོ། །ཞེས་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་ན། ཡུལ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པས་སྒྲོ
འདོགས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཡུལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འགྲེལ་པ་སྔ་མ་དེའི་དོན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། རང་རིག་ལ་རང་ཡུལ་རྒྱུད་ཆད་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཤར
བའི་ཡུལ་མེད་ཅེས་པ་འགྲེལ་པ་སྔ་མའི་དོན་དང་། རང་རིག་ལ་ཕོ་རང་གི་སྐྱོང་བྱ་ཇུས་གཞན་མེད་ཅེས་པ་ནི་འགྲེལ་པ་བར་མའི་དོན་དང་། རང་རིག་ལ་གཟུང་ཡུལ་མེད་ཅེས་པ་ནི་འགྲེལ་པ་གསུམ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།

༄༅། །ཞེས་ཤེས་ལྡན་དག་གིས་ངེས་པར་མཛོད་ཅིག ༔ །།གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་བ་དང་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡུལ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་སྒོ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་དེ། བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་གཉིས། བྱེད་པ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་འཁྲུལ་ཤེས་དང་མ་འཁྲུལ་ཤེས་གཉིས། ལས་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པ་སྔར་མ་ཞུགས་པ་དང་། ད་ལྟར་ཞུགས་བཞིན་པ་དང་། སྔར་ཞུགས་ཟིན་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ཡུལ་སོགས་སྒོ་ནས་དུ་མར་འགྱུར་ཞེས་སོ། ༔ །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དབྱེ་བའི་བློ་རིགས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོའམ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྡུ་ན། རང་རིག་གཅིག་པུར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་སྐྱོང་བྱེ་ཀྱི་ཁ་ནང་ལྟས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ

ན༑ ཞེས་པའི་སྐྱོན་ནས་རང་རིག་གཅིག་ཅེས་སོ། །འདིའི་དོན་དེ་ཁོན་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་བློ་ཡི་ངོ་བོར་གཅིག་ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད། ཡུལ་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ༄ །གསུམ་པ་ལ་
གཉིས༑ ཚད་མ་འོག་ནས་འཆད་པར་དམ་བཅས། ཚད་མིན་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལོག་རྟོག་དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད། གཞན་ལུགས་བཀག་པའི་གྲུབ་དོན་བསྡུ། རང་ལུགས་འཁྲུལ་མེད་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆ་བསྡུས་ཀྱི་རི་བོང་ཙལ་སྒྲ་རྣ་བའི་བདུད་རྩིར་སིམ་པའི་བོད་ཐལ་ཆེར། ཚད་མིན་གྱི་བློ་ལ། ཡིད་དཔྱོད་སོགས་ལྔར་གྲངས་ངེས་ཟེར་རོ། །འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཡིད་དཔྱོད་རྩ་ནས་དགག །སྣང་ལ་མ་ངེས་དགག །མངོན་
སུམ་བཅད་ཞེས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་ན། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྟར་མ་རྟོགས་པའི་ལྐོག་གྱུར་དོན་དང་མཐུན་པར་ངེས་པའི་རིག་པ་དེ། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད། ཁྲོན་པ་རྙིང་པ་ན་ཆུ་
ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ལྟ་བུ། རྒྱུ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག །ཁ་བསྒྲིགས་པའི་གསུར་ལ་འདུས་པའི་སྦྲང་བུའི་ཚོགས་ལས་མེར་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ལྟ་བུ། རྒྱུ་མཚན་མ་ངེས་པ། ཚུལ་གསུམ་མ་ངེས་ཀྱང་བྱས་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཡིད་
དཔྱོད་ལྟ་བུ་དང་གསུམ་ཡོད། མདོར་ན་མ་ངེས་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཡོད་ཀྱང་། འགལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་མེད་དེ། འགལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་བདེན་པ་གསར་དུ་ངེས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

ཀ

༄༅། །ཐེར། འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་དོན་བསྟན་གྱི་རིགས་པ་གསལ་བར་བཀོད་པ། ཕྱིས་བྱུང་གི་སྐྱོན་བརྗོད་རྩོད་ནས་བཙོམ་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངོ་བོའི་ལོག་རྟོག་ཐུན་མོང་དགག །དབྱེ་བའི་ལོག
རྟོག་སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྣམ་པར་བརྟག་སྟེ་དགག །ཧ་ཅང་ཐལ་བས་དགག །བཟློག་པ་མཚུངས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་འདོད་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དེ། རྟགས་ལ་ལྟོས་སམ་མི་ལྟོས། དེ་ལ་
ཁོན་རེ། རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དེ། རྟགས་ལ་མི་ལྟོས། རྒྱུ་མཚན་མ་ངེས་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་གཉིས་པོ་དེ་རྟགས་ལ་ལྟོས་སོ་ཐེར་རོ། །འོ་ན་ཁྱོད་ཉིད་ཅིག །རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་སྒྲ
ཐི མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཆོས་ཅན་ ཁྱོད་ཐེ་ཚོམ་མངོན་གྱུར་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། རྟགས་ཆོས་ཁྱབ་པ་ཡོད
དེ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། དེ་ལས་ཐེ་ཚོམ་དག །སྐྱེ་ཕྱིར་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་མ་ངེས་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟགས་ཡང་དག་དང་འགལ་བ་མ་ངེས་མ་གྲུབ
པའི་རྟགས་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འདོད་ན། ཁྱོད་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་བློར་ཐལ། གང་རུང་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་གསུམ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་མིན་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་གསར་དུ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། མ་རྟོགས་པའི་བློ་ལོག་ཤེས་བཀག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར༔ དེ་རྣམས་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། ཕྱོགས་ལ་མཐུ་མེད་སོམ་ཉི་དང་། །མི་འདོད་འདོད་པའི་ངེས་གྲུབ་བྱེད། །ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་གླང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུང་དོན་རིགས་པས་དྲངས་པའི་གནོད་བྱེད་ཐོག་མདའ་ལྟ་བུ
འདི་ནི། ཡིད་དཔྱོད་འགོག་པའི་གཙོ་བོའམ། སྙིང་པོ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རིགས་པ་དེ་འཆད་པ་ནི་ ཡིད་དཔྱོད་རྟགས་ལ་གཏན་མི་ལྟོས། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གོ། ༄ ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ལས་འཕྲོས་པ་སྟེ། རྟགས་ལྟར་སྣང་བཞི་པ
སྲིད་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བ། ཚད་མ་གསུམ་པ་སྲིད་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བ། ངེས་ཤེས་དང་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱ་གཅོད་བྱེད་མིན་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། ཡིད་དཔྱོད་ཉམས་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་སྙིང་པོ
བསྡུས་ན། འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་མ་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་གཉིས་རྟགས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན། འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་གསུམ་གང་རུང་ལ་ནི་མི་བརྟེན་ནོ། །ཞེར་བྱུང་ན། འོ་ན། རྟགས་ལྟར་སྣང་གསུམ་གང་
རུང་ལས་གཞན་པའི་རྟགས་ལྟར་སྣང་བཞི་པ་གཅིག་སྲིད་པར་ཐལ། ཡིད་དཔྱོད་དེ་རྟགས་ལྟར་སྣང་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཞིག །རྟགས་ལྟར་སྣང་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དངོས་སོ། །དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ཡིད་དཔྱོད་དེ་གཉིས་ཆོས

༄༅། །ཅན། ཁྱོད་མངོན་རྗེས་གང་རུང་མིན་པའི་ཚད་མ་གསུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་གང་ཞིག །མངོན་རྗེས་གང་རུང་མིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པའམ་བསྒྲུབ་བྱ་གསར་དེས་
ཀྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་གསར་དེས་ཀྱི་བློ་གང་ཞིག །རྟགས་ལྟར་སྣང་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་མིན་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་གཉིས་དངོས། ད་ཅང་ཐལ་བ་གཉིས་པའོ། །གོང་མ་དེ་ལ་མ་ཁྱབ་ན། འོ་ན་རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཚད་མ་
མིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་གསར་དེས་ཀྱི་བློ་ཡིན་ན། ཚད་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས་སོ། །འདོད་ན། མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་གསར་དུ་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་གསར་རྟོགས་ཀྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། རྗེས་དཔག་ཚད་མར་གང་གིས་བསྒྲུབས་སོམས་ཤིག །ད་ཅང་ཐལ་བ་གསུམ་མོ། །ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་རྟག་
འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ལ་དངོས། མ་ཁྱབ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་རྟོག་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་མིན་པར་
ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་ཀྱང་། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། ངེས་པ་དང་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིད། །གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་

ཆགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཧ་ཅང་ཐལ་བ་བཞི་པའོ། །དེ་རྣམས་ནི་འཕྲོས་པ་དང་ཡན་ལག་གི་རིགས་པ་ཙམ་མོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ངེས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་མེད་ཀྱང་། སྤྱིར་ཡིད་དཔྱོད་ཡོད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་གམ་སྙམ་པ་ཡིད་
དཔྱོད། སྒྲ་རྟག་གམ་སྙམ་པ་ལོག་ཤེས། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་གམ་སྙམ་པ་ཐེ་ཚོམ་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། ཐོན་སྒྲ་མི་རྟག་གམ་སྙམ་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཆོས་ཅན། ཡིད་དཔྱོད་མིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཀློག་ཀྱུར་གསར་ངེས་
མིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཉམས་སོ། །ཡང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་གམ་སྙམ་པ་ལོག་ཤེས་དང་། མི་རྟག་གམ་སྙམ་པ་ཡིད་དཔྱོད་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་ལྔ་པ་སྟེ། དེ་ནི་དོགས་
པ་བསུ་ནས་པ་བཀག་པ་ཙམ་མོ། །དེ་དག་འཆད་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ཡིད་དཔྱོད་གཉིས། ཞེས་སོགས་ནས། གཉིས་སུ་འགྱུར་ན་ཐེ་ཚོམ་དཀར། ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གསུམ་པ་ནི། འཇམ་དབྱངས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རྩལ་ལས་ཤར་བའི་རིགས་
པའི་གཙོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་ཉོན་ཅིག །རྟགས་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྒྲ་རྟག་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ལོག་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ། བདེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་པར་གསར་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །རྩ་བ་ལ་མ་ཁྱབ་ན། དེ་གཉིས་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་མིན་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བྱེད་ལས་འཛིན་སྟངས་རྣམས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་

༄༅། །གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། གཅིག་ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟར་འཛིན། གཅིག་ལོག་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོན། རྟགས་ཡང་དག་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྒྲ་རྟག་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ། བློ་རིགས་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་འཛིན་སྟངས་བཀག་ལ་ཉལ་དུ་ཡོད་པས་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། རྟགས་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟ་བུའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་འཛིན་སྟངས་བཀག་ལ་ཉལ་དུ་ཡོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མ་གྲུབ་ཅིང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྟངས་མ་ངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པས། དེ་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། རྟགས་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ། ཚད་མ་འབའ་རེས་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་ལོག་ཤེས་ཡིད་དཔྱོད་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། འོན་ཚད་མིན་གྱི་བློ་ལ་ལྔར་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། བློ་སྔ་མ་དེ་དེ་ལྟ་གང་རུང་མིན་པའི་ཚད་མིན་གྱི་བློ་དྲུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཡང་ན་བདེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ལྟར། ཞེས་སོགས་སྨྲ་ཀ་གཉིས་སོ། །འདི་ནི་རིགས་པའི་གནམ་ལྕགས་ཀྱི་ཐོག་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་པོ་ཏོ་བ་རྟོགས་སོ། །གཞུང་འདིའི་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། འདི་ལྟ་བུ་རི་རིགས་པའི་གསང་ཚིག་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་མ་ཤར་ཞིང་། གལ་ཏེ་སྲིད་ན་གྲངས་ངེས་འཇིག །ཅེས་པ་ལ་ཡང་ནུས་མེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་འབའ་ཞིག་འཕངས་པར་སྣང་སྟེ། ཚད་མིན་བློ་

ལྟའི་གྲངས་ངེས་འཇིག་པར་ཐལ། ཡིད་དཔྱོད་ལ། བདེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད། ལོག་པའི་ཡིད་དཔྱོད་གཉིས་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པས། རྟགས་ཁས་བླངས་སུ་རྒྱུག་ཀྱང་ཁྱབ་འབྲེལ་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འཕངས་
པའི་གྲུབ་དོན་ཡོད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། མྱོང་བ་ལ་མ་བརྟེན་པས་མངོན་སུམ་ཡང་མིན། རྟགས་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པས་རྗེས་དཔག་ཡང་མིན་ཟེར་ན། ཁྱོད་བདེན་མོད། འོ་
ན། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྒྲ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ། ལོག་ཤེས་མིན་པར་ཐལ། བློ་བསླད་པ་ལ་མ་བརྟེན་པས་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཀྱང་མ་ཡིན། རྟགས་འགལ་བ་ལ་མ་བརྟེན་པས་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱང་མིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཁྱོད་རང་དེ་བློ་
རིགས་གང་ཡིན་སྙམ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཕྱོགས་གླང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྒྲ་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་ཡང་རུང་། མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་འཛིན་ཡང་རུང་། ཐམས་ཅད་བག་ལ་
ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དཀྲབས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་གླང་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། མྱོང་བ་དང་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པས་ཡིད་དཔྱོད་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བློ་བསླད་པ་དང་རྟགས་འགལ་བ་ལ་མ་
བརྟེན་པས་ལོག་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱང་ལོག་ཤེས་སུ་མི་འདུ་བར་མཚུངས་སོ་ཞེས་སོགས་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཡིན་ན། འགལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་ལ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་འཇོག་པའི་

༄༅། །གསང་ཚིག་འདི་མ་ཤེས་པར། ཡིད་དཔྱོད་ཞེས་པའི་བློ་རིགས་ཟུར་པ་བཟོ་དགོས་བྱུང་བ་སོགས། རྒྱ་བོད་ཀྱི་རྟོག་གེ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲ་བར་འཐུམས་ཤིང་། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་འགལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་གནད་མ་ཤེས་ན། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་འཇོག་མཚམས་བསྐལ་པར་བཙལ་ཡང་མི་རྙེད་མོད། འདིའི་གནད་དགོས་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་བསྐལ་བར་འཚམས་པ་དག་ལ་རིམ་གྱིས་འཆད་པར་འདོད་དོ།། ༈ །།གཉིས་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ་གསུམ། རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དགག །རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ཡིད་དཔྱོད་དགག །ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་རང་གི་ས་འོག་ན་གཏེར་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེས་ཀྱང་། ས་འོག་གི་གཏེར་ཡོད་པར་ངེས་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་གཞལ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ། ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱོགས་ལ་མཐུ་མེད་སོམ་ཉི་དང་། ཞེས་པར་བགལ་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིད་དཔྱོད་ཞེས་པའི་བློ་རིགས་ཟུར་པ་ཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཚུར་མཐོང་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ཡང་། ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཕྱོགས་ལ་མཐུ་མེད་ཅེས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་མཐུ་མེད་པར་ཆ་ཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་གསར་དུ་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་སྐྱེས་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་སོ། །འོ་ན་ཁྱོད་རང་ཚུར་མཐོང་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ཞིག་མི་སྲིད་ཀྱང་། དེའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཞིག་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། སྲིད་ན་དེ་བློ་རིགས་གང་ཡིན་སྙམ་ན། ཆ་ཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱོགས་ལ་མཐུ་མེད་ཅེས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས། གྲོལ་བ་དཔྱོད་ལྡན་ཞིག་ལ་དེའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་དེ། སྒྲ་ཚུར་མཐོང་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས། སྒྲ་འདི་ཚུར་མཐོང་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། སྒྲ་འདི་མི་རྟག་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་གྲོལ་བ་ཤེས་ལྡན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གྲོལ་བ་མི་མཁས་པ་ཞིག་ལ་སྐྱེས་པ་སྲིད་མོད། དེའི་ཚེ་ཚད་མིན་གསུམ་གྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་མ་རྟོགས་པའི་བློར་བསྡུ་དགོས་ཏེ། བློ་རིགས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།། ༄ ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལུང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཐོས་བྱུང་གི་བློ་དེ་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ར་ན། ལུང་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིད་དཔྱོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟགས་རིགས་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟགས་རིགས་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་བློ

༄༅། །རྣམས་ཡིད་དཔྱོད་མིན་པའི་བློ་རིགས་སོ་སོར་འཕད་ཐིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། རང་གཞན་སྐྱེ་བའི་ལུང་ལས་རྟོགས། ཞེས་པ་རྐང་པ་གཉིས་སོ།། ༈ །།རྩ་བའི་གཉིས་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ། དཔལ་འཇིགས་མེད་གྲགས་པ་དབྱངས་ཅན་དགའ་བ་བོ་དོང་པ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་རིགས་སྣང་ལས། རིགས་གཏེར་གྱི་ཡིད་དཔྱོད་འགོག་པའི་ཚིག་རི་མོར་བྲིས་པའི་རྗེས་སུ། འདི་སྐད་ཅེས། ཅལ་རྒྱུད་མར་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་བླུན་པོ་ཐལ་མོ་ཆེ་འདི་དག་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མཐོང་ངོ་། །དེ་ནི་སྙིང་པོ་མེད་དེ། རྒྱུ་མཚན་རྣམ་དག་མེད་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་ཁྲིན་པ་སྐྱེད་པ་ན་རྒྱུ་ཡོད་ངེས་སུ་གསར་དུ་ངེས་པའི་བློ་འདི། མངོན་སུམ་མིན་ཏེ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་མིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། མ་རྟོགས་པ་མིན་ཏེ་ཡུལ་དེ་དང་དེ་མིན་དུ་འཛིན་པས་སྟོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ལོག་ཤེས་མིན་ཏེ། རང་ཡུལ་དོན་ལ་ཡོད་ཅིང་ཡོད་པ་ལྟར་བློས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཐེ་ཚོམ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་ཡོད་ངེས་སུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཐེ་ཚོམ་འདི་ནི། མོ་ཤམ་བུས་རྒྱུ་རྩལ་དང་ཚ་གྲང་གི་གཞི་མཐུན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མེད་འཛིན་གྱི་བློ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་ཡོད་འཛིན་གྱི་བློ་ཚད་མར་འགྱུར་ན་བཅད་ཤེས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་ན་ཡང་དག་པར་རྟོགས་དགོས་ན། ཤེས་ན་ཡང་དག་པར་ཤེས་དགོས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་པ་ལ་གསར་རྟོགས་དགོས་ན་ངེས་པ་ལ་ཡང་གསར་ངེས་དགོས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་

ཆ་ཤད་ཅིང་། དེང་སང་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པར་གྲགས་པ་ཡང་དེའི་རྗེས་བློས་དབྱངས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་གི་ཉིན་འབྱེད་ཤར་ཕྱིན། འདི་འདྲའི་མུན་རུམ་དུ་བཞུགས་པའོ་རྒྱལ་བས་ཁོ་བོས་སྤྱན་དྲངས་བར་བགྱིའོ། །ལེགས་པར
བཞེངས་ཤིག །འོན་ཁྱོད་འདོད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དེས། ཡུལ་ཡང་དག་པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་ཡུལ་རྟོགས་ངེས་སུ་གསུངས་པར་སྣང་མོད། དེ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅི་ཡིན། ཡུལ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པ་ལྟར་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁྱེད་ལ་སྒྲུབ་བྱེད
དེ་བས་ལྷག་པ་མེད་མོད། དེ་ལྟར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་ཟ་ཆོམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པ་ལྟར་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ
རྟག་གམ་མི་རྟག་ཕལ་ཆེར་མི་རྟག་ལས་ཆེ་སླམ་པའི་ཟ་ཆོམ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ་ཟ་ཆོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རང་ཡུལ་མཐར་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཟ་ཆོམ་འདིས། མོ་ཤམ་གྱི་བུས་རྒྱུ་རྩལ་དང་། ཚ་གྲང་གི་གཞི་མཐུན་བསྒྲུབ་པ
ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲ་བའི་དོན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་བཀག་ལ་ཉལ་གྱི་ཟ་ཆོམ་ཆོས་ཅན། ཟ་ཆོམ་མིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་མཐར་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་འདི་ཁྱོད་རང་གི་རིགས་པ་བཟང་ཤོས་ཡིན་མོད། ཁོ་བོ་ཅག་ཟ་ཆོམ་དེ་ལ་མངོན
གྱུར་དང་བཀག་ལ་ཉལ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས། བཀག་ལ་ཉལ་དང་མངོན་གྱུར་གྱི་འཛིན་སྟངས་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་དེ་མ་གཟིགས་སམ། དེས་ན། དེ་ཟ་ཆོམ་བཀག་ལ་ཉལ་ཡིན་ཡང་། ཟ་ཆོམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་མི་འདོད་པས་ག་ལ་སྐྱོན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ཁྱོད 184

ཀ ༄༅། །རང་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐ་སྙད་གཅིག །ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན། མི་ལེན་ན། འོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་ཕྱོགས་ལ་མཐུ་མེད་སོམ་ཉི་དང་། །ཞེས་པ་དེས་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མངོན་གྱུར་
བ་ཅིག་སྐྱེ་བར་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གཞུང་དོན་གྲུབ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞལ་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ། ཐེ་
ཚོམ་མངོན་གྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ་དེ་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་ཐེ་ཚོམ་མངོན་གྱུར་བ་ཅིག་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་ལས་ཐེ་ཚོམ་དག་སྐྱེ་
ཞི ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུ་མཚན་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཡང་། ཐེ་ཚོམ་མངོན་གྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་ན། གཞུང་གཉིས་པོ་ 185
དེའི་དོན་གང་ཡིན་ཁྱོད་ཀྱིས་སློས་ཤིག །གལ་ཏེ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཁས་ལེན་ཟེར་ན། དེ་གང་ཡིན། དེད་ཡིད་དཔྱོད་དུ་འདོད་པ་དེ་ཡིན་ཟེར་ན། མིང་ལ་མི་རྩོད་མོད། གཞུང་ནས་བཤད་པའི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཁས་ལོངས་ལ། མ་བཤད་པའི་
ཡིད་དཔྱོད་དེ་ཞོག་ཅིག །གཞན་ཡང་གཞལ་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཡིད་དཔྱོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་། རྒྱུ་མཚན་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་

ཅན། ཡིད་དཔྱོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་གཉིས་ཕྱོགས་གླང་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གཞུང་གིས་བསྒྲུབས་ཟིན། བསལ་བ་གཉིས་ཡིད་དཔྱོད་དུ་ཁས་བླངས་པས་གསལ་ལོ། །ཡང་གཞལ་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། གཞལ་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་པ་གསར་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །རྩ་བ་དེར་མ་ཁྱབ་ན། གཞལ་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མིན་བློ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག །གཞན་རྣམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གཞལ་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དེ། གཞལ་བྱ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བསྟན་པས་བཟློག་ནུས་པར་ཐལ། དེ་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་རྗེས་དཔག་དང་བཅད་ཤེས་གང་རུང་དུ་ཐལ་བ་དང་། དེ་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་གཅོད་ནུས་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས། མེད་འཛིན་གྱི་བློ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་ཡོད་འཛིན་གྱི་བློ་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་ན། བཅད་ཤེས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དེ་གང་ཡིན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་

༄༅། །པའི་བཅད་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་མཚུངས་པ་ཞིག་མཛད་བཞེད་པ་ཤེ་ཡིན། ཡིན་ན་དེ་འདྲ་གནང་མ་དགོངས་པར་སོང་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བྲུ་ཆོས་དང་། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཡིན་ཞེས་མི་སྨྲ་ཡི་བྱས་རྟགས་ལས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ལོག་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་བྱས་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཚད་མར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་གསུངས་ན་ཤིན་ཏུ་འདོད་དེ། བྱས་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་བཅད་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ༈ །གཉིས་པ་མངོན་སུམ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་དགག་པ་ནི། ཕྱོགས་སྔ་མ་ན་རེ། ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་དང་མི་འགལ་བར་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གསལ་བར་སྣང་བའི་བློ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དཔེར་ན་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མི་གསལ་བ་བརྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་དེ། སྔོན་པོའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། ཡིད་ཉེ་བར་མ་གཏད་པ་རྟོག་པ་ནང་དུ་འཁྱུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུ། འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཟིན་པ་ཞ་ཕྱིས་ལ་དངུལ་དུ་འཁྲུལ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞ་ཕྱིས་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་ཞེས་ཟེར། དེ་དགག་པ་ནི། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། ཚད་མ་མ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །མངོན་སུམ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་ངེས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་ངེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་གང་ཞིག་འཛིན་པ་དེ་ཡང་ངེས་པས་ནི་མ

ཡིན་ནོ། །འོན་ཅི་ཡིན་ཞེན་དེར་སྣང་བས་སོ། །དེས་ན་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་དབང་གིས་མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་པ་དང་མི་འཛིན་པ་དག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་མངོན་སུམ་ལ་ངེས་བྱ་མེད་པར་འདོད་པ་དག་གིས། སྔ་རྟེ་བཞིན་བཤད་པར་ནུས་མོད། རང་ལུགས་ལ་ཅུང་དཀའ་ནའང་། རེ་ཞིག་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། ཕྱོགས་སྔ་མས། མངོན་སུམ་ཚད་མས་རང་ཡུལ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་བྱ་བ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས། སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་ཁས་བླངས་པས། མངོན་སུམ་ལ་འདི་འོ་སྙམ་པའི་ངེས་ཤུ་ཡོད་པར་དོན་གྱིས་ཁས་བླངས་པར་སོང་བར་དགོངས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དེ་འཆད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ། ཞེས་སོགས་ཚིག་བཅད་གཅིག་གོ། འདིར་རིགས་སྣང་མཁན་པོ་ན་རེ། རིགས་གཏེར་གྱི་ཕྱོགས་སྔ་བརྗོད་པའི་ལུགས་སུ་མཛད་ནས། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་མངོན་སུམ་སྣང་ལ་མ་རྟོགས་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ཀུན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་ངེས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་གྱི་ན་སྟེ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་ངེས་པ་འདྲེན་དགོས་པར་ཕྱེད་རང་གིས་ཡང་བཤད་ཅིང་རིགས་ལ། ཞེས་བཤད་ནས། རང་ལུགས། མ་འཁྲུལ་ཤེས་གང་ཞིག་ཡུལ་ཡང་དག་པར་མ་རྟོགས་པ་དེ། སྣང་ལ་མ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དང་པོ། ཡིད་མ་གཏད་པ། འཁྲུལ་རྒྱུ་ཅན་དང་གསུམ་ཡོད་ཅེས་སོགས་བཤད་དོ། །རང་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་མི་འདྲེན་པའི་མངོན་སུམ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྣང་ཞིང་འཐད་པས། མངོན་སུམ་སྣང་ལ་མ་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་མ་རྟོགས་པའོ

༄༅། །ན་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རྟོགས་པའི་གཙོ་བོ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྔ་རབས་པས་མངོན་སུམ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། ཞེ་འདོད་ལ་སྣང་ལ་མ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད། དེ་ལ་རིགས་གཏེར་ལ་དགག་པ་བརྗོད་པ་དེ་དག་ནི། ཕྱོགས་སྔའི་ནམ་མ་ལངས་པར། དགག་པའི་ཉི་མ་ཤར་བ་སྟེ། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་རང་ཡུལ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་རིགས་གཏེར་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་ཡིན་པས། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་མངོན་སུམ་བཞེད་ཀྱང་། སྣང་ལ་མ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་མི་བཞེད་པའི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པའི། དམུས་ལོང་གི་མདའ་ལྟར་ནུས་མེད་ཀྱི་ཐལ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱེད་རང་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། ཁྱོད་འདོད་པའི་སྣང་ལ་མ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་དེས། ཁོ་རང་གི་ཡུལ་རྟོགས་སམ་མ་རྟོགས། མ་རྟོགས་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ཡུལ་རྟོགས་པའི་བློར་ཐལ། རང་ཡུལ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པ་ལྟར་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་བརྟགས་ན་ངེས་པ་མི་སྐྱེད་པའི་ཚོད་དཔག་གི་བློས། ཡུལ་རྟོགས་ཤིང་ངེས་པ་ཁས་བླངས་ནས་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཡུལ་མ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ནི། ཡང་དག་པ་ནི་རྣམ་དཔྱོད་ཆུང་བའི་རྣམ་འགྱུར་མ་ཡིན་ནམ། མཁས་པ་ཡོད་ན་གཟིགས་ཤིག་གོ། །རིམ་གྱིས་འོག་ནས་འགོག་གོ། །ད་ནི་རང་ལ་ཅུང་ཟད་དོགས་པ་དཔྱད་ན། གྲངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྣང་ལ་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣང་ལ་

མ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ་ སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་གསལ་བར་སྣང་བའི་བློ་གང་ཞིག །དེ་མ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ་དེ་ཆོས་ཅན་ ཁྱོད་
རང་ཡུལ་ལ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདང་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། རང་ཡུལ་མ་ངེས་པའི་བློར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ་རང་ཡུལ་ལ་རང་ངེས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ངེས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར
ཏེ། སྒྲུབ་རང་ངེས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ཡུལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཚད་མར་ཐལ་ ཁྱོད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཚད་མར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེ་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཚད་མར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ངེས་པའི་ཚད་མར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན། རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་དེར་ཐལ་ལ་མ་ཁྱབ་ཟེར་དགོས་སམ། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན་ ཁྱོད་རང་ཡུལ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡོད་མེད་ངེས་པའི་འབྲས་ཅན་མིན། །ཕྱིར་ན་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་འདང་མ་ཁྱབ། གཞུང་དེའི་དོན་ནི། ཡུལ་དེ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་སམ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པར་མི་བྱེད་ན་ཚད་མ་མ
ཡིན་ ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་བྱས་པ་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ངེས་པ་གཏན་ནས་མི་འདྲེན་པའི་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ལན་ཅི་འདེབས་སེམས་ཤིག་གོ། ༄ །།གསུམ་པ་མངོན་

ཁ

༄༅། །སྡུམ་བཅད་ཤེས་དགག་པ་ལ་བཞི། སྤྱིར་དགག །མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག །ཕྱིས་བྱུང་གི་ལོག་རྟོག་དགག་པ། རང་ལུགས་ཀྱི་གནད་བཤད་པའོ། །དང་པོ། ཕྱོགས་སྔ་མ་ནི། སྔར་རྟོགས་ཟིན་གྱི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་ལ་བསློག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་དང་འགལ་བར་འཇུག་པའི་རིགས་པ་ བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་དང་། རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་ཟེར་རོ། །འོན་ཅིན་ཅིག །སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚད་མིན་གྱི་བློ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་འདུས་པའི་ཚད་མིན་གྱི་བློ་ཟུར་པར་འཇོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་ཉེར་ལེན་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་རྟོགས་ཟིན་པའི་སྔོན་པོ་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་དྲན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྣུན་ནས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟ་བུའི་བཅད་ཤེས་ཀྱི་འཇོག་མཚམས་མ་རྙེད་ན། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་བློར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་སྤོང་མི་ནུས་པས་ཡིད་ལ་དྲན་དགོས་སོ། །ཡང་བཅད་ཤེས་དེ་ཚད་མིན་ཀྱི་བློ་རིགས་ཟུར་པར་འཇོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་གང་ཡིན་རིགས་པས་དཔྱད་ན། མ་རྟོགས་པའི་བློ། ལོག་ཤེས། ཚད་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། སྔར་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱིས་རྟོགས་ཟིན་པ་དེ་སླར་ཡང་དྲན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པའི་ངེས་ཤེས་ལ་འཇོག་ན། དེ་བཅད་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པས་མ་རྟོགས་པའི་བློར་འདུས། སྔར་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོགས་ཟིན་པའི་སྔོན་པོ་དེ། དཔྱར་ཀྱི་སྔོན་པོ

འདི་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ལ་འཇོག་ན་དེ་ལོག་ཤེས་སུ་འདུས། དཔྱད་ལྡན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྔར་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་སྟོང་བ་དགོག་པའི་བློ་ལ་འཇོག་ན་དེ་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་འདུས། དཔྱད་ལྡན་བཞིན་པའི་གསལ་རིག་གི་ཆ་ལ་འཇོག་ན་
དེ་རང་རིག་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། བཅད་ཤེས་རིགས་པས་མཐའ་བཅད་ན། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། དཔྱད་ན་བཅད་ཤེས་མ་རྟོགས་པར་འདུ་སྟེ། ཚད་མའི་ཡུལ་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་འགགས་ཟིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། མ་འགགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་སྔར་བློས་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་རྒྱུ་མེད་དེ་ ཤིང་བཅད་ཟིན་པས་སྟ་རེ་གཅོད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་འདྲ་ གྲུབ་ཟིན་པས་མ་གྲུབ་པར་འདུ་བ་བཞིན་ནོ་ །བལྟ་བྱ་མེད་པའི་ལྟ་བྱེད་ཤེས་བྱ་མེད་ཀྱང་ཤེས་བྱེད་དུ་
འདོད་པའི་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་སོ་ །ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ཡང་གནང་བསྡུས་ན་ སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེས། སྔོན་པོ་གསར་དུ་མ་རྟོགས་ཏེ། དེའི་ཉེར་ལེན་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་རྟོགས་
ཟིན་པའི་སྔོན་པོ་དེ་ཉིད། དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་སླར་ཡང་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ འོན་ཀྱང་དེས་སྔོན་པོའི་དོན་སྤྱི་ནི་གསར་དུ་ཤེས་ཏེ་ དེའི་ཉེར་ལེན་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་དེས། སྔོན་པོའི་དོན་སྤྱི་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ །གཞན་དུ་འདི་དྲན་
དགོས་སོ།། ༄ ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་ འགལ་བ་ལ་གཞི་མཐུན་དགག་པ་དང་ དབང་ཤེས་རིགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་དང་། སྔོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ངོ་

༄༅། །ངོ་ ཡུལ་དུས་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་ངོ་བོ་རྟོག་བྲལ་ ཡུལ་སྔོན་པོ་རང་མཚན། དུས་སྔོན་པོ་ད་ལྟར་བའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས། འཛིན་སྟངས་གསལ་ལ་མ་འདྲེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན། དེས་དྲངས་པའི་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེ་ ངོ་བོ་རྟོག་པ། ཡུལ་སྔོན་པོའི་དོན་སྤྱི་ དུས་སྔོན་པོ་འདས་པ་སླར་ཡང་དྲན་པའི་སྒོ་ནས། འཛིན་སྟངས་མི་གསལ་ཡ་བ་འདྲེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་ད་ལྟར་བ། ཞེས་སོགས་ཤློཀ་གཅིག་གོ ། དེས་ན་བཅད་ཤེས་ཀྱི་འཇོག་མཚམས་ཀྱི་གནད་ནི། བཅད་ཤེས་འདས་པ་དྲན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བཅད་ཤེས་སུ་འཇོག་པ་ལ། རང་གི་ཉེར་ལེན་ཚད་མ་སྔ་མས་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་གྱི་འདས་པའི་དྲན་འདུན་ཡོད་པ་གཅིག་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་འདི་ཙ་ཧྲ་རྟོགས་པར། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་ལ་འཁྲུལ་པ་ནས་ མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་སུ་བཙོས་པ་དང་། ཕྱིས་བྱུང་དག་གིས་དེ་འགོག་པའི་ངལ་བ་ལྷུར་ལེན་པ་ནི། རྒྱུད་ངལ་བཙམ་དུ་ཟད་དེ། བཅད་ཤེས་ངོས་མ་ཟིན་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། ༢ །གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་རྟོགས་ཟིན་མ་ཉམས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཕྱི་མ་རྣམས་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྔོན་པོ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་ཚད་མ་དེ་ཡང་ཁོ་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་སྔོན་པོའི་རིགས་རྒྱུན་ཙམ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། ཁོ་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་སྔོན་པོའི་སྐད་ཅིག་གི་ཆ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་

ཏེ། དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ། ཕྱོགས་སྔ་མ་འདི་ནི་ རྔོག་ཀྱི་སློབ་པོ་ཀོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱང་དོན་ཧྲིལ་གྱིས་དྲིལ་ན། སྔོན་པོ་རྟོགས་ཟིན་མ་རྗེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བཅད་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་ཉེར་ལེན་ཚད་མ་སྔ་མ་རྟོགས་ཟིན་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་བསླར་ཡང་དྲན་པའི་རྒྱུལ་གྱིས་འཛིན་པའི་བློ་མིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་རྟོག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་མོད། འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་སྔ་མའི་བློའི་འཁྲུག་པ་ཟློག་པར་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། འོན་སྔོན་པོའི་རིགས་རྒྱུན་དེ་ཅི་ལ་ཟེར། སྔོན་པོ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་འབྲེལ་བ་ཙམ་ལ་ཟེར་རམ། ཉུ་སྙེགས་པས་འདོད་པའི་སྔོན་པོ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་དེ་ལ་ཟེར་རམ། སྔོན་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྔོ་མིན་བཅད་ཙམ་དུ་སྣང་བ་དེ་ལ་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། སྔོན་པོ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་སོ་སོ་བ་ལས་གཞན་པའི་སྔོན་པོའི་རིགས་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ཉུ་སྙེགས་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་དོན་སྤྱི་ཡིན་པས་རྒྱུར་མཐོང་དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དྲིལ་ན། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཀུན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྣམས་རང་རང་གི་གཞུང་ཡུལ་རེ་ཁས་རང་མཐོང་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ ཞེས་འཆད་དང་ལ། རིགས་རྒྱུན་འཛིན་པ་མངོན་སུམ་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས། གཞི་མཐུན་རིགས་པ་ཤེས་པས་བཀག །ཅེས་པའི་བར་བྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ། རིགས་སྣང་མཁན་པོ་འཇིགས་མེད་

ཀ

༄༅། །གྲགས་པའི་གསུང་ལས། རིགས་གཏེར་གྱི་བཅད་ཤེས་འགོག་པའི་ཐད་རི་མོར་བྲིས་ནས་འདི་སྐད་ཅེས། བཅད་ཤེས་ཡིན་ན། རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་པ་ནི། རི་བོང་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་སྐྱོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་
གྱི༑ སྨྲ་བའི་སེང་གེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་མེད་དེ། སྔོན་པོ་རྟོགས་ཟིན་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ནི། བཅད་ཤེས་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་ལ་མ་འཁྲུལ་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་སྐད་ཅིག་སྔ་མས་སྔོན་པོ་ལ་
ངེས་པ་དྲངས་ཟིན་པས། སྔོན་པོ་རྟོགས་ཟིན་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་རང་གི་གཟུང་དོན་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས། ཕྱིར་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པར་འཁྲུལ་པ་ཡིན་
ཏེ༑ ཕྱིས་པའི་མངོན་སུམ་རྣམས་འཇུག་ཡུལ་ལམ་རྒྱུན་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར། སྣང་ཡུལ་ལམ་སྐད་ཅིག་གི་ཆ་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་ན། ཕྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་བདེན་པ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བས། ཕྱིས་པ་རྣམས་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའམ། འཕགས་པ་རྣམས་འབད་ཀྱང་མི་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གཞིངས་བསྟོད་དེ་སྨྲ་བར་མཛད། འདི་ཡང་སྣང་སེལ་གྱི་འཇུག་པ་བཟླ་མོ་ཐུགས་སུ་ཆུད་
པའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ནི་དྲན་ཤེས་མ་ཡིན་པས་བཅད་ཤེས་སུ་མི་རུང་ངོ་། དྲན་ཤེས་མིན་པ་ལ་བཅད་ཤེས་སུ་བཞག་པའི་ལུང་རིགས་མེད་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ལ་དྲན་ཤེས་ཡང་མི་རུང་ངོ་། དྲན་ཤེས་ནི་ཕྱིར་གྱི་རྣམ་པ་སྣར་ཡང་དྲན་པའི་ 195

ཐུན་འདུན་ལ་ཕྱིན་དགོས་ཤིང་། དེ་འདྲ་རྟོག་བློ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་ན་ཁྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་སྔོན་པོ་རྟོགས་ཟིན་མ་རྗེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་ལ་སྙིང་པོ་མེད་དེ། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཕྱི་མ་ལོ་རང་ལོ་རང་གིས་རྟོགས་ཟིན་མ་རྗེད་པའི་བློ་ཡིན་པའི་མི་འགྲུབ། དེའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་གིས་རྟོགས་ཟིན་མ་རྗེད་པ་ཡིན་ན། རྟོགས་ཟིན་དེ་སྔར་ཡང་དྲན་ལམ་དུ་ཕྱིན་དགོས་པས་རྟོག་བློ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་རྣམས་སྔོན་པོའི་རྒྱུན་ལ་ཚད་མར་འཇོག་གི་སྐད་ཅིག་ལ་ཚད་མར་མི་འཇོག་ཅེས་སྨྲས་པ་དེ། སྣང་འཇུག་གི་རྣམ་བཅས་ཡང་མ་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོའི་སྐད་ཅིག་སོ་སོ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྔོན་པོའི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ་སྔོན་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་འགལ་ཞིང་། མེད་ན་ལོ་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པ་འགལ་ལ་ཏེ། མངོན་སུམ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས། བྱིས་པའི་མངོན་སུམ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གི་ཆ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱིས་པ་རྣམས་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འབད་ཀྱང་མི་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་འདི། ཁྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཟང་ཤོས་སུ་སྣང་མོད། གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་ཤན་མ་ཕྱེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དེས། གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་བདེན

ཀ བརྒྱ་བདུན

༄༅། །བཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་གཅིག་གི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས། ཆོས་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་པ་འདི། ཐེག་ཆེན་དབུ་མའི་
སྐབས་སུ་མཛེས་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་སྨྲ་བའི་སྐབས་སུ་བབ་བཅོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རྒྱུར་མཐོང་མིག་ཤེས་ཁས་ལེན་པ་འདི། མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་གྱི། དབུ་མའི་སྐབས་སུ་ཁས་
བླངས་ན་བབ་ཅོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་འདིར་སྒོམ་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་གྲོལ་བར་འདོད་ཀྱི། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སུ་གྱུར་པའི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་
གནས་ལུགས་ཙམ་མཐོང་སྲིད་ནའང་། དེས་གྲོལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཁྱེད་རང་ཡང་དགོངས་ཤིག །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བའམ། འཕགས་པ་རྣམས་འབད་ཀྱང་མི་གྲོལ་བར་ཐལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་འཕགས་པའི་
བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུར་མཐོང་ཅིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཟུགས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཟུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གང་ཞིག །དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་རིམ་བཞིན་ཁྱེད་རང་གིས་ཇི་ལྟར་སྨྲས་པ་དེ་དྲན་གསོས་ཤིག །གལ་ཏེ་རྒྱུར་མཐོང་དབང་མངོན་

ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས། ཚུར་མཐོང་དེས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དགོས་པར་ཁྱོད་རང་གིས་སྔར་ཁས་བླངས་པ་ཡང་ཡིན་མོད། མིན་ཡང་། ངེད་ཀྱིས་ཀྱང་། ཚུར་མཐོང་དེའི་དབང་མངོན་གྱིས
གཟུགས་ཀྱི་འཇིག་པ་རྟོགས་ཀྱང་། ཚུར་མཐོང་དེས་དེ་རྟོགས་མི་དགོས་སོ་ཞེས་འདོད་པས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱོན་དེས་ག་ལ་གནོད། གལ་ཏེ་ངེད་ལ་མཐོང་རྟོགས་གནད་མི་གཅིག་པས། ཚུར་མཐོང་མིག་ཤེས་ཀྱིས། གཟུགས་ཀྱི་འཇིག་པ་མཐོང་ཡང་མ་རྟོགས་སོ་
ཞེར་ན། ཞེར་དུ་ཆུག་མོད་མཐོང་བ་ལ་སྦྱོར་བས་སྐྱོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཚུངས་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟ་བུ་སླ་བ་དག་སླ་བའི་སེང་གེ་ཡིན་ན། གཞན་དག་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་གཟུ་བོས་དཔྱོད་ཅིག ༄ །དེ་ནི་རང་ལ་ཡང་
དོགས་པ་འདི་ལྟར་དཔྱད་དེ། འོ་ན་ཚུར་མཐོང་གི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཕགས་པའི་བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་གི
བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་གང་ཞིག །གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་གི་བདག་མེད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁོ་བོ་ནི་འདིར་མ་ཁྱབ་བས་མ་སྨྲ། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ
ཡིས། ཞེས་སོགས་དོན་ནི། གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་དེས། གཟུགས་དང་དབྱེར་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མཐོང་བར་བསྟན་གྱི། གཟུགས་དང་རྫས་གཅིག་པ་ཙམ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་གི་ལྡོག་པ་མེད་དགག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མཐོང་

༄༅། །བར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ལྟར་བསྟན་ན་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཚུར་མཐོང་དབང་མངོན་དེས། བུ་རམ་གྱི་རོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །བུ་རམ་གྱི་རོ་གཟུགས་གཉིས་པོ་དེ་རྫས་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་ང་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་དེ་ལྟར་བསྟན་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་དེས་སྔོན་པོའི་དོན་སྤྱི་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ། དེས་སྔོན་པོའི་སྟེང་གི་བདག་མེད་
མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་འོག་ཏུ། སྤྱི་ཡི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་ཐོབ། །ཞེས་སོགས་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །རྩ་བར་འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་སྙིང་པོ་ལ་ནི་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཚིག་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཟོད་པར་གསོལ་ལོ། །ཡང་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་དབང་སྔོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ། བཅད་ཤེས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོན་པོ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེས། སྔོན་པོ་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་
ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོས་ རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེས་རྟོགས་ཟིན་པ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན་དེར་

ཐལ། ཁྱོད་དེས་རྟོགས་ཟིན་པའི་སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྔོན་པོ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོས་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་བློ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་ཡིན་ན། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོས་རྟོགས་ཟིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་སྔ་མས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡང་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་སྔ་མས་གསར་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་སྔ་མས་གསར་དུ་རྟོགས་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁྱོད་རང་ཉིད། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་གཟུང་དོན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་གཟུང་དོན་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དོན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། དབང་པོ་ཅན་ནམ་གཞན་དག་ནི། །སླུབ་པར་བྱ་བ་ཇི་ལྟར

༄༅། །འདོད། །ཅེས་པའི་གཞུང་དེས། གཟུང་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དེ། ཁོ་རང་གི་གཟུང་དོན་ལ་གསར་རྟོགས་མིན་པར་ཐལ། ཅེས་ཚད་གསལ་ལ་ལ་འཐདས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་གསར་རྟོགས་མ
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་གཞུང་དེའི་དོན་ཅི་ཞེས་ཐལ་མོ་སྨྲ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཡང་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་ཐིག་པ་ལས། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་སྔམ་དང་ཕྱི་མ་རྣམས་འབའ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ཐ
མི་དད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མའི་བྱེ་བྲག་གིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ལ་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་འདི་ལ་གཟིགས་པས་གསལ་བའི་ཕྱིར
རོ༔ གོན་ལུང་དེས་ཅི་བསྟན་སྙམ་ན། དབང་མངོན་ཕྱི་མ་རྣམས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་མངོན་སྔ་མ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་སྐྱེ་བྱ་བ་གསར་དུ་བྱ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བཀོད་ནས། སྐྱོན་མེད་དེ། དབང་མངོན་སྔ་ཕྱི
རྣམས༔ རང་རང་གི་གཟུང་དོན་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་བསྒྲུབས་པར་བྱ་བ་སྐྱེ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པས། གྲུབ་དང་བདེ་བ་ཐ་དད་པ་སྐྱེ་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ༔ །།དེ་ནི་རྩ་བའི་བཞི་པ
རང་ལུགས་ཀྱི་གནད་བཤད་པ་ནི། འོན་ཁྲོད་ཀྱི་རང་ལུགས་ལ་འང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་བཞག་དཀའ་བར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་དགོས་པ་གང་ཞིག །དངོས་པོའི་གནས་ལུགས

དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་དང་། ཐེམ་པོའི་གནས་ལུགས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་གནས། གནས་ལུགས་དེ་གཉིས་ཚུར་མཐོང་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཚུར་མཐོང་མངོན་སུམ་གྱིས་ཆ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་། གྲོགས་མེད་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཀོན་རྟོགས་དགོས་པས་མ་ཡིན་ཏེ། རྡུལ་ཕྲན་བསགས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཕྱི་ཡི་སྐྱེ་མཆེད། རྡུལ་ཕྲན་བསགས་པའི་བདག་རྐྱེན་མིག་དབང་། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིད་བྱེད་དེ། རྒྱུ་རྐྱེན་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་ཚོགས་པ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་གྱི་མ་འཁྲུལ་བའི་དབང་བློ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་སོགས་བསྐྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཆ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་དང་། རྐྱེན་གཞན་གཉིས་ཀྱི་གྲོགས་མེད་པའི་ཆ་བཅས་ཀྱི་རྡུལ་ཀོན་ནས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་མི་ནུས་ཀྱང་། རྐྱེན་གསུམ་གྱི་སྐད་ཅིག་དུས་ཚོགས་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ཡང་ཚུར་མཐོང་མིག་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་ནུས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་གནད་འདི་དྲན་དགོས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཡུལ་དང་དབང་པོའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ། ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གོ། ༄ ། །རྩ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་བཀག་པའི་གྲུབ་དོན་བསྡུ་བ་ལ། བོད་སྔ་མས་ཚད་མིན་བློ་ལ་ལྔའི་གྲངས་ངེས་འཆད་པ་ལ་ལྷག་ཆད་ནོར་བའི་སྐྱོན་གསུམ་གནས་ཏེ། ཚད་མིན་བློའི་གཞི་ཐོག་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཞེས་པ་ཟུར་པ་འཆད་དགོས་པ་དེ་ཆད། ཡིད་དཔྱོད་ཞེས་པའི་བློ་རིགས་ཟུར་པ་གཅིག་བཞག་པ་དེ་ལྷག །སྣང་ལ་མ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་དང་། མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་བཞག་པ་དེ་ནོར་བའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་དབྱེ་བ་འདི་ལ། གྲངས་དང་ནང་ཚན་

༄༅། །ཀྱི་དགེ་བསྡུའི་ཤན་མ་ཕྱེད་པའི་སྐྱོན་ཡང་ཡོད་དེ། རྩ་བ་གྲངས་ཀྱི་དགེ་བསྡུ་ནི། དགེ་གཞི་དེའི་རིགས་ཀྱི་དགེ་བས་འབྱེད་དགོས་ཤིང་། ཡན་ལག་ནང་ཚན་གྱི་དགེ་བསྡུ་ནི། དགེ་ངོ་སོ་སོའི་བྱེ་བྲག་གིས་འབྱེད་དགོས་པ་ལས༑ ཚོད་ཀྱིས་བཅད་ཤེས་ཚད་མིན་གྱི་དགེ་བར་བཤད་པ་ནི། ནང་ཚན་གྱི་དགེ་བ་སྤྱིའི་དགེ་བར་བཤད་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། གྲངས་ཀྱི་དགེ་བསྡུ་ཇི་སྙེད་པ། །ཞེས་སོགས་སྐབས་གཅིག་གོ། ༈ །།རྩ་བའི་གསུམ་པ་རང་ལུགས་ལ་བཞི་སྟེ། ཚད་མིན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། གྲངས་ཀྱི་དགེ་བསྡུ་རྣམ་གཉིས། དགེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན། ཕྱིས་བྱུང་མཁས་པའི་རྟོད་པ་བཟློག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསར་དུ་མི་བསླུ་བ་མ་ཡིན་པའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མིན་བློའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་འཆད་པ་ལ། མི་བསླུ་མ་གྲུབ་ཚད་མ་མིན། །ཞེས་སོ། །འདིར་གསར་དུ་སྨོས་མི་དགོས་ཏེ། བཅད་ཤེས་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མི་བསླུ་བར་འཇོག་པ་ལ་ལས་བྱེད་པོ་བྱ་བའི་མི་བསླུ་བ་གསུམ་ཚང་དགོས་པ་ལས། བཅད་ཤེས་ལ་བྱ་བའི་མི་བསླུ་བ་དེ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་སྔ་མས་མི་བསླུ་བའི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་ལ་འཇུག་པས་ཕོ་ལ་བྱ་བ་བྱ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཁས་པའི་དབང་ཕྱུག་གོ་རབ་འབྱམས་པ་གསུང་ངོ་། །དེ་ཉིད་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། བཅད་ཤེས་དེ་ལ་ཡུལ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་མེད་ཀྱང་། སྤྱིར་བྱ་བའི་མི་བསླུ་བ་ཚང་སྟེ། མི་བསླུ་ལས་དང་བྱེད་པོ་དང་། །བྱ་བ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། བྱ་བའི་མི་བསླུ་བ་ངེས་འཛིན་པའི་ཚེ། གསུམ་པ་ནི་དོན

རང་མཚན་ལ་ཞུགས་ན་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ལ་མི་བསླུ། རང་མཚན་མེད་པས་དེ་ལ་མི་འཇུག་ན་ལྡོག་པ་པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་མི་བསླུ་བའོ། །ཞེས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པ་ལ། བྱ་བའི་མི་བསླུ་བར་བཤད་པ་གང་ཞིག །འཁྲུལ་ནས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ། ཅེས་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་དྲངས་པའི་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེས། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་སྔོན་པོ་རང་མཚན་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་རྟོགས་པ་དང་མི་བསླུ་བ་ཙམ་ཞིག་བཅད་ཤེས་ལ་ཡང་ཚང་བས། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་དུ་འབྱེད་བྱེད་ནི། གསར་དུ་མི་བསླུ་བ་འཇོག་ཅེས། དཔལ་འབུམ་ཐྲག་གསུམ་པས་བཤད་པ་འདི་ཉིད་ངེས་པའི་གནད་དུ་བཟུང་བར་བྱའོ། ༈ །གཉིས་པ་དབྱེ་བསྡུ་ལ། དབྱེ་བ་དང་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚད་མིན་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ལ་འཇུག་རྒྱུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཚད་མའི་འགལ་ཟླར་གྱུར་པའི་བློ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། བྱ་བ་གསུམ་གང་རུང་ཅི་རིགས་པར་མ་ཚང་བའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་གསར་རྟོགས་ཀྱི་ནུས་པས་སྟོང་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་མ་རྟོགས་པའི་བློ། བྱ་བ་གསུམ་ཚང་ཡང་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྐྱེད་པའི་རྒྱུལ་གྱིས་འཇུག་པའི་ལོག་ཤེས། བྱ་བ་གསུམ་ཚང་ཡང་ཡུལ་ལ་མཐར་གཉིས་སུ་མངོན་ཞེན་དང་བགལ་ལ་གང་རུང་གིས་འཇུག་པའི་བློ་དང་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། མ་རྟོགས་ལོག་ཤེས་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་རྒྱང་པ་གསུམ་པའོ། །འདིར་ཚད་མའི་འགལ་ཟླ་ཞེས་པ་ནི། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་གྱི་འགལ་ཟླ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཙོ་བོར་རྗེས་དཔག་གི་འགལ་ཟླ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་གི་ལོག་ཕྱོགས་ལྟར་སྣང་དེ་ལ། མ་གྲུབ་པའི་

ཤེ་ཕྱི

༄༅། །གཏན་ཚིགས་སོགས་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་བློ། མ་རྟོགས་པའི་བློ། མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་བློ། བགལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ། འགལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་སུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། འཇུག་རྩལ་སྟོན་ནས་ཕྱེ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། ཚད་མིན་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། འདི་མ་ཤེས་ན་བློ་གསུམ་འཁྲུགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་མིན་གསུམ་ཚད་མ་དང་། བཞི་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་སྣང་གསུམ་ཡང་དག་དང་བཞི་རིགས་པའི་གནད་གཅིག་སྟེ། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་། ལོག་རྟོག་དང་ངེས་ཤེས་གང་ཡང་བསྐྱེད་མི་ནུས་པ་ལྟར། དེ་གསུམ་གྱི་ལྷས་ཕྱེ་བའི་མ་རྟོགས་བློས་ཀྱང་རང་ཡུལ་གསར་དུ་མ་རྟེད། འགལ་རྟགས་ལས་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་བསྐྱེད་པ་ལྟར། ལོག་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད། མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལས་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་བགལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པ་ལྟར་ཐེ་ཚོམ་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་། རང་ཡུལ་དངོས་བཏག་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པར་བྱེད། རྟགས་ཡང་དག་ལས་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་བསྐྱེད་པ་ལྟར། ཚད་མས་ཀྱང་རང་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མཐུ་མེད་པ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་ལ་འང་བློ་གང་དུ་འང་འཇུག་པའི་མཐུ་མེད་དོ། །མ་ངེས་པས་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་སོམ་ཉི་བསྐྱེད་པ་ལྟར། ཐེ་ཚོམ་ཡང་གནས་ལུགས་ལས་མཐར་གཞན་དུ་དོགས

པར་བྱེད་དོ། །འགལ་བས་གང་མི་འདོད་པ་བསྒྲུབ་པ་ལྟར་ལོག་རྟོག་གིས་ཀྱང་གང་མ་ཡིན་པ་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་དག་གི་རྟགས་ཀྱིས་གང་འདོད་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལྟར་ཚད་མས་ཀྱང་དོན་དེ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་མིན་གསུམ་པོ་འང་། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བསྡུ་ན་མ་རྟོགས་པའི་བློ་གཅིག་པུར་འདུ་སྟེ། ལོག་ཤེས་དང་ཐེ་ཚོམ་ཡང་། རང་ཡུལ་གསར་དུ་རྟོགས་པས་སྟོང་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱང་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདུ་སྟེ། རྗེས་དཔག་དེ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རང་རིག་ཚད་མར་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱང་། རློམ་ཚོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་མཚན་གཅིག་པུར་འདུ་སྟེ། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུ་ཡང་། སོང་ཚོད་སྤྱི་མཚན་དུ་བཞག་ཀྱང་རློམ་ཚོད་བུམ་འཛིན་རྟོགས་པའི་རློམ་ཚོད་ལ་ལྟོས་ཏེ། རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་ངོར་བུམ་པ་རང་མཚན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་གཞལ་བྱ་གཉིས་པོ་དེ་གནས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རང་མཚན་གཅིག་པུར་འདུ་སྟེ། སྤྱི་མཚན་གནས་ཚུལ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྩ་བར། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བསྡུ་ན་གཅིག་ཅེས་དང་། འགྲེལ་པར། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བསྡུ་ན་ལོག་རྟོག་དང་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཡིན་པས། ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་བློ་གཅིག་ཏུ་འདུ་སྟེ། ཚད་མ་གཉིས་ཀ་འང་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འདུ་ལ། ཡུལ་གཉིས་ཀ་འང་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཏུ་འདུ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་རབ་བྱེད་འདིའི་མཇུག་ཏུ། ཚད་མའི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ཡང་། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག

༄༅། །ཀོ། །དེས་ན་ཚད་མིན་བློའི་བསྡུ་བ་ནི་ཡིན་ཚུལ་གྱིས་བསྡུ་བ་ཡིན་ཏེ། ལོག་རྟོག་དང་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཚད་མིན་གསུམ་གྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་མིན་པ་གསུམ་པོ་ཡང་། །མ་རྟོགས་པ་ལས་དོན་གཞན་མིན་ཞེས་བཤད་པས། བསྡུ་བྱར་གྱུར་པའི་མ་རྟོགས་པའི་བློ་དང་། སྡུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་མ་རྟོགས་པའི་བློ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་དབྱེ་ཕྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་སྙམ་ན། དཔྱོད་ལྡན་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡོད་ན། རྗེས་སུ་འཆད་ཀྱི་རྣ་བ་བླག་སྣེ་ཉོན་ཅིག །ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་བསྡུ་ཚུལ་ནི། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་གཉིས་ཆར་རང་རྒྱུད་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ཡང་། ཕྱིར་རང་རིག་མངོན་སུམ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་བསྡུ་བ་ཡང་ཡུལ་ཅན་ནམ། གནས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རང་མཚན་ཡིན་ཡང་སྤྱིར་རང་མཚན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ སྤྱི་མཚན་རྣམས་གནས་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལའང་གཞལ་བྱ་གཉིས་རང་མཚན་དུ་བཤད་པའི་ཚེ། ཡུལ་ཅན་རྣམ་པ་འཆར་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྡུས་ང་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མཚན་ཡང་རང་མཚན་དུ་བསྡུ་བའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་པུར་བསྡུ་བར་བཤད་པའི་ཚེ། གནས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་སྤྱི་མཚན་རང་མཚན་དུ་བསྡུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྡུ་ཚུལ་གྱི་གནད་འདི་ལྟ་བུ་མ་ཤེས་ན་བབ་ཅོལ་མང་དུ་འབྱུང་སྟེ། པཎ་ཆེན་གཞུང་བརྒྱ་པ་དངོས་གྲུབ་མཚན་ལྡན་གྱིས། ཚད་མ

གཉིས་པོ་རང་རིག་གི །ཚད་མར་བསྡུས་པའི་དམིགས་བསལ་གྱིས། །ཚད་མ་མིན་པ་རྣམ་གསུམ་པོ། །རང་རིག་ཉིད་དུ་འདུས་གྱུར་ཀྱང་། །རང་རིག་ཚད་མར་མི་འདུ་བས། དོན་གྱི་གོ་བས་གནད་འདི་ཡོངས། །ཞེས་བཤད་པ་སོགས་སྙིང་པོ་མེད་པར་
རྟོགས་སྟེ། འོན་ཚད་མིན་གསུམ་པོ་རང་རིག་ཙམ་དུ་འདུ། ར ང་རིག་ཚད་མར་མི་འདུ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན། དེ་རང་རིག་ཡིན་ལ། རང་རིག་གི་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རང་རིག་ནི་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རིག་ཏུ་བསྡུས་པས་ཤེས་པ
ཡིན་ན། རང་རིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། འོན་སྤྱི་མཚན་རང་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ལོག་ཤེས་དང་ཐེ་ཚོམ་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་དང་དེ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱེད་རང་དེ་གསུམ་འགལ་བར
བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན། རང་རིག་ཚད་མ་ཁོ་ནར་འདུས། །ཞེས་དམིགས་བསལ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ཅི་སྙམ་ན། དེ་ནི་རང་རིག་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། ཚད་མ་གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་དེ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མངོན་སུམ་
ཚད་མར་འདུ་སྟེ། དེ་དེའི་སྒོ་ནས་རང་རིག་ཚད་མར་འདུ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༄ །གསུམ་པ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ། ཚད་མིན་གཙོ་བོ་མ་རྟོགས་བཤད། ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ལོག་ཤེས་བཤད། །མཐའ་གཉིས
དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་གང་ཞིག །ཁྱབ་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་མ་ཚང་བའི་ཆ་ནས་རང་ཡུལ་དེ་དང་དེ་མིན་གང་རུང་གསར་དུ་རྟོགས་པས་སྟོང་བའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མིན་

ཀ

༄༅། །གསུམ་གྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཙམ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དེ་གསུམ་གྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། རང་ཡུལ་ལ་སྣང་
དཔྱད་པ་ཆེར་མ་ཞུགས་ནས་མ་རྟོགས་པའི་བློ། དཔྱད་པ་ཞུགས་ཀྱང་ཚོལ་བའི་བྱ་བ་མ་རྫོགས་ནས་མ་རྟོགས་པའི་བློ། ཚོལ་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་ཀྱང་མ་རྙེད་ནས་མ་རྟོགས་པའི་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་དང་པོ་གཉིས་ནི། རྟག་གེ་མི་ཤེས་པའི
གང་ཟག་ལ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་འགྲོ་ལྡོག་དྲིས་པའི་ཚེ་ཚུལ་གསུམ་ལ་རྨོངས་པའི་བློ་དང་། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་དྲིས་པ་ན་དབཟོད་དཔྱོད་རྨོངས་པའི་བློ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་དེ། གསར་དུ་རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་མེད་ནས་མ་རྟོགས་པའི་བློ། རྟོགས
བྱེད་ཀྱི་བློ་བསྣད་ནས་མ་རྟོགས་པའི་བློ། རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནས་མ་རྟོགས་པའི་བློ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན། དཔྱད་ཤེས་དང་། གྲངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་སྐད་ཅིག་མ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱི
བསྐལ་བ་མ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་དང་དེ་མིན་འཛིན་པས་སྟོང་། །ཞེས་སློག་གཅིག་གོ། །འདིར་དཔལ་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་དང་། གཞུང་བརྒྱ་པ་སོགས། གཞུང་གི་ཚིག་ཟིན་ལྟར། དེ་དང་དེ་མིན་གང་རུང་དུ་འཛིན་པས
སྟོང་བའི་རིག་པ། མ་རྟོགས་པའི་བློའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བཅད་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་མཁྱེན་མཁས་པའི་དབང་པོ་གོ་རམས

སོགས། རང་ཡུལ་དེ་དང་དེ་མིན་གང་རུང་དུ་རྟོགས་པས་སྟོང་བའི་རིག་པ་མ་རྟོགས་པའི་བློའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཆད་ཅིང་། མ་རྟོགས་པའི་བློ་ལ། ལོག་ཤེས་དང་ཐེ་ཚོམ་མི་སྲིད་པར་འཆད་པ་ཡང་ཁས་བླངས་འགལ་ཏེ། ལོག་ཤེས་དང་ཐེ་ཚོམ་ཀུན་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་གཏན་མ་ཞུགས་ནས་མ་རྟོགས་པ་མེད་ཁས་བླངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རང་ཡུལ་ལ་མ་ཞུགས་ནས་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཞིག་པ་དེ། སྤྱིར་དཔྱད་པ་ཆེར་མ་ཞུགས་པ་ལ། མ་ཞུགས་ཞེས་དམན་པ་ལ་དགག་སྒྲ་སྦྱར་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་དཔྱད་ཤེས་ལྟ་བུ་ནི། དེས་ཤེས་ཡིན་པས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔལ་འབྲུམ་ཐུབ་གསུམ་པས། རང་ཡུལ་ལ་གསར་དུ་རྟོགས་པས་སྟོང་བའི་རིག་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལ། རྗེས་འབྲང་དག་མ་རྟོགས་པའི་བློ་དང་། ཚད་མིན་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་བའི་མ་རྟོགས་པའི་བློ་དོན་གཅིག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚད་མིན་བློ་དང་ཁྱབ་མཉམ་པ་ཞིག་ལོ་རང་གི་དབྱེ་བར་བྱས་ན་འཆད་པ་པོ་མི་མཁས་པའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལོག་ཤེས་ལ་༣ མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བློ་བསླད་པ་དང་། འགལ་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་གང་རུང་གང་ཞིག །རང་ཡུལ་དེར་འཛིན་པ་ལ་དེ་མིན་དུ་འཛིན་པའི་ཚད་མས་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། དེར་འཛིན་པ་ལ་དེ་མིན་གྱིས། །གནོད་པ་ལོག་ཤེས། ཞེས་པ་འདི་ཁུངས། གཞུང་འདིས། ལོག

ཀ ཤེར་ཕྱིན

༄༅། །ཤེས་ཕྱིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པས། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ། ཟླ་གཅིག་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་པར་འཆད་དགོས་ཏེ། ཟླ་གཉིས་དེ་དེའི་བསལ་ལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། འགལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཞེན་རིག་གོ། །དབྱེ་ན་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་གསུམ། གཉིས་པ་ནི། འཁྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་དབང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་རིག་པ་སྟེ། དབྱེ་ན། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བ་དང་ཡིད་ཤེས་འཁྲུལ་པ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་འཆད་པ་ནི། དབྱེ་ན་གཉིས། རྟོག་པ་དང་ནི་རྟོག་མེད་དེ། སོ་སོར་ཕྱེ་ན་རྣམ་པ་ལྔ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཐེ་ཚོམ་ལ་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཡུལ་དེར་འཛིན་ན་ཡང་ངེར་འཛིན་གྱི་བྱེད་པས་ཉམས་པར་དེ་མིན་དུ་འཛིན་སྲིད་པའི་ཞེན་རིག་ཆོས་ཅན། དངོས་བརྟགས་མ་ཕྱེ་བའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། དེར་འཛིན་ཉམས་པར་དེ་མིན་སྲིད། །ཐེ་ཚོམ་ཉིད་ཡིན་ཅེས་སོགས་སོ། །འདིས་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་ཆར་བསྟན་ཏེ། མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། ཞེས་པ་དེས་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་ཆར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དངོས་བརྟགས་མ་ཕྱེ་བར་དབྱེ་ན། ཐེ་ཚོམ་མངོན་གྱུར་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་བག་ལ་ཉལ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་འཛིན་སྣང་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པས་ཐེ་ཚོམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཆ་མཉམ་པ་དང་། ཤས་ཆེར་འཛིན་གཉིས་ཡོད། ཕྱི་མ་ནི། མཐར་གཉིས་སུ

ངོགས་པའི་འཛིན་སྟངས་བག་ལ་ཉལ་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཐེ་ཚོམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་པ་ཚོད་དཔག་གིས་སྒྲ་རྟག་པའམ། མི་རྟག་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟགས་ལ་ལྟོས་པ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་རྟག་པའམ། མི་རྟག་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད། ཅེས་འཆད་པ་ལ། དབྱེ་ན་གཉིས། མངོན་དུ་གྱུར་བ་དང་བག་ལ་ཉལ། ཆ་མཉམ་པ་དང་ཤས་ཆེར་འཛིན། ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། བག་ལ་ཉལ་ནི་སློབ་ནང་གི་ས་བོན་ལྟ་བུ། རྐྱེན་དང་ཕྲད་ན་ནུས་པ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ལའང་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ལྟོས་པ་མཉན་བྱ་དང་གཞལ་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་མཐའ་དག་དང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་ངོ༔ ཇེས་ན། རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལྷོག་གྱུར་ལ་འཇུག་པའི་བློ་ཕལ་ཆེར་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་དམ་བཅའ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ནི་བག་ལ་ཉལ་དང་། མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་བློ་ནི་ཐེ་ཚོམ་མངོན་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ ཞེས་འཆད་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། མདོར་ན་རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལྷོག་འགྱུར་ལ་འཇུག་པའི་བློ་ནི་དོན་བདེན་ཡང་རུང་རྫུན་ཡང་རུང་བརྟགས་ན་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འོ་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཡང་། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞལ་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱས་རྟགས་ལས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དེ། བྱས་པ་དང་རྟག

༄༅། །པའི་གཞི་མཐུན་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པས་འགོག་ནུས། ཅེས་སོགས་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། ཁྱབ་བྱ་དང་རྟགས་པའི་གཞི་མཐུན་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་ཀྱང་བཟློག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལོག་ཤེས་ཀྱང་དེར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་
ན། མི་མཚུངས་ཏེ་ལོག་ཤེས་ཟེར། དེར་འཛིན་ཡང་དེ་མིན་གྱི་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པས་འགོག་ནུས་ལ། ཐེ་ཚོམ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་གནོད་བྱེད་གཉིས་ཀ་མེད་པས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐར་མི་ཐུག་པས་ག་ལ་མཚུངས། །ཞེས་པ་འདི་ལྟར། འོན་ཕྱོད་ཀྱི་ཚད་མིན་བློ་
ལ། མ་རྟོགས་པའི་བློ་ལོག་ཤེས་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་འདི་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལོག་ཤེས་དང་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་ཀྱང་། མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལོག་ཤེས་དང་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་པོ་དེ། ཕྱིར་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཙམ་ཡིན་
ཀྱང་། ཚད་མིན་གྱི་བློ་གསུམ་གྱི་ནླས་ཕྱེ་བའི་མ་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཙམ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་ནླས་ཕྱེ་བའི་མ་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅི་སྐམ་ན། དགོངས་པ་སོ་སོར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཞིན་ཏུ་ཆེ་
སྟེ། མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཙམ་ནི། རང་ཡུལ་གསར་དུ་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་འཇོག་པས། ཚད་མིན་གྱི་བློ་དང་ཁྱབ་མཉམ་ཡང་། དེ་གསུམ་གྱི་ནླས་ཕྱེ་བའི་མ་རྟོགས་པའི་བློར་འཇོག་པ་ལ། རང་ཡུལ་ལ་སྒྲར་དཔྱད་པ་མ་ཞུགས་པ་འམ། ཞུགས་ཀྱང་དཔྱད་
པའི་འཁྲུལ་མ་ཇོག་པ་འམ། འཕྲོ་ཇོག་ཀྱང་རང་ཡུལ་མ་རྐྱེད་པ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དེས་ན། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་རྣམས་དེ་གསུམ་གྱི་ནླས་ཕྱེ་བའི་མ་རྟོགས་པའི་བློ་དེར་མི་བཞག་སྟེ། དེས་རང་ཡུལ་ལ་དཔྱད་པ་ཡོངས་སུ་ 213

རྟོགས་ནས་རང་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་རྙེད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ནི་དེར་མི་འཇོག་སྟེ། མ་ཞུགས་ནས་ཅ་རྟོགས་པ་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་རྟོག་པ་ཅན་ར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཐེ་ཚོམ་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་དེར་མི་འཇོག་སྟེ། རང་ཡུལ་ལ་དཔྱད་པ་རྫོགས་ནས་རང་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་རྣལ་མ་གང་རུང་དུ་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ་ རང་འགྲེལ་ལས་གལ་ཏེ་འདི་དག་ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་ཤེས་ལ་ཡང་ཁྱབ་ཆེས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཀྱང་ངོ་བོས་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་འདུ་བར་བཤད་ཟིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་རིག་ལས་དོན་རིག་ཐ་དད་དུ་འཇོག་པ་ལྟར། འཇུག་རྩལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཛིན་པའི་ནུས་པས་སྣོང་བ་དང་། དེར་འཛིན་ཡང་དེ་མིན་དུ་སྲིད་པ་དང་། དེར་འཛིན་ཡང་དེ་ཡིན་མིན་གྱིས་གནོད་པའི་ལྡོག་པས་ཐ་དད་དོ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འཇམ་དབྱངས་ས་པཎྜི་ཏའི་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་རླབས་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པར་ཤོག་ཅིག །འོན་བཅད་ཤེས་ཀྱིས། རང་ཡུལ་ལ་དཔྱད་པ་རྫོགས་ནས་རྣལ་མར་རྙེད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རྙེད་མ་རྙེད་ནི། གསར་དུ་རྙེད་མ་རྙེད་ལ་འཇོག་པ་གང་ཞིག །བཅད་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་པ་རྫོགས་ནས་གསར་དུ་མ་རྙེད། ལོག་ཤེས་དང་ཐེ་ཚོམ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས། དཔྱད་པ་རྫོགས་ནས་རང་ཡུལ་གསར་རྙེད་རེ་བྱུང་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཀྱི་སྙིང་པོ་འདི་གཞན་གྱི་བློའི་ར་བར་མི་གཡོངས་ཏེ། སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བཞི་པ་མཁས་པའི་རྩོད་པ་བཟློག་པར་བྱ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་རིགས་སྣང་ལས། རིགས་གཏེར་གྱི་ཚད་མིན་བློའི་དབྱེ་བ་བསྡུ་སོགས་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་འདི་སྐད་ཅེས། དེ་ནི་རིགས་པས་

༄༅། །ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་དང་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བྱེད་མེད་དེ་ ཕྱོགས་པ་མཐུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བློ་གསུམ་ནི། རྟགས་ལྟར་སྣང་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་ཡིན་པས་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་འགལ་ཟླའི་དབྱེ་བས། ཚད་མིན་གྱི་གྲངས་ངེས་འཇོག་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་གང་ཡང་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་བློ་ཡིན་པར་མི་རུང་ཞིང་། ཡུལ་ཡང་དག་པར་མ་རྟོགས་པ་ལ་ཟེར་ན། ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་ཤེས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་གསུམ་ཚད་མིན་གྱི་རྩ་བའི་དབྱེ་བར་བཤད་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོའི་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། བེམ་པོ་དང་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་ལུགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཏེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་དེ་དག་ཀྱང་། ཙང་ནག་རྣམ་པར་དཔྱོད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་མོད། ལན་ནི་ཕོ་བོས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་ཕྱོགས་གླང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དུ། ཚད་མིན་བློའི་དབྱེ་བ་གསལ་པོར་མ་བྱུང་བས། བོད་གཞན་དག་ལ་གཞུང་དང་མཐུན་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ནུས་པ་མ་བྱུང་ལ། རིགས་པའི་གཏེར་འདིར། ཚད་མིན་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་འདི། བློ་མིག་གསལ་བས་བལྟས་ན་གཞན་གྱིས་མ་རྙེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ལྟར་སྣང་གསུམ་དང་རིགས་པའི་གནད་གཅིག་པའི་སྒོ་ནས། རང་ཡུལ་དེ་དང་དེ་མིན་གང་རུང་དུ་མ་རྙེད་པའི་མ་རྟོགས་པའི་བློ། རང་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྙེད་པའི་ལོག་ཤེས། དངོས་བཀག་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་རང་ཡུལ་མཐའ་གཉིས་སུ་རྙེད་པའི་བློ་དང་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་འདི། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། ཕྱོགས་ལ་མཐུ་མེད

སོམ་ཉི་དང་། མི་འདོད་འདོད་པའི་ངེས་སྒྲུབ་བྱེད། །ཅེས་པའི་གཞུང་གི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པའི་ལེགས་བཤད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་པོ། རྗེས་དཔག་གི་འགལ་ཟླས་ཚད་མིན་བློའི་གྲངས་ངེས་བཞག་ན་ཏ་ཙང་ཐལ་ལོ་ཞེས་པས་མི་གནོད་
དེ། ཁོ་བོ་ཅག །མ་གྲུབ། འགལ། མ་ངེས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་རྣམས་རིམ་བཞིན། མ་རྟོགས་ལོག་རྟོགས་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་དུ་འཆད་ཀྱང་། དབྱེ་བའི་བློ་གསུམ་ཡིན་ན། གཏན་ཚིགས་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་
ཕྱིར། གནད་འདི་ཉེ་བར་དགོངས་ནས། གཞུང་རྩ་བར་ཡང་། ཚད་མའི་འགལ་ཟླ་རྣམ་པ་གསུམ། ལྟག་རྒྱུལ་སྣོན་ནས་ཕྱེ་བ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་པར་ཡང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་བློ་གསུམ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་
སྐྱོན་གསུམ་རིགས་པའི་གནད་གཅིག་ཅེས་བཤད་ཀྱི། བློ་གསུམ་པོ་གཏན་ཚིགས་གསུམ་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་པར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱོན་གཉིས་པ་དེ། རིགས་གཏེར་གྱི་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་ཕལ་ཆེར་ལ་འདི་སོང་སྟེ། ཚད་མིན་གྱི་བློའི་
དབྱེ་བ་གསུམ་གྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་མ་རྟོགས་པའི་བློ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་བློ་དོན་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པས། རང་ཉིད་ཀྱིས། གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བསྡུ་ཇི་སྙེད་པ། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བསྡུ་དང་། ནང་ཚན་གྱི་དབྱེ་བསྡུ་སོ་སོར་
བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དབྱེ་གཞི་དང་དབྱེ་ངོ་དོན་གཅིག་པ། གྲངས་ངེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་ལ་དབྱེ་ན། བེམ་པོ། འབྱུང་བ། འབྱུང་འགྱུར་གསུམ། ཞེས་པའི་མཚུངས་པ་དེ། ལན་གྱིས་བཀློག་པར་མི་ནུས་

ཀ ༄༅། །པའི་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔལ་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་སྐྱོན་འདི་སྤོང་བར་བཞེད་ནས། ཚད་མིན་བློའི་དབྱེ་བ་འདི། གྲངས་ངེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མིན་ནོ་གསུངས་པ་ཡང་གནད་མ་དགོངས་པར་སྣང་། བོད་སྔ་མས་ཚད་མིན་བློའི་
གྲངས་ངེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཐོག་ལྡང་ཕབ་ནས། རང་ལུགས་ལ་གྲངས་ངེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འདི་བཞིན་མ་བྱུང་ན། མཁས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་དངས་པ་ཆ་གཉིས་ལ་ནི་སྐྱོན་དེ་མི་འཇུག་སྟེ། ཚད་མིན་གསུམ་གྱི་ཟློས་ཕྱེ་བའི་མ་རྟོགས་
པའི་བློ་དང་ལོག་ཤེས་དང་། དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་བའི་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་པོ་དེ་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིགས་སྣང་ལས་བཅད་ཤེས་ཆོས་ཅན། མ་རྟོགས་པའི་བློ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་
༢༡༧ ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐྱོན་འཕེན་པ་ཡང་། འཛོག་མཚམས་ཀྱི་གནད་མ་རྟོགས་པར་སྣང་། འོན་སྐམ་ལས་སྐྱེས་པའི་པདྨ་ཆོས་ཅན། མཚོ་སྐྱེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚོ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་འཛིན་ཚད་མར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་ 217
པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་འཁོར་གསུམ་གྱི་འཕྲེང་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཁྱོད་ཀྱིས་འཛོག་མཚམས་ཀྱི་གནད་རྟོགས་པ་དེ་གང་སྙམ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ནི། དེ་དང་དེ་མིན་ཀླེད་པས་
སྟོང་། མ་རྟོགས་པ་ཡིན་དབྱེན་གསུམ། ཞེས་དང་། དེར་ཀླེད་པ་ལ་དེ་མིན་གྱིས། །གནོད་པ་ལོག་ཤེས་དབྱེན་གཉིས། །ཞེས་དང་། དེར་ཀླེད་ན་ཡང་དེ་མིན་སྲིད། །ཐེ་ཚོམ་ཉིད་ཡིན་དབྱེན་གཉིས། །ཞེས་པའི་འཛོག་མཚམས་ཀྱི་གནད་རྟོགས་ན་

སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ལས་རང་གྲོལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། རང་ཡུལ་དེ་དང་དེ་མིན་གང་རུང་དུ་མ་ཧེད་པའི་རིག་པ་དེ། བློ་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཕྱེ་བའི་མ་རྟོགས་པའི་བློའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་རང་ཡུལ་ལ་སྣང་དཔྱོད་པ་མ་ཞུགས་ནས་མ་ཧེད་པ་སོགས་གསུམ། །རང་ཡུལ་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཧེད་པ་ལ་དེ་མིན་དུ་འཛིན་པའི་ཚད་མས་གནོད་པ་དེ། ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་ན་གཉིས། རང་ཡུལ་དེར་ཧེད་ན་ཡང་དེའི་ཁྱད་པར་མ་ཉམས་པར་དེ་མིན་དུ་ཡང་ཧེད་སྲིད་པའི་རིག་པ་དེ། དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་བའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་
ན་གཉིས་ཡོད། ཅེས་སྨྲར་ན་གནད་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལྡན་གཟུ་བོར་གནས་པ་དག་གིས་དགའ་སྟོན་མཛོད་ཅིག །དེས་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་བཅད་ཤེས་དེས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་ཀྱང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་མ་ཧེད་ཅེས་དང་། སྒྲ་
རྟག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དེས། སྒྲ་རྟག་པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་སྒྲ་རྟག་པར་ཧེད་ཅེས་དང་། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཟ་བའི་ཐེ་ཚོམ་དེས། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་མཐའ་གཉིས་ཆར་དུ་ཧེད་པ་སྲིད། ཅེས་སོགས་བརྡ་ཆད་ཀྱི་གཞག་འཇོག་སོ་སོར་རྟོགས་དགོས་ཏེ། དེ་
མ་རྟོགས་ན་རྣམ་གཞག་འཆོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་འདིར་གནད་དུ་ཆེ་བའི་དོགས་པ་གསུམ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་དོགས་པ་དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚད་མིན་གྱི་བློ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དེ། གྲངས་ངེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་
མིན་གྱི་བློ་དེ་ལ་བློ་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཕྱེ་བའི་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ལོག་ཤེས་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་དུ་གྲངས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཕྱེ་བའི་མ་རྟོགས་ལོག་ཤེས་རྟོགས་ཐེ་ཚོམ་བཅག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཅག་ལ་ཉལ་

༄༅། །ཕྱི་ཐེ་ཚོམ་དེ། སྔམ་གསུམ་གང་རུང་དུ་མ་འདུས་པའི་ཚད་མིན་གྱི་བློ་བཞི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཁོས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གོ་མི་ཆོད་པ་ལ་སྐྱོན་སྤྱོང་རུང་དཀའ་ཡང་། སྐྱོན་ཆེར་མེད་དེ། ཚད་མིན་གྱི་བློ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཕྱེ་བའི། ཐེ་ཚོམ་དེ། དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་བའི་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ལ་འཇོག་པར་ཁོ་བོས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚད་མིན་གྱི་བློ་ལ། རང་ཡུལ་མ་རྙེད་པའི་ཟ་རྟོགས་པའི་བློ། ལོག་ཤེས། དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་བའི་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་ཞེས་སྨྲས་ན། སྐྱོན་དང་པོ་ལས་རང་གྲོལ་ལོ། །དོགས་པ་གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒོལ་བ་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཞིག་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེའི་ངོར་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བ་དེ། ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་ས་པཎ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་ངོར་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་སྨྲོས་ཤིག །འདོད་ན། རྒོལ་བ་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་སོང་བ་ལ། བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས

སུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་བགལ་ལ་ཧལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔྱོད་ལྡན་ཡོད་ན་ལན་སྨྲོས་ཤིག །ཕོ་བོ་རང་གི་ལན་ནི་རེ་ཞིག་སྨྲ་བའི་དུས་མིན་ནོ། །དགོས་པ་གསུམ་པ་ནི། དོན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས
ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་ལོག་ཤེས་སྐྱེ་བར་ཐལ། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་ལོག་ཤེས་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག །བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ
སོང་བའི་གང་ཟག་དང་། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་འགལ་བའི་རྟགས་སུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་ལོག་ཤེས
སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ལ་དཔྱོད་པ་ཡོད་ན་ལན་སྨྲོས་ཤིག །ཕོ་བོ་ནི་ལན་འདི་ལྟར་སྨྲ་སྟེ། དེང་སང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ལན་དང་། ཡོངས་སུ་མ་གྲགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རེ་ཞིག་ཐལ
འཁྲུར་གྱི་ངག་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་ལོག་ཤེས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་སོང་བ་དང་། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ
པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་གནད་གཅིག་པས། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ

ཀ ཉེར་བདུན

༄༅། །རྟག་འཛིན་གྱི་ལོག་ཤེས་སྐྱེ་རྒྱུ་ལ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་འགལ་བའི་རྟགས་སུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་སུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་སུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་ཀྱང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིར་བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འགལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལོག་ཤེས་སྐྱེ་རྒྱུ་མ་ཤེས་ན། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་འཇོག་མཚམས་མི་རྙེད་པས། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཕྱེད་ལ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དང་། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དོན་གཅིག་ཏུ་སྡུབ་དགོས། གོང་གི་དོགས་པ་དེ་ལ། སྣལ་མའི་ལན་ཐེབ་པ་མི་སྲིད་པས། ཁོ་བོ་ནི། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དང་། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་ཅེས་སྨྲའོ། །འོན་གང་ཟག་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དང་། དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་སྨྲ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འཆད་དེ། སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་ནས་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་གཞིར་བཞག་ལ། བྱས་ནས་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚོལ་བའི་ངོར། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག །བྱས་པ་ཡིན་ན། རྟག་པ

ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས། བྱས་པ་དང་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་འདོད། བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་མི་འདོད་པའི་རྩོལ་བའི་ངོར། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡང་མི་འདོད། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡང་ཡོད་པར་མི་འདོད་པའི་རྩོལ་བའི་ངོར་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་ནས་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་ཡང་ཡིན། བྱས་ན་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་ནས་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འདི་དེང་སང་གི་རིགས་སྨྲ་བ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་བཅས་སོ། །ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྷག་ལྡན་གྱི་རྟགས་སུ་སོང་བའི་གང་ཟག་མིན། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སུ་སོང་བའི་གང

ཀ ༄༅། །ཟག་ནི་མེད་ཅེས་ཁྱོད་རྣམས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བུམ་པ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་ལ་སྣང་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་བུམ་པ་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་བུམ་པ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེ་གང་ཞིག །བུམ་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་
ཚིགས་སུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་བུམ་པ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུར་གནས་དཔྱོད་ལྡན་ཡོད་ན་ལན་སྨྲོས་ཤིག །ཡང་ཁྱོད་ལ་གནོད་བྱེད
ཡང་འབྱུང་སྙེ། བུམ་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་རྟག་པ་ལ་ཞེན་འདོད་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་སོང་བའི་ 223
གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས་ འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ཞེན་འདོད་དང་ལྡན་པའི་རྒོལ་བ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་བུམ་པ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་བུམ
པ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་བུམ་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་བུམ་པ་སྒྲ་རྟག་པར་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི

དོར། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན་ཁྱོད་རང་། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་ངོར་བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་སྙམ་ན། དེའི་
ངོར། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྗོལ་བ་དེ། སྒྲ་རྟག་པ་ལ་ཞེན་འདོད་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ངོར་བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་ལ་ཡང་
འབྲེལ་མེད་དེ། དེའི་ངོར་བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་མ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ངོར་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིག་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་ནི། ཁྱབ་པ་ཧི་ལྷར་སོང་ཡང་། ཆོས་ཅན་ལ་རྩོལ་ཞུགས
པས་སྙིང་པོ་གཏན་ནས་མེད་དོ། །གཞན་དེ་དེས་ན། གོང་གི་དང་པོ་ལ་གཉིས་པ་ལ་ཡང་། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེ། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་དེས་པ
དཀར་སྣེ། རྩོལ་བ་དེ་ལ་མཐུན་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཞེན་འདོད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་འདི་དག་ལ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ནི། ཕྱོགས་ལ་མཐུ་མེད་སོམ་ཉི་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་སྤྱར་དྲུ་སུ་པ་ལྟར། འགལ
རྟགས་ལ་རྟེན་ནས་ལོག་ཤེས་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་ལུང་རྣམས་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འགལ་རྟགས་ལ་རྟེན་ནས་ལོག་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་སྣང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། འགལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལོག་ཤེས་སྐྱེ་བར་བཤད

ཀ

༄༅། །པའི་ནུས་པ་ལ་བརྟགས་ན། །ཁོ་བོའི་འདི་བཞིན་ལས་གཞན་དུ་སོང་ཏེ་ཐ་བར་མི་འགྱུར་མོད་། འོན་ཀྱང་། རྣམ་རིགས་ཀྱི་གཞུང་འགའ་ཞིག་གི་དངོས་བསྟན་དང་། བསྒྲིགས་པའི་ཚེ། རྩོམ་པ་པོ་གང་དང་གང་གི་ངོར་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་ན། ལོག་ཕྱོགས་བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་སོང་བར་བཤད་པའི་སྐབས་འགའ་རེ་སྣང་བས་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་བརྟགས་ཤིང་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །གཞན་འདི་རེ་ཞིག་གཞན་ལ་མི་བཤད་དེ། སྣོད་མིན་པས་སྐྱག་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣོད་ལྡན་ཡོད་ན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དེ་དག་གི་གནད་ཁག་ཆེ་བ་རྣམས། སྡོམ་གྱིས་བསྡུས་ན། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་རིགས་པའི་ཐོག་མདའ་གཉིས་ །ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་རིགས་པའི་ཐེགས་མ་ལྔ། །ལྡོག་པ་མཚུངས་པའི་རིགས་པའི་རྡོ་རྗེ་བཞི། །ཡིད་དཔྱོད་རྩད་ནས་འཇོམས་པའི་རིགས་པ་ཡིན། །ཕྱོགས་གསུམ་འཇོམས་པ་ཕྱེད་ལུང་གི་ཐོ་བ་གསུམ། །སྣང་ལ་མ་ངེས་གནོད་པའི་རལ་གྲི་གཅིག །མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་གཞོམ་བྱེད་དགྲ་སྟ་གསུམ། །ཕ་རོལ་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བྱེད་མཚོན་ཆ་ཡིན། །སྤྱིར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ནི། རྟགས་ལ་ལྡོག་མ་ལྡོག་དཔྱོད་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་། རྟགས་མེད་དམ་བཅའ་མི་གསལ་ཐེ་ཚོམ་དང་། གཏན་ཚིགས་བཞིར་ལྡོག་བློ་རིགས་རྣམ་བཞིའི་རྒྱུ། །ཕྱོགས་སྣང་གྲགས་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་

ཕྱིར། ཚོད་ཀྱི་ཡིད་དཔྱོད་བཞག་ནས་རྟེན་པ་སོམས། །རིགས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་གནད་རྟོགས་ན། ཡིད་དཔྱོད་ཁས་ལེན་དོན་ཉེ་བ་དེ། །ཧ་ཅང་ཐལ་བ་ལྟེ་ན། ཡིད་དཔྱོད་རྟེན་གཞི་ལྟར་སྣང་གསུམ་ཡིན་ན། །ལྟར་སྣང་བཞི་པ་སྲིད་པར་ཧ་ཅང་ཐལ། །ཡིད་
དཔྱོད་རྟེན་གཞི་ལྟར་སྣང་མ་ཡིན་ན། །ཚད་མ་གསུམ་པ་སྲིད་པར་ཧ་ཅང་ཐལ། །རྟགས་ལྟོས་གསར་རྟོགས་ཚད་མ་མིན་ཞེར་ན། །རྗེས་དཔག་ཚད་མིན་བློ་རུ་ཧ་ཅང་ཐལ། །ངེས་བྱེད་རྟོག་ངེས་སྒྲོ་འདོགས་མི་གཅོད་ན། །གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་མིན་པར་ཧ་
ཅང་ཐལ། །ངེས་པ་མེད་ཀྱང་ཡིད་དཔྱོད་འཇོག་སླམ་ན། །རང་གི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཉམས་སམ་ཅི། །ཞེས་པའོ། །ལྡོག་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པ་བཞིའི། །མཉན་བྱའི་རྟགས་ལས་མི་རྟག་འཛིན་བློ་ནི། ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་ན་རྩོད་གཞིའི་སྒྲ་དེ་ཉིད། །མཉན་
བྱའི་རྟགས་ལས་རྟག་པར་འཛིན་བློ་དེ། །ཡིད་དཔྱོད་ཐལ་བ་སྤོབས་མཚུངས་འཁོར་གསུམ་ཡིན། རིགས་པ་གཅིག་གོ། །མཉན་བྱའི་རྟགས་ལས་རྟག་པར་འཛིན་བློ་ནི། །ལོག་ཤེས་ཡིན་ན་རྩོད་གཞིའི་སྒྲ་དེ་ཉིད། །མཉན་བྱའི་རྟགས་ལས་མི་རྟག་འཛིན་བློ་
དེ། །ཚད་མར་ཐལ་བ་ཀ་ཤིས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་ཡིན། །རིགས་པ་གཉིས་པའོ། །མཉན་བྱའི་རྟགས་ལས་རྟག་པར་འཛིན་བློ་དེ། །ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ན་རྩོད་གཞིའི་སྒྲ་དེ་ཉིད། །མཉན་བྱའི་རྟགས་ལས་མི་རྟག་འཛིན་བློ་དེའང་། །སོམ་ཉིར་ཐལ་བ་ཁས་བླངས་
འཁོར་གསུམ་ཡིན། །རིགས་པ་གསུམ་པའོ། །མཉན་བྱའི་རྟགས་ལས་རྟག་པར་འཛིན་བློ་དེ། །ཚད་མིན་བློ་ལྔའི་ཆར་རྟོགས་མ་ཡིན་ན། །ཚད་མིན་བློ་རིགས་དྲུག་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། །ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་མིན་གྲངས་ངེས་མ་ཞིག་གམ། །རིགས་པ་བཞི་ 226

༄༅། །པའོ། །འཇོམས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་གསུམ་ནི། ཡིད་དཔྱོད་འཇོམས་པ་ལ་ཕྱོགས་གླང་གི་ལུང་། སྣང་ལ་མ་ངེས་འཇོམས་པ་ལ་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བཞི་པའི་ལུང་། མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་འཇོམས་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པའི་ལུང་གསུམ་མོ། །སྣང་ལ་མ་ངེས་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཚད་མས་རང་དམ་གཞན་སྟོང་བས་ཀྱིས། །ངེས་ཤེས་དྲངས་ནས་སྒྲོ་འདོགས་པ་གཅོད་མོད་ཀྱི། །ངེས་ཤེས་མེད་པར་རྒྱུར་མཐོང་མངོན་སུམ་གྱིས། །སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ཆོས་གྲགས་ལུང་གིས་བཀག །ཅེས་སོ། །མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུམ་ནི། མ་རྟོག་ལོག་རྟོགས་ཐེ་ཚོམ་ལས་གཞན་པའི། །བཅད་ཤེས་རིགས་པས་བརྟགས་ན་མི་འཐད་ཕྱིར། །བཅད་ཤེས་ཚད་མིན་སྒྱུ་ཡི་དབྱེ་ངོར་རྫུ། །འཆད་འདི་རྣམ་དཔྱོད་ལོང་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན། །རིགས་པ་གཅིག་གོ། །ངོ་བོ་ཡུལ་དུས་འཛིན་སྟངས་མི་མཚུངས་པའི། །མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་གཞི་མཐུན་མཐོང་བ་འདི། །མཁྲིས་ནད་ཅན་ལ་དུང་དཀར་སེར་པོ་ལྟར། །མཁས་པའི་བདེ་བའི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་ཡིན། །རིགས་པ་གཅིག་གོ། །རྒྱུར་མཐོང་སྔོ་འཛིན་སྔོན་པོའི་རིགས་རྒྱུན་ལ། །ཚད་མར་འཇོག་ཕྱིར་སྔོན་འཛིན་ཕྱི་མ་རྣམས། །བཅད་ཤེས་ཡིན་ཞེས་སྤྱི་ཕྱིའི་བོད་པ་ལ་ཆེར། །མགྲིན་པ་བསྐྱིགས་ནས་རི་བོང་རུ་ལ་རྒྱུགས་བྱེད། །སྔོན་པོའི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལས་གཞན་པའི། །སྔོན་པོའི་རིགས་རྒྱུན་འཇལ་བྱེད་སྔོར་སྣང་ནི། །དཔལ་ལྡན་གྲགས་པའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ན་མེད། །ཁྱོད་ཉིད་མུ་སྟེགས་གླིང་དུ་འཁྱམས་སམ་ཅི། །རིགས་པ་གཅིག་གོ། །རང་ལུགས་འཇོག་པའི་གནད་ལ། མ་རྟོགས་ཚད་མིན་བློ

དང་ཁྱབ་མཉམ་དུ། །སྡུས་ན་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་གསུམ། །ཚད་མིན་བློ་ཡི་དབྱེ་བར་འཆད་རྣམས་ཀྱིས། །དབྱུངས་ཅན་དཀའ་བའི་རྩོད་པ་བཟློག་མི་ནུས། །ལྟར་སྣང་གསུམ་དང་རིགས་པའི་གནད་གཅིག་པའི། །མ་རྙེད་ལོག་པར་རྙེད་དང་
མཐའ་གཉིས་སྐྱེད། །ཚད་མིན་བློ་ཡི་དབྱེ་བ་རྣམ་གསུམ་པོ། །ལ་སྐྱུའི་འཛམ་དབྱངས་ཁོ་ནའི་ལེགས་བཤད་ཡིན། །ཁ་རོལ་རྩོད་པའི་འགག་རྣམས་རང་སར་གྲོལ། །རང་ལུགས་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསལ་བར་མཐོང་། །ཚུལ་འདི་ཀླུ་སྒྲུབ་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་
དེ། །མཚུངས་བྲལ་འཇམ་དབྱངས་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན། །མཁས་པ་བོ་དོང་བའི་རྩོད་ལན་གྱི་གནད་བསྡུས་ན། རང་ལུགས་མཐའ་གཅིག་འཛིན་པའི་ཐེ་ཚོམ་ནི། །མོ་ག་ཤམ་བླ་མའི་རྒྱུ་རྩལ་འགྲན་ནོ་ཞེས། །རང་གི་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བསྒྲགས་པའི་
ཕྱིར། །གཞན་ལ་སྨོད་པའི་ཐོལ་གྱིས་བཞད་གད་བྱེད། །ཁྱོད་ཀྱང་མི་གསལ་ཐེ་ཚོམ་ཁས་ལེན་ན། །རང་གིས་ཞུགས་པས་རང་ཉིད་སྐྱེ་ནས་བཅིངས། །མི་ལེན་ཕྱོགས་སྣང་གྲགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ། །འདི་ཡིན་སྨྲ་བའི་སྤོབས་པ་ཡོད་དམ་ཅི། །རྩོད་
ལན་གཅིག་གོ། ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིས། །ཕྲ་བའི་མི་རྟག་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །འབད་མེད་གྲོལ་བའམ་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས། །འཐོན་པའི་སྐད་ཀྱིས་གདངས་ཅན་ཡོངས་ལ་བསྒྲགས། །ཁྱོད་ཀྱང་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་
མངོན་སུམ་གྱིས། །ཕྲ་བའི་མི་རྟག་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །འབད་མེད་གྲོལ་བའམ་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས། །སྡུས་ན་འཁོར་གསུམ་ཀླད་ལ་འཁོར་མིན་ནམ། །རྩོད་ལན་གཅིག་གོ། དེ་ནི་རང་ལུགས་ལ་དོགས་པ་སྤོང་བའི་གནད་བསྡུས

༄༅། །ན། འགལ་བའི་རྟགས་ལས་ལོག་ཤེས་སྐྱེས་པའི་ཚེ། །གང་ཟག་གཅིག་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་གཅིག་འཛིན་པའི། །ལོག་པའི་ཤེས་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས། །ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་གད་མོའི་གནས་མིན་ནམ། །འགལ་བའི་རྟགས་
ལས་ལོག་ཤེས་མི་སྐྱེ་ན། །རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་མཚོན་བྱེད་མཚན་ཉིད་ནི། །འདི་ཡིན་སྨྲ་བའི་དཔྱོད་ལྡན་ཡོད་དམ་ཅི། །ཡོད་ན་དེ་ང་འདིར་སྨྲ་བའི་དུས་ལ་བབ། །རང་ལུགས་མཐར་གཅིག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འཛིན་པའི། །ཞེན་རིག་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་ཡིན་སྙམ་
ན། །དོན་མི་མཐུན་གྱི་མི་གསལ་ཐེ་ཚོམ་ཀུན། །དངོས་སྐྱོན་དཔྱ་ཤོར་བ་མི་རིགས་སམ། །དོགས་ལན་གཅིག་གོ། །མ་ངེས་རྟགས་ལས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། །གང་ཟག་གཅིག་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་གཅིག་འཛིན་པའི། །མི་གསལ་ཐེ་ཚོམ་རྟག་འཛིན་རྗེས་དཔག
གཉིས། །ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་བཤད་གདམ་ཡིན་ནམ། །མ་ངེས་རྟགས་ལས་ཐེ་ཚོམ་མི་སྐྱེ་ན། །ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་ས་སྐྱའི་རྗེ་བཙུན་གསུམ། །ཐུགས་དགོངས་གཅིག་ཏུ་འདྲིལ་བའི་བཀའ་མཆིད་ལས། །རྒྱལ་བར་ནུས་པའི་སློབ་ཁམས་ཅན་ཡོད་
དམ། །རྟོགས་པ་གཅིག་གོ། །ཡང་དག་རྟགས་དང་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས། །སོང་ཡུལ་རྒོལ་བ་སོ་སོར་འཛོག་ཞེས་ན། །དཀར་བའི་གནད་རྣམས་རང་གྲོལ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཁོ་ནས་རྟོགས་ཀྱིས་གཞན་གྱིས་མིན། །བསྒྲུབ་བྱ་གཅིག་ལ
ཡང་དག་གཏན་ཚིགས་དང་། །མ་ངེས་རྟགས་གཉིས་ཅིག་ཅར་སོང་བ་ཡི། །མཁས་དང་མི་མཁས་རྒོལ་བ་འགའ་མེད་ཅེས། །གནད་འདི་རྟོགས་ན་སྐྱོན་རྣམས་རང་སར་གྲོལ། །ཚུལ་འདི་མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཞེས་འདོད་པའི། །བློ་གསལ་དོན་

229

གཉེར་མཆོག་གི་སྐལ་བར་འཚམས། །ཚིག་འཕྲེང་སྦྱར་བས་ཁེངས་པའི་ཁྲིས་པ་རྣམས། །འཛིགས་པར་མ་བྱེད་རང་གི་རྣམ་ཐར་སོམས། །དེ་ལྟ་བུའི་སྨོན་རྣམས་ཀྱང་། གོང་གི་གཞུང་སོ་སོའི་ཐད་སོ་དང་སྦྱར་ཏེ། རྣམ་པར་བཀྲོལ་ཞེས་ན། །དཔྱོད་ལྡན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་ཅིང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསལ་བྱེད་ལས། བློ་བརྟག་པའི་རང་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། འཇམ་དབྱངས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་སྐྱིད་པ་ཕོངས་པ་ཆེན་པོའི་ཞབས་རྡུལ་གཙུག་གིས་མཆོད་པས་ཕྱོགས་འདི་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་བློ་ནུས་ཅུང་ཟད་ཙམ་གསལ་བ། ནཱ་གརྫ་ན་སུ་ག་རས་སོ། །དགེའོ་བཀྲ་ཤིས།། ||

༄༅། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསལ་བྱེད་ལས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བརྟག་པ་སྟེ་རབ་བྱེད་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བཞུགས།། ༎

༄༅། །སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་མའི་ཁ་ལོ་པ། ཀུན་གསལ་ཞེས་བྱའི་ཕྲེན་ལ་སྨུར་འོངས་པས། །ཚུལ་མིན་སྨུན་རྣམ་ཕ་མཐར་མངོན་ཕྱོགས་པའི། །ལྷ་རིག་འོད་ཟེར་བརྒྱ་པས་བདག་སློངས་ཤིག ༑གསུམ་པ་བློས་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཡུལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བཤད་པ། འཛིན་སྣང་སྣང་བ་དང་སེལ་བ་བཤད་པ། གྲོགས་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་བཤད་པ། རྩ་བ་འགལ་བ་དང་འབྲེལ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐུན་མོང་བཤད། རྫས་ལྡོག་དོན་ལ་གྲུབ་པ་དགག ༑ཁྱད་པར་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་སྤྱིར་བསྟན། དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་མཚན་གསལ་བར་འཛིན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མཚན་མི་གསལ་བར་འཛིན་

༄༅། །པའི་བློ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་མཚན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མཚན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་དེ། དོན་བྱེད་མི་ནུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ་ རང་མཚན་འཛིན་པ་རྟོག་མེད་དེ། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་དུ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་གསལ་བ་དང་། དངོས་པོ་དང་། རྫས་དང་། ལྡོག་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་པ། རྫས་ཕན་ཚུན་མ་འདྲེས་པ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བླང་དོར་བྱ་བའི་ འཇུག་ལྡོག་གི་ཡུལ་ཡིན་པས། དངོས་པོའི་དོན་དུ་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། སྤྱི་དང་། གཞན་སེལ་དང་། ལྡོག་པ་དང་། རྣམ་དཔྱོད་དང་། འདྲེས་པ་དང་། འབྲེལ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་

ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི། དོན་ལ་མི་གནས་པ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པ་དབང་པོའི་ཡུལ་མིན་པ། བློས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཞེས་སོགས་བྱུང་། འོན། རང་འགྲེལ་དེར། སྤྱི་མཚན་དང་རང་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་པ་དེ་དག་སྔར་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ནུས་སམ་སྙམ་ན། འདི་ལ་སྐབས་ཕྱེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་སྤྱི་ཡིན་ན་དངོས་མེད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་། །སྤྱི་གསལ་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་སྤྱི་ཡིན་ན་དངོས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། སྤྱི་གསལ་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་སྤྱི་དེ་སྤྱི་མཚན་ལ་འཇོག་པའི་གནད་ཀྱིས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་གསལ་བ་དེ་ལའང་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གསལ་བ་དེ་ལའང་། བྱེ་བྲག་ལ་གསལ་བར་བཞག་པ་དང་། རང་མཚན་ལ་གསལ་བར་བཞག་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། གསལ་བས་ཟླས་དྲངས་པའི་སྤྱི་དེ་ལ་སྤྱིར་བཞག་པ་གཅིག་དང་། སྤྱི་མཚན་ལ་སྤྱིར་བཞག

234

༄༅། །པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ། ལོག་ལྡོག་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ལོག་པ་ལ་རང་མཚན་དང་། ལྡོག་པ་ལ་སྤྱི་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་
ལོག་པ་དེ་རྫས་གྲུབ་དང་། ལྡོག་པ་དེ་གཞན་ལྡོག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་ལོག་པ་ལ་རང་མཚན་དང་། ལྡོག་པ་ལ་སྤྱི་མཚན་གྱིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་ལོག་པ་
དང་། ཆོས་ལ་ལྡོག་པར་འཇོག་པའི་སྐབས་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་རྫས་ཡོད་ལ་རང་མཚན་དང་། བཏགས་ཡོད་ལ་སྤྱི་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་ཀྱང་། མཚན་མཚོན་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་རྫས་ཡོད་ལ་དེ་
ལྟར་མ་ཁྱབ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟླས་དྲངས་པའི་བཏགས་ཡོད་དེ། མཚོན་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇོག་ཅིང་མཚོན་བྱའི་ཟླས་དྲངས་པའི་རྫས་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་དངོས་པོ་

དང་། རྫས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་ཀྱང་། དངོས་པོ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་རྫས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། རྫས་ནི་ཁྱད་ཆོས་དང་། ཁྱད་གཞི་གཉིས་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གྱི་གནད་འདི། ས་པཎྜི་ཏས་དགོངས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འོན་དེ་ལའང་གཞན་ལས་ལྡོག་པ་དང་། གཞན་ལས་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཀུན་ལ་རྫས་དང་དངོས་བརྗོད་པའི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་ལོག་པ་དང་དངོས་པོ་ནི། དོན་ལ་གནས་པ་དང་སེལ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་པོ་བོ་གཞུང་བཞིན་འཆད་པར་འདོད། ཅེས་པའི་འགྲེལ་པ་རབ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། ལྡོག་པ་དང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་དང་གཞན་སེལ་ལ་སོགས་པ་ནི་དོན་ལ་མི་གནས་པས། བློས་སྒྲོ་བཏགས་པ། སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཟིན་ལ། ལྡོག་པ་དང་། སྤྱི་བྱེ་བྲག་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལྡོག་པ་ལ་དངོས་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བཤད་པའི་དགོས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར། ལོག་ལྡོག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཕྱི་བའི་ལྡོག་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་སོགས་ལ་དངོས་མེད་དུ་བཤད་པ་ནི། སོང་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀློམ་ཚོད་ལ་བུམ་པ་དེ། གསེར་བུམ་གྱི་སྤྱིར་ཀློམ་ཡང་། སོང་ཚོད་ལ། ཏོག་དོར་བུམ་མིན་བཅད་ནས་བུམ་པར་སྣང་ཙམ་དེ་དེའི་སྤྱིར་སོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སོང་ཚོད་ལ་ཏོག་དོར་གསེར་བུམ་མ་ཡིན་པ་བསལ་ཙམ་དེ་དེའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གནད་འདི་གོ་དགོས་

༄༅། །ཏེ། འོག་ནས་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ཆར་ལ། སྤྱི་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་ཡང་། སོང་ཚོད་ཀྱི་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་ཁོ་བོས་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་རྫས་དང་ལྡོག
པ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག །འཛིན་སྟངས་སྣང་བ་དང་སེལ་བ། ཡུལ་ཅན་རྟོག་མི་རྟོག་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཆད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་གླང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་བཞིན་དུ་ མ་འཆོལ་བར་སོ་སོར་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྫས་དང་
ལྡོག་པ་སྤྱི་བྱེ་བྲག །ཅེས་སོགས་ཤློཀ་གཅིག་གོ། །རྩ་བའི་གཉིས་པ་ནི། རྫས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པའི་སྣང་གི་བུམ་མི་རྟག་གི་རྫས་ཀྱི་ཆ་ལ་སྣང་བས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་དེ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་བུམ་པའི་
སྣང་གི་བུམ་མི་རྟག་གི་ལྡོག་ཆ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་འཇུག་སྟེ། ཁྱོད་དེ་ལ་སེལ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། རྫས་དཔག་དངོས་པོ་མི་འཛིན་པས། ཞེས་སོགས་ཤློཀ་གཅིག་གོ། །འདིར་རང་འགྲེལ་ལས། རྫས་ལྡོག་དོན་ལ་སྒྲུབ་པ་དགག །
ཅེས་པའི་ས་བཅད་མཛད་པ་ནི། རྫས་རང་མཚན་པ་དོན་ལ་སྒྲུབ་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལྡོག་པ་དུ་མ་འདུས་པའི་གཞི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་རྫས་དང་ལྡོག་པ་སོ་སོའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་ལྡོག་པར་བཤད་ནས། ཁྱད་གཞི་གང་ཡིན་རྫས་མཚན་ཉིད་པར་ཆ་བསྡུས
པས་འདོད་པ་དེ་འགོག་པ་སྟེ་གནད་གོ་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་བཤད་པ་ལ། གཞུང་གི་ཚིག་དོན་བཤད་པ། དེ་ཉིད་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རིགས་མི་མཐུན་དངོས་མེད་ལས་ལྡོག་པའི་ལྡོག

པཅིག་རྐྱང་ཡིན་པ་དེ། ཁྱོད་དངོས་པོའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བེམ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོར་རིགས་མི་མཐུན་པ་དངོས་མེད་ལས་ཀྱང་ལྡོག །དངོས་པོར་རིགས་མཐུན་པ་ཤེས་པ་ལས་ཀྱང་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་ཡིན་པ་དེ་ཁྱོད་དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཐད་ཀའི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས་དང་གོང་མའི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར༑ ཐད་ཀའི་བྱེ་བྲག་ཤ་པ་དང་ཙནྡན་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། ལོག་པའི་དངོས་པོ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་མའི་བྱེ་བྲག་ཙནྡན་སྐད་ཅིག་མ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཆོས་ཅན་ གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ༑ ཁྱོད་གཉིས་གཅིག་དངོས་པོར་གྲུབ་དུས་གཅིག་ཤོས་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། གཞན་དང་རང་གི་དངོས་པོ་ལས། ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་ཕྱེད་དང་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབས་པ་ལ། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་གཡག་རོང་རྣམ་གཉིས་ནི། འགྲེལ་པའི་སྐྲ་ཟིན། སྤྱི་བྱེ་བྲག་སོགས་ལ། རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། དེའི་གནད་ཀྱིས་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཀྱང་སྤྱི་ཡིན་པས་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཞེད། ཕྱིས་བྱོན། སློམ་རིགས་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་པའི་གཙེས་མཛོད་སྐྱོང་བ་གོ་ཤཱཀ་རྣམ་གཉིས་ནི། འགྲེལ་པའི་སྐྲ་ཟིན་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ལྡོག་པ་སོགས་ལ་སྤྱི་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ནི་སྤྱི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད། དེས་ན་མཁས་པ་འདི་གཉིས་ནི། བསྟན་བཅོས

ཀ ༄༅། །འདི་ཉིད་ཀྱི་བཤད་སྒྲོལ་རྨ་མེད་པར་སྐྱོང་བའི་སྐྱེས་བུ་མཆོག་དམ་པ་ཡིན་ལ། འཇིགས་བྲལ་བོ་དོང་པ་ཆེན་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་འགོག་པ་ལ་མཁས་པར་རློམ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་འདི་གསུམ་གྱི་
གསུང་གི་ཐེགས་མ་ནི་འཕེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་གདན་ལ་དབབ་པའི་འོས་ཡིན་གྱི། གཞན་དག་གིས་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྙིགས་མ་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱིས་ངལ་བ་ནི། དལ་འབྱོར་གྱི་སྙིང་པོ་སྟོན་པས་ཟད་པར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱ
བར་རིགས་སོ། །དེ་ལ་མཁས་མཆོག་དོན་དང་ལྡན་པ་ཀུན་མཁྱེན་གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པས་སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། སྔར་གྱི་འགྲེལ་པའི་སྒྲ་ཟིན་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་ནས། ཐུན་མོང་བར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་སྤྱིའི་མཚན་ 239
༡༢ ཉིད། དབྱེ་ན་རིགས་སྤྱི། དོན་སྤྱི། ཚོགས་སྤྱི་གསུམ། མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན། རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ལྟོས་ནས། རིགས་མི་མཐུན་ལས་བཟློག་པའི་ལྡོག་པ་ཅིག་རྒྱུད་དུ་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་དེ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། སྣང་བཏགས་གཅིག་ཏུ
འཁྲུལ་བའི་སྒྲོ་བཏགས་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། རྡུལ་རྫས་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་རགས་པར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། དེས་ན་ཆོས་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་ཤ་པའི་དོན་སྤྱི
དེ། ཤིང་སྤྱི་ལ་ལྟོས་ནས་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཀྱང་། ཤིང་སྤྱི་མ་ཡིན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཁྱོད་ཆོས་དེའི་སྤྱི་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤིང་གི་ལྡོག་པ་དེ་ཤིང་གི་སྤྱི་ཡིན་ཡང་། ཤིང་དེ་དེའི་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེང་སང་བོད་

རྣམས་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པ་བུད་ཅེས་དང་། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་པ་དེ་ཡིན་པ་བུད། ཅེས་དང་། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པ་བུད། ཅེས་པ་ནི། ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བཀག་པ་དེ་ཉིད་སྙིང་ནད་བྲུས་ནས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས། ཁོ་བོ་ནི་དེ་གསུམ་འགལ་ཁྱབ་ལ་འབུད་དོ། །ཞེས་བྲུབ་བྲིས་སོ། །དོན་འདི་དགག་ལ། ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱོད་པ་ཙུང་ཟད་བཀྲིད་པས་སྐན་གཏོད་ཅིག །འོན་ཤ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ། ཤིང་སྤྱིའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ནམ། ཤིང་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན། གང་ལྟར་ཡང་སྐྱོན་གནས་ཏེ། དང་པོ་ལྟར་ཡིན་གསུངས་ན། ཤ་པའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤིང་སྤྱིའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན་ཁྱོད་སྤྱི་མཚན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤིང་སྤྱིའི་བྱེ་བྲག་གང་ཞིག །སྤྱི་ཡིན་ན་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་མཚན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཤིང་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རྟོག་ངོར་ཤིང་མིན་ལས་ཀྱང་ལོག །ཤིང་གི་ནང་ཚན་ཙནྡན་ལས་ཀྱང་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། གཞན་དང་རང་གི་དངོས་པོ་ལས། །ལྡོག་པར་བྱེད་པ་སྤྱི་བྱེ་བྲག །ཅེས་པའི་གཞུང་དོན་དོར་བར་འགྱུར་ལ། རྟགས་གཉིས་ཁྱོད་ལ་གྲུབ་སྟེ། ཤ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ། རྟོག་པ་ལ་ཤིང་དང་ཤ་པ་གཉིས་ཆར་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱི་མཚན་གྱི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་མཚན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ་མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན། དངོས་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤ་པའི་དོན་སྤྱི་

༄༅། །ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཉོན་ཅིག །ཁ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་དངོས་པོའི་རྣམ་པར་སྣང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དེ་དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར༑ འདོད་ན་མི་སྣང་བར་ཐལ། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་དངོས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དངོས་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་འདི་རང་ལ་
ལོག་རྟོགས་ཙམ་མ་གཏོགས། ཕྱོགས་སྔ་མའི་འདོད་ལ་རྟགས་ཕྱི་མ་འདི་མི་དགོས་སོ། །མདོར་ན་ཁ་པའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞན་སེལ་གང་ཞིག །ཁྱོད་རྟོག་པ་ལ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་བཅད་ནས་དངོས་
མེད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ༑ ཁྱོད་རྟོག་པ་ལ་དངོས་མེད་མ་ཡིན་ལས་ལོག །དངོས་མེད་ཀྱི་ནང་ཚན་རགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་ལོག་པར་སྣང་བའི་ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དངོས་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་
ཏེ༑ ཁྱོད་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ག་ལ་ཏེ་ཁ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་དངོས་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་སྤྱིའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་དོན་སྤྱི་མ་
ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་ལོག །དོན་སྤྱིའི་ནང་ཚན་ཙན་དན་གྱི་དོན་སྤྱི་ལས་ཀྱང་ལོག་པར་སྣང་བའི་ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ག་ལ་ཏེ་ཁ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ། ཤིང་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། ཁྱོད་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་བབས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཟེར་དགོས

པར་སྣང་མོད། སྐྱོན་འདི་ལྟར་གནས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤིང་གི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤིང་མ་ཡིན་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དོན་སྤྱིའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔར་ལྟར་རོ། །ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤིང་གི་ནང་ཚན་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཤིང་གི་མཚན་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤིང་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁོ་བོས་འཆའ་ཞིང་། འདོད་ན་ཤིང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤིང་དང་ཤ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤིང་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བྱེ་བྲག་དང་གཞི་མཐུན་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་ཁྱེད་རང་གི་སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཁྱོད་ཤིང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤིང་དང་ཤ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་དངོས་ཤིང་ཁྱབ་པ་བདག་གིས་བཅས་སོ། །དོན་དྲིལ་ན། ཤིང་གི་བྱེ་བྲག་ལ་ཤིང་ཡིན་མི་དགོས་པ་དང་། ཤིང་དང་ཤ་པའི་གཞི་མཐུན་ལ་ཤིང་ཡིན་ཡི་དགོས་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་སེང་གའི་ཁ་སྐད་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །ཡང་མ་འདྲེས་པའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐུན་མོང་བར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བཤགས་པའོ། །འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་མ་འདྲེས་པར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་མ་འདྲེས་པའི་དོན་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཡིན་ན། བུམ་པར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་

ཀ

༄༅། །ཕ་དངོས་མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཁྱོད་བེམ་པོ་གང་ཞིག །རྡུལ་ཕྲན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཆ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་མིན་པ་གང་ཞིག །ཆ་བཅས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་
རགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ཆ་མེད་ཡིན་ཡང་ཟླ་མེད་མིན་ཟེར་ན་ གཟུང་དོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་དབང་སྔོན་ལ་ཁྱོད་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་འཛིན་དབང་
མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་གང་ཞིག །ཁྱོད་རྡུལ་ཕྲན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ཁྱོད་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་རགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འདི་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ། གཟུགས་
རགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་ཡང་། རགས་པར་མི་སྣང་རྡུལ་ཕྲན་དུ་སྣང་ཟེར་རོ། །འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་རགས་པ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པའི་རང་སྐྱོན་ཡིན་པས་ཉོན་ཅིག །གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་
བྱེད་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྡུལ་ཕྲན་གང་ཞིག །ཁྱོད་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་ཁྱོད་རགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་དངོས་སོ། །ཁྱབ་པ་གཟུར་གནས་ཀྱིས་དཔྱོད་ཅིག །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བོད་སྔ་
ཕྱི་ཐལ་ཆེར་གྱི་ཡོངས་ཁྱབ་གསུམ། ཁྱོད་ཀྱིས་འགག་པ་ཁྱབ་ལ། འབུད་པ་དེ་ལ། རིམ་བཞིན་གསོན་ཅིག །དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་དེར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོའི་རང་

ལྡོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྟོག་པ་རྟོག་པའི་རང་ལྡོག་གང་ཞིག །མངོན་སུམ་མངོན་སུམ་གྱི་རང་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། ཐལ་བའི་དོན་རྟོག་པའི་རྣམ་ལ་བྱས་ན། རྟོག་པ་སྒྲོང་བའི་རང་རིག
རྟོག་བྲལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ར་ལ། རྟོག་པའི་ལྡོག་པ་ལ་བྱས་ན་རྗེས་དཔག་ཀྱང་རྟོག་བྲལ་འགྱུར་བས་ཞེས་སོགས་དང་། སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་མངོན་སུམ་གྱི་རང་ལྡོག་ལ་མི་སྲིད་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དོགས་གཅོད་གཞན་
སེལ་བརྟག་པར་འཆད། ཡང་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་པ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འགལ་ཁྱབ་གཉིས་པ་བཤགས་པའོ། །འདོད་ན། དངོས་པོའི་ལྡོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོའི་ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་དངོས་པོར་ཐལ་ལོ། །ཡང་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འགལ་ཁྱབ་གསུམ་པ་བཤགས་པའོ། །འདོད་ན། ཁྱོད་
དངོས་པོའི་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་ཅིག་ཀྲུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁྱེད་རང་གིས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེང་དུ་དངོས། འདོད་ན། ཁྱོད་དངོས་པོའི་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལོག་པའི་ལྡོག་
པ་ཅིག་ཀྲུང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཁྱོད་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་ཅིག་ཀྲུང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་ཁྱོད་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་བུམ་པའི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་

༄༅། །ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། ཁྱོད་རང་གིས་ཁས་བླངས་ཏེ། སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་ཡང་གཞན་སེལ་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཏེ། བུམ་པའི་
གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བུམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་བུམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཤ་པ་དང་ཙནྡན་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐད་ཀའི་བྱེ་བྲག
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་དེར་ཐལ། ཐད་ཀའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པ་གང་ཞིག །རྟོག་ངོའི་ཤ་པ་དང་ཙནྡན་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་མིན། དེ་ལས་གཞན་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། རྟོག་ངོའི་དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་ངོའི་ཤ་པ་དང་ཙནྡན་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གཅིག་ཕྱིར་བསྒྲད་པའི་སྐྱོན་
ལས་གྲོལ། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། མངོན་སུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་དབང་མངོན་དང་ཐ་དད་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་རང་རིག་དང་གཅིག་པས་སྐྱོན་གཉིས་པ་ལས་གྲོལ་ལོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔལ་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་གྱིས། རྟོག་གེ་སྙིང་པོ་ལས། སྤྱི་དེ་ལ
སྤྱི་གསལ་ལ་ཅི་ཀླས་དྲངས་པའི་སྤྱི་དང་། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་དྲངས་པའི་སྤྱི་གཉིས་ལས། སྤྱི་དང་པོ་དེ་དང་ལྡོག་པ་གཞན་སེལ་དོན་གཅིག །གསལ་བ་དེ་དང་ཡོག་པ་རང་མཚན་དོན་གཅིག །སྤྱི་གཉིས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། ལྡོག་པ་ཅིག་རྒྱུད་དེ་དེའི་

མཚན་ཉིད། ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་དེ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་གཞི་མཐུན་དོན་གཅིག །འདིར་ཁོ་དེའི་སྤྱི་ཡིན་ན། དེ་ཁོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སེལ་ངོར་བུམ་མིན་བསལ་ཙམ་དེ་བུམ་པའི་སྤྱི་ཡིན་ཡང་། དེ་དེའི་བྱེ་བྲག་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དེ་ཁོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན། ཁོ་དེའི་སྤྱི་ཡིན་དགོས་ཏེ། སེལ་ངོའི་གསེར་བུམ་དང་དེའི་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་བྲིས་སོ། །དེ་ལ་དགག་པ་ཕལ་ཆེར་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལས་རྟོགས་ནུས་ཤིང་། ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་གསལ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བའི་སྤྱི་དང་། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་དབྱེ་བའི་སྤྱི་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱི་ཡིན་ན། སྤྱི་གསལ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བའི་སྤྱི་ཡང་ཡིན། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བའི་སྤྱི་ཡང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྤྱི་ཡིན་ན་གཞན་སེལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སྤྱི་ཡིན་ན་ལྡོག་པ་ཅིག་རྐྱང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་ཡང་ཡིན། ལྡོག་པ་ཅིག་རྐྱང་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་གང་ཡིན་སྨྲོས་ཤིག །ཡང་ཤ་པའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཤིང་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤིང་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དངོས། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་དེར་ཐལ། ཤིང་གི་བྱེ་བྲག་ཁས་ལེན་རིགས། ཤ་པ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཤིང་གི་ནང་ཚན་དུ་མ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཤིང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དངོས། རང་གི་ལུགས་ལ། སྤྱི་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ

༄༅། །གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤིང་ཤིང་མིན་ལས་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་ཅིག་རྒྱུད་དུ་སྣང་བ་དེ། ཤིང་སྤྱི་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། མིང་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རིགས་སྤྱི། ཚོགས་སྤྱི། དོན་སྤྱི་དང་གསུམ། དང་པོ་དང་སྤྱི་གཉིས་དོན་
གཅིག་ཅིང་། གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད། གསུམ་པ་དོན་སྤྱི་ལ་ཡང་སྤྱི་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་དོ། །བྱེ་བྲག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཐད་ཀའི་སྤྱི་དང་། གོང་མའི་སྤྱི་གཉིས་སོ། །བྱེ་བྲག་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤ་པ་ཤིང་
མིན་ལས་ཀྱང་ལོག །ཙནྡན་ལས་ཀྱང་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་ཡིན་པ་དེ། ཤ་པ་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཐད་ཀའི་བྱེ་བྲག་དང་། གོང་མའི་བྱེ་བྲག་གཉིས་སོ། །དེས་ན་གསལ་བའི་རྣམ་གྲངས་པའི་སྤྱི་ནི། སྤྱི་མཚན་གྱི་མིང་གི་རྣམ་
གྲངས་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་གྲངས་པའི་སྤྱི་ནི་སྤྱི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པས། ཁོ་སྤྱི་ཡིན་པ་ལ། ཁོའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་དགོས་པ་དང་། ཁོ་བྱེ་བྲག་ཡིན་པ་ལ་ཁོའི་སྤྱི་ཡོད་དགོས་ཤིང་། བྱེ་བྲག་དེ་སྤྱི་ཡིན་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་ལ། འོན་
ཀྱང་། ཆོས་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ཡིན། ཆོས་དེ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་དགོས་པའི། ཆ་བསྡུས་པ་བོན་འི་ལུགས་ཡིན་གྱི། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། ཆོས་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པ་ལ། ཆོས་
དེ་ཡིན་པ་དང་། ཁོ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་དེ་ཡིན་པ་གཅིག་ཙམ་ཚང་བ་གང་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། བྱེ་བྲག་ལ་ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་དགོས་ཤིང་། ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་པ་ལ་གནོད་དེ་ངེས་པར་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོའི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ

ཡང་། དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་དངོས་པོ་ལ་ལྟོས་པའི་ལྡོག་པ་ཉིས་ཚོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཁྱད་ཆོས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་གསུམ། རྫས་སྒྲུབ་འདོད་པའི་གཞན་ལུགས་དགག །སེལ་བར་འདོད་པའི་རང་ལུགས་བཞག །
དེ་ལ་གཞན་གྱི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤྱི་གསལ་ཐ་དད་འདོད་པ་དགག །ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མུ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པ། ཡོད་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་སྤྱི་ཆེན་པོ་དང་། བ་གླང་ཉིད་ལྟ་བུའི་ཉི་ཚེ་བའི་སྤྱི་གཉིས་རང་
རང་གི་གསལ་བ་དང་རྫས་ཐ་དད་འདོད་ཅིང་' དེ་ཡང་སྤྱི་གསལ་གཉིས་པོ་བ་གླང་ཐག་པས་སྦྲེལ་བ་ལྟ་བུར་འདོད་དོ། །དེ་དགག་པ་ནི། རང་གི་གསལ་བ་བ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་དེ། དེར་སྣང་རུང་ཚད་མས་མ་དམིགས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ཐ་དད་སྣང་རུང་མེད་པས་ཁེགས། ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་གཅིག་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་དགག །དུ་མ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་དགག །མཚུངས་པའི་སྤྱི་གཅིག་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་མུ་སྟེགས་གྲངས་ཅན་
པ། རྡུལ་ཕྲན་མུན་པ་སྙིང་སྟོབས་གསུམ་ཆ་སྙོམས་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་ནི། རང་གི་གསལ་བ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་དང་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཆ་བསྡུས་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱང་། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །འདི་
དགག་པ་ལ་གསུམ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་རྟགས་ཀྱིས་དགག །རིགས་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ་དགག །ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་གནོད་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤིང་གསལ་བ་རྣམས་དང་། ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་ཤིང་སྤྱི་ཆོས་ཅན། མེད་དེ་སྣང་རུང་

༄༅། །ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤ་པ་དང་། ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་འགལ་བའི་ཤིང་གསལ་ཀུན་ཆོས་ཅན། ཤྲོད་ཤིང་དང་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཆར་བྱེད་པར་ཐལ། ཤྲོད་ཤིང་དང་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤིང་ཆོས་ཅན། ཤྲོད་ཤ་པ་དང་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཆར་དུ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ཤྲོད་ཤ་པའི་སྔ་ལོགས་ཀྱི་ཙནྡན་དང་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཆར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་དངོས། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་ན། དེ་འདྲའི་ཤིང་གསལ་ཆོས་ཅན། ཤྲོད་ཤིང་དང་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤྲོད་དང་ཤིང་གཉིས་ལ་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཆར་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། རྫས་གཅིག་ན་ཡང་སྣང་རུང་མིན། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་རྐང་པ་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། དོན་ཡན་ལག་དང་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པ་འང་འགོག་མི་ནུས་པར་ཐལ། སྐྱི་ཀ་སལ་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པ་འགོག་མི་ནུས་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་འགོག་པའི་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཤ་པ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། ཤྲོད་ལ་ཤིང་གསལ་ཀུན་དང་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་ཤིང་སྤྱི་དེ་གསལ་བར་སྣང་བར་ཐལ། ཤྲོད་ཤ་པ་གསལ་བར་སྣང་བའི་མངོན་སུམ་གང་ཞིག །ཤིང་སྤྱི་དེ་ཤ་པ་དང་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འདོད་ན། ཤྲོད་རྟོག་ང་ཡིན་པར་ཐལ། ཤྲོད་ཤིང་གསལ་རྣམས་དང་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་ཤིང་སྤྱི་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལ་མ་ཁྱབ་སྙམ། ཤིང་གསལ་ཀུན་དང་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་ཤིང་གི་དོན་སྤྱི་འཛིན་ན་རྟོག་པར་འགྱུར་གྱི། ཤིང་གསལ་ཀུན་དང་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་ཤིང་གི

རིགས་སྤྱི་འཛིན་པས་རྟོག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དོན་སྤྱིར་མ་འདུས་པའི་དེ་འདྲའི་རིགས་སྤྱི་འདོད་པ་ནི། ཆུར་མ་འདུས་པའི་རྒྱ་མཚོ་འདོད་པ་ལྟར། སློབ་དཔོན་ངན་པའི་དུག་ཆུས་སྨྱོས་པའི་ཀླག་ཅོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཤ
པ་དེ་ཙམ་དོན་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཤ་པ་དེ་ཙམ་དོན་དང་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་ཤིང་སྤྱི་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྫས་གཅིག་ན། ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། དོན་སྤྱི་འཛིན་ན
རྟོག་པ་ཡིན་གྱི། རིགས་སྤྱི་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དོན་སྤྱིར་མ་འདུས་པའི། རིགས་སྤྱི་འདོད་པ་ནི། ཆུ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོ་འདོད་པ་ལྟར། སློབ་དཔོན་ངན་པའི་དུག་ཆུས་སྨྱོས་པའི་ཀླག་ཅོལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་འབྱུང་ངོ་། །རྩ་བའི་གཉིས
པ། སྤྱི་དུམ་བྱེ་བྲག་དང་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། བྱེ་བྲག་རེ་རེ་དང་འབྲེལ་བའི། ཞེས་སོགས་སོ། གསུམ་པ། མཚུངས་པའི་སྤྱི་དགག་པ་ནི། མཚན་ཉིད་མཚུངས་པའི་སྤྱི་གཅིག་དང་། །ཞེས་སོགས་སོ། །རྩ་བའི་གཉིས་པ་རང་
ལུགས་བཞག་པ་ནི། རྟོག་ངོར་དངོས་པོ་མིན་པ་རྣམ་པར་བསལ་ཙམ་ཆོས་ཅན། ཕྱོད་སེལ་བའི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། དེ་མིན་རང་བཞིན་ལས་ལྡོག་པ། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག
གོ། གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ནི། འོན་བྱེ་བྲག་གྲུབ་པས་སྤྱི་གྲུབ་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་། སྤྱི་ཁེགས་པས་བྱེ་བྲག་ཁེགས་པ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་ངོར་དངོས་པོ་མིན་པ་བསལ་ལ་ནས། དངོས་པོར་སྣང

༄༅། །ཚིག་དེ། སྒྲ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། སོང་ཚོད་ལ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བཏགས་སུ་སོང་ཡང་། སོང་ཚོད་ཀྱི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་སྤྱི་མཚན་ལ། ཟློམ་ཚོད་ཀྱི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་རང་མཚན་པར་ཟློམ་ནས། ཞུགས་པས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་ལ་སྤྱི་མེད་ན། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཉིས་སོ། །དེས་ན་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་བཞག་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་འཆད་རྒྱུ་ཡོད་དེ། འཆད་འཇུག་དང་ཟློམ་སོང་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར། སྤྱི་གསལ་ལ་རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ཙུག་ཕྱུག་པའམ་བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས། དེ་གཉིས་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་གྲངས་ཅན་པ་དང་ཆ་བསྡུས་པའི་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། འཇུག་ཚེ་དང་ཟློམ་ཚོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་རང་མཚན་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་། འཆད་ཚེ་དང་སོང་ཚོད་ཀྱི་སྤྱི་བྱེ་བྲག །གཞན་སེལ་ཁོ་ནར་འཇོག་པ་མཁས་པས་པཎ་བདག་གི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཐ་དད་སྤྱི་འདོད་འདུག་ཕྱུག་པ། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་བྱུང་ངོ་། །འདིར་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། གྲངས་ཅན་འགོག་པའི་ཞར་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་བོད་རྣམས་ཤིང་ཤ་པ་དང་ཙན་དན་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་ཤིང་ཙམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་དང་། བཻ་ཌཱུརྻ་ལ་སོགས་པའི་སྔོན་པོའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ལ་སྔོན་པོ་ཙམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསླང་ཙམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་རྣམས། བྱེ་བྲག་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁ་མཐུན་པར་སྒྲོགས་སོ། །འདི་སྐད་འདོད་པའི་གྲངས་ཅན་པ་དང་བོད་རྣམས་དོན་མཐུན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྫས་གཅིག་ཡིན་ཞེས་གྲངས་ཅན་པ། །

གང་ས་ཅན་པ་རྣམས་དེ་རྗེས་འབྲང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཟིན་ལ། ཤིང་དང་ཤ་པ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཁས་བླངས་ནས། དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས། གྲངས་ཅན་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཕྱོགས་སྔར་བྱས་ནས། དེ་འགོག་པ་ལ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྐྱེ་འཇིག་གཅིག་ཆར་བྱེད་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཞིག་བཀོད་པ་དང་། གཞན་སེལ་བརྟག་པར། འདི་ལ་བོད་རྣམས་ཕལ་ཆེར་ནི། །དངོས་པོའི་ལྡོག་པ་དངོས་པོར་འདོད། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྤྱི་ཡི་སྐྱོན། །བརྗོད་པ་འདི་ནི་གདོན་པར་དཀའ། །ཞེས་དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་ན། སྤྱི་གསལ་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་རང་ལ་ལྡོག་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པ་ལ། གཡག་རྔོང་སོགས་འགར་ཞིག །སྒྲ་ཟིན་ལྟར། དངོས་པོ་ཙམ་དང་ཤིང་ཙམ་སོགས་རྟག་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས། ཕྱིས་ཀྱི་འགའ་ཞིག །དངོས་མེད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་གསལ་རྫས་གཅིག་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་དེ་བཀག་པ་མེད་དོ། །ཞེས་འཆོལ་གཏམ་སྨྲ། ཁ་ཅིག་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ལ་ཡང་སྤྱི་གསལ་དབྱེར་མེད་རྫས་གཅིག་པ་དང་གྲུབ་སྡེ་རྫས་གཅིག་པ་སོགས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཁྲུལ་འགྲོས་ཙམ་ཞིག་འདོན་པར་མཛད་པ་ལ། ཀུན་མཁྱེན་མཁས་པའི་དབང་པོས་སྡེ་བདུན་གསལ་ལས། གཞན་ལུགས་འགོག་ཚུལ། རང་ལུགས་འཇོག་ཚུལ། སྐྱོན་སྤོང་ཚུལ་སོགས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། སྤྱི་གསལ་རྫས་གཅིག་འདོད་པ་ལ། ངོ་བོ་རྒྱུ་སྐྱེ་འཇིག་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཤིང་སྤྱི་དེ་ཤ་པའི་རྫས་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན་དེ་དེ་དང་རྫས་གཅིག་མ

༄༅། །ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་ཟླས་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡིན་ན་ཤུགས་པ་དེ་ཤིང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་སྤྱི་དེ་ཤ་པའི་ཟླས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་ཤིང་སྤྱི་དེ་ཤ་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས། མ་སྐྱེས་ན་ཤིང་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཤ
པ་དང་ཟླས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་ན་ཤ་པའི་རྒྱུ་ཞིགས་ན། ཁྱོད་ཞིགས་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤ་པ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པའི་ཚེ། ཤིང་སྤྱི་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། །མི་བྱེད་ན་ཤིང་སྤྱི་དང་ཟླས
གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །བྱེད་ན་ཤ་པ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པའི་ཚེ། ཤ་པ་དང་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་འགལ་བའི་ཤིང་གསལ་རྣམས་ཀུན་སྐྱེ་འཇིགས་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་དང་ཟླས་གཅིག་པའི་ཤིང་སྤྱི་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཞན་ལུགས་བཀག
ནས། རང་ལུགས་ནི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ལ་དངོས་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ། ཤིང་དང་བཟླུགས་སྨྲ་སྤྱི་མིན་ནོ་ཞེས་བཤད། དེ་ལ་སྤྱར་གྱི་སྐྱོན་སྤོང་ཚུལ་ནི། འོ་ན་ཤིང་ཟླས་སུ་གྲུབ་ན། ཤ་པ་དང་ཟླས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འོན་ཚད་མ་དེ་མངོན་སུམ
དང་རྗེས་དཔག་གང་ཡིན། ཞེས་འདྲི་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་དང་། རྟོག་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། འོན་ཤ་པར་གྱུར། པའི་ཤིང་
ཤ་པ་དང་ཟླས་གཅིག་ཤ་པ་མིན་པར་གྱུར་པའི་ཤིང་ཤ་པ་དང་ཟླས་གཞན་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཤིང་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་མཚུངས་སོ། །ཅེས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱི་གསལ་ཆ་མེད་ཟླས་གཅིག་པ་དང་། དབྱེར་མེད་ཟླས་གཅིག་པ

དང་། གྲུབ་སྟེ་རྟགས་གཅིག་པ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་བ་སོགས་ལ་འང་རང་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་གྲུབ་དོན་ལ། རྟགས་གཅིག་ལ་གྲུབ་སྟེ་རྟགས་གཅིག་གིས་མ་ཁྱབ་པར་ཁས་བླངས་དག་གིས་ནི། རྟག་དངོས་ཁས་བླང་དགོས་ཏེ། དཔྱ་རྟགས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་དངོས་
པོ་གཉིས། སྐད་གཅིག་གཉིས་པར་གཅིག་ཞིག་ནས། གཅིག་ཤོས་གནས་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དེས་ན་རྟགས་སུ་གྲུབ་ན་རྟགས་གཅིག་དང་། རྟགས་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་། གོང་དུ་སྤྱི་གསལ་རྟགས་གཅིག་དང་རྟགས་ཐ་དད་
དཔྱད་ནས་བཀག་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་རང་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། གཞན་གྱིས་ནི། ཤིང་དེ་ཤིང་གསལ་ལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ཡང་ཡིན་ལ། རྟགས་སུ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་བླངས་ལ། ཁོ་བོས་ནི་ཤིང་རྟགས་གྲུབ་ཏུ་ཁས་བླངས་ཀྱང་
ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱིར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞེད་ཤིང་། དཔལ་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་གྱི་རྟོག་སླེང་སོགས་ལས་ཀྱང་། མཁས་པ་གུང་མཐུན་དུ། རྟགས་གཅིག་ལ་གྲུབ་སྟེ་རྟགས་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པ་
དང་། ཤིང་སོགས་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་ཤིང་། སྤྱི་མིན་པ་བཞེད་པ་སོགས་རྒྱས་པར་བྲིས་སོ། །དོན་འདི་དག་ལ་དཔྱོད་ལྡན་གྱིས་གཞིགས་ན། ཕར་ལ་སྐྱོན་འཕང་བ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཡང་འཁོར་ཏེ། འདི་ལ་གསུམ། མཚུངས་པ་རྗེས་
དཔྱད། དངོས་སྐྱོན་གྱིས་གནོད་བརྒྱབ། །གནད་ཀྱི་གདམས་པས་མཚང་བརྗོལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་དོན་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་། རྗེས་དཔག་དེ་མངོན་སུམ་དང་རྟགས་གཅིག་ཡིན་ཞེས། རིགས་པའི་གཏེར་འདིར་གསལ་བར་བཤད་པ་ལ། ངོ་བོ་རྒྱུ་སྐྱེ་འཇིག

༄༅། །བརྟགས་པའི་སྒྲོན་གསུམ་ཆུར་བསྒྲིག་སྟེ། དོན་རྗེས་དཔག་དེ། མངོན་སུམ་གྱི་རྟགས་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་དང་རྟགས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་རྟགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མ་ལྟར་ན། རྗེས་དཔག་དེ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་གྱི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤོབས་མཚུངས་འཁོར་གསུམ་གཅིག་གོ། །ཡང་རྗེས་དཔག་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས། མ་སྐྱེས་ན། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་དང་རྟགས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་ཁེ་དྲན། སྐྱེས་ན། མངོན་སུམ་དེ་ཡང་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། མངོན་རྗེས་གཉིས་རྟགས་གཅིག་གང་ཞིག །འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་ཞིགས་ན། ཁྱོད་ཞིགས་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུད་གང་ལ་རྗེས་དཔག་ཞིགས་ན་མངོན་སུམ་ཡང་ཞིགས་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སང་འཆི་རྒྱུ་ལ་མངོན་སུམ་ཞིགས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྗེས་དཔག་ཞིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤོབས་མཚུངས་འཁོར་གསུམ་གཉིས་པའོ། །ཡང་རྗེས་དཔག་དེ་མངོན་སུམ་དང་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཆར་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། མི་བྱེད་ན་རྗེས་དཔག་མངོན་སུམ་དང་རྟགས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཆར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག །བྱེད་ན། རྗེས་དཔག་འཇིག་པའི་ཚེ་ན། རྗེས་དཔག་དང་ཡུལ་དུས་འགལ་བའི་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཇིག་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་འཇིག་པའི་ཚེ་མངོན་སུམ་

འཇིག་པའི་ཕྱིར། སྟོབས་མཚུངས་གསུམ་པའོ། །གཉིས་པ་དང་། དངོས་སྐྱོན་གྱིས་གནོད་ཕྱོགས་པ་ནི། འོན་ཁྱེད་རང་ལ་ཤིང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤ་པ་དང་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཆར་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤ་པ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ཁྱེད་རང་གིས་སྔར་འཕངས་པའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་གར་སོང་དྲན་པར་མཛོད་ཅིག །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཤིང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤ་པ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་གྲུབ་སྡེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་དང་གྲུབ་སྡེ་རྫས་གཅིག
དང་། ཁྱོད་དེ་དང་གྲུབ་སྡེ་རྫས་གཅིག་གི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་རྫས་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན། ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཤ་པ་དང་། དངོས་རྒྱུ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་པ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་དང་
ཤེས་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་བཞག་བྱེད། །ཅེས་པའི་གཞུང་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཤ་པ་དེ་ཤིང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་དེ་ཤ་པ་དང་། རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འདི་དོན་གྱིས་ཁས་བླངས་སོ། །གཞན་
ཡང་། ཤིང་དེ་ཤ་པ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཤ་པ་དེ་ཤིང་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤ་པ་དེ་ཤིང་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་མངོན་དེ་མངོན་སུམ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་
ཐལ། དབང་མངོན་དེ་དབང་མངོན་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྗེས་དཔག་དེ་རྗེས་དཔག་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ན། རྗེས་དཔག་དེ་མངོན་སུམ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་

༄༅། །དཔག་ཡུལ་མིན་རང་རིག་དང་། །གཅིག་ཕྱིར་བརྟད་པའི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ཤ་པ་དེ་ཤིང་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། མ་ཁྱབ་ན་ འོ་ན་ཤ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤིང་དང་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤིང་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་རང་ལ་དངོས་འགལ་ཡང་ཡིན་མོད། སྐྱོན་གསར་པ་འདི་ལྟར་འཆར་སྟེ། ཤ་པ་དེ་ཤིང་དང་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཡང་ཤིང་དང་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན། ཤ་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་ཡང་ཤིང་དང་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ར་མ་གྲུབ་ན། ཤ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤིང་དང་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁྱེད་རང་གི་རྟར་ཁྱབ་པ་བཟང་ངོས་ལ་གསལ་ལོ། །འདོད་ན། ཤ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཤིང་དེ་ཁྱོད་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤི་ དང་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤིང་དེ་ཤ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མ་སྐྱེས་པར་ཐལ། ཤིང་དེ་ཤ་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤ་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། ཤིང་དེ་ཁྱོད་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤིང་དང་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཤིང་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཨེ་དྲན། གལ་ཏེ། དབང་མངོན་དེ་མངོན་སུམ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ་མ་ཁྱབ་པ་ན་ཡང་ཁྱབ་པར་གཏན་ནས་མེད་དེ། དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་དང་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པར་

ཐལ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་དང་རྟགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབང་སྔོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཡང་། མངོན་སུམ་དང་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་བྱེད། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་ཡང་། མངོན་སུམ་དང་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་
པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་དང་རྟགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ་ཞིང་། འདོད་ན་འཁོར་གསུམ་སྟར་ལྷར་རོ། །ཡང་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤིང་དང་རྟགས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤིང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་རྟགས་
སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཤིང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཤིང་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཤར་གཞིར་ཤིང་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་ཡོད་ན་ལན་ཐོབ་ཅིག །ཁྱེད་རང་ལ་ཉེས་པ་སྤྱོང་ལུགས་དེ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པ་མིན་ཏེ། ཤིང་རྟགས་སུ་གྲུབ་ན་ཤེས་པ་དང་རྟགས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་རྩོད་པའི་ལན་དུ། ཚད་མ་དེ་མངོན་རྗེས་དཔག་གང་ཡིན། ཞེས་
སོགས་དྲིས་ནས། གྲུབ་དོན་དུ། རྟགས་སུ་གྲུབ་ན་རྟགས་གཅིག་དང་། རྟགས་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ། ཚད་མ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་གསུངས་པའི་མཁས་པའི་གནམ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་རྟགས་སུ་གྲུབ་
ཀྱང་། ཤེས་པ་དང་རྟགས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ཁས་བླངས་མི་དགོས་ན། ཤིང་སྤྱི་དངོས་པོ་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཤེས་པ་དང་རྟགས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་དཔྱད་ནས། སྔོན་འཕངས་པའི་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་

༄༅། །ལུ་གྲུབ་ངེས་པའི་ནུས་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱོགས་སྔ་མས་ཀྱང་། ཤིང་སྤྱི་དངོས་པོར་གྲུབ་ཀྱང་། ཤ་པ་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་མིན་ཞེས་ཁས་བླངས་ན། ཁྱོད་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱོན་མེད་དེ། ཕྱོགས་སྔ་མས་ཤིང་དེ་སྤྱི་དང་རྫས་གྲུབ་གཉིས་ཆར་དུ་ཁས་བླངས། ཡོ་བོ་ཙམ་གྱིས་ཤིང་རྫས་གྲུབ་ཏུ་ཁས་བླངས་ཀྱང་། སྤྱི་ཡིན་པར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲར་མ་སླུས་སམ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད། དེའི་ཚིག་གི་སྒྲིབ་གཡོགས་ཙམ་མ་གཏོགས། དོན་ལ་དབྱོད་པའི་ལན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་དང་རྫས་གྲུབ་གཉིས་ཆར་ཡིན་ན། ཤ་པ་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས། རྫས་གྲུབ་ཡིན་ན། དེ་གང་རུང་ཡིན་མི་དགོས་ཞེས་སྨྲ་བ་ན། ཁྱོད་རང་གིས་ཤིང་སྤྱིར་ཁས་མ་བླངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཙམ་མ་གཏོགས། དོན་གྱི་སྙིང་པོ་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་དུ། གཞན་སེལ་བརྟག་པར། ཤིང་མིན་ལས་ལྡོག་དངོས་པོ་ཏེ། །ཤ་པ་ཡིན་ན་གཞན་ཤིང་མིན། །གཞན་ཤིང་ཡིན་ན་ཤ་པ་མིན། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་རིགས་པ་ལ་ནུས་པ་གཏན་ནས་མ་བྱུང་བར་ཐལ། ཤིང་མིན་ལས་ལྡོག་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཤ་པ་དང་རྫས་གཅིག་དང་། ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི། གཞུང་དེས་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ། ཤིང་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་འཕངས་ན། རང་ལ་བར་ཁྲབ་ཤོར་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་རང་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་གྱི་འཁོར་གསུམ་ཡང་འབྱུང་སྟེ། འོ་ན་ཤིང་ཆོས

ཅན། ཁྱོད་ཤ་པ་དང་རྫས་གཅིག་དང་། རྫས་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤ་བ་དང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཤ་པ་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགལ་བ་བརྟག་པར། ཁྱོད་རང་གིས་ཡང་། རྒྱུ་རྐྱེན་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་དང་དངོས་འགལ་ལོ། །མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ཤ་པའི་དངོས་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤ་པ་དང་དངོས་རྒྱུ་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཤ་པ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁྱོད་རང་གིས་རྒྱུ་རྐྱེན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་རྫས་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བཤད་པས་འཁོར་གསུམ་ཨེ་ཡིན་སོམས་ཤིག །རྩ་བའི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། མངོན་རྗེས་གཉིས་གང་རུང་མིན་པའི་ཚད་མ་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་ན་དེ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

260

གསུམ་པ་གཉན་གྱི་གདམས་པ་སྦྱིན་པ་ནི། འོན་ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་སྨྲ་ཀྱི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བཟློག་པ་མིན་ནམ་སྙམ་ན། ཀོ་བོ་ཅག་ལ་སྐྱོན་དེ་དག་མི་བཟློག་སྟེ། ཀོ་བོ་ཅག་ཕྱོགས་སྔ་མས་སྤྱི་གསལ་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་སྐྱོན་དེ་དག་འཕངས་པར་འདོད་ཀྱིས། སྤྱི་གསལ་རྫས་གཅིག་པ་ཙམ་ལ་འཕང་པར་མི་འདོད་དེ། དེ་འདོད་ན། ཤིང་དང་ཤ་པ་རྫས་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ཁས་བླངས་དགོས་པས། རྩོལ་བ་གཞན་ལ་འཕངས་པའི་སྐྱོན་རང་ལ་བཟློག་པ་སྨྲ

ཀ ཚད་མ

༄༅། །མདུན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་སྒྲིབ་གཡོགས་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ལ་ཡང་ཟེར་དགོས་ཏེ། རྫས་གཅིག་ཙམ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཆར་བྱེད་པ་སོགས་དགོས་ན། སྔར་བཤད་པའི་སྐྱོན་དེ་
དག་ལ་ལན་རྣམ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ངེས་པར་མཁོ་བའི་གནད་ནི། དཔལ་འབྱུམ་ཕྲག་གསུམ་པའི་ལེགས་བཤད་དང་སྦྱར་ན། རྫས་གཅིག་ཅེས་པ་འདི་ལ་རྣམ་གྲངས་བཞིར་འབྱེད་དགོས་ཏེ། གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་རྫས་གཅིག །གྲུབ་སྡེ་རྫས་
གཅིག །རྒྱུ་འབྲེལ་མེད་རྫས་གཅིག །རང་བཞིན་རྫས་གཅིག་དང་བཞིར་གསལ་བས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཤ་པ་ཤིང་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཤ་པ་དེ་ཤིང་གི་རྫས་ལ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཤ་པ་ཤིང་དང་རྫས་གཅིག་ཅེས་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་ཡིན་
པས། རྫས་གཅིག་འདི་ལ་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པ་མི་དགོས་ཏེ། ཤ་པ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ཤིང་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཤིང་ཤ་པ་དང་རྫས་གཅིག་མིན་ཏེ། ཤིང་དེ་ཤ་པའི་རྫས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ
ནི། སྒྲའི་བྱས་མི་རྟག་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་གཉིས་དངོས་རྒྱུ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྫས་གཅིག་འདི་ལ་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་གཅིག་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱས་མི་རྟག་རྫས་གཅིག་པ་ལྟ་བུ
སྟེ། རྫས་གཅིག་གང་ཞིག །ཕན་ཚུན་ཁྱབ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྡོག་པ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། །ཁྱབ་ཆུང་སྟེ། གྲུབ་སྡེ་རྫས་གཅིག་ལ། འབྲེལ་མེད་རྫས་གཅིག་གིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། རྗེས་དཔག་དེ། མངོན་སུམ་དང་རྫས་ ༢༠༡

གཅིག་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྗེས་དཔག་དེ་རྗེས་དཔག་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། མངོན་སུམ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། རྗེས་དཔག་དེ་མངོན་སུམ་དང་རྫས་གཅིག་པ་ནི། རང་བཞིན་རྫས་གཅིག་པ་ཙམ་ཡིན་པས། རྫས་གཅིག་འདི་ལ་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་ངེས་པར་མི་དགོས་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཕྱི་ལོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྗེས་དཔག་དེ། རྗེས་དཔག་མྱོང་བའི་རང་རིག་དང་ནི། སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་དེ། དེ་དེ་དང་གྲུབ་སྡེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བསྡུས་ན། རང་བཞིན་རྫས་གཅིག་དང་། གྲུབ་སྡེ་རྫས་གཅིག་གཉིས་སུ་འདུས་ཤིང་། གནད་དེས་ན་རྫས་ཐ་དད་པ་ཡང་། རྫས་གཅིག་ཙམ་གྱིས་ཀླས་དྲངས་པའི་རྫས་ཐ་དད་གཅིག་དང་། གྲུབ་སྡེ་རྫས་གཅིག་གིས་ཀླས་དྲངས་པའི་རྫས་ཐ་དད་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་གཞིག །ཤིང་དང་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་ན། ཤིང་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཀྱིས་ཀླས་ཕྱེ་བའི་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པས་ཁྱབ། གཉིས་པ་ནི་ཤིང་དང་དངོས་རྒྱུ་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་ན། ཤིང་དང་གྲུབ་སྡེ་རྫས་གཅིག་དང་། རྫས་ཐ་དད་གཉིས་ཀྱིས་ཀླས་ཕྱེ་བའི་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ། །འདི་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཤ་པ་དེ་ཤིང་དང་གྲུབ་སྡེ་རྫས་གཅིག་གི་ཀླས་ཕྱེ་བའི་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་། རྫས་གཅིག་གི་ཀླས་ཕྱེ་བའི་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤ་པ་དེ་ཤིང་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནད་འདི་མ་གོ་བར། རྫས་གཅིག་ལ་གྲུབ་དེ་རྫས་གཅིག་གིས་ཁྱབ་བོ། །ཞེས

༄༅། །གསུངས་པ་རྣམས་ལའོ། །ཤ་ར་ཤིང་དང་སྒྲུབ་སྒྲ་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། རྗེས་དཔག་མངོན་སུམ་དང་སྒྲུབ་སྒྲ་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་གཉིས་འཕངས་པས། ཤལ་རོག་པོར་གྱུར་ཏོ། །དོན་དེ་དག་ལ་དགོངས་པ་དཔྱད་ན། ཁྱོད་དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལས་ལོག །དངོས་པོའི་ནང་ཚན་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོའི་སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་མིན་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་ཅིག་རྐྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དང་རང་གི་དངོས་པོ་ལས། །ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན་གྱིས་བཤགས། རྟགས་དེར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་གང་ཞིག །དངོས་པོའི་ནང་ཚན་ཀ་བ་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དངོས་པོ་མིན་པ་ལས་ལོག་པ་གང་ཞིག །ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེས་བསྒྲོ། །རྩ་བར་འདོད་ན་སླ། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་ན་འང་། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན་གྱིས་བཤགས་ཏེ་གཏོང་། ཡང་ཤིང་གི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན་ ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤིང་འཛིན་རྟོག་ངོར་དངོས་པོ་མིན་པ་ལས་ཀྱང་ལོག །དངོས་པོའི་ནང་ཚན་བུམ་པ་ལས་ཀྱང་ལོག་པར་སྣང་བའི་ལྡོག་པ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའང་མ་ཁྱབ། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཤིང་འཛིན་རྟོག་ངོར་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་ངོར་ཤིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེས་བསྒྲོ། །ཡང་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཆོས

ཅན། ཁྱོད་གསེར་བུམ་གྱི་སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སོང་ཚོད་ལ་གསེར་བུམ་གྱི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ། སོང་ཚོད་ལ་གསེར་བུམ་གྱི་སྤྱིར་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། གསེར་བུམ་དེ་ཁྱོད་
ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཤ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤིང་དང་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤིང་དང་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཤིང་དང་གྲུབ་སྡེ་རྫས་གཅིག་གི་ཆ་ནས་ཕྱེ་བའི་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཁྱོད་
དེ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཤིང་གི་ཁྱེ་དྲག་ཡིན་ན། ཤིང་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཤ་པ་དེ་ཤིང་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤ་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཁ་ཤགས། མ་གྲུབ་ན་དེར་
ཐལ། ཁྱོད་ཤིང་གི་ནང་ཚན་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཤིང་ཅི་ན་ལས་ཀྱང་ལོག །ཤིང་གི་ནང་ཚན། ཤིང་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལས་ལྡོག་པའི་ལོག་པ་གཉིས་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྨྲ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཤིང་དང་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིང་
གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་ཟེར་དགོས་ཏེ། རྫས་ཐ་དད་དེ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཕྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡོམ་གྱིས་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་བསྡུས་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཆེན་པོའི་སྤྱི་དང་ཉེ་ཚེའི་སྤྱི་ལ་
སོགས། །ཁྱེ་བྲག་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་སྒོ་གཅིག་ཏུ། །དངོས་པོའི་གཤིས་ལ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི། །ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་ལུགས་ཡིན་འདི་ན་མེད། །དེ་ཡིན་དེ་འབྲེལ་དེ་མིན་གྲུབ་པ་སོགས། །སྤྱི་དང་ཁྱེ་བྲག་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ནི། །ཆ་བསྡུས་མཁན་པོས

༄༅། །གློ་བུར་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ། །ཕྱོགས་སྣང་གྲགས་པའི་གཞུང་ལས་བྱུང་བ་མིན། །སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཕྱོགས་པ་ཅིག་རྒྱུད་དང་། །ཉིས་ཚོགས་སྒྲོན་ནས་རྣམ་པར་འབྱེད་ཤེས་པ། །རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་བཅུད་ཀྱི་སྙིང་པོ་སྟེ། །འཇམ་
མགོན་ས་སྐྱ་པ་དེའི་ལེགས་བཤད་ཡིན། །གྲངས་ཅན་ཆ་བསྡུས་བསྲེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ། །སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་ལ་སོགས་མི་འདྲ་བའི། །རིགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་མང་པོས་བསལ་བ་འདི། །ས་སྐྱ་ལོ་ཙཱ་བ་ཉིའི་རྣམ་དཔྱོད་རྒྱལ། །ཙན་དན་ཤ་པ་ལ་སོགས
ནང་ཚན་ལ། །ཐུན་མོང་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པའི་ཤིང་ཙམ་ཞིག །རྗེས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་ན་རང་ཕྱོགས་ལའང་། །རིགས་པའི་མཚོན་ཆ་རང་ལ་མི་འཁོར་རམ། །འདི་ཉིད་རང་ལ་བཟློག་པའི་ཉེས་མཐོང་ནས། །གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་རྗེས་གྲུབ་མིན་ནོ་
ཞེས། །ས་ལོའི་རྗེས་ཞུགས་བྱེད་པར་མངོན་རློམ་པའི། །གཡག་རོང་ལ་སོགས་འཇིག་རྟེན་མེས་པོ་སྨྲ། །འོ་ན་འཆད་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། །འཇུག་ཚེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མེད་ཅེས་པའི། །འཇམ་མགོན་གསུང་གི་བདུད་རྩི་ཟམ་ཏོག །ལྷ་མིན་མཛེས
ལྡན་གཞོན་ནུས་བཀུས་སམ་ཅི། །གོ་ཤུག་ཉི་ཟླ་ཟུང་གི་གསུང་ཟེར་ལས། །སྔར་ཀྱི་ཉེས་པ་ཟློལ་གྱིས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། །ཙན་དན་ལ་སོགས་ཤིང་གི་ནང་ཚན་རྣམས། །ཤིང་དང་རྗེས་གཅིག་རྗེས་གཞན་མིན་ཞེས་གླེང་། །ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་
བཞིན་དུ། །རྗེས་གཅིག་རྗེས་གཞན་གང་དུ་མི་མཐོང་བ། །ཁྱོད་ཀྱི་བློ་མིག་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་ཏེ། །ཕས་རྒོལ་སྣ་གཅན་ལག་པས་ཕྲོགས་སམ་ཅི། །རྗེས་དཔག་རང་རྒྱུད་ཉིད་དང་རྗེས་གཅིག་པས། །མངོན་སུམ་སྤྱི་དང་རྗེས་གཅིག་བཤད་བཞིན་དུ། །ཚན

དན་ཤིང་དང་རྫས་གཅིག་མིན་སྣང་བ། །ཁམས་བླངས་འཁོར་གསུམ་ལོག་པ་མཆོར་རམ། །རྫས་གཅིག་ཀུན་ལ་གྲུབ་སྟེ་རྫས་གཅིག་གིས། །ཁྱབ་པར་སྒྲུབ་རྗེས་དཔག་མཚོན་སུམ་དང་། །རྟགས་གསལ་སྦྱར་ཚེ་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ། །བསྙོན་མེད་གཟུགས་སུ་གྲུབ་པ་མ་གཟིགས་སམ། །ཕ་རོལ་འགོག་ཚེ་ཆ་མེད་རྟགས་སུ་སྦྱོར། །རང་ལན་བཟློག་ཚེ་རྫས་གཅིག་རྣམ་དབྱེ་མཁས། །ཕ་རོལ་ལྡོག་རྗེས་རང་ལ་མི་འཁོར་བའི། །གནད་འགག་ཤེས་པ་འཇམ་དབྱངས་བླ་མའི་དྲིན། །ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་གྲངས་ཅན་ཆ་བསྡུས་ལུགས། །འཇིག་ཚེ་གཟུགས་སོགས་སྤྱི་ཞེས་ཁམས་བླངས་ཀྱང་། །འཆད་ཚེ་སྤྱི་ལ་སྣང་སེལ་འབྱེད་ཞེས་པ། །ས་སྐྱའི་འཇམ་དབྱངས་ལོ་ཙཱ་བོ་ནའི་ལུགས། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསལ་བྱེད་ལས། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བརྟག་པ་སྟེ་རབ་བྱེད་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །འཇམ་མགོན་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏས། །བྱིན་རླབས་སྙིང་ལ་ཞུགས་དེ་ནས། །རྣམ་དཔྱོད་བློ་མིག་གསལ་བ་ཅན། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཁོ་བོའི་ལེགས་བཤད་ཡིན། །མངྒ་ལཾ།། །།

ཀ

༄༅། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསལ་བྱེད་ལས་གཞན་སེལ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་བཞི་པའི་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །སྒྲུབ་དང་གཞན་སེལ་ལྟ་བའི་བློ་མིག་གིས། །རྟོག་གེའི་དེ་ཉིད་གཟིགས་པའི་ས་སྐྱ་པ། །འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའི་བཤེས་དེས་ཉེར་གཟིགས་ནས། །ཚུལ་བཞིན་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་སྐྱོལ་བར་མཛོད། །གཉིས་པ་སྣང་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་དོན་རིམ་བཞིན་བཤད། དེ་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡུལ་ཅན་འཇུག་ཚུལ་བསྡུས་ཏེ་བཤད། ཡུལ་གྱི་སྣང་སེལ་རྒྱས་པར་བཤད། ཕན་ཡོན་སྒྲོན་ནས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་ཡུལ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟོག་གཉིས་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་ཡུལ་ལ་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། གཉིས་ཡོད་དེ། འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟོག

༄༅། །ཆོས་ཅན། གཉིས་ཡོད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། རྟོག་མེད་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག །ཞེས་སོགས་སྐྱོ་ག་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་
གཉིས། སྣང་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སེལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། དེའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་གསལ་སྣང་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ཤེས་རྣམ་ཆོས་ཅན། སྣང་སེལ་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱིར་སྣང་བ་ཙམ་ནི། རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་འཇོག་པས། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན། སྣང་བ་འམ་གསལ་སྣང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་ཟེར་ལ། སྣང་སེལ་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་སྣང་བ་ནི། རྟོག

མེད་ཤེས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཆ་ནས་འཇོག་པས། དེ་ཡིན་ན། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གནད་ཀྱི་དོན་ཏེ། རྩ་བར། སྣང་བའང་དོན་ལ་ཡོད་པར་མཚུངས། ཞེས། སྣང་སེལ་གྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་སྣང་བ་ཡིན་ན་ཞེན་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་པར་སྣང་བ་དེ་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་འཛིན་སྟངས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱི་གསལ་སྣང་དང་། རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱི་གསལ་སྣང་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་ཟླ་གཉིས་གསལ་བར་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། དབྱེ་བ་བཤད་པ། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ཚུལ་ལས་ཕྱེ་བའི་ཤེས་རྣམ་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱི་གསལ་སྣང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་

༄༅། །དོན་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། རང་རིག་གི་གསལ་སྣང་དང་དོན་རིག་གི་གསལ་སྣང་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ཞ་ཤད། བློའི་འཛིན་སྟངས་ཞ་ཤད། བློ་དོན་མཐུན་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་པོའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་རྫས་ཐ་དད་དམ། ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་གཉིས་གཅིག་གསལ་བར་སྣང་ནས་ཅིག་ཤོས་མི་སྣང་བ་དེ་འདྲ་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་གཉིས་དབྱེར་མེད་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒོ་སོར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཉིས་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བར་ཐ་དད་དུ་གནས་ཏེ། ཁྱོད་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པའི་སྤྱི་དོན་དམ་པར

མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། དོན་ལ་གནས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གོ། །གཞུང་འདིས་དོན་དམ་པར། སྤྱི་བྱེ་བྲག་དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། གནད་འདི་མ་གོ་བར་སྤྱི་བྱེ་
བྲག་སོགས་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་ཁས་བླངས་པ་གྱིན་སྟེ། དོན་དམ་པར་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པར་བཤད་ཀྱང་། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་འཆད་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་
ན་སྔོན་པོ་དེ། ཨུཏྤལའི་སྔོན་པོ་དང་། བཻ་ཌཱུརྻའི་སྔོན་པོ་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་འདི་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དེ། རྟོག་པས་འཛིན་ཚུལ་དང་། སྒྲས་བརྗོད་ཚུལ་ཙམ་གྱིས་སྣོན་ནས་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་
མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གནད་འདི་ངེས་པར་དྲན་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་སྣང་ངོ་གི་བྱས་མི་རྟག་ལྟ་བུ་རྫས་གཅིག་པ་རྣམས་རྫས་ཐ་དད་དང་། སྔོ་སེར་ལྟ་བུ་རྫས་ཐ་དད་པ་རྣམས་རྫས་
གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་མི་སྲིད་དེ། ཁྱོད་རང་གི་གཟུང་དོན། དོན་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་སྣང་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་སྣང་ངོ་གི་བྱས་མི་རྟག་གཉིས། གཅིག་སྣང་བ་གཅིག་ཤོས་མི་སྣང་བའི་རེས་འཇོག་མེད་
དེ། ཁྱོད་རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་སྒྲུབ་འཇུག་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་དོན་བཞིན་སྣང་ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གོ། །འདིར་གནད་

༄༅། །ཨོ། གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་དེས་ གཟུགས་ཀྱི་སྣང་བ་རྫས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་ གཟུགས་ཀྱི་སྣང་གི་ལྡོག་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མཐོང་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དེས། གཟུགས་ཀྱི་སྣང་གི་ཤེལ་བུ་དང་། བདག་མེད་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་སྣང་ན། རྫས་དང་ལྡོག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཕྱེད་པའི་འཆོལ་གཏམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྫས་ལ་དབྱེར་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། རྫས་གཅིག་ང་ཙམ་ཐམས་ཅད་མཐོང་དགོས་པ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ་ མཐོང་ན། བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་དེས། བུ་རམ་གྱི་རོ་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་སྙིང་ལ་དྲན་པར་བྱིས་ཤིག །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཇི་ལྟར་མཐུན་པའི་ཚུལ། །རྟགས་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱད་པ། མངོན་སུམ་མ་ངེས་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་གི་གཟུང་དོན་སྣང་བའི་ཚུལ་དང་། རང་གི་གཟུང་དོན་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཕན་ཚུན་འཆོལ་བ་མི་སྲིད་དེ། ཁྱོད་ལ་རང་གི་གཟུང་དོན་སྣང་བ་ལྟར་དོན་ལ་ཡང་གནས། རང་གི་གཟུང་དོན་དོན་ལ་གནས་པ་ལྟར་ཁྱོད་ལ་ཡང་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་གཟུང་དོན་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཡུལ་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་སློ་ཀ་གཅིག་གོ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་གཞིར་བཞག་པ་ལ། ཡུལ་མཐོང་རྟོགས་སྣང་བ་གསུམ་གནད་གཅིག་སྟེ་ མངོན་སུམ་ལ་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་ཙམ་ལ་དེ་རྟོགས་པ

དང་མཐོང་བའི་ཐ་སྙད་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟར་བློ་དོན་མཐུན་པར་ཇི་ལྟར་བསླུ་པ་སླམ་ན། རྒྱ་བའི་རྟགས་དགོད་པ་ནི། གང་དངོས་པོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་མེད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བཻ་ཌཱུརྻ་མཐོང་བ་ན་སྔོན་པོ་
མཐོང་བ་བཞིན། བུམ་པའི་བྱས་མི་རྟག་ཀྱང་དོན་དངོས་པོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་བའི་རྟགས་བཀོད་པའོ། །དེའི་རྟགས་མི་གྲུབ་པ་སྤང་བ་ནི། འོན་བྱས་མི་རྟག་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཡིན་པ་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་
ནམ། དོན་དམ་གྱི་གཅིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་ཏེ་ དོན་དམ་པར་བྱས་མི་རྟག་སོ་སོར་མེད་པས། གཅིག་ཅེས་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། འོན་རྫས་གཅིག་ལ་སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་མེད་ན། རྫས་
གཅིག་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན་མི་འཛིན་ཆ་གཉིས་ཀྱང་མེད་པས། རྗེས་དཔག་དང་། རྗེས་དཔག་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་གཉིས་ལ་དོན་སྤྱི་འཛིན་མི་འཛིན་ཆ་གཉིས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། ལོ་མཚུངས་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཁ་ཕྱི་ལྟས་ཀྱི་ཆ་ནས་དོན་སྤྱི་འཛིན་པ
དང་། ནང་ལྟས་ཀྱི་ཆ་ནས་གསལ་བར་སྣང་བ་ནི། མར་མེ་རང་གསལ་བ་དང་། མུན་པ་སེལ་བ་མི་འགལ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ་རང་འགྲེལ་ལས། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་དངོས་པོ་གཅིག་པ་དེ་དོན་དམ་གྱི་གཅིག་ཡིན་ན་མི་སྲིད་
ལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཅིག་མ་ངེས་ཏེ། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་གྱི་འོག་སྣང་ལ་སྟེང་མི་སྣང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཅིག་མིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྫས་གཅིག་ལ་སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་མེད་པ་ལྟར། རྗེས་དཔག་དང་དེ་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་གཉིས

༄༅། །ཀྱང་། སྔ་དོན་འཛིན་མི་འཛིན་གྱི་ཆ་གཉིས་འགལ་ཏེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་མ་འགལ་ཏེ། ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་རང་གི་ཁ་ནང་ལྟས་སྣང་བས་འཇུག་ལ། རྗེས་དཔག་ཕྱི་ལྟས་གཞན་སེལ་གྱིས་འཇུག་སྟེ་མར་མེ་རང་གསལ་བ་དང་། མུན་པ་སེལ་བ་ཡི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། ཞེས་སོགས་བྱུང་ངོ་། གསུམ་པ་ནི། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་དེས། སྔོན་པོའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་སྣང་ཙམ་ནས་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྣང་ཙམ་ནས་ངེས་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྔོན་པོ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྔོན་པོ་སྣང་ཙམ་ནས། སྔོན་པོའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་ཐམས་ཅད་ངེས་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་དེ། ཁྱོད་སྔོན་པོ་གསལ་བར་སྣང་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེས་སྔོན་པོའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་མ་ངེས་ན། དེ་ལ་ཚད་མ་མིན་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་བ་ལ་དེ་ངེས་མི་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་ལ་བླང་དོར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྔོན་པོ་དང་། དེའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ལ་བླང་དོར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྔོན་པོ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་དང་། སྔོན་པོའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ལ་ངེས་པ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་སྒོ་ནས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེས་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡང་། །རྟོག་མེད་ཡིན་ཕྱིར་ངེས་མི་དགོས། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་དྲུག་གོ། །འོ་ན་འདི་དང་གོང་འོག་གི་གཞུང་མ་དང་པོར། མངོན་སུམ་གྱི་ངེས་བྱ་མེད་པ

དང་། སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ཙམ་དཔེར་བཤད་པ་དང་། ཁྱད་པར་འདིའི་ཕྱད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ ཁ་ཅིག་ན་རེ་ངེས་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྟོག་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་། རྟོག་མེད་ཀྱི་ངེས་པ་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་དེ་ཅི། སྣང་བཙམ་ལ་ཟེར་ན་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་པ་མི་སྲིད་ལ། གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ལ་ཟེར་ན། རྗེས་དཔག་ལྟར་རྟོག་པ་ལས་མ་འདས་སོ། །དེས་ན་ངེས་པའི་མིང་བཏགས་ན་འཛིག་གོ། །ཞེས་མངོན་སུམ་གྱིས་ཡུལ་དེ་དང་དེ་སྣང་བཙམ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་དང་། ངེས་པར་བྱེད་ན། མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་དང་ཡུལ་ངེས་པར་འགྱུར་ལ་ དངོས་འགལ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་བཅོད་པའི་ངེས་པ་ཡིན་ན། རྟོག་པར་འགྱུར་བས་མངོན་སུམ་གྱིས་ཡུལ་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡང་མི་འཐད་ཅེས་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་དཔལ་འབྲུམ་ཕྲག་གསུམ་པའི་རྗེས་སུ་སོན་པ་དག་གིས་འདི་ལྟར་ཁས་བླངས་བར་བྱ་སྟེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གཞིར་བྱས་ལ། གྲོགས་ངེས་ཤེས་མེད་པར་མངོན་སུམ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་དང་། ངེས་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་ཅེས་པ་སྟེ། གྲོགས་ངེས་ཤེས་ངེས་ཡུལ་ངེས་པ་ན་ མངོན་སུམ་ངེས་ཀྱང་ཡུལ་ངེས་ཞེས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་སྐྱོན་ཆེར་མེད་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་གོང་གི་སྐྱོན་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུར་མཐོང་གཞིར་བཞག་མིན་ན། སྐྱོན་འབྱུང་སྲིད་དེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས། བདག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་མངོན

ཀ ༄༅། །སུམ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཁྱབ་བྱེད་པ་མེད་ན། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་འདི། བློ་རིགས་གང་ཡང་མིན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། སྔོན་པོ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པས་མངོན་སུམ་ཡང་
མིན། རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་པས་རྗེས་དཔག་ཡང་མིན། སྔོ་མིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་མ་དགོས་པས་སེལ་འཇུག་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོ་མིན་བཅད་ཙམ་གྱི་ལྡོག་པ་ལ་སྔོན་པོར་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་སེལ་འཇུག་ཏུ་ཡང་གྲུབ་བོ། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚད་མ་མིན་པ་ཡང་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོའི་དོན་སྤྱི་ལ་སྔོན་པོ་རང་མཚན་དུ་འཁྲུལ་ནས་ཞུགས་པས་མཐར་སྔོན་པོ་རང་མཚན་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ངེས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཡུ དེ་ཆོས་ཅན་ ཁྱོད་ཀྱི་བདང་ལྡན་ཀྱི་ཆ་དེ། ཚད་མ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོ་མིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་ནས་སྔོན་པོ་ངེས་པའི་ཞེན་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། སྔོན་པོའི་ལྡོག 277
པ་ངེས་པ་ནི། རྟོག་པ་ཡིན་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཤློག་ཕྱེད་དང་གསུམ་མོ། །འོ་ན་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་འཇུག་ཡིན་མོད། སྒྲ་རྟོག་སྣང་འཇུག་ཏུ་ཁས་བླངས་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། སྐྱོན་ཡོད་དེ། སྒྲ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། སྒྲ་
བརྗོད་པའི་མིང་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲའི་སྟེང་དུ་བྱས་མི་རྟག་དང་། མ་བྱས་རྟག་པ་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཅིག་ཆར་བྱེད་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་ལ་སྣང་བས་འཇུག་པའི་སྒྲ་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། སྒྲ་རྟོག་སྣང་བས་འཇལ་ན་ནི། ཞེས་

ཚད་ཊཱིཀ་ཉི་ཤུ

སོགས་ཚིག་རྐང་བདུན་ནོ། །གཉིས་པ་སེལ་བ་འཆད་པ་ལ། མཚོན་བྱེད་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། མཚན་གཞིའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་འགལ་བཅད་ནས་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཅན། སེལ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་འགལ་བཅད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཞན་ལྡོག་ཆོས་ཅན། གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། དངོས་འགལ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ནི། །གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་བཞེད། །ཅེས་སོགས་སོ། །འདིར་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་སྦྱར་ན། གཞུང་འདིས་དངོས་བསྟན་སེལ་འཇུག་དང་། དོན་ཐོབ་བློའི་གཞན་སེལ་པ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་བྱེད་དུ་འཆད་དགོས་ཏེ། འོག་དབྱེ་བའི་སྐབས་སུ་བློ་སེལ་གོ་ན་ལས་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། དངོས་འགལ་བཅད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སྒྲ་དོན་གྱི་སེལ་བ་ཆོས་ཅན། བློ་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། སེལ་བའི་རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་འང་གཉིས། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་བཤད། བློའི་འཛིན་སྟངས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེལ་འཇུག་གི་དངོས་ཡུལ་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་དེ། སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་ཡོད་དེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། བཏགས་ཕྱིར་སེལ་བ་དངོས་ཡུལ་མེད། །ཅེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་སོ། །

༄༅། །གཉིས་པ་ནི། གོང་དུ་བྱས་མི་རྟག་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། ཐ་དད་རྣམས་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པའི་སྤྱི་དོན་ལ་མེད་པར་བཤད་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱས་པ་དེ། སྒྲ་དང་བུམ་པ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བར་ཐལ། དོན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པའི་སྤྱི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས་ཟེར་ན། འདིའི་ལན་ལ་སྒྲ་རྟོག་གི་འཛིན་སྟངས་ཤེས་དགོས་པས་དེ་བཤད་ན། ཞེན་པའི་འཛིན་སྟངས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་མུ་བཞིར་ཡོད་དེ། དོན་རང་མཚན་གཅིག་ལ་ཐ་དད་དང་། ཐ་དད་ལ་གཅིག་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་དང་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་ཤ་པ་དང་ཤུག་པ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བུམ་པ་བུམ་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་བཞི་པ་ནི་སྒྲ་དང་བུམ་པ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ། དེ་བཞིའི་དང་པོ་གཉིས་འཆད་པ་ལ། ཐོག་མར་ཐ་དད་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་གསུམ། སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན། སྒྲོ་འདོགས་པའི་བློའི་རྣམ་པ། སྒྲོ་འདོགས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་གསུམ་ཐུན་མོང་དུ་དྲིལ་ན། ཤ་པ་དང་ཤུག་པ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤ་ཤུག་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་སོགས་གསུམ་ཡོད་དེ། ཤ་ཤུག་གཉིས་ཡལ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་སོགས་རྒྱུ་མཚན་ཡིན། བག་ཆགས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བ་དེ་བློའི་རྣམ་

པ༔ དགག་སྒྲུབ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་དེ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཅིག་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ལའང་གསུམ་ཡོད་པ་ནི། འདི་ལྟར་སྒྲའི་བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲའི་སྟེང་དུ་བྱས་མི་རྟག་དོན་ལ་ཐ་དད་མིན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན། བློའི་རྣམ་པ། དགོས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། བྱས་མི་རྟག་གཉིས་ལོག་པ་ཐ་དད་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྡོག་པ་ཐ་དད་པས་ལོག་པ་པོ་གཉིས་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་གསུམ་པོའི་ལྡོག་པ་གསུམ་པོ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་དུ་སྦྱར་བས། བྱས་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། རང་མཚན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ། །སེལ་བའི་འཛིན་སྣངས་མུ་བཞི་སྲིད། །ཅེས་སོགས་ཤློ་ཀ་བཞིའོ། །གནད་འདི་རྟོགས་ན། བྱས་རྟགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་སོང་ཚོད་ལ་གཞན་སེལ་དུ་འཛོག་ཀྱང་། སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བའི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་གཞན་སེལ་དུ་མི་འཛོག་པ་སོགས་ སྣང་སེལ་གྱི་འཇུག་པ་ལ་བློ་གྲོས་ནུས་པ་ཆེས་ཆེར་གསལ་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སེལ་བའི་འཛིན་སྟངས་ཤེས་ན། ཐོང་གི་རྩོད་པའི་ལན་ཡང་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་། སེལ་ངོར་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་ལ་སྒྲ་བུམ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་མེད་ཀྱང་། སེལ་ངོར་ཡོད་པས། བྱས་པ་སྒྲ་བུམ་གཉིས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་ལ་བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་མིན་ཀྱང་། བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་དུ་ཁས་བླངས་དགོས་པ

༄༅། །ལྷར། དོན་ལ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་མ་གྲུབ་ཀྱང་བྱས་མི་རྟག་སོགས་སྤྱི་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་གནད་རྟོགས་ན། རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ནོར་བུ་ལེན་ཤེས་པ་ཡིན། སྐལ་ལྡན་དག་གིས་སྙིང་གི་ཐེ་འབྱུར་བཅང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། རང་ཏུ་དབྱེ་བ་དངོས། དོན་ལ་གཞན་སེལ་དགག །དབྱེ་བ་རྣམ་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་བློའི་གཞན་སེལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྟེན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་དང་། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་གཉིས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། རྟོག་པས་འཛིན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བློ་སེལ་དང་། སྒྲས་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྒྲ་སེལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ཡོད་དང་མེད་པར་འཛིན་པ་ཡི། །སྒོ་ནས་གཞན་སེལ་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གོ། །དེས་ན་བློའི་གཞན་སེལ་ཁོ་ན་བཤད་ནས། མེད་དགག་དང་། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གཉིས་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། །དེ་གཉིས་ནི་རབ་བྱེད་བརྒྱད་པར་དགག་པ་རྣམ་གཉིས་འཆད་པའི་ཚེ་རྟོགས་ནུས་པ་ལ་དགོངས་ནས་འདིར་མ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཞེས་བཤད་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་དང་། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་ཞེས་བཤད་པས། དགོངས་པ་ལོག་པར་བཀྲལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་

ཀ་ཡ། བརྟེན་ཕྱིར་སྤྱི་དེའང་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་རྟེན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། འདིར་རང་འགྲེལ་ལས། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་དང་། དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཚུལ་གྱིས། ཡོད་པ་གཞན་སེལ་དང་། མེད་པ་གཞན་སེལ་གཉིས་དང་། ཞེས་སྒྲུབ་
ཚུལ་དང་། འགོག་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་ནི། རྣམ་རིགས་ཀྱི་པ་ཞུང་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་ཀྱང་། དོན་གྱི་གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དཔེར་མཚོན་ན། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་
ཡིན་ཏེ། དེ་གཞན་སེལ་དུ་འཇོག་པའི་རྟེན་བུམ་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ཏེ། དེ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་དངོས་པོའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་གཞན་ལའང་རིགས་བསྒྲེའོ། །གཉིས་པ་ནི།བཅིག །དོན་གྱི་
གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེམ་པོ་དེ་གཞན་སེལ་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་དོ། །འོན་བུམ་པ་དེ་བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ནམ། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བློ་སེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་སེལ་ཡིན་ན་སྒྲ་རྟོག་གི་འཇུག་
ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་སྒྲ་རྟོག་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ཟེར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སེལ་བ་ཡིན་པ་ཉམས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྣང་བ་དང་
སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་བློས་ཕྱེ་བའི་སྣང་བའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་འཛིན་སྟངས་གཟུགས་གསལ་སྣང་དེ། གཟུགས་ཀྱི་དོན་ལ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཟུགས་

༄༅། །འཛིན་རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་སེལ་བ་དེ། གཟུགས་ཀྱི་དོན་ལ་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འདོད་ན་ལོང་བའི་རྒྱུད་ལ་འང་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་གསལ་སྣང་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར༔ ཞེས་འཆད་པ་ལ། གཞན་སེལ་བློ་ཡི་འཇུག་ཚུལ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་དྲུག་གོ །གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་ལ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་བཤད་པ། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་དངོས་མེད་ཡིན་པ་བཅད་ནས། དངོས་པོའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་དེ། ཁྱོད་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བློའི་གཞན་སེལ། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ། ཡོད་པ་གཞན་སེལ་གསུམ་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི༑ དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། མངོན་གྱུར་དང་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི། བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། རྗེས་དཔག་ལོག་ཤེས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ལས་ཕྱེ་བའི་གཞན་སེལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལ་སྣང་བའི་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་

དོན་སྤྱི། རི་བོང་རྭ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་རི་བོང་རྭའི་དོན་སྤྱི། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་པ་ལ་ཆེར་མི་རྟག་ལས་ཆེ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལ་སྣང་བའི་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། ཅེས་འཆད་པ་ལ། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་དངོས་མེད་གཅོད། ཅེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གསུམ་དང་ཚིག་རྐང་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་ལ་གསུམ། བརྟེན་པ་གཞན་སེལ་དེའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། རབ་དབྱེ་བཤད་པ། རྟེན་དངོས་མེད་དངོས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་དོན་ནམ། ཡང་ན། རང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་བཅད་ནས་དངོས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་ལམ། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་བློའི་གཞན་སེལ། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ། མེད་པ་གཞན་སེལ་ལ་གསུམ་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱེད་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་རི་བོང་རྭ་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པ་བུམ་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། མེད་པ་གཞན་སེལ་ཡོད་པ་གཅོད། ཅེས་སོགས་ཚིག་རྐང་གསུམ་མོ། །འོན་མེད་པ་གཞན་སེལ་འདི། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་མིན་ནམ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་རང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་དངོས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་བཞིག་ལ་ལྟོས་ནས། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་དང་། མེད་པ་གཞན་སེལ་ཞེས་བཞག་པ་ཡིན་པས་བློ་སེལ་ཁོན་ཡིན་ལ། མེད་དགག་གི་གཞན་

༄༅། །ཞེ་ལ་ན། སྒྲ་རྟོག་གི་བྱེད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར། རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ནས་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པ་ཞིག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དཔལ་འབྲུམ་ཕྲག་གསུམ་པའི་དགོངས་པ་སྐྱོང་བ་ལ་གནད་འདི་དྲན་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དངོས་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པའི་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་པོ་བསལ་བའི་ཆ་ནས་ཤེས་བྱར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི། མཚུངས་པ་སྤང་བ། ཚད་མ་དང་འགལ་བ་དང་། གྲགས་པ་དང་འགལ་བ། ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་དངོས་པོ་ཡང་དངོས་མེད་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱར་འཇོག་དགོས་པར་མཚུངས་སོ་སྙམ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། དངོས་པོ་དངོས་མེད་བཀག་ཙམ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་དང་། དོན་སྤྱི་དང་། མེད་པ་བསལ་བ་སྟེ་ལྔ། རང་འཛིན་གྱི་བློ་མྱོང་བའི་རང་རིག་གི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པས་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རང་འཛིན་པའི་བློ་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ནི་གསལ་རིག་ཡིན་པས་ཤེས་པར་འདུས། རྣམ་པ་དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆ་ནི་དོན་སྤྱི་ཡིན་པས་སྤྱི་མཚན་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ནམ་མཁའ་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་ན། འཇིག་རྟེན་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀས་གྲགས་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། རྒྱན་ནམ་མཁའ་ནི། ཁ་དོག་གི་གཟུགས་ཡིན་པས་ནམ་མཁའ་བཏགས་པ་བ་ཡིན། བུ་ག་ནམ་མཁའ་ནི་གྲོགས་

བཅས་ཀྱི་གོ་བསལ་ཙམ་ལ་ནམ་མཁར་བཏགས་པ་ཡིན། འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི་འོན་ལུང་ལས་ནམ་མཁར་རྟག་རྫས་སུ་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། མུ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པ་དང་། ཉན་ཐོས་བྱེ་སྨྲ་བ་ལྟ་བུ། ནམ་མཁའ་རྟག་རྫས་སུ་བཞེད་པ་ཡང་ཡོད་མོད། དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ལས་ལོག་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་འཇོག་གི། རྫས་གྲུབ་ཀྱི་རྟག་པ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དངོས་པོ་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པ་ནི། དངོས་པོ་མེད་ལ་ལྟོས་མི་དགོས། །ཞེས་སོགས་སྒྲོག་བདུན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྣང་སེལ་ཀྱི་གནད་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། སྔོ་ལྟའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ལྐུགས་པ་མིག་ཅན་དང་འདྲ་སྟེ། ཡུལ་འདི་འོ་ཞེས་འཛིན་མི་ཤེས་ཀྱང་དེ་གསལ་པོར་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ལོང་བ་སྨྲ་མཁས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཡུལ་གསལ་བར་མི་མཐོང་ཡང་འདི་དང་འདི་འོ་ཞེས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འོན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གསལ་བོར་མཐོང་ཡང་འདི་འོ་ཞེས་འཛིན་མི་ཤེས། རྟོག་པས་དེ་ལྟར་འཛིན་ཡང་གསལ་བར་མི་མཐོང་བས། སྐྱེས་བུས་བླང་དོར་བྱེད་མི་ཤེས་སོ་སྙམ་ན། དེའི་ལན་ནི། དེ་གཉིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་ཀུན་ཚང་བ་དང་འདྲ་སྟེ། རྟོག་པས་འདི་འོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་གཉིས། ཁྲོད་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱར་ནས་བླང་དོར་མ་འདྲེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དབང་ཤེས་ལྐུགས་པ་མིག་ཅན་འདྲ། རྟོག་པ་ལོང་བ་སྨྲ་མཁས་འདྲ། །རང་རིག་དབང་པོ་ཚང་བ་ཡིས། །གཉིས་པོ་དེ་ཡི་བརྡ་སྦྱོར་བྱེད་ཅེས་པ

༄༅། །འདི་ཕྱུང་། གསུམ་པ་རྟོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། སྤྱི་མེད་ན་བརྡ་སྦྱོར་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ། གཞན་སེལ་ཡིན་ན་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བ། གཅད་བྱ་མེད་ན་གཞན་སེལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ་བ། དངོས་པོའི་ལྡོག་པ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ། སྤྱི་མེད་ན་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་བསྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མུ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། བུམ་གསལ་ཀུན་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱི་སྒྲ་གཅིག་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བུམ་གསལ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་དོན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྦྱོར་སྒྲ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་དེའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱ་ཡོད་པས་འབྱུར་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མུ་སྟེགས་བྱེད་སྒྲ་རྟོག་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་འདོད་པའི་ཞེ་འདོད་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དངོས། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལ་དོགས་པ་སྤང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ་ །དང་པོ་ནི། བུམ་གསལ་ཀུན་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་གསལ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་དེའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་ཀུན་སློང་གི་བསམ་པའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སོགས་སྒྲ་རྟོག་རྣམས་ནི་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་ཚུར་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་པར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། སྤྱི་མེད་ཕྱིར་ན་དེ་ཡི་སྒྲ། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི་ཁོན་རེ། བུམ་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། བུམ་པ་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ 287

གཉིས། དངོས་པོ་བརྗོད་པ་དང་རྗེས་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་སྦྱར་བ་དེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དངོས་དབང་གིས་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ནི། སྤྱིའམ་ལྡོག་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཇུག ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ནི། བྱེ་བྲག་གམ་ལོག་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲ་དེ་གཉིས་ཀྱང་། ལྡོག་པ་དང་ལོག་པ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལྡོག་ལྡིར་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཉིད་ལ། བུམ་པ་མིན་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས། བུམ་པ་ཉིད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་སྦྱར། དེ་མི་སྤོང་བའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བུམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཆོས་ཆོས་ཅན། །ཞེས་སོགས་སློ་ཀ་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། འོན་སྒྲ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་མི་སྤོང་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསལ་པོ་སྨྲ་དགོས་སོ་སྙམ་ན། ཤིན་ཏུ་ཡང་དོགས་པ་ཆེ་བའི་གནད་ཡིན་པས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱོགས་གླང་གསར་མའི་རིགས་གཏེར་ཊཱི་ཀཱར། ལོག་རྫས་སྤྱི་དང་དམིགས་པ་ཚོགས། །ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། །ལྡོག་དངོས་བྱེ་བྲག་རྣམ་པར་རིགས། །ཆོས་བརྗོད་སྒྲ་ཡི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི། ནོར་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ནི། ཆོས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེ་བྲག་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་གྱི། ཆོས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོགས་བརྗོད་དང་རིགས་བརྗོད་གཉིས

༄༅། །ཀྱང་། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་བརྗོད་སོ་སོར་ཕྱེད་པ་ལ་འབྲེལ་ཆེར་མེད་དེ། ཚོགས་བརྗོད་ལ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲར་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱིར་བཏང་ལམ་པ་ལ། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། ཆོས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ། ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྟོང་བ་དང་སྟོང་བའི་སྒྲའི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྟོང་བའི་སྒྲ། རྫས་བརྗོད་པ་དང་། དངོས་པོ་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་རྫས་བརྗོད་པའི་སྒྲ། ལོག་པ་བརྗོད་པ་དང་། ལྡོག་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ལོག་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ། དམིགས་བརྗོད་པ་དང་རྣམ་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་དམིགས་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ཡ་གྱལ་གཉིས་པ་དེ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །མཚན་གཞི་ནི། བ་ལང་ཞེས་པའི་སྒྲ་འམ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་ནི་དང་པོའི་མཚན་གཞི། བགླང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་འམ་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་ནི་གཉིས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གཞིའོ། །དེ་ཡང་སྙིང་པོ་དྲི་ཡན། ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་ལ་བསམ་ནས། འདི་བ་ལང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲར་འཇོག་སྟེ། ཆོས་ཅན་དང་། ཁྱད་གཞི་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གང་ཞིག །དེ་ཁྱད་གཞི་བ་ལང་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྟོང་བའི་སྒྲ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ནོག་སོགས་འདུས་པའི་སྟེང་དུ། བ་ལང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་རྟ་ལ་སོགས་པ་ཞིག་ཟིན་ལ་གཅོད་མི་ནུས་པའི་མི་ལྡན་རྣམ་དཔྱོད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ལོག་པ་བརྗོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཞེས

ཀྱང་བྱ་སྟེ། ལྡོག་པ་དུམ་འདུས་པའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལོག་པ་དུམ་ལས་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྫས་བརྗོད་པ་དང་། དམིགས་པ་བརྗོད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། རྫས་དང་དངོས་པོའི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་
རྫས་དང་། དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་དམིགས་པ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བ་ལང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེ། ཆོས་བརྗོད་དང་། ལྡོག་བརྗོད་དང་། དམིགས་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། དངོས་པོ་བརྗོད་
པའི་སྒྲ་དང་། རྣམ་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རྣམས་སུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་གི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིད་ཅེས་པས་ཚིག་གི་ནུས་པས། བ་ལང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་རྟ་ལ་སོགས་པ་ཚིག་ཟིན་ལ་ཁ་ཅོད་ནུས་པའི་གཞན་ལྡན་
རྣམ་དབྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོང་གི་མཚན་གཞི་གཉིས་པ་ལ་མཚོན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ངག་དེ། ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྤོང་བའི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དང་བྱས་པའི་གཞི་མཐུན་སོགས་ཚིག་ཟིན་ལ་སྤོང་མི་ནུས་པའི་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ཆོས་ཅན་དང་ལོག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བརྗོད་པའི་སྒྲ་སོགས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱས་མི་རྟག་གི་གཞི་མཐུན་ཙམ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་ངག་དེ། ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་གི་ངག་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་གཞི་སྒྲའི་སྟེང་ན་ཁྱད་ཆོས་བྱས་མི་
རྟག་སོགས་ཀྱི་ལྡོག་ཆ་དུམ་ཡོད་པ་ལས་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་བརྗོད་ནས། བྱས་པ་དང་དངོས་པོ་སོགས་བརྗོད་འདྲར་སྤོང་བའི་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཆོས་བརྗོད་དང་། ལྡོག་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། སྤྱི་བརྗོད་པའི་སྒྲ་སོགས་ཀྱང་

༄༅། །ཡིན་ཏེ། ཁྱད་གཞི་སྒྲའི་སྟེང་དུ། ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་པའི་ལྡོག་ཆ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནད་འདི་དག་ལེགས་པར་ཕྱེད་དགོས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ནོག་སློག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་ལ། བ་ལང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་རྣམས་མི་སྟོང་བའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་སྦྱོར་ན། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་འམ། རྫས་བརྗོད་པའི་སྒྲ། དཔེར་ན་བ་ལང་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུང་ལས་གྲགས་པའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཡང་། དམིགས་པ་བརྗོད་ན་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པ་རྫས་ཀྱི་སྒྲ་ལོག་པ་སྟོན་པ་བྱེ་བྲག་གོ་བར་བྱེད་པའི་བརྡ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་བརྗོད་ན་ཆོས་བརྗོད་པ་དངོས་པོའི་སྒྲ་ལྡོག་པ་སྟོན་པ་སྤྱི་གོ་བར་བྱེད་པའི་བརྡ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོད་སྤྱོང་གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་པ་ན་རེ། ཤིང་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུས་ཤིང་རྟོགས་པར་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཤིང་རྟོགས་པ་ཤིང་མིན་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས། ཤིང་མིན་རྟོགས་པ་ཤིང་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་པས། དེ་གཉིས་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེར་ཐལ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཤིང་མིན་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག །ཤིང་མིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཡང་ཤིང་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་རྟོག་ཐམས་ཅད་རང་མིན་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས་ཟེར་ན། དེའི་ལན་གྱི་གནད་བསྡུས་ན་འདི་ལྟར། ཤིང་དང་ཤིང་མིན་གཉིས་གཅིག་རྟོགས་པ་ལ་ཅིག་ཤོས་རྟོགས་དགོས་ཀྱང་། དེ་གཉིས་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གཅིག་རྟོགས་པ་ལ་གཅིག་ཤོས་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་

འགྲོ་དགོས་པ་མིན་པར། གཅིག་རྟོགས་པའི་ཚེ་ན་གཉིས་ཀ་དུས་མཉམ་དུ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོག་མར་ཡལ་གཡོམ་དང་ལྡན་པ་མ་ངེས་པར་ཤིང་ངེས་པ་མི་སྲིད་ལ། དེ་ངེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཤིང་གི་བརྡ་སྦྱར་བས། ཡལ་འདབ་དང་ལྡན་པ་
ཐམས་ཅད་ཤིང་དང་། མི་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ཤིང་མིན་པར་ཅིག་ཆར་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེའི་གནད་ཀྱང་ཡོད་དེ། བརྡའི་ཚེ་ན། ཡལ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཤིང་བརྡ་མ་སྦྱར་ན། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་ཡལ་འདབ་དང་མི་ལྡན་པའི་རྡོ་དང་སོ་ཕག་སོགས་
ཀྱང་ཤིང་དུ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བས་ཤིང་རྟོགས་པའི་དུས་མི་སྲིད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྡ་སྦྱར་ན། ཡལ་འདབ་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་ཤིང་གི་རྟོགས་པ་མི་སྐྱེ་བས། ཤིང་མིན་བཅད་ཟིན་པ་དང་། ཤིང་རྟོགས་པ་ཅིག་ཆར་འབྱུང་བའི་གནད་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ ཁོ་ན་
རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ངེས་གཟུང་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཐལ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དངོས་འགལ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཀུན་ཆོས་ཅན། ངེས་གཟུང་དངོས་སུམ་སྦྱར་ཡང་
ངེས་གཟུང་གི་སློང་པོ་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བུམ་པར་ཆུ་འོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ལ། བུམ་པ་ཁོ་ནར་ཆུ་ཁོ་ན་འོན་ཅིག་ཅེས་མ་སྦྱར་ཡང་། བུམ་མིན་དང་ཆུ་མིན་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་རྣམས་བཅད་ནས། བུམ་པ་ཁོ་ནར་ཆུ་ཁོ་ན་ཕྱིར་ཡོང་
བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། དངོས་འགལ་གཅོད་པ་གཞན་སེལ་སྒྲ། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་ཕྱེད་དང་དྲུག་བྱུང་། རྩོད་སྤོང་གསུམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། . ཤེས་བྱ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ། སེལ་འཇུག་མིན་པར་ཐལ། དེས་གཅད་པར་བྱ་དགོས་

༄༅། །པའི་ཤེས་བྱམ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེས་ཤེས་བྱམ་ཡིན་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གནད་ནི། ཤེས་བྱ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེས། ཤེས་བྱ་མིན་པ་བཅད་ན་ཤེས་བྱམ་ཡིན་
པ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། དེའི་གཅད་བྱ་ཡིན་ན་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཤེས་བྱ་སོགས་སྒྲ་གཅད་བྱ་མེད། །ཞེས་སོགས་ཤློཀ་གཅིག་གོ། །རྩོད་སྤོང་བཞི་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དངོས་པོ་མིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་གཞན་ལྡོག་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་གཞན་སེལ་དུ་འཇོག་པ་བཏགས་ན་མི་འཐད་དེ། ཁྱོད་དངོས་པོར་གྲུབ་ན་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དོན་ལ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པས་གནོད་ཅིང་། ཁྱོད་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ན་དངོས་པོའི་གཞན་ལྡོག་ཏུ་གཞག་པ་ལ་དགོས་ནུས་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདིའི་ལན་ལ་གངས་ཅན་འདིར་ཆ་བསྡུས་རྗེས་འབྲང་རྣམས། །དངོས་པོ་མིན་པ་རྣམ་པར་བཅས་ལ་ཙམ་གྱི་གཞན་ལྡོག་དེ། དངོས་པོ་ཡིན་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་པས་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཁས་བླངས་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་རིགས་པ་
རྣམས་རང་ལ་འཁོར་ཏེ། འོ་ན་ཤིང་མིན་ལས་ལྡོག་ཙམ་གྱི་གཞན་ལྡོག་དེ། ཤ་པ་དང་རྫས་ཅིག་གམ་ཐ་དད་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ཙན་དན་ཤིང་མིན་པར་ཐལ། ཤིང་མིན་ལས་ལྡོག་ཙམ་དེ། ཤ་པའི་རྫས་གང་ཞིག །ཤ་པའི་རྫས་དེ་ཙནྡན་ལ་རྗེས་འགྲོ
མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཤ་པ་དེ་ཡང་དེ་དང་རྫས་གཞན་ལས་འོས་མེད་པས་ཤ་པ་ཆོས་ཅན། ཤིང་མིན་པར་ཐལ། ཤིང་མིན་ལས་ལྡོག་ཙམ་དེ་ལས་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྡོའི་དུམ་བུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། གལ་ཏེ་

ཕྱོད་ཀྱི་ལྡོག་པ་དེ། །དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྤྱི་དང་མཚུངས། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གསུམ་མོ། །འདིར་ཆ་བསྡུས་འགོག་པའི་ཚེ། ཤིང་གི་ལྡོག་པ་དང་ཤིང་གི་གཞན་ལྡོག་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་གཡོགས་མང་དག་བྱུས་མོད། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་རིང་ལུགས་སྐྱོང་བ་དག་གིས། སྤྱི་དང་ལྡོག་པ་སོགས་ལ་དངོས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་པའི་བཟང་ཁམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་མཛད་ནས། ཤིང་འདི་ཤིང་གི་ནང་ཚན་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། རྫས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རིགས་པ་འདི་ཉིད་སྨྲར་ཡང་རང་ལ་བཟློག་སྟེ། ཤིང་ཆོས་ཅན། ཤ་པ་དང་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་གཞན་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་མ་ཁྱབ་ན། ཤིང་མིན་ལས་ལྡོག་དངོས་པོ་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྩ་བའི་ཁྱབ་པ་དེ། སྤུས་བཅས་པ་ཡིན་སོམས་ཤིག །ཆ་བསྡུས་པས་ཀྱང་། ཤིང་གི་ལྡོག་པ་ཤིང་ཡིན་ཡང་ཤ་པ་དང་རྫས་གཅིག་རྫས་གཞན་གང་རུང་མིན་ཟེར་ན། རང་གི་རིགས་པའི་ནུས་པ་རུ་ལ་བམ་ལགས་སམ། འདོད་ན་གང་ཡིན། རྫས་གཅིག་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་ཙནྡན་ཤིང་མིན་པར་ཐལ། ཤིང་ཤ་པ་དང་རྫས་གཅིག་གང་ཞིག །ཤ་པའི་རྫས་སམ་རང་བཞིན་དེ་ཙན་དན་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཤ་པ་ཡིན་ན་གཞན་ཤིང་མིན། །ཞེས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགོར་གསུམ་ཨེ་དྲན། ཤིང་ཤ་པ་དང་རྫས་གཞན་ཡིན་ན། ཤ་པ་དེ་ཡང་ཤིང་དང་རྫས་གཞན་ལས་འོས་མེད་པས། ཤ་པ་ཆོས་ཅན་ཤིང་མིན་པར་ཐལ། ཤིང་གི་རྫས་ལས་གཞན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བར། གཞན་ཤིང་ཡིན་ན་ཤ་པ་མིན། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་པར། མི་གཅིག་ན་ཤ་པ་ཤིང་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྡོག་པ་ལས་ཐ་དད

༄༅། །པའི་ཕྱིར། རྫོའི་དུམ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེད་དུ་འཁོར་གསུམ་མིན་ནམ་སོམས་ཤིག །གཞན་ཤིང་ཡིན་ན་ཤ་པ་མིན། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་ལྟར་ན། ཤིང་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཤིང་ཚོས་ཅན། ཤིང་མིན་པར་
ཐལ། ཤིང་ལས་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་ཁྱབ་འདི་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་ཤོར་བ་མིན་ནམ་སྙམ་ན་མིན་ཏེ་གོང་དུ། སྤྱི་བརྟགས་པར། རྫས་གཅིག་དང་རྫས་གཞན་ལ་རྣམ་དབྱེ་ཕྱེད་ཟིན་པ་ལྟར། ཤིང་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཤིང་དེ་ཡང་། ཤིང་དང་
གྲུབ་པའི་རྫས་གཅིག་གི་ཟླས་དྲངས་པའི་རྫས་གཞན་ཡིན་ཡང་། སྤྱིར་ཤིང་དང་རྫས་གཞན་མིན་ཏེ། དེ་ཤིང་གི་རྫས་སམ་རང་བཞིན་ཡིན་པས། ཤིང་དང་རང་བཞིན་ནམ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་བར་ཁྱབ་དེ་ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་ཉིད་ཀྱིས
ཞལ་གྱིས་བཞེད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤིང་ཤ་པ་དང་རྫས་གཞན་ཡིན་ཡང་། ཤ་པ་དང་ཤིང་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱོད་རང་གིས་ཡང་དེ་འདོད་དགོས། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན། རིགས་པ་དེ་རང་ལ་མི་ལྡོག་གོ་སྙམ་ན། འོན་ཕྱོགས་སྔ
མས་ཀྱང་། ཤིང་གི་ལྡོག་པ་ཤ་པ་དང་རྫས་གཞན་ཡིན་ཡང་། ཤ་པ་དེ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་བླངས་ན། ཇི་ལྟར་བྱས་ནས་འགོག་སོམས་ཤིག །འོན་ཁྱོད་རང་རིགས་པ་འདི་ཉིད་གཞན་ལ་མ་སོང་བའམ། གཞན་ལ་སོང་ཡང་། རང་ལའང་
བཟློག་པ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཕོ་བོ་ཅག་ནི་རིགས་པ་འདི་ཕྱོགས་སྔ་མ་ཕྱི་ནང་གི་རྟོག་གེ་བ་ཐལ་ཆེར་འཛེམས་པའི་ཐོབ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་འཆད་པའི་ཚེ་ཡང་བློམ་སོང་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བའི། ཤིང་སོགས་སྤྱི་དང་རྫས་གྲུབ་ཏུ་ཁས་བླངས

པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་རང་ལ་མི་བསླུག་སྟེ། འཇུག་ཚེ་དང་། སྨོམ་ཚོད་ལ་ཤིང་སྤྱི་མ་ཡིན་པ་དང་དངོས་པོ་སོགས་སུ་ཁས་ལེན། འཆད་དུས་དང་སོང་ཚོད་ལ། ཤིང་སོགས་སྤྱི་དང་དངོས་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནད་འདི་ཡང་དྲན་དགོས་སོ། །
དེས་ན་རང་གི་ལན་གཞུང་དང་སྦྱར་ན། རྟོག་ངོར་དངོས་པོ་མིན་པ་བཅས་པ་ཙམ་གྱི་གཞན་ལྡོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོའི་གསལ་བ་རྣམས་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲུབ་ལས་གྲོལ་ཏེ། ཁྱོད་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་གསལ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བའི་སྤྱི་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་། སེལ་ངོར་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྟོག་ངོའི་དངོས་པོ་མིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དེ། དངོས་གསལ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན་ཁྱོད་ཁས་བླངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ཡུལ་
དངོས་པོ་རང་མཚན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། ལྡོག་པ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ། །འདིའི་འགྲེལ་པར། དེས་ན་སྤྱི་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་མི་གནས་པས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲུབ་ལས་
གྲོལ་ལོ་ཞེས། སྤྱི་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་པའི་སྒྲུབ་ལས་གྲོལ་བར་གསུངས་བཞིན་དུ། ཤིང་རྫས་སུ་གྲུབ་ཀྱང་ཤ་པ་དང་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་གཞན་གང་ཡང་མིན་ནོ་ཞེས་གོ་ཤཱཀ་རྣམས་གསུངས་པ་ནི། སེང་གེའི་ཕ་
སྐད་ཤོར་བའོ། །གནད་དེས་ན། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ནུས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཤིང་མིན་གཅོད་པ་དང་། ཤིང་བསྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་གཉིས་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤིང་གི་ལྡོག་པ་སྤྱི་མཚན་དང་། ལོག་པ་ཤིང་

༄༅། །རང་མཚན་གཉིས་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིང་གི་ལྡོག་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་ཤིང་རང་མཚན་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེས་ན་སྒྲ་གཅིག་བརྗོད་ན་
ཡང་། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་ཕྱེད་དང་གཉིས་སོ། །རྩོད་སྤང་ལྔ་པ་ནི། ཁོན་རེ། ཨུཏྤལ་དང་། སྔོན་པོའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་སྔོན་པོ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཨུཏྤལ་དང་
སྔོན་པོ་གཉིས་ལྡོག་ཆ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས། ཨུཏྤལ་སྔོན་པོའི་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྡུད་པའི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཨུཏྤལ་དང་སྔོན་པོའི་གཞི་མཐུན་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཨུཏྤལ་དང་སྔོན་པོའི་གཞི་མཐུན་དེ། ཚུར་མཐོང་གི་བློ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་སྤྱོད་ཡུལ་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་། ཨུཏྤལ་དང་སྔོན་པོའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ན། དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་ཁོ་རང་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྨྲ་མ་དེ་རང་ལྡོག་ཙམ་ལ་
སྐབས་བརྩོལ་བས། ཚིག་གི་ཟ་ཟེས། གཞུང་དོན་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཨུཏྤལ་དེ་ཨུཏྤལ་དང་སྔོན་པོའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ཡང་། དེ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་དུ་འཇོག་པ་དེ། སྒྲ་རྟོག་ཁོ་ནས་འཇོག་དགོས་ཀྱི། །ཚུར་མཐོང་དབང་མངོན་
གྱིས་དེ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་དུ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེ་བཀོད་ན། དུ་བ་མེ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ན། མེ་ལ་འབྲེལ་ན་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་། དུ་བ་མེ་ལ་འབྲེལ་བ་དེ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཁོ་ནར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། དུ

བམེ་ལ་འབྲེལ་བ་དེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དུ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཚུར་མཐོང་དབང་མངོན་དེས་ཨུཏྤལ་དེ་ཨུཏྤལ་དུ་ཡང་འཛིན། སྔོན་པོར་ཡང་འཛིན་པས། དེ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཡང་འཛིན་པམ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་གཞི་ཨུཏྤལ་དེ་ཉིད། བྱེ་བྲག་ཨུཏྤལ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་ལོག་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྔོན་པོ་མིན་པ་ལས་ཀྱང་ལོག་པའི་ལྡོག་ཆ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས། ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ལ་ཨུཏྤལ་དང་སྔོན་པོའི་གཞི་མཐུན་འཛོག་དགོས་པ་ལས། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཨུཏྤལ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་གྱི་ངོར། ཨུཏྤལ་དང་སྔོན་པོ་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་སྣང་གི་ལྡོག་ཆ་སོ་སོར་ཙམ་དུ་ཡང་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། གནད་འདི་སྐབས་ཀྱི་བདུད་རྩིར་སེམས་དགོས་ཏེ། བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་གོ་ཤཱཀྱ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གསུང་ལས་གཞི་མཐུན་ཡིན་ན་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་ཁྱབ། བྱེ་བྲག་ཡིན་ན་དངོས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བབས་འགྲོས་ལམ་མེ་བ་གཅིག་མཛད་པ་ལ། གནད་འདི་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་འབུལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནད་དེས་ན། གཞི་མཐུན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་བཞག་ནས་བྱེ་བྲག་གོ་བྱེད་ཡིན་གྱི། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་སྤྱི་གོ་བྱེད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྤོང་བའི་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་གྱི། ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་གི་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་འདི་དགའ་འཆད་པ་ལ། ཐ་དད་རྣམས་ལ་སྤྱི་མེད་ན། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་དང་། འགྲེལ་པར། དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གཞི་འམ་གཞི་མཐུན་གྱི་སྒྲ་དེ་ཡང་། ཨུཏྤལ་ཉིད་སྔོན་པོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ

༄༅། །ལྟ་བུ་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་མི་འཇུག་གི །ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ཞེས་སོགས་བྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ཕན་ཡོན་སྒྲོན་ནས་དོན་བསྡུ་བ་ནི། སྒྲུབ་པ་དང་གཞན་སེལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བློ
གྲོས་ཀྱི་མིག་དང་ལྡན་པའི་རྟོག་གེ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟ་བ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་དང་འདྲ་སྟེ། སྣང་སེལ་གྱི་ཤེས་བྱ་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། སྒྲུབ་དང་གཞན་སེལ་རྣམ་དག་གི །ཞེས་སོགས་བློ
ཀ་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་དེ་དོན་རིགས་པས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། པཎ་ཆེན་བོ་དོང་པས་སྤྱི་བརྟག་དང་གཞན་སེལ་བརྟག་པར་དགག་སྒྲུབ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་ནི་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་དགོངས་དབྱིངས་ཐུགས་སུ་མ་ཆུད་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་སྣང་བས། རེ་ཤིག
བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག །སྤྱིར་གངས་ཅན་འདིར། གཞན་སེལ་ལ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གྱིས་ཁྱབ་ཅེས་སྨྲ་བ་དང་། མེད་དགག་དང་བློའི་གཞན་སེལ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་སྨྲ་བ་དང་། བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་སྨྲ་བ་དང་། དོན
རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་སྨྲ་བ་དང་། གཞི་གྲུབ་ན་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་སྨྲ་བ་དང་ལུགས་ལྔ་ཡོད་པ་ལས། ལུགས་འདི་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་གོ་ཤཱཀ་གཉིས་ཀྱི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ནི་འདིར་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་འོས་སོ། །
དེ་ཡང་མཁས་པའི་དབང་ཕྱུག་གོ་རམས་པ་ཆེན་པོས་སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས། གཞན་སེལ། སེལ་བ། ལྡོག་པ། རྣམ་གཅོད། སྤྱི། སྤྱི་མཚན། དོན་སྤྱི། སྒྲ་བློའི་གཞན་སེལ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་ནས། དབྱེ་ན་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ

དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་གཉིས་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཡིན། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གཉིས། རྟོགས་ངོར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་བཅད་ནས་དངོས་པོར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་དེ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ། ཡོད་པ་གཞན་སེལ། སྒྲུབ་པའི་གཞན་སེལ་རྣམས་དོན་ཅིག །རྟོག་ངོར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་བཅད་ནས་དངོས་མེད་དུ་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་དེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ། མེད་པ་གཞན་སེལ། མེད་དགག །མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་རྣམས་དོན་གཅིག །རྟོག་ངོར་དགག་བྱ་མེད་དགག་རྣམ་པར་བཅད་ནས་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་དེ། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། མ་ཡིན་དགག་དང་། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ། སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་གསུམ་དོན་གཅིག །རྟོག་ངོར་དགག་བྱ་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་དགག་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་དེ། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་བྲིས་སོ། །འདི་ལ་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱིས། །མཁས་པ་ཁྱེད། དག་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ཞིང་ནས་མཁྱེན་པའི་སྤྱན་རས་གསལ་བར་གཟིགས་ཤིག །འོན་གཞན་སེལ་དེ་ལ། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་ཐལ། །ཡོད་དང་མེད་པར་འཛིན་པ་ཡི། །སྒོ་ནས་གཞན་སེལ་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་པའི་གཞུང་དེ་སྒྲའི་གྲངས་ངེས་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བོ་བོ་རྟགས་སོང་ཞིང་ཁྱེད་ལ་དངོས་སོ། །འདོད་ན། ཤེས་བྱའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ

༄༅། །གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞན་སེལ་གང་ཞིག །གཞན་སེལ་དེ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་རུང་གང་ཞིག་ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཤེས་བྱ་དེ་དངོས་པོར་སྣང་བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞལ་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་ངོར་གཞལ་བྱ་དངོས་པོར་ཐལ་བ་སོགས་ཧ་ཅང་ཐལ་ལོ། །རྩ་རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དངོས། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་མེད་དགག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །ཡང་ནམ་མཁའ་དང་། བརྟག་འགོག །བརྟག་མིན་འགོག་པ་དེ་གསུམ་སོ་སོར་ཆོས་ཅན་གྱིས་རྩ་ཁྲབ་ཤོག །རྟགས་གྲུབ་སྟེ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཁྱོད་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་དུ་ཐལ། གང་རུང་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་རྟོག་ངོར་དངོས་མེད་ཡིན་པ་བཅད་ནས་དངོས་པོར་སྣང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་དེ་རྟོག་ངོར་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་མ་ཡིན་དགག་ཆོས་ཅན་གྱིས་རྩ་ཁྲབ་ཤོག །རྟགས་སྤྱི་མཚན་ལ་ཐུག །འདོད་ན་རིམ་བཞིན་དེ་དཔས། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་རྟོག་ངོར་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འབྲེལ་ཅི་ཡོད་སོམས་ཤིག །འོན་ཏེ་ཡན། ཁྱོད་འཛིན་གྱི་རྟོག་ངོར་ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཛིན་གྱི་རྟོག་ངོར་ཁྱོད་སྣང་བ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་ཕྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་

སེལ་ཡིན་ན། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་རྟགས་སོར་ཁྱོད་རང་ལ་དངོས། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། རྟོག་ངོར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པར་སྣང་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས་གོང་གི་རྩ་བ་དེ་ལ་འདོད་
ལན་མ་ཐེབས་ན། ཁྱེད་རང་གིས་སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ལ་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་གྱིས་ཁྱབ་པ་བཅས་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་ཞིག་ཅིང་འདོད་ལན་འདེབས་ན། འབྲེལ་མེད་དེ་ལྟ་བུ་སྨྲ་དགོས་པ་ནི། གཞན་སེལ་ལ་བློ་སེལ་གྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ
ལ། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་ཕྲགས་པའི་སྐྱོན་ལགས་སོ། །ཁོ་བོ་ནི། དེའི་དངོས་སྐྱོན་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དང་། གཞལ་བྱ་དང་། ཡོད་པ་སོགས་སྐྱོན་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་དུས་མཉམ་དུ་གཏོང་ངོ་། སྐྱོན་དེ་དག་གི
རྩ་རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་དང་། མ་ཡིན་དགག་རྣམས་ཆོས་ཅན། མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འདི་ཡང་ཁྱེད་རང་གིས་ལམ་མེ་བ་གཅིག་ལ་གྲུབ་ཚར་འདུག་གོ། །ཡང་ཁྱོད་
འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་དངོས་པོའི་རྣམ་པར་སྣང་བར་ཐལ། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟོག་ངོར་མེད་དགག་བཅད་ནས་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། རྟོག་ངོར
དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་བཅད་ནས་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་གཞན་སེལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ཡིན་

ཀ ༄༅། །དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདི་ལ་འདོད་མི་ནུས་ན། སྒྲུབ་པའི་གཞན་སེལ་ལ། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་གྱིས་ཁྱབ་ཅེས་ཕྱིན་ཆད་མ་སྨྲ་ཞིག །འདོད་ནུས་ན། ཁྱོད་
ལ་ནང་འགལ་འབྱུང་སྟེ། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་དེར་ཐལ། ཁྱོད་སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ་མ་ཁྱབ་ན། དེ་ཆོས་
༡༥༢ ཅན། ཁྱོད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བློས་ཡོངས་གཅོད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་དུ། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལ་གཟིགས། རྟགས་དེར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོག་བློས་དགག་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཡོངས་གཅོད་
དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལས་སོ། །རྟགས་དེར་ཐལ། ཁྱོད་སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས། སེལ་ངོའི་ཆོས་ཙམ་ལ་ཡང་ 303
དགག་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། ཡོད་པ་གཞན་སེལ་དང་། མེད་པ་གཞན་སེལ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་འདི་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱི་མཚན་ཡིན་ན་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བློ་ཡུལ་དུ་བྱར་རུང་དེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཞིག
བྱར་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཆོས་ཡིན་ན་སྒྲུབ་པ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་མཚན་ཡིན་ན་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲུབ་པའི་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། ཁྱོད་དགག་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ ཁྱོད་དགག་པ་གང་ཞིག །གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཤེས་བྱ་གང་ཞིག །སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ་སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས། སྤྱིར་ཆོས་ཙམ་ལ་ཡང་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། རྣམ་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་ན་དངོས་པོར་ཐལ་ལོ། །ཡང་དེ་ཆོས་ཅན་ཁྱོད་དགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྣང་བའི་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་ཕྱེ་བའི་དགག་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན། སྣང་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཕྱེ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་རྟགས་མ་སོང་། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ་ ཁྱོད་བློས་རྣམ་གཅོད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས། སྣང་བའི་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་ཕྱེ་བའི་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་ བློས་རྣམ་གཅོད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་དབྱེ་ན་མེད་དགག་དང་། མ་ཡིན་དགག་གཉིས་ཞེས་བཤད་པས་རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཆར་ཁས་བླངས་སོ། །དེས་ན་སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས། སྤྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་། རྟོག་པའི་ཡུལ་ལ་དགག་པར་འཇོག་པའི་ཚེ་སྒྲུབ་པ་དང་རང་མཚན་དོན་གཅིག །དགག་པ་དང་གཞན་སེལ་དོན་གཅིག་ཅེས་དང་། ཡང་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་དངོས་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པར་འཇོག་པའི་ཚེ་གཉིས་ཀ་ཡང་གཞན་སེལ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་འཇོག་མཚམས་གཉིས་བཤད་པའི། དང་པོ་སྒྲུབ་པ་དང་རང་མཚན་དོན་ཅིག་ཏུ་འཇོག་པ་ལྟར་ན། སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་ཁས་བླངས་པ་ལ་དགོས་ནུས་གཉིས་ཆར་ཚང་བ

༄༅། །ཡིན་ཟེར། ཕྱི་མ་སེལ་བའི་སྒྲུབ་པས་སྒྲུབ་པའི་གོ་ཆོད་པ་ལྟར་ན། གོང་གི་ཁྱབ་པ་དེ་ལ་དགོས་ནུས་གཉིས་ཆར་མཚང་བས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་ནི་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་གཤེགས། ཕྱི་རབས་ཀྱི་བྲིས་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཚུལ་བཞིན་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་མི་སྣང་བས་དེ་ནི་ཞི་བའི་དབྱིངས་ནས་གཟིགས་ཤིག་ཅེས་ཐལ་མོ་སྦྱོར་རོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་དང་། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གྱི་དགག་བྱ་གཉིས་པོ་དེ་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། གཞན་སེལ་གཉིས་པོ་དེ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་མེད་དང་མེད་དགག་གཉིས་པོ་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་དེའི་དགག་བྱར་ཁྱེད་རང་གིས་རིམ་བཞིན་བྱེད་རིགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོག་པ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པར་སྣང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས། འདོད་ན། ཁྱོད་རྟོག་པ་ལ་མ་འདྲེས་པར་སྣང་བར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོག་པ་ལ་རང་མཚན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་སྣང་ངར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོག་པ་ལ་འདྲེས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རྟོག་པ་ལ་འདྲེས་པར་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འདྲེས་པ་ཡིན་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་འདྲེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས་འགལ་ཤེ་ཡིན་གཟིགས་ཤིག །ཡང་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོག་པ་ལ་དངོས་པོར་མི་སྣང་བར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོག་པ་ལ་དངོས་མེད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རྗེས་དཔག་ལ་དངོས་མེད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་དེས་ཁྱོད་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་

ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཁྱོད་རྟོག་པ་ལ་དངོས་པོར་སྣང་བར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོག་པ་ལ་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པར་བཅད་ནས་དོན་བྱེད་ནུས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་ཁས་བླངས། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་ནི་ཚིག་ཡིན་པས་སྙིང་པོ་མེད་དེ། ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་། མི་གསལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོག་པ་ལ་མི་གསལ་བར་མི་སྣང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་དེས་ཁྱོད་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གསལ་བ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྨྲས་ན་ཁྱོད་རང་ལའང་འཁོར་གསུམ་བཟློག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེར་ན། འོན་དོན་གྱི་རིགས་པ་འདི་གསན་ཅིག །དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་གཅོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དངོས། རྟགས་དེར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་གྱི་རྣམ་གཅོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དོན་གྱི་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་སོགས་གསུམ་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་སོགས་གསུམ་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས། མཚན་མཚོན་རྣམ་དག་ཡིན་ན་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རྣམ་གཅོད་གསུམ་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་གཏེར་རྩ་བར། སྒྲ་དང་དོན་གྱི་རྣམ་གཅོད་ཀུན། །གསུམ་པོ་འདི་ལས་གཞན་ཡོད་མིན། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་གྱི་རྣམ་གཅོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ་མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོན་རྣམ་གཅོད་དེ་ལ་སྒྲའི་རྣམ་དབྱེ་དང་། དོན་གྱི་རྣམ་གཅོད་གཉིས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲའི་རྣམ་གཅོད་ཡིན་ན་ཡང

༄༅། །རྣམ་གཅོད་མ་ཡིན་དགོས། དོན་གྱི་རྣམ་གཅོད་ཡིན་ན་ཡང་རྣམ་པ་ཅོད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཁྱེད་ལ་ནང་འགལ་ཏེ། བོན་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་ཆོས་ཅན། རྣམ་གཅོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲའི་རྣམ་གཅོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་དྲན་པར་བྱེས་ཤིག །ཡང་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་གཅོད་མིན་པར་ཐལ། དོན་གྱི་རྣམ་གཅོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དངོས། རྟགས་དེར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་གྱི་རྣམ་གཅོད་གསུམ་ཆར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་འདི་རང་རེ་གཉིས་ཆར་ལ་མཐུན་པར་གྲུབ་པོ། །གོང་གི་རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། སྒྲའི་རྣམ་གཅོད་ཡིན་ན། སྒྲ་ཡིན་དགོས། སྒྲ་ཡིན་ན་རྣམ་གཅོད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་ལྡོག །རང་ལྡོག །དོན་ལྡོག་གསུམ་ཆར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་བཞིན། ཤེས་བྱའི་གཞི་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་རང་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་འདིས་ལྡོག་པ་ཡིན་ན་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་འཆའ་བའི་ཚེ། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཞུགས་པ་འདྲ་ཡང་། འདི་གསུམ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་མ་ཐེབས་པར། གོང་གི་དེ་རམ་ཁྱབ་གསུང་དགོས་པ་བྱུང་བའི་ཚེ། སེང་གེའི་ཁ་སྐད་ཤོར་པ་ལགས་སོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་མི་ཐེབས་ཏེ། མི་སླུ་བའི་རིགས་པ། ཚད་མའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པ

སོགས་སུ་ཕྱེད་རང་གིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔལ་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་གྱིས་རྟོག་སླིང་ལས། འདི་གསུམ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་མཛད་ནས། ལྡོག་པ་གསུམ་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། སེལ་ངོར་དངོས་པོ་མིན་པ་རྣམ་པར་བསལ་ཙམ་དེ། དངོས་པོའི་རང་ལྡོག །སེལ་ངོར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་རྣམ་པར་བསལ་ཙམ་དེ། དངོས་པོའི་དོན་ལྡོག །དེའི་སྟེང་དུ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སོ་སོ་བ་རྣམས་ནི། དེའི་གཞི་ལྡོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བཟང་བསམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་མོད། རིགས་པའི་འཕྲང་ལས་ནི་མི་ཐར་ཏེ། རྟོག་ངོར་དངོས་པོ་མིན་པ་རྣམ་པར་བསལ་ཙམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ཙམ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཁྱོད་དངོས་པོ་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོའི་རང་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྟོག་ངོར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་རྣམ་པར་བསལ་ཙམ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སེལ་ངོར་བུམ་པ་མིན་པ་རྣམ་པར་བསལ་ཙམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པའི་གཞི་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་འདི་བཞིའི་ཁྱབ་པ་ཁོ་བོས་མཁས་པའི་མདུན་སར་བཅས་ཤིང་། རྟགས་བཞི་དངོས། འདོད་ལན་བཞི་མི་ཐེབས་ཏེ། ཁྱོད་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་སེལ་འདིའི་རྣམ་གཞག་ལ་དཔལ་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་གྱིས་རྟོག་སླིང་ལས། རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་གྱིས་ལོག་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ཆོས། གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དངོས་པོའི་

༄༅། །གཞན་སེལ་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན་རང་གི་ཡུལ་ཅན་སྒྲ་རྟོག་གིས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་དང་། ནུས་པ་རྣམ་པར་བསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ཆོས་སོ། །རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ། དངོས་མེད། གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་དོན་གསུམ། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་བློ་སེལ་དང་སྒྲ་སེལ་གཉིས་ཞེས་སོགས་དང་། སྒྲུབ་པ་ལ་སྣང་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྣང་འཇུག་དང་སྒྲུབ་འཇུག་གི་དུས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་གོ་ཆོད་ཀྱང་། དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་ནུས་ཕྱེ་བའི་སྒྲུབ་པའི་གོ་མི་ཆོད། དགག་པ་ལ་མ་ཡིན་དགག་དང་། མེད་དགག་གཉིས་ཡོད་པའི་མ་ཡིན་དགག་དེ་སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་། སྤྱིར་དགག་པ་གོ་ཆོད་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། གཞན་སེལ་ལས་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ན། དགག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་བྲིས་སོ། །འོན་ཁྱོད་ལ་ཡང་། གཞན་སེལ་ཡིན་ན། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞན་སེལ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཤོག །འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞན་སེལ་དེ་གཉིས་གང་རུང་མིན་པའི་གཞན་སེལ་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེར་ཐལ། ཁྱེད་རང་གིས་རིགས་གཏེར་ཊཱིཀྐར། མེད་པ་གཞན་སེལ་མེད་དགག་ཏུ། །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་སོགས། །མ་ཡིན་དགག་གི་ཁྱད་པར་འགར། །གཉིས་པོར་བསྡུས་ནུས་མིན་པ་ཡོ། །ཕུང་གསུམ་པ་རྣམས་དངོས་པོ་དང་། །དངོས་མེད་དང་ནི་གཉིས་ཀ་ལ། །བརྟེན་པའི་སྒྲ་དོན་ཞེས་བྱ། །རྣམ་གསུམ་ཅེས་བཤད་པ

དེར་འདུས་སོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཁས་པ་གོ་ཤཱཀྱ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་དང་། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དོན་གཅིག་ཏུ་མཛད་པས། རང་ཉིད་ལ་དཀའ་གནད་དུ་མ་ཤར་བའི་ཚེ། དཔལ་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་གྱིས། དཀའ་གནད་དེ་གསལ་པོར་བཞིགས་ཏེ་ཐོག་མར། སེལ་བ་ལ་ནི་སེལ་ངོ་ཡི། །དངོས་དང་དངོས་མེད་རྣམ་གཉིས་པོ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་གཞན་སེལ་ལོ། །དེ་ཕྱིར་སེལ་ངོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད། །ཡོད་མེད་གཞན་སེལ་གཉིས་སུ་བསྡུས། །ཞེས། གཞན་སེལ་ཡིན་ན་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་གཞན་སེལ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བཅས་མ་ཐག་ཏུ། མེད་པ་གཞན་སེལ་དང་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དོན་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ནང་འགལ་བསྟན་པའི་མོད་ལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་མ་འདུས་པའི་གཞན་སེལ་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ཞིག་ཀྱང་ཁས་ལེན་ཞེས་སྨྲ་དགོས་པ་བྱུང་བའི། ཐ་སྐད་རང་ཤུགས་ལ་ཤོར་བའོ། །འོ་ན་ཕྱོད་རང་ཇི་ལྟར་སྨྲ་སྙམ་ན། སྔར་གཞུང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལས་ཕལ་ཆེར་རྟོགས་ནུས་མོད། གོ་བདེ་བར་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། ཡུལ་སྣང་སེལ་བཤད་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་འཇུག་པ་རྣམ་གཉིས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིར་སྣང་བཙམ་ནི། རྟོག་མེད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཇོག་པས་ཤེས་བྱ་དང་དོན་གཅིག་ཀྱང་། སྣང་སེལ་གྱི་བླས་ཕྱེ་བའི་སྣང་བ་ནི། རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་འཛིན་སྣངས་ལ་འཇོག་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སེལ་བ་ལ་མཚན་ཉིད་རྣམ་གྲངས་དབྱེ་བ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། གཞན་ལྡོག་དེ་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་ནི། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ལ། སེལ་བ། གཞན་སེལ། གཞན་ལྡོག །ཕྱི་

༄༅། །མཚན། སྤྱི། སྒྲ་དོན། འདྲེས་པ། འབྲེལ་པ། རྣམ་གཅོད། ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས། རྟ་འགྲེལ་གྱི་སྒྲ་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་པ། དང་པོ་བཞི་དོན་གཅིག་ཡིན་ཡང་། ལྡོག་མ་རྣམས་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་སོ་སོར་ཕྱེད་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ། མིང་ཙམ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དགག་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བློའི་གཞན་སེལ། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྟོག་གིས་དངོས་འགལ་བཅད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སྒྲ་དོན་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། བློ་སེལ། སྒྲ་སེལ། དོན་སྤྱི། སྒྲ་སྤྱི། སྒྲ་དོན་རྣམས་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་ན་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བློའི་གཞན་
སེལ་དང་། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་གཉིས། དེ་གཉིས་ལ་མཚན་ཉིད། རྣམ་གྲངས། དབྱེ་བ། མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་བསྟུ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་དོན། ཡང་ན་རང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་
དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་བའི་སྒྲ་དོན་དེ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལས་བཟློག་ཏེ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་ལ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བློའི་གཞན་སེལ། དངོས་པོའི་གཞན་
སེལ། ཡོད་པ་གཞན་སེལ་གསུམ་དོན་གཅིག །དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་བློའི་གཞན་སེལ། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ། མེད་པ་གཞན་སེལ་གསུམ་དོན་གཅིག །འདིར་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་དང་། སྒྲུབ་པའི་གཞན་སེལ་དོན་མི་གཅིག་ཏེ། དངོས་

ཕར་ཕྱིན་ཆ་ཤ

པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བློ་སེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། སྒྲུབ་པའི་གཞན་སེལ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། དགག་པའི་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བློ་སེལ་ཡིན་དགོས། གཅིག
ཤེས་པ་དེ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ལ། མདོན་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་འཛིན་རྟོག་པ་འདྲེན་བྱེད་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་
དམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་དེ་ལ། རྗེས་དཔག །ཡོག་ཤེས། ཐེ་ཚོམ་གྱི་འཛུག་ཚུལ་ལས་ཕྱེ་བའི་གཞན་སེལ་གསུམ། གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ལ། སྤྱི་བདུན་རབ་གསལ་ལས། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་རྟག
པར་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི། མི་འཐད་དེ། དབྱེ་བ་གསུམ་པོ་དེ། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་གྱི་དབྱེ་བ་གང་ཞིག །གང་གི་མཚན་གཞི་དེ་དེ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིམ་བཞིན། བུམ་ལྡན་གྱི་གཞིར་བུམ་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྗེས་
དཔག་ལ་སྣང་བའི་བུམ་པ་ཡོད་པའི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུ་དང་། བུམ་པས་ས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་བུམ་པ་ཡོད་པའི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུ་དང་། བུམ་པ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཐེ་ཚོམ་ལ་སྣང་བའི་བུམ་པ་ཡོད་པའི་དོན་སྤྱི་ལྟ་
བུའོ། །དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་ལ་དབྱེ་ན་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་མི་སྲིད་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་གནད་བསྡུ་བ་ནི། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་དང་། བུམ་མིན་གྱི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ། བློ་སེལ་སྤྱི་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་པོ་དེ་གནད་ལ་ཕབ་པར

༄༅། །བྱ་སྟེ། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་ལ། གཞན་སེལ། སེལ་བ། རྣམ་གསོད། ཅེས་བྱ་སྟེ། བསལ་གཞི་བུམ་པའི་སྟེང་དུ། སེལ་བྱེད་སྒྲ་དང་རྟོག་པས། བསལ་བྱ་བུམ་མིན་བསལ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བཞག་པའི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེན། སེལ་བྱེད་སྒྲ་རྟོག་དང་། བསལ་གཞི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ནི། གཞན་སེལ་མིན་ཏེ། རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བུམ་མིན་པ་སྟོང་ཙམ་ནི། གཞན་སེལ་ཡིན་ཡང་། བློ་སེལ་མིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་སྒྲ་རྟོག་གིས་བསལ་བྱ་བསལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་ལ་གཞན་ལྡོག་དང་ལྡོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་མིན་ལས་ལྡོག་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་ཕྱིར། དོན་སྤྱི་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་ལྡོ་ལྡིར་བ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་སྤྱི་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྡོ་ལྡིར་བ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རྟོག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འདྲེས་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་སྤྱི་མཚན་ཞེས་བྱ་སྟེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་གསལ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་འདི་ལ་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ལས། ཡོད་པ་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་བཅད་ནས། དོན་བྱེད་ནུས་པ་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་འཛོག་པའི་གཞི་འམ་རྟེན་བུམ་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དེ་བཞིན་དུ། བུམ་པ་མིན་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་ལ། སྤྱིར་གཞན་སེལ་སོགས་སུ་འཇོག་པའི་ཤེས་བྱེད་སྔམ་དང་འདྲ་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་འདི་ལ་དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བུམ་པ་མིན་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་

མང་ཊཱིཀ། ཚད་མ

ལ༔ བུམ་པ་མིན་པ་དེ། དངོས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཇོག་པ་ཞི་བུམ་མིན་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། བསལ་གཞི་བུམ་མིན་གྱི་སྟེང་དུ། སེལ་བྱེད་བུམ་མིན་བརྗོད་པའི་
སྒྲ་དང་རྟོག་པས་བསལ་བྱ་བུམ་པ་བསལ་བའི་ཆེན་སེལ་བྱེད་སྒྲ་རྟོག་རང་མཚན་ཡིན་པ་དང་། བསལ་གཞི་བུམ་མིན་མེད་དགག་ཡིན་པས་བློ་སེལ་དུ་མི་རུང་ལ། སེལ་བྱེད་སྒྲ་རྟོག་གིས་བུམ་པ་བཅད་ཙམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བཞག་པའི་སྒྲ་སྤྱི་འམ་དོན་སྤྱི་ནི། སྒྲའི་
གཞན་སེལ་དང་བློའི་གཞན་སེལ་ཞེས་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །དཔལ་འབུམ་ཕྲུག་གསུམ་པའི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་བསྒྱུར་ཅིག །གཉིས་པ་དོན་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་སེལ་དང་ དངོས་པོ་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་ཡིན་ན་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ
པོ༔ གསུམ་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་འོག་ནས་འཆད། གཉིས་པ་དགག་བྱའི་སྒོ་ནས། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གཉིས། དེ་གཉིས་ལ་མཚན་ཉིད། རྣམ་གྲངས། མཚན་གཞི་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ
ནི༔ རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་དངོས་སུ་མི་འཕེན་པ་དང་། འཕེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་ནི། མ་ཡིན་དགག །མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ། སྒྲུབ་པའི་གཞན་སེལ། སེལ་བའི་སྒྲུབ
པ༔ དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཚོགས་པ་དང་ལྡོག་གཅིག །མེད་དགག །མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ། དགག་པའི་གཞན་སེལ། སེལ་བའི་དགག་པ་ དགག་རྐྱང་དང་ལྡོག་གཅིག །དེ་ལྟར་འཕྲད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེས་ན་སེལ་བའི་དགག

314

ཀ ཚད་མ

༄༅། །སྒྲུབ་གཉིས་དང༌། མེད་དགག་མ་ཡིན་དགག་དོན་གཅིག་གོ། །ཅེས་དང༌། དཔེར་ན་བུམ་པ་མེད་པ་དང་བུམ་པ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་ལྟ་བུ་དགག་པ་རྐྱང་པ་དང༌། དགག་སྒྲུབ་ཚོགས་པའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
རང་ལུགས་ལ་ཁ་ཅིག་ཀྱང༌། སྤྱི་མཚན་ཡིན་ན་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་བློར་མི་ཤོང་ཞིང༌། སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལ་འཚེར་ཆས་བྱེད་པ་ནི། རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཕྱེད་ཅིང༌། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཅི་
ལ་ཟེར་མིང་དོན་མ་འཕྲོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པས་སླ་བ་ཉུང་ན་མཛེས་སོ། །དེས་ན་གཞན་སེལ་བཏགས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་གཉིས་ཀར། བློ་སེལ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་འདིའི་མེད་པ་གཞན་སེལ་དང༌། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་
འགལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དོན་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བར་དམིགས་པ་ལ། གཞན་སེལ་བཏགས་པ་འདིར་མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་གཉིས་མི་འཆད་པ་ནི། མཚན་ཉིད་བཏགས་པར། སྣང་བ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན། །སེལ་བ་ལ་ནི་དགག་སྒྲུབ་
གཉིས། ཞེས་འཆད་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་དཔལ་འབྲུམ་ཕྲག་གསུམ་པས། འཇམ་མགོན་ས་སྐྱ་པའི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་འདི་ཁོ་བོས་བློ་གྲོས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དེ་དག་ལ་བློ་ཆུང་གིས་རྟོགས་པ་འདི་ལྟར་སྦྱངས་དགོས་ཏེ། འོ་ན་
དངོས་མེད་དངོས་མེད་དུ་འཛིན་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྣོང་བ་ཆོས་ཅན། བློ་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་མེད་ཀྱི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བློ་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་

པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་གང་ཞིག །དོན་རང་མཚན་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བརྡ་ཆད་ཀྱི་བཞག་མཚམས་མི་འདྲ་སྟེ། ཁྱོད་རང་ལ་དོན་རང་མཚན་མིན་པའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཆོས་ཅན། དོན་
རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་དོན་ཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་
ན། གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་མཚུངས་སོ། །ཡང་བུམ་པ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། དཔེར་ན་བུམ་པ་མེད་པ་
དང་། བུམ་པ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་ལྟ་བུ་དགག་པ་རྐྱང་པ་དང་། དགག་སྒྲུབ་ཚོགས་པའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཚོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཐུམ་དེའི་གཞུང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི། སེལ་ངོའི་བུམ་པ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་དེ་མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་གཞིར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེལ་ངོའི་སྒྲུབ་པ་དངོས་འཛིན་པའི་
སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་དེ་ལ། རྟོག་སློང་ལས། འདོད་ལན་མཛད་ཀྱང་རང་ལུགས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཚོགས་པའི་དོན་ནི། དགག་པ་བཅད་པ་དང་། ཆོས་གཞན་འཕངས་པ་གཉིས་ཚོགས་པ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར

ཀ ཚད་མ།

༄༅། །ཪོ། །ཡང་རི་བོང་རྭའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དངོས་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞན་སེལ་དུ་
འཇོག་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན། འདིར་མ་ཁྱབ་བྱུང་ན་ལེགས་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་རྟེན་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲ་ཙ་ཤད་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲ་ཙ་ཤད་ལ་ཁྱབ་པ་འཆའ་ན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་
ཆོས་ཅན་ ཁྱོད་མེད་པ་གཞན་སེལ་ཡོད་པ་གཅོད། ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རི་བོང་རྭ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་རི་བོང་རྭ་དངོས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བར་ཐལ་ལོ། །ཡང་རང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་
ནི། སྤྱི་མཚན་ཡིན་ན། གཞན་སེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཞེས་བྱ་དེ། གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྒྲུབ་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་སྣང་བའི་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་ཡིན་དགག་དང་། མེད་དགག་གང་རུང་གང་ཞིག །མེད་
དགག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གཞན་སེལ་ཡིན་ན། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན། མ་ཡིན་དགག་དང་མེད་དགག་གང་རུང་

ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲིའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ །མ་གྲུབ་ན་ཤེས་བྱ་སོགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་གཞིགས། ཡང་ཤེས་བྱའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་སེལ་གང་ཞིག །དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཤེས་བྱ་དངོས་པོའི་རྣམ་པར་སྣང་བར་ཐལ་ལོ། །ཕྱིམ་མ་གྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདིར་མ་ཁྱབ། བརྟེན་ཕྱིར་སྤྱི་དེའང་རྣམ་པ་གསུམ། ཞེས་པའི། རྟེན་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་མཐར་གཅིག་ཏུ་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། དངོས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་དེ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ཡང་། བསྡུས་ན་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་གཉིས་སུ་འདུས་པར་རིགས་གཏེར་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་སྦྱོམ་གྱིས་སྨྲས་ན། རིགས་གཏེར་འགྲེལ་མཛད་གོ་ཤཱཀ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས། །དངོས་དང་དངོས་མེད་གཞན་སེལ་རྣམ་གཉིས་པོ། །སྒྲུབ་དང་དགག་པའི་གཞན་སེལ་སོ་སོར་བྱ། །ངེས་པར་འཆད་ཅེས་གསུངས་དབྱུངས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲགས། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ཤེས་བྱ་གཞལ་བྱ་སོགས། །རྩོད་གཞིར་གཟུང་ནས་གང་ཡིན་དཔྱད་པའི་ཚེ། །ལན་གྱིས་བཟློག་མེད་འཁོར་གསུམ་འབྱུང་

༄༅། །བའི་ཕྱིར། །ཁྱོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་མ་ཞིག་གམ། །མ་ཡིན་དགག་ལ་སེལ་ངོའི་དངོས་པོ་ཡིས། །ཁྱབ་ཅེས་སྨྲན་འབྲེལ་མེད་བཙུད་ཀྱིས་སྨྲོས། །དེ་སྐད་མིན་ན་སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཀུན། །དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་
དམ་བཅའ་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ཡིན་དགག་པའི་གཞན་སེལ་ཀུན། །དགག་བྱ་མེད་དགག་ཁོན་གསོད་བཞེད་ན། །བུམ་མེད་ས་ཕྱོགས་ཡུལ་ཅན་སྒྲ་རྟོག་དེས། །དགག་བྱ་བུམ་པ་བཅད་པ་མ་བཟྲིགས་སམ། །དགག་བྱ་དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་གཅོད་
པའི། །དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཚོགས་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ལ། །དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་འཆར་རམ་ཞེས། །དྲིས་ན་ལན་བཀློག་མཁས་པ་ཡོད་དམ་ཅི། །འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ཞེས་གཞལ་ལ་སོགས་པ། །མེད་དགག་ཁོན་ནར་འཆད་ཅིང་སྒྲུབ་པ་
ལ། །རང་མཚན་ཁོན་ནས་ཁྱབ་ཅེས་སྨྲ་ནུས་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའི་རྩ་བ་ཉམས་པ་མེད། །དེ་སྐད་ཁྱོད་ཀྱིས་སྨྲ་བར་མ་ནུས་ཕྱིར། །ལུང་རིགས་ལས་བླངས་འགལ་བ་རྣམ་གསུམ་གྱིས། །ཕ་རོལ་གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་འཇོམས་བྱེད་པ། །དཔྱོད་ལྡན་མཁས་པ་
ཁོནའི་རྣམ་ཐར་ཡིན། །གཞན་སེལ་མཐར་དག་དགག་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །སེལ་བར་འདུས་ཀྱང་དེ་གཉིས་རྣམ་གཞག་ནི། །རབ་བྱེད་བརྒྱད་པར་བསྟུས་ཏེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། །སྐབས་འདིར་མེད་དགག་གཞན་སེལ་བཤད་པ་མིན། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་མེད་གཞན་
སེལ་རྣམ་པ་གཉིས། །སྒྲ་བློའི་གཞན་སེལ་ཁོན་ནས་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། །དངོས་མེད་གཞན་སེལ་མེད་དགག་གཞན་སེལ་དུ། །འཆད་པར་བྱེད་རྣམས་རྣམ་པར་འཁྲུལ་མིན་ནམ། །བསལ་བ་གཞི་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་བུམ་པ་ལ། །སེལ་བྱེད་སྒྲ་རྟོག་གཉིས་ལ་ལྟོས

མིན་པས། །བསལ་བྱ་བུམ་མིན་རྣམ་པར་གསལ་ཙམ་དེ། །མེད་དགག་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱར་འདོད་པ་སྟེ། །སེལ་བྱེད་བུམ་པའི་སྒྲ་དང་རྣམ་རྟོག་གིས། །བསལ་བྱ་བུམ་མིན་བཅད་པའི་སྒོ་བཏགས་ཀ། །སྒྲ་དང་བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པ་དགྲེས་པའི་ལེགས་བཤད་ཡིན། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསལ་བྱེད་ལས་གཞན་སེལ་བརྟག་པ་སྟེ་རབ་བྱེད་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་འདི་ནི། དབྱངས་ཅན་གསུང་གི་བདུད་རྩི་སྙིང་ལ་འཐོས་ཤིང་། འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཕྱག་གིས་འཕྲུད་པ་སྣང་ཚིག་སྒྲ་བ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཅེས་བགྱིས་པས་དཔལ་མཉན་ཡོད་བྱ་རྒོད་གཤོངས་ཆོས་ཀྱི་མདུན་ས་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་གསེར་ཁང་གི་བྱ་འདབ་ཚེ་རིང་གུར་ཁང་འཆི་མེད་ལྷའི་དགའ་ཚལ་དུ་སྦྱར་བ། འདིས་ཀུང་བློ་གསལ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་ཡར་ལྡན་དུ་གྱུར་ཅིག། །

༄༅། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསལ་བྱེད་ལས། འབྲེལ་པ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དྲུག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།།

༄༅། །དགག་སྒྲུབ་ཤར་གྱི་ཐང་ཆེན་ལ་འཇོགས་པའི། །འགལ་འབྲེལ་ཉི་ཟླའི་སྣང་བྱེད་ཁ་ལོ་པས། །དད་པའི་མདོངས་མཐོ་ནམ་དཔྱོད་གཙུག་ཕུད་ཅན། །དགའ་བའི་གར་བྱེད་མགྲིན་ཧའི་གཟེངས་བསྟོད་ཅིག །ཞི་པ་འབྲེལ་བ་དང་འགལ་བ་རྟོགས་ཚུལ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བས་མདོར་བསྟན། སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་འགལ་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དགག་བྱ་འགོག་པ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ཁྱོད་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ནི། དགག་དང་སྒྲུབ་པ་ཇི་སྙེད་པ། །ཞེས་སོགས་སྨོས། གཅིག་གོ །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད། འགལ་བའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དོན་ལ་འབྲེལ་བ་དགག །བློ་ངོར་འབྲེལ་བ་བསྒྲུབ། འབྲེལ་

༄༅། །ཁ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་རྩོད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་དགག །སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་སྟེ། དོན་ལ་འབྲེལ་བའི་
ངོ་བོ་མ་གྲུབ། མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ། སྒྲ་དོན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དོན་ལ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཐ་དད་པ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། ཆོས་གཅིག་ཉིད་ལ་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར
དང་། དངོས་མེད་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་ལ་དངོས་འབྲེལ་དོན་ཡ་གྲུབ་པ་དེ་བས་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་གང་ཞིག་ཆོས་གཞན་འབྲེལ་ཡུལ་དུ་མི་འདོར་བ་དེ། འབྲེལ་བ
སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་དགོས་པ་གང་ཞིག །དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་མ་འདྲེས་པར་གནས་ཤིང་། དངོས་མེད་ལ་གདོད་མའི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པས་མཚན་ཉིད་དེ་མི་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ

མང་ཐོས་ཚད་མ

སྟེ། འབྲེལ་བའི་སྐད་དོད། སམ་བནྡྷ་ཞེས་པ་ཡང་དག་པར་བཅིངས་པ་འམ། པྲ་ཏི་བནྡྷ་ཞེས་པ་སོ་སོར་བཅིངས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གང་ལ་ཡང་སྦྲ་དོན་དེ་
མི་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཆོས་གཉིས་གཅིག་ལ་མི་སྲིད་ཅིང་། གཅིག་ལ་འབྲེལ་པ་མི་སྲིད་པས། ཞེས་སོགས་སྐྱོ་ག་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ་གསུམ། དོན་ལ་བདག་གཅིག
འབྲེལ་བ་དགག །དོན་ལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་དགག །དེ་ལས་གཞན་པའི་འབྲེལ་པ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ། བྱས་མི་རྟག་གཉིས་དོན་
ལ་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །ཐ་དད་སོ་སོ་བ་གཉིས་མིན་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱས་མི་རྟག་གཉིས་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༄༅། །ཞེས་པའི་དགག་པ་ དགག་ལན་དང་བཅས་པ་འཆད་པ་ལ། བདག་གཅིག་པ་ལ་ཚོས་གཉིས་མེད། ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་དོན་ལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་དགག་པ་ལ་གཉིས; རྒྱུ་འབྲས་རྫས་ལ་འབྲེལ་བ་དགག །རྒྱུ་འབྲས་རིགས་ལ་འབྲེལ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དོན་ལ་མེ་དུ་གཉིས་ལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་མ་གྲུབ་སྟེ། མེ་དུ་གཉིས་དུས་མཉམ་ན་དེ་འབྱུང་འབྲེལ་མི་འགྲུབ། སྔ་ཕྱི་ཡོད་ན་གཅིག་དངོས་པོར་ཡོད་དུས་གཅིག་ཤོས་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡོན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། མེ་ལམ་ལྟོས་པའི་དུ་བ་རྒྱུད་པ་ལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་དུ་བ་དེ། དུས་ལྡན་ལ་ལམ་མེ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། དུ་བ་དེ་མེ་ལམ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། གལ་ཏེ་ཡོན་རེ། དོན་ལ་མེ་དུའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་སྟེ། དོན་ལ་དུ་བ་དེ་མེ་ལ

ལྡོག་པའི་ཕན་གདགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དོན་དམ་པར་མེ་དུ་གཉིས་ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་དུ་གཉིས་གཅིག་དངོས་པོར་གྲུབ་དུས་གཅིག་ཤོས་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དོན་དམ་པར་དུ་བ་དེ་མེ་ལ་
འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་མེ་མེད་ན་དུ་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་འབྲེལ་པ་འགྲུབ་ན། རྣག་ཡས་གཡོན་ཀྱང་འབྲེལ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་པར་ཉི་མེ་མེད་ན་དུ་བ་མི་འབྱུང་བ་འདི་
ཡང་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པར་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གྱི་མེ་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་དཔྱད་ན་དཀའ་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། སྔ་ཕྱི་མིན་ལ་དེ་བྱུང་མེད། །ཅེས་པ་ནས། དོན་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི། འབྲེལ་བ་རྟས་ལྡོག
བརྟགས་པས་ཁེགས། །ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་ལྔ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྒྱུ་འབྲས་རང་མཚན་པ་ལ་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིགས་ལ་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིགས་དེ་ཅི། རྒྱུ་འབྲས་
མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་སྔར་གྱི་སྐྱོན་ལས་མི་འདའ། དེ་ལས་གཞན་པའི་རིགས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བརྟག་པར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་འབྲེལ་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཤློཀ་ཕྱེད་དང་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་
འབྲེལ་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། དོན་ལ་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་གྲུབ་པ་བཀག་པ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས། ལྡན་པ་དང་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་སོགས་ཀྱང་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ནུས་ཏེ། ལྡན་པའི་འབྲེལ་བ་སོགས་ལ། འབྲེལ་བ

༄༅། །མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་ན་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་མི་འདུ་ན་འབྲེལ་བ་མཚན་ཉིད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གཅིག་ལ་དཔེར་མཚོན་ན། ཁྱོད་འདོད་པའི་ལྡན་པའི་འབྲེལ་བ་ཅི་ཡིན་བརྟག་སྟེ། དུས་མཉམ་པའི་འཕར་གཞོང་དང་རྒྱ་ཤུག་ལ་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མ་གྲུབ། འཕར་གཞོང་སྦྲུམ་ལ་རྒྱ་ཤུག་ཕྱིམ་རྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་ནི་དེ་བྱུང་འབྲེལ་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། འདིས་ནི་ལྡན་དང་འདུ་བ་དང་ཞེས་པ་རྣམས། ལྡན་པ་ཅན་སོགས་གནོད་བྱེད་ཡོད། །གནོད་བྱེད་མེད་ན་གཉིས་པོར་འདུས། །ཞེས་པའི་བར་ཤློཀ་དྲུག་དང་རྐང་པ་གཉིས་སོ། །དེས་ན་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་དགག་པའི་རིགས་པ་འདི་དག་ནི། ཧ་ཅང་དཔྱད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་དཀའ་བའི་གནས་ཚུང་ཟད་འཆར་ཏེ་ཉོན་ཅིག། དོན་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པར་ཐལ། དུ་བ་དེ་དོན་དམ་པར་མེ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དུ་བ་དེ་དོན་དམ་པར་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དུ་བ་དེ་དོན་དམ་པར་མེས་ཕན་གདགས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དུ་བ་ནི་མེའི་དུས་སུ་མ་སྐྱེས་པས་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྒྱུ་འབྲས་དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལ། །ཕན་བྱ་ཕན་བྱེད་འཐད་པ་དཀའ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། ། གལ་ཏེ་རྩ་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དུ་བ་དེ། དོན་དམ་པར་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་མེའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དོན་དམ་པར་དུ་བ་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གལ་ཏེ་དོན་ལ་དེ་འབྱུང་འབྲེལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དུ་བ་དེ་དོན་དམ་པར་མེ་དང་འབྲེལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དུ་བ་དེ་དོན་དམ་པར་མེ་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུ་བ་དེ་དོན་དམ་པར་མེ་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་ཡང་འདོད་ན། སྔ་ཕྱི་མེད་ལ་དེ་བྱུང་མེད་། །ཅེས་སོགས་དང་། རྒྱུ་འབྲས་དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལ། །ཕན་བྱ་ཕན་བྱེད་འཐད་པ་དཀའ། །ཞེས་སོགས་ནས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་དུ་བ་དེ་དོན་དམ་པར་མེ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་དུ་གཉིས་དོན་དམ་པར་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །དུ་བ་དེ་དོན་དམ་པར་མེ་དང་རྫས་ཐ་དད་མིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་ན། དེ་མིན་པར་ཐལ། མེ་དུ་གཉིས་གཅིག་རྫས་སུ་གྲུབ་དུས་ཅིག་ཤོས་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ༔ །ཡང་དོན་ལ་ང་དག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱས་པ་དེ། དོན་དམ་པར་མི་རྟག་པ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་དེ། དོན་དམ་པར་མི་རྟག་པ་དང་། བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་དེ། དོན་དམ་པར་མི་རྟག་པ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པར་དེ་གཉིས་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །རྫས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདིར་མ་ཁྱབ་སྙམ་ན། དོན་དམ་པར་བྱས་མི་རྟག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲའི་བྱས་མི་རྟག་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྣང་བར་ཐལ། དོན་ལ་སྒྲའི་བྱས་མི་རྟག་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས། སྒྲའི་བྱས་མི་རྟག་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སྒྲའི་བྱས་མི་རྟག་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ་

༄༅། །ཨོཾ། །ཞེས་སོགས་རིགས་ལམ་ཕྲ་མོ་ལ་ཏི་ཀ་ཞེར་ལ་ན་བསམ་པར་བྱའོ། །འདིར་པཎ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་དོན་ཏྲ་ལ་མེ་དུའི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་མ་ཟད་དོན་ལ་རམེ་དུ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། དོན་ལ་མེ་དུ་གཉིས
རྒྱུ་འབྲས་ཡང་མ་ཡིན་པས། དོན་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་མེད་ཅེས་བཤད། བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་། རྒྱུ་འབྲས་དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལ། །ཕན་བྱ་ཕན་བྱེད་འཐད་པ་དཀའ་ཞེས་དང་། དོན་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི། །འབྲེལ་བ་རྗེས་ལྡོག
བརྟགས་པས་ཁེགས། །ཞེས། དོན་ལ་མེ་དུ་གཉིས་ཕན་འདོགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་དང་། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་མིན་པར་བཤད་པས། དོན་དམ་པར་དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་མིན་པར་ཁས་ལེན་པ་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །
འོ་ན། དོན་དམ་པར་དུ་བ་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་དུ་བའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདི་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རང་སྐྱོན་ཡིན་མོད། མ་ཁྱབ་ཟེར་བ་ལས་འོས་མེད་དོ། །གཉིས་པ་བློ་དོར་འབྲེལ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། བློས་ཇི་ལྟར་སྦྲེལ
བའི་ཚུལ། སྦྲེལ་ཚུལ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་མི་རྟག་འབྲེལ་པ་དང་། མེ་དུའི་འབྲེལ་པ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཐ་སྙད་སེལ་ངོར་གྲུབ་སྟེ། ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྟོག་པས། སྒྲ་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་གསུམ་པོ་དེ་མཚན་བྱ་མིན་པ། སྐྱེས་པ
མིན་པ། སྐད་ཅིག་མ་མིན་པ་སྟེ་ལོག་པ་གསུམ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ། གཅིག་ཏུ་སྣང་བའི་རྟོག་པས། སྒྲ་འདི་བྱས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཞེས་བྱས་མི་རྟག་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་ངོར་བྱས་མི་རྟག་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ

གྲུབ། དེ་བཞིན་དུ། ཐོག་མར་སྔར་གྱི་མེ་ལས་ད་ལྟར་གྱི་དུ་བ་བྱུང་སྐབས་ད་ལྟ་ཕྱི་སོ་སོར་ཕྱེ། མེ་ཡོད་པས་དུ་བ་ཡོད་སྐབས་དུ་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པའི་རྟོག་ངོར་མེ་དུའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འཇུག་ཡུལ་སོ་སོར་ཐོབ་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པའི། རྣམ་རྟོག་ཡུལ་ལ་འཛིན་རྟེན་གྱི། ཞེས་སོགས་ཤློཀ་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། བདག་གཅིག་འབྲེལ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་། དེ་བྱུང་འབྲེལ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ། ཁོན་རེ། རྟོག་པས་སྒྲའི་སྟེང་དུ། བྱས་མི་རྟག་གི་དབྱེ་བསྡུ་བྱས་པ་ལྟར་དོན་ལ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། གྲུབ་ན། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱས་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་ནུས་ཏེ། དེ་ལྟར་དབྱེ་བསྡུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པས། འཇུག་ཡུལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་བརྒྱུད་ནས་ཐོབ་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བྱས་དང་མི་རྟག་གླེན་སྦྲེལ་བ། །ཞེས་སོགས་ཤློཀ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཁོན་རེ། མེ་མེད་ན་དུ་བ་མི་འབྱུང་བ་དེ་དུ་བའི་སྟེང་དུ་དོན་ལ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན་དུ་བ་རྒྱུ་མེད་ལས་འབྱུང་བར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གྲུབ་ན། མེ་དུའི་འབྲེལ་པ་དོན་ལ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྤྱིར་མེ་མེད་ན་དུ་བ་མི་འབྱུང་བ་ཙམ་ཡིན་མོད། དོན་དམ་པར་མེ་མེད་ན་དུ་བ་མི་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་དུ་བ་རང་གྲུབ་ཟིན་པའི་དུས་མེ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔར་གྱི་མེ་ལས་ད་ལྟར་གྱི་དུ་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། རྟོག་པས་སྦྱོར་བ་ཡིན་

༄༅། །ཀྱི་དོན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་དུས་མཉམ་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། མེད་ན་མི་འབྱུང་དུ་བ་ལ། །ཞེས་སོགས་སློག་གཉིས་སོ། །འདིར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ལན་དེ་ལྟར་འདེབས་དགོས་ཏེ། དཔལ་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་གྱིས། དོན་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི། །འབྲེལ་བ་རྗེས་ལྡོག་བརྟག་པ་ལས་པས་ཞེ་ན། །ཞེས་པར་མེ་མེད་ན་དུ་བ་མི་འབྱུང་བ་དེ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་ཁས་བླངས་ འདིའི་ལན་གྱི་ཐད་དུ་དེ་དོན་གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་ཅེས་ཟླ་ཤད་པ་ཁས་བླངས་དངོས་འགལ་དུ་སོང་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། མེ་མེད་ན་དུ་བ་མི་འབྱུང་བ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པས། ཕྱིར་དུ་བརྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བ་ནི་མ་ངེས། དོན་དམ་པར་དུ་བརྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བ་ལ་ནི་འདོད་ལན་འདེབས་དགོས་ཏེ། འབྲེལ་བརྟག་ལས། འདི་ནི་གཞན་དུ་འདུག་པ་ན། ཇི་སྐད་དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་ལྟོས། ལྟོས་པས་ཕན་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། མེད་ན་ཇི་ལྟར་ཕན་པར་བྱེད། །ཅེས་དོན་དམ་པར་དུ་བ་མེ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཤིང་མེས་ཕན་གདགས་བྱ་མིན་པར་བཤད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་། རྒྱུ་འབྲས་དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལ། ཕན་བྱ་ཕན་བྱེད་འཐད་པ་དཀའ། ཞེས་གསལ་བར་བཤད་པ་ལ། བློ་མིག་ཅེར་ཡོད་དུ་མ་སོང་ན་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ། དེ་དག་གང་གིས་ངེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན། དེ་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བསྟན། དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཧོ

ན། རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་དོན་ལ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་བམ་སྙམ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། མཚན་མཚོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་མཚོན་བྱའི་མིང་གཉིས་པོ་
གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་རྟོག་པས། བདག་གཅིག་པའི་བརྡ་ཆད་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་མཚན་མཚོན་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་འབྲེལ་བ་ཡང་། ལོག་པ་ཅིག་རྒྱུད་དང་ཉིས་ཚོགས་ལ་རྟོག་པ་འབྲེལ་པས་གཅིག་ཏུ་
གཟུང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་རྫས་གཅིག་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་ནི་མཚོན་བྱ་དང་ཞེས་སོགས་སྐབས་གཅིག་གོ། འདིའི་རྩ་འགྲེལ་གྱི་སྦྱ་ཐིན་ལ། མཚན་མཚོན་དང་སྤྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས། བློ་འབྲེལ་པས་གཅིག་
ཏུ་བཟུང་བ་ལ་བདག་གཅིག་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་ལ། དཔལ་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་སྦྲ་ཐིན་ལྟར། འབྲེལ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། རྗེས་
མཐུན་པ་སྒྲོ་བཏགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས། མཚན་མཚོན་དང་། སྤྱི་བྱེ་བྲག་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཙམ་ལས། འབྲེལ་པ་མཚན་ཉིད་པ་མི་སྲིད་དེ། མཚན་མཚོན་དོན་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་སོགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་བཤད་
མོད། དཔྱད་མི་བཟོད་དེ་ཉོན་ཅིག ཁོག་ཕྲུག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་དེ་བ་ལང་དང་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མཚན་མཚོན་གང་ཞིག་ལ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་

༄༅། །གྲུབ་ན། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་དེ། བ་ལང་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྫས་སུ་གྲུབ། དེ་གཉིས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལན་གང་སྨྲ་ཡང་ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་དེ་དཀར་ཟལ་བ་ལང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་གང་ཡང་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། ཡང་རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་ལ་འང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཚང་བར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་འབྲེལ་བ་ཙམ་གྲུབ། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་འབྲེལ་པ་དེ་འབྲེལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འདོད་ན། རྩོལ་བྱུང་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞིབ་པར་འོག་ནས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་གསུམ། རྩ་བའི་གཏན་ཚིགས་དགོད། སྦྱོར་བའི་དོན་ལ་དཔྱད། སྐབས་དོན་ཁྱབ་འབྲེལ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཡོད་དེ་འཇིག་བུམ་པ་བཞིན། །སྒྲ་ཡང་ཡོད་ཅེས་རང་བཞིན་རྟགས། །ཞེས་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ནི། སྣང་སེལ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བའི་སྒྲ་ཙམ་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་ཆོས

ནི། རགས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ཕྱི་མའོ། །རྟགས་ཀྱི་དོན་ལ། འདིར་གང་ཡོད་དེ་འཇིག་བུམ་པ་བཞིན། །ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ནམ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་གསུམ། འགྲེལ་བའི་སྒྲ་ཟིན་ལས
ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ། མཁས་པ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་བཞེད་པའི་ཚུལ། རང་ལུགས་འཐད་ཕྱོགས་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི་རང་འགྲེལ་ལས། དང་པོ་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་ན་ཡོད་པའམ་བྱས་པ་གང་བཀོད་ཀྱང་རུང་མོད། དོན་ཀྱང་འགའ་ཞིག
རྟལ་ཕྲན་དང་' བདག་དང་དབང་ཕྱུག་དང་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པར་མི་འདོད་པས་ཁོའི་བློ་ངོར་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱིས་དོགས་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་དེ། དེ་དག་ཡོད་པར་ཁོ་ཡང་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཡོད་པ་དེ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བྱས་པ་མ
ཡིན་པ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་བྱས་པ་ཉིད་དུ་ཁོའི་བློ་ངོར་གྲུབ་ན་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པས་འགྲུབ་པོ་ཞེས་སོགས་དང་' ཡང་བོད་ཕལ་ཆེར་དངོས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་ལ་དེ་ལྟར་ན་ཡོད་པས་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པས་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་པོ
དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ཙམ་ལ་དངོས་པོའི་ཡོད་ཙམ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཡོད་ཙམ་གཉིས་ཡོད་དོ་ཅེ་ན་དངོས་མེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཅི། དོན་བྱེད་ནུས་ན་དངོས་པོར་འགྱུར་ལ། མི་ནུས་ན་ཅི་ཡང་མེད་པས
ཡོད་པར་མིང་བཏགས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྟགས་དགོད་པ་ན་ཡོད་ཙམ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་བས། དངོས་པོའི་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དགོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གང་ཡོད་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་སྒྲ་ཡང་ཡོད་དོ་

༄༅། །ཞེས་བཀོད་པས་ཚོག་པར་དོགས་དཔྱོད་དང་བཅས་ཏེ་གསལ་བར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་མཁས་པའི་བཞེད་པ་ནི། དཔལ་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་གྱིས། འགྲེལ་པའི་སྒྲ་ཟིན་གྱི་ལུགས་ལྟར་བཞེད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་། ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་དང་། ཡོད་པ་ཉིད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སེལ་ངོར་ཡོད་པ་ལ་བྱ་ལ། དེ་ལ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ་གང་ཟག་གི་བདག་བཞིན་ནོ། །འདིར་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད། འོན་ཁྱེད་རྩ་འགྲེལ་འདི་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེད་པར་དམ་འཆའ་འམ་མི་འཆའ། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཕྱི་གསལ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ཞལ་གྱིས་བཞེད་ནུས་ན། གལ་ཏེ་ཡོད་ཙམ་ལ་དངོས་པོའི་ཡོད་ཙམ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཡོད་ཙམ་གཉིས་ཡོད་དོ་ཅེ་ན། དངོས་མེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་རི་ཞེས་སོགས་ཀྱང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་མེད་དེ་ཡོད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་དངོས། ཡང་རྟགས་དགོད་པ་ན་ཡོད་ཙམ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་བས་ཞེས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཡོད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་ཙམ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་དངོས་སོ། །འདི་ནི། བསྟན་བཅོས་རྩ་འགྲེལ་ལས། ཡོད་ཙམ་ལ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་བཞིན་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་མ་ནུས་པ་ནི་ནོར་བ་གཅིག་གོ། ཡང་ནོན་ཅིག །ཡོད་ཉིད་དང་། ཡོད་ཙམ་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཡོད་ཙམ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཡོད་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི

ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འདོད་ན། ཁྱོད་ཆོས་ཅན། །འདས་པའི་མཚན་གཞི་ཁྱོད་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ན་ནིང་གི་ལོ་ཏོག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཁྱོད་སེལ་ངོར་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་གྲུབ་ཟ་ཐང་ལ་
དངོས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་གང་ཞིག །རང་མཚན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས། རྩོལ་འདི་རྣམས་ཁྱེད་རང་གིས་གསལ་བར་ཁས་བླངས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ཊཱི་ཀྐར། རགས་རྒྱུན་དང་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་མཚན་དང
དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་པ་འདི་ནི་ཁྱེད་རང་གིས། ཡོད་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས། ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཆོད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ནང་འགལ་གྱི་ཉོར་པ་གཉིས་པའོ། །ཡང་བྱས་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ
པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། བྱས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མ་འོངས་པའི་མཚན་གཞིར་ཁྱོད་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་སང་གི་ལོ་ཏོག་ཆོས་ཅན་གྱིས་ས་ཤཀ །རྟགས་གྲུབ་སྟེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དངོས་འགལ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་རང་གིས་རྣམ་འགྲེལ་ཊཱི་ཀྐར། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་དཔྱར་བས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་དོན་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ལ། འདས་པ་ནི་འགགས་ཟིན་པས་དེར་མི

ཀ

༄༅། །གནས་ལ། མ་འོངས་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པས་དེར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོར་ནི་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། མ་འོངས་པ་ཆོས་
ཅན། སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཀུན་དངོས་སོ། །ནང་འགལ་གསུམ་པའོ། །ཡང་འདས་པའི་མཚན་གཞིར་ཁྱེད་རང་གིས་བཟུང་བའི་ན་ནིང་གི་ལོ་ཐོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇིག་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས་ཁྱབ་སླ། སྐྱེས་པ་ཀུན་འཇིག་པ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ཞིག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་རང་གིས་རྣམ་འགྲེལ་ཊཱིཀྐཱར། འདས་པའི་དངོས་པོ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་ན་སྐྱེས་ཟིན་སྣང་ཡང་སྐྱེ་བ་
དང་། ཞིག་ཟིན་སྣང་ཡང་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ནང་འགལ་བཞི་པའོ། །གལ་ཏེ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དངོས་པོ་སོགས། མ་དཔྱད་པ་འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇོག་པའི་ཚེ། དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དཔྱད་
པ་གྲུབ་མཐའི་ཚེ་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཟེར་ན། འོ་ན་ཁྱོད་རང་གིས་དཔྱད་པ་གཞིར་བཞག་གྱིས་ལ་ཉོན་ཅིག །དངོས་པོ་ཡིན་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དངོས་པོ་དངོས་པོ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རགས་པ་
ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ཆོས་ཅན་གྱིས་བཤག །རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས་འགལ་ལ་སོང་སྟེ། ཁྱེད་རང་གིས་རྣམ་འགྲེལ་ཊཱིཀྐཱར། དཔྱད་པའི་ཚེ་ན་རགས་པ་བློ་དང་

བཅས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་ཆ་མེད་པའི་རྡུལ་དང་ཤེས་པ་དོན་དམ་བདེན་པའོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནང་འགལ་བལྔ་པའོ། །ཡང་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། སྒྲ་དང་བུམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི། །རྟོག་ན་འཇིག་ལ་འང་མཚུངས་ཅེ་ན། །ཞེས་པའི་གཞུང་དེས། འཇིག་པ་དེ། སྒྲ་བུམ་གཉིས་ཀར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཡོད་དེ་འཇིག་བུམ་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་དེས་བུམ་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་རྣམ་དག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས། ནང་འགལ་དྲུག་པའོ། །ཡང་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་དང་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་གང་འདེབས་ཀྱང་ནང་འགལ་གཉིས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་སྙམ་ན་འོ་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་ཟེར་ན། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་གཞལ་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གཞལ་བྱ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པར་ཁྱེད་རང་གིས་ཁས་བླངས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ནང་འགལ་བདུན་པའོ། །གལ་ཏེ་རྩ་བར་མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་ཡོད་པར་ཐལ། ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་

༄༅། །ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཀུན་ཁས་བླངས་ཏེ། ཁྱོད་རང་གིས་རིགས་གཏེར་ཊཱི་ཀར། འོན་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་རམ། ལེན་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་མོད། ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ནང་འགལ་བ་བརྒྱད་པའོ། །མདོར་ན། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་ཙམ་ལ་འང་། རྣམ་རྟོག་གཏིང་མ་རྐུགས་པའི་ནང་འགལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འདུག་མོད་རེ་ཞིག་བཞག་གོ ཡང་མ་ཁས་པ་འགའ་ཞིག །སྒྲ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལ་སྐྱོན་མཐོང་ནས། དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་དོན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་པར་མཛད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཐུམ་ལྟར་ན་བློས་སྐྱོན་དང་། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་ལྟོས་པ་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རང་ལུགས་ནི། གང་དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་སྒྲ་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྩ་བའི་རྟགས་དགོད་པར་བྱེད་དོ། །འོན་འདིར་གང་ཡོད་དེ་འཇིག་བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་ལ་འབྲས་དང་ཡོད་ཉིད་བཞིན། །ཞེས་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལྟ་བཞེས་པའི་སྐད་དོད། དངོས་པོ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་ཆར་ལ་འཇུག་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། འགྲེལ་པའི་སྒྲ་ཟིན་དེ་དག་ནི་ཁས་བླངས་བར་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དག་ལ་སྐྱོག་ཤད་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་། སྒྲ་ཟིན་དེ་ལ་ཚུལ་འགྲིགས་པོ་ཅིག་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་པའི་སྒྲ་ཟིན་ཁས་བླངས

བར་མི་ནུས་པའི་རིགས་གཞན་ཡང་མང་དུ་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྐབས་དོན་ཁྱབ་འབྲེལ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ལྟོས་མེད་རྟགས་ཀྱིས་རྗེས་ཁྱབ་སྒྲུབ། གནོད་པ་ཅན་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟགས་འགོད། དེ་ལ་གནོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་ན་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་གློག་བཞིན། བུམ་པ་ཡང་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་གོ་ཞེས་བཀོད་པ་ལས་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པར་ནུས་ཏེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རང་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནས་འཇིག་པར་སོང་གི ཕྱིས་འབྱུང་གི་འཇིག་བྱེད་གཞན་ཡི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། སྐྱེས་པ་ཁོ་ནས་འཇིག་པ་ཡིན། །དེ་ལ་འཇིག་བྱེད་གཞན་མི་དགོས། ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མ་གྲུབ་པ་སྤང་། མ་ངེས་པ་སྤང་། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོན་རེ། བུམ་པ་ཡིན་ན། གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པ་རྣམས་རང་འཇིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་ཕྲད་ན་འཇིག །མ་ཕྲད་ན་མི་འཇིག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་དེ་ཡང་འཇིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཐོ་བ་ལྟ་བུ་དང་ཕྲད་ན་འཇིག་པ་ཡིན་ཡང་། མ་ཕྲད་པར་དུ་མི་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་འགོག་པ་ལ་རིགས་པའི་གནད་བསྡུས་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་འཇིག་པ་ལ་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་མི་དགོས་ཏེ། འཇིག་རྒྱུ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུས་རང་འཇིག་པར་བྱེད་པས་འཇིག་བྱེད་དོན་གཞན་མི་དགོས། བུམ་པ་ཞིག་པ་ལྟ་བུ་དངོས་མེད་ཡིན་པས་འཇིག་རྒྱུ་གཏན་ནས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བུམ་པ

༄༅། །འཇིག་པ་དེ་འཇིག་བྱེད་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་དགོས་པས་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུ་ངེས་འཇིག་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་རྣམ་པར་བརྟགས་ན་འཇིག་སྟེ། ཐོབ་པའི་རྒྱུས་བྱས་པར་འཇིག་པར་བྱེད་ན། བྱས་པའི་འཇིག་པ་དངོས་མེད་ཞིག་བྱེད་དམ། དངོས་པོ་ཞིག་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། དངོས་མེད་རྒྱུས་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དངོས་པོ་ལ་རང་གཞན་གཉིས་སུ་བཅོན་ཆོད་པས། བྱས་པའི་འཇིག་པ་བྱས་པ་ཡིན་པ་ཞིག་བྱེད་དམ། བྱས་པ་ལས་དོན་གཞན་པ་ཞིག་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐོབ་པས་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། རྫ་མཁན་གྱིས་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱས་པ་ལས་གཞན། ཐོབ་འམ་གྱི་མོ་འམ། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ཞིག་བྱེད། གལ་ཏེ་བྱས་པ་གྱི་མོར་བཏང་བ་དེ། བྱས་པའི་འཇིག་པ་ཐོབ་པས་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱས་པའི་ཉེར་ལེན་དང་། ཐོབ་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ལས། གྱི་མོ་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། བྱས་པའི་འཇིག་པ་གསར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གྱི་མོ་སྐྱེས་པ་ལ་བྱས་པའི་འཇིག་པ་བྱས་ཞེས་མིང་འདོགས་ན་བླུན་པོ་ལ་བ་ལང་ལྟར་མིང་ལ་མི་བརྩད་དོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། འཇིག་པ་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་ཕྱིར། །ལྟོས་མེད་འདི་ནི་མ་གྲུབ་ལོ། །ཞེས་པ་ནས། ལྟ་དང་བལྟ་རྒྱུ་མེད་པ་བཞིན། །ཞེས་པའི་བར་ཤློཀ་ཕྱེད་དང་བཞིའོ། །གཉིས་པ་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་ལ་ཁོན་རེ། འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་ན་འཇིག་ངེས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ཆུ་ལུད་སོགས་ཚང་ཡང་ནས་མྱུག་མི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ནས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་ཀྱིས། ས་ལུའི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་གཞན་ལྟོས་པ་མེད་ཀྱང་ས་ལུའི

མྱུ་གུ་བསྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ནས་ཕྱུག་གི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་ཡང་ནས་མྱུག་བསྐྱེད་པ་ནུས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ནས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་ཀྱིས་སྣ་ལུའི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའང་སྣ་ལུའི་ས་བོན་ལ་ལྟོས་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཚོགས་པ་ཚང་ཡང་མྱུ་གུ་བཞིན། །ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་འཇིག་བྱེད་གཞན་མི་དགོས། །ཞེས་པའི་བར་ཤློ་ཀ་བདུན་ནོ། །གསུམ་པ་དཔེ་ཅན་ཐལ་བ་བསྟན་པ་ནི། རིག་བྱེད་པ་ན་རེ། བུམ་པའི་ཞིག་པ་རྟག་པ་དང་། བུམ་
པ་མི་རྟག་པ་སྟེ་དངོས་འགལ་གཉིས་བུམ་པའི་རྫས་སུ་གཅིག་པར་ཐལ། བུམ་པའི་ཞིག་པ་རྒྱུ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བའི་ཐལ་བ་དང་པོས་མི་གནོད་དེ། བུམ་པའི་ཞིག་པ་དངོས་མེད་ཡིན་ཀྱང་། རྟག་རྫས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྒྱལ་དཔོག་པ་ན་
རེ། བུམ་པའི་ཞིག་པ་དེ། བུམ་པ་དང་རྫས་ཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན་བུམ་པ་ཞིག་པའི་ཚེ་ཡང་བུམ་པ་མ་ཞིག་པར་ཐལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བུམ་པ་ཞིག་པའི་ཚེ་ཡང་བུམ་པ་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་པའི་ཐལ་བ་གཉིས་པས་ཀྱང་མི་གནོད་
དེ། བུམ་པའི་ཞིག་པ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་དངོས་པོ་གཞིར་བྱས་ལ། ཐོག་བཅས་བུམ་པ་དང་ཐོགས་མེད་ཤེས་པ་གཉིས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་གསུམ་པས་ཀྱང་མི་གནོད་
དེ། ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་གཉིས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད། རྟག་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ནི། དངོས་འགལ་རྫས་གཅིག་འགྱུར་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར། བུམ་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་འཇིག

༄༅། །གནས་གསུམ་ཅིག་ཅར་འབྱེད་པ། བུམ་པ་དེ་དུས་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་ཚེ་ཞིག་པ་ཞིག་ཁས་ལེན་ཀྱང་། སྔར་གཏན་ནས་བུམ་པ་ཞིག་པ་ནི་མེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དུམ་པ་མ་ཞིག་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བའི་གཉིས་པ་ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མུ་སྟེགས་དབང་ཕྱུག་པ་ན་རེ། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་ཕལ་ཆེར་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཡང་། བྱ་རོག་དཀར་པོ་སྲིད་པ་ལྟར་དངོས་པོ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཕལ་ཆེར་འཇིག་རྒྱུ་དང་འཕྲད་པའི་ཚེ་འཇིག །དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་འཇིག་རྒྱུ་དང་ཕྲད་ཀྱང་གཏན་ནས་མི་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་འཆད་པ་ནི། བྱ་རོག་དཀར་པོ་སྲིད་པ་ལྟར། ཏ་དངོས་པོ་རྟག་པ་མི་འགལ་ཟེར། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། དངོས་པོ་རྟག་པ་བརྟགས་ཏེ་དགག །རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་རིགས་པས་སྒྲུབ། རྟགས་གཉིས་དགོད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་དེས་དོན་བྱེད་ནུས་སམ་མི་ནུས། མི་ནུས་ན་དངོས་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནུས་ན། དེས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚེ་སྔར་གྱི་གནས་སྐབས་ལས་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར། འགྱུར་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞིང་། མི་འགྱུར་ན་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་མི་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ལས་མ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། རྟག་དེས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་ན། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། རྟགས་དགོད། སྦྱོར་བའི་དོན་ལ་

དཔྱད། རྩོད་པ་སྤང་བའོ་ །དང་པོ་ནི། འོན་ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ཡིན་ན་དངོས་མེད་དམ་བྱས་སྟོང་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། །དབང་ཕྱུག་རྟག་པའི་སྒྲ་དོན་ཡང་དོན་བྱེད་ནུས་པས
སྟོང་ངོ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་དེའོ། །གཉིས་པ་ལ་དབང་ཕྱུག་རྟག་པའི་སྒྲ་དོན་དེའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། དངོས་པོ་བཀག་ཙམ་དེ། དེའི་སྒྲུབ་ཆོས་ཡིན་ལ། རྟགས་ཀྱི་དོན་ལ། དེ་སྐོར་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སྦྱོར་མངོན་སུམ་དང་། བྱེ་བྲག་རང་རིག་གིས
འགྲུབ་པམ་ཡིན་ཏེ། གང་འགྱུར་བ་མེད་ན་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱིས་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་བས་ཁྱབ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། དབང་ཕྱུག་རྟག་པའི་སྒྲ་དོན་ཡང་འགྱུར་པ་མེད་དོ་ཅེས་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ནི། གང་གང
བྱེད་མིན་དེ་དངོས་མེད། །ཅེས་སོགས་སློ་ཀ་ཕྱེད་དང་གསུམ་མོ། དེ་སྐོར་གྱི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ཡིན་ན། བྱས་སྟོང་དམ་དངོས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་དེ། དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས
འཆད་པ་ནི། དོན་བྱེད་ནུས་པ་བཀག་པ་ལ། །དངོས་པོ་མེད་པས་ཁྱབ་པར་གྲུབ། ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ནི། ཁོ་ན་རེ། དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་དེ། རྟག་དངོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཏེ། དེའི་རང་བཞིན་རྟག་ཀྱང་གནས་སྐབས་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི
ཕྱིར། སྐད་ཅིག་གིས་མི་འཇིག་ཀྱང་། རགས་པའི་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དབང་ཕྱུག་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་གིས་མི་འཇིག་པ་ལ་རགས་པའི

༄༅། །འགྱུར་བ་འང་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། རང་བཞིན་རྟག་ཀྱང་གནས་སྐབས་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཉིས་བྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པའི་དགོས་པ་ནི། ཡོན་ནི། རྩ་བའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ། ལྟོས་མེད་དང་གནོད་པ་ཅན་གང་རུང་གིས་ཆོག་མོད། གཉིས་ཀ་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན་ ཁ་ཅིག་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ལམ་སྦྱོང་ལྟ་བུར་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དགོད་དགོས་པར་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་སོ་སོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུ་སྟེགས་འགའ་ཞིག་དངོས་པོ་འཇིག་རྒྱུ་དང་ལྡན་ན་འཇིག་མ་ལྡན་ན་མི་འཇིག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཀོད། ལུ་སྟེགས་འགའ་ཞིག་དངོས་པོ་འཇིག་རྒྱུ་དང་ལྡན་ཀྱང་མི་འཇིག་པ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་གཉེན་པོར་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། གནོད་པ་ཅན་གྱི་ལམ་སྦྱོང་དུ། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གོ། །དེ་དག་ལ་འདིར་དཔྱོད་ལྡན་གྱིས་དོགས་པ་གསུམ་པ་སྤང་དགོས་ཏེ། དོགས་པ་དང་པོ༑ གང་ཡོད་དེ་འཇིག་བུམ་པ་བཞིན། །ཞེས་པར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་དངོས་པོ་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་ནས། རྗེས་ཁྱབ་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ། སྐྱེས་པ་ཕྱིན་ནས་འཇིག་པ་ཡིན་ ཞེས་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་ཅིང་། ལྡོག་ཁྱབ་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ༑ གང་གང་བྱེད་མིན་དེ་དངོས་མེད། །ཅེས་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ཡིན་ན། བྱས་སྟོང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་འབྲེལ་མ་ཆགས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེས་པའོ་ །དོགས་པ་གཉིས་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་གྱིས་གོ་བས་ཅིག་ཤོས་ལ། །དྲན་པ་

ཡང་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གཉིས་པོ། གང་རུང་གཅིག་བསྒྲུབས་པས་ཅིག་ཤོས་འགྲུབ་ཅིང་། དྲན་པ་འདྲེན་རྩལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ལ། འདིར། དེས་ན་ལོག་རྟོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །གཉེན་པོར་གཏན་ཚིགས་རྣམ་གཉིས་བསྟུངས། ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ན་འཇིག་པར་ཞེན་པ་ལ་གནོད་པ་ཅན་མི་འཇུག་ལ། མི་འཇིག་པར་ཞེན་པ་ལ་ལྡོག་མེད་མི་འཇུག་པས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཏན་ཚིགས་གཉིས་པོ་དེ། དགོད་ཡུལ་གྱི་རྗོལ་བ་དང་། བཀོད་པའི་བྱེད་ལས་སོ་སོར་བཤད་པས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་གང་ཟག་ལ། དེ་སྐོར་གྱི་ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་དགོས་པར་སོང་བས་རྣམ་རིགས་གཉིས་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པའོ། །དོགས་པ་གསུམ་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་དུ། དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཐོག་མར་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་ནས་དེ་རྗེས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། ཞེས་སོགས་ལྷར་ཆོས་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་སྦྱོར་ངག་དགོད་པར་བཤད་པ་ལ། འདིར་ཐོག་མར། གང་ཡོད་དེ་འཇིག་བུམ་པ་བཞིན། །ཞེས་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་ངག་བཀོད་ནས། དེ་རྗེས་རྩལ་གཉིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཀོད་པ་ནི། དགོད་པའི་རིམ་པ་ལ་སྐྱོན་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའོ། དེ་ལ་སྐྱོན་དང་པོ་མི་འཇུག་སྟེ། ཙ་སྤྱིགས་འགའ་ཞིག་རི་ག་བྱེད་སྒྲ་སོགས་དངོས་པོར་འདོད་ཀྱང་བྱས་པར་མི་འདོད་པ་ཡོད་པས། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་ན་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པས་ཆོག་པར་འགྲེལ་པར

༄༅། །ཁྱད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་བྱས་པ་དང་དངོས་པོར་ངེས་ནས་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་གཞིར་བྱས་ལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་གནད་
གཅིག་པས། རྟགས་དེ་གཉིས་ལྡོག་མེད་ཀྱི་རྟགས་དང་། གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་སོ་སོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་གཉིས་པ་དེ་དཀར་གནས་ཆེ་ཡང་ རེ་ཞིག་སྐྱོན་མེད་རྒྱུ་ལ་འདི་ལྟར། ལྡོག་མེད་ཀྱི་རྟགས་དང་། གནོད་པ་
ཅན་གྱི་རྟགས་གཉིས་དགོད་ཡུལ་གྱི་ཀྲོལ་བཞི་སོ་སོར་ངེས་ཏེ། དངོས་པོ་འཇིག་རྒྱུ་དང་ལྡན་ན་འཇིག་མ་ལྡན་ན་མི་འཇིག་པར་འདོད་པའི་ཀྲོལ་བ་དང་། དངོས་པོ་འཇིག་རྒྱུ་དང་ལྡན་ཀྱང་མི་འཇིག་པར་འདོད་པའི་ཀྲོལ་བ་གཉིས་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཏན་
ཚིགས་དེ་གཉིས་བཀོད་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡང་སོ་སོར་ངེས་ཏེ། དངོས་པོ་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་ན་འཇིག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དང་། འཇིག་རྒྱུ་དང་ལྡན་ཀྱང་མི་འཇིག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་གཉིས་སོ་སོར་སེལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་
ཀྱང་གང་ཟག་གཅིག་ལ་གཏན་ཚིགས་དེ་གཉིས་གཅིག་བཀོད་པའི་རྗེས་ལ་ཅིག་ཤོས་དགོད་དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་མེད་ཀྱི་རྟགས་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དངོས་པོ་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་ནས་འཇིག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ལྡོག་སྟེ་དངོས་
པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཀྲོལ་བ་ལ། གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་དགོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་བཀོད་པའི་བྱེད་ལས་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་ལའང་། ལྡོག་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དགོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་

གསུམ་པའི་ལན་ནི། ཐོག་མར་རྩ་བའི་སྒྲུབ་ངག་བཀོད་ནས། དེ་རྗེས་རྟགས་ཀྱི་ཚོར་མ་འཁྲིད་པའི་རིམ་པ་འདི་ནི། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་འདིའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། མཁས་པ་འཇུག་སྒོ་ལས་ཆོས་གྲགས་སྒྲུབ་པའི་ངག་བཀོད་ནས། །གཏན་ཚིགས་ཚོར་མ་འཁྲིད་པར་མཛད། །ཁ་ཞིག་ཏུ་ཚོར་བཅད་གནས་སུ་བཞེད། །ཅེས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་རྩ་བའི་སྒྲུབ་ངག་བཀོད་པའི་ཚེ། དེ་རྒོལ་བ་དེའི་ངོར་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ནམ་ལྟར་སྣང་ཡིན། ཡང་དག་ཡིན་ན། རྒོལ་བ་དེས་དེ་སྐོར་གྱི་ཚུལ་ངེས་དགོས་པས་རྟགས་ཀྱི་ཚོར་མ་ཕྱུང་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་རྟོགས་པའི་གནས་ཡིན་པས། འོག་སྒྲུབ་ངག་སྐབས་སུ་འཆད་པར་བྱེད་དོ། གཉིས་པ་དེ་ཕྱུང་འབྲེལ་ངེས་བྱེད་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་མི་འཐད་པ་དང་། རང་ལུགས་གཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ། རྒྱུ་འབྲས་ཚད་མ་ཕྱུགས་ལྔས་ངེས་ཏེ། དང་པོར་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀར་མ་དམིགས་དེ་ནས་རྒྱུ་དམིགས། དེ་ནས་འབྲས་བུ་དམིགས། དེ་ནས་རྒྱུ་མ་དམིགས། དེ་ནས་འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པ་དང་ལྔས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། འདི་མི་འཐད་དེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཕྱུགས་ལྔ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་ཛ་སྒྲ་ལ་འང་ཚང་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་གྱི་དབང་དུ་བྱེད་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཕྱུགས་གསུམ་གྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་ཕྱུགས་ལྔས་ངེས་ཞེས་ཟེར། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གསུམ། རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། ངེས་བྱེད་ཚད་མ་ཕྱུགས་གསུམ། དེ་ལ་གཞན་གྱི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་འབྲས་

༄༅། །ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཕན་འདོགས་བྱེད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད། ཕན་གདགས་བྱ་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་རྒྱུ་དེ་ལ་འང་། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གཉིས་ཡོད་པའི། རང་འབྲས་ཀྱི་ངོ་
བོ་ལ། གཙོ་བོར་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་འབྲས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གཙོ་བོར་ཕན་འདོགས་བྱེད་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ངེས་བྱེད་ནི། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་པོ་དེ་ཚད་མ་ཕྲུགས་གསུམ་གྱིས་ངེས་
པར་བྱེད་དེ། ཐོག་མར་མེད་དུ་གཉིས་ཆར་མ་དམིགས། དེ་རྗེས་རྒྱུ་མེ་དམིགས། དེ་རྗེས་འབྲས་བུ་དུ་བ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་སྟེ། མ་དམིགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྗེས་འགྲོའི་ཕྲུགས་གསུམ་ཁྱད་པར་ཅན་དེས། སྔོན་མཐར་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་པར་
བྱེད། ཐོག་མར་དུ་བ་མཐོང་། དེ་ནས་མེ་མ་མཐོང་། དེ་ནས་དུ་བ་མ་མཐོང་བ་སྟེ། དམིགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ལྡོག་པའི་ཕྲུགས་གསུམ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས། ཕྱི་མཐར་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྩོད་སྤང་ནི། ཁོ་
ན་རེ། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་ཕྲུགས་གསུམ་དགོས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྣང་མི་རུང་གི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཚད་མ་ཕྲུགས་གསུམ་པོ་དེ་མ་ཚང་། སྡོང་བུའི་རྣམ་འགྱུར་དང་མུན་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཕྲུགས་གསུམ་པོ་ཚང་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན། མེ་དུ་གཉིས་ལ་
རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དུ་བ་དེ་མེ་མ་ཡིན་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེར་ན། སྐྱོན་དང་པོ་མེད་དེ། སྐབས་འདིར་སྣང་རུང་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་གཉིས་པ་མེད་

དེ། ཕུན་པ་དང་སྤོང་བྱའི་རྣམ་འགྱུར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་གསུམ་པ་མེད་དེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྒྲ་བོའི་སྤོ་ཕུར་བ་དེ། དུ་བ་མཚན་ཉིད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱུ་མེ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གོན་ན་རེ། རང་རྒྱུ་བུད་ཤིང་ལས་མ་བྱུང་ན་མེ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་རང་རྒྱུ་མེ་ལས་མ་བྱུང་ན་དུ་བ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ་ རྗེ་གཙུབ་པ་ལས་མེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཟེར་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། མེ་དེ་དུ་བའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཡང་། རྗེ་དང་བུད་ཤིང་སོགས་མེའི་རྡུལ་ཕྲན་སྤྱང་པར་བྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེའི་རྡུལ་ཕྲན་དེ། མེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་དེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ཕན་འདོགས་བྱ་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་པ་ནས། རྗེ་ཤིང་སོགས་ཡིན་དབང་པོ་བཞིན་ཞེས་པའི་བར་ཤློ་ཀ་གསུམ་དང་རྐང་པ་གཉིས་སོ། །ཡང་ན་སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དེ། དུ་བ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ། རང་གི་ཉེར་ལེན་མེ་ལས་སྐྱེས། དུ་བ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པའི། ཡང་ན་སྔོན་དང་ཕྱི་མ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གོ། །འདིས་ནི་དུ་བ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུ་མེ་ལས་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་ཀྱང་། རང་གི་ཉེར་ལེན་ནམ། དངོས་རྒྱུ་མེ་ལས་བྱུང་བས་མ་ཁྱབ་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ། རང་མཚན་རྐྱང་པ་དང་སྒྲ་དོན་རྐྱང་པ་འབྲེལ་པའི་མཚན་གཞིར་མི་འཐད་དེ། རང་མཚན་རྐྱང་པ་ལ་ཕན་ཚུན་རྗེས་འགྲོ་མེད་པས་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་མི་ནུས། སྒྲ་དོན་རྐྱང་པ་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་ཀྱང་རང་མཚན་གོ་ 350

༄༅། །བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས། སྒྲ་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ་འབྲུལ་བའི་ཆ་ལ་འབྲེལ་པ་འཇོག་དགོས་ཏེ། འཆད་པའི་ཆེ་ན་སོང་ཚོད་ལ་འབྲེལ་པ་སྤྱི་མཚན་ཁོ་ནར་སོང་ཡང་། འཇུག་པའི་ཆེ་ན་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར
བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། རང་མཚན་དང་ནི་སྒྲ་དོན་གཉིས། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གང་གིས་ངེས་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཕྱོགས་རེས་ངེས་པ་གཞན་གྱི
ལུགས། གཉིས་ཀ་དགོས་པ་རང་གི་ལུགས། རབ་བྱེད་འདིའི་དོན་བསྡུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཆེའི་བྲམ་ཟེ་བདེ་བྱེད་དགའ་བ་དཔྱོད་པ་ཁོ་ནས་འབྲེལ་པ་ངེས་པར་འདོད་པ་དང་། རྒྱ་གར་ཤར་ནུབ་གུང་གསུམ་གྱི་ཉི་ཚོ་ག་གི་པཎྜི་ཏ་རྣམས་ཚད་མ་ཁོ
ནས་འབྲེལ་པ་ངེས་པར་འདོད་པ་གཉིས་མི་འཐད་དེ། ཚད་མས་མ་དྲངས་པའི་དཔྱོད་པ་ནི་བློ་དོན་མི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་གིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་ཁེགས་ཀྱང་། ཚད་མས་དྲངས་པའི་དཔྱོད་པ་མེད་ན་ལྡང་དོར་གྱི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་མི་ནུས
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། འབྲེལ་པ་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་མས་དྲངས་པའི་དཔྱོད་པ་གཉིས་ཆར་དགོས་ཏེ' རྒྱུ་མཚན་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དཔྱོད་པ་དེ་བློ་རིགས་གང་ཡིན་སྙམ་ན། ཚད་མས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན
པས། བཅད་ཤེས་ལས་མ་འདས་ཏེ། ཡིད་དཔྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མ་མིན་པའི་བློ་རིགས་བཞི་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་ནི། འབྲེལ་པ་གཉིས་ཆར་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་ནུས་ཏེ། བློ་ངོའི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན

ནས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། བདེ་བྱེད་དགའ་བ་དཔྱོད་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནས། འབྲེལ་པས་འབྲེལ་བའི་རྟོག་པ་སྐྱེ། །ཞེས་པའི་བར་ཤློ་ཀ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་གི་གནད་བསྡུས་ན། དོན་ལ་བྱས་དང་མི་རྟག་ཐ་དད་མིན། །མེ་དང་དུ་བ་ཕན་ཚུན་གཅིག་པ་བཀག །དེ་ཚེ་འབྲེལ་པ་མེད་ཅིང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི། །ཕན་འདོགས་བྱ་བྱེད་ནམ་མཁའི་པདྨོར་མཚུངས། །བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མ། །མཐར་ཐུག་དོན་ལ་བདེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། །ཞིབ་པར་རྟོག་མ་ཡང་དཔྱད་དོན་མ་རྟོགས་ཕྱིར། །གནས་ལུགས་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་འདིར་མ་བསླབས། །ཁྱོད་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པ་རྟོགས་པ་བའང་། །བྱ་བྱེད་བྲལ་ཡང་འདུས་བྱས་ཡིན་ནོ་ཞེས། །འགལ་འདུའི་ཁུར་ཆེན་འདེགས་པར་མི་བཟོད་པར། །དོན་སྨྲ་གྲུབ་མཐའི་རང་སྐྱོན་ཁོན་ནར་ཟད། །བྱས་དང་མི་རྟག་དབྱེ་བསྡུའི་རྟོག་པ་དང་། །མེ་དང་དུ་བ་བསྡུ་ཕྱི་སྦྲེལ་བ་ཡིས། །སྒྲོ་བཏགས་སྣོད་དེར་འབྲེལ་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །རྣམ་གཞག་འཇོག་པ་མཁས་པའི་སྤྱི་ལུགས་ཡིན། །སྒྲུབ་ངག་འགོད་ཚེ་གཏན་ཚིགས་དགོད་ཚུལ་དང་། སྒྲུབ་ངག་བཀོད་ནས་ཚོར་མ་འཁྲིན་ཚུལ་དང་། །ལྟོས་མེད་རྟགས་དང་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས། །བཀོད་པའི་བྱེད་ལས་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ། །རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་དོགས་པའི་གནས་བཀོད་ནས། །ཡིན་མིན་རྣམ་འབྱེད་བློ་ཡི་སྦྱོང་བས་པ་ཡིས། །མཁས་པའི་དབུས་སུ་མགྲིན་པ་འདེགས་ནུས་ན། །རང་བྱེད་འདི་ལ་མཁས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསལ་བྱེད་ལས་འབྲེལ་པ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དྲུག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ||

༄༅། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསལ་བྱེད་ལས་རབ་བྱེད་བདུན་པ་འགལ་བ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའོ། །

༄༅། །མཁས་པའི་བྱ་བ་རྟོག་གེའི་རིག་བྱེད་གཞུང་། །ཚུལ་བཞིན་འབྱེད་མཁས་ས་སྐྱའི་འཇམ་མགོན་དེའི། །ཕྱུགས་སྨྲས་མཆོག་གྱུར་མཁས་པ་མདོ་སྡེ་དཔལ། །ངོ་མཚར་རྣམ་འཕྲུལ་སྐྱིད་
གཡོངས་པ་དེར་བསྟུགས། །འགལ་བས་འགོག་དང་འབྲེལ་བས་སྒྲུབ། །འགལ་འབྲེལ་ཕྱོགས་སྣང་གྲགས་པའི་ལུགས། །ལེགས་པར་འཆད་ལ་སྤྲོ་བ་སྤོབ། །བསྐལ་བཟང་ཡོད་ན་དགའ་བས་ཉོན། །གཉིས་
པ་འགལ་བ་རྟོགས་ཚུལ་འཆད་པ་ལ། མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད། དེ་ལྡན་མཚན་གཞིའི་རབ་དབྱེ་བཤད། །ཕ་རོལ་མཁས་པའི་རྩོད་པ་བཟློག་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་གི་གནོད་བྱ་ལ་
གནོད་པ་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གནོད་བྱ་དེ་དང་འགལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཆོས་གང་གང་ལ་གནོད་བྱེད་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་འགལ་ཟླ་ཡིན། ཞེས་པ་

༄༅། །འདི་བྱུང་གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་གྱི་སྐྱོན་ནས་གཉིས་སུ་ཕྱེ། སོ་སོའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡུལ་གྱི་སྐྱོན་ནས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། འགལ་ཟླ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། འགལ་ཟླ་གཉིས་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། འགལ་ཟླ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་བྱུང་། འདིར་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་གྱིས། དབྱེ་བ་འདི་དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་བའི་དབྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱིས་འགལ་བའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་དག་དང་། ཚད་མས་གནོད་འགལ་གཉིས་སུ་བཞེད། །ཅེས་སྨྲ་ན་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་

ཏེ། ཕན་ཚུན་སྤང་ངས་འགལ་གྱིས་འགལ་བའི་གོ་མི་ཆོད་ན། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་ལས། ཚད་མས་གནོད་པའི་འགལ་བ་ཡང་། ཁྱབ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པར་འདུས། །ཞེས་ཚད་མས་གནོད་འགལ། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་ནང་དུ་བསྡུས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན། གཞུང་དེ་ལྟར་འདོན་པ་བསྒྱུར་བའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རེའི་པཎ་ཆེན་མཁས་པའི་དབང་པོས་སྤྱི་དོན་ལས། འགལ་བ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ། ཚད་མས་གནོད་འགལ། ཐ་དད་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་ཙམ་གྱི་འགལ་བ་དང་བཞིར་ཕྱེ་བ་ནི། དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་བའི་མིང་ཙམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་ཙམ་གྱིས་འགལ་བའི་གོ་མི་ཆོད་པ་དང་ཚད་མས་གནོད་འགལ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་དུ་བསྡུ་བ

༄༅། །འི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་འཆད་པ་ལ་གཉིས། ལྟུང་ཅིག་མི་གནས་འགལ་བཤད་པ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད། འགལ་ཟླ་ཡུལ་གྱི་མཚན་གཞི་བཤད། གནོད་བྱ་ཟློག་པའི་ཟློག་དུས་བཤད། འགལ་བ་ངེས་བྱེད་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ལོ་ཏྲ་བ་ཆེན་པོ། དངོས་པོ་གཉིས་ལ་གནས་པའི་ཆོས་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞི་གཅིག་ལ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཚོགས་པའི་སྐྱོན་མ། གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་ཅིང་། ཡ་གྱལ་དགོད་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྟར་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་གནོད་བྱེད་དུ། །འདོད་པ་དཔྱད་ན

འཐད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེའི་དོན་ཡང་སྙིང་པོ་དྲིལ་ན། ཚ་རེག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྲང་རེག་དང་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྲང་རེག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དངོས། གལ་ཏེ་སྐྱོན་མེད་དེ། གོང་གི་མཚན་ཉིད་དེ། འགལ་ཟླ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མིན་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་དེས་མཚོན་བྱ་ཡ་གྱལ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གནད་འདི་ངེས་པར་གོ་དགོས་ཏེ། པཎ་ཤཱཀ་པས། གཞུང་འདི་འགལ་བ་དོན་ལ་ཁྱབ་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དུ་སྦྱོར་ན་མ་གཏོགས། ཅུང་ཟད་བཤད་དཀའ་བར་སྣང་ཞེས་དང་། སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས། འགལ་བ་གནས་པའི་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་འགོག་པ་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་ཀ་ཕྱོགས་སྔ་ཕྱིའི་གནད་ལ་བློ་གྲོས་མ་བྱུང་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། རང་གི་གནོད་བྱའི་རྒྱུན་ནུས་མེད་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གནོད་བྱ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེས་ན་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་གཉིས། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་བྱུང་། འདིར་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ་ལ། གྲང་རེག་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚ་རེག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྲང་རེག་གི་རྒྱུན་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་གྲང་རེག་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་

ཀ ༄༅། །ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་གྲང་རེག་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ་ལ་**མ་ཁྱབ་ན**། འོ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྲང་རེག་ནུས་ཆུང་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་གྲང་རེག་ནུས་ཆུང་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུར་ཐལ་ལོ། །ཡང་གྲང་རེག་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚ་རེག་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དང་དུས་མཉམ་པའི་གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྲང་རེག་ལ་
གནོད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྲང་རེག་གི་རྒྱུན་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་སོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གྲང་རེག་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚ་རེག་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དང་། དེ་དང་ཐུན་པའི་གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་མ་དང་
ཞི པོས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་བྱས་ནས། ཚ་རེག་གི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་གི་རྒྱུན་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །གྲང་རེག་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དེས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། རང་ལན་ནི། ཚ་རེག་དེས། ཁོ་རང་གི་གནོད་ 359
བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་གི་རྒྱུན་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའམ། ནུས་ཆུང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་། ཁོ་རང་གི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་ནུས་ཆུང་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཚ་རེག་གི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེས། དེའི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་
རེག་ནུས་ཆུང་བསྐྱེད་ཀྱང་། དེ་ནུས་ཆུང་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཚ་རེག་དེས་ཁོ་རང་གི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་ནུས་ཆུང་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཁོ་རང་གི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་ནུས་

ཆུང་ཡིན་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་ནུས་ཆུང་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནུས་ཆུང་ཡིན་པར་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ་མ་ཁྱབ་བྱས་པ་ལ། འོན་དེས་ཁོ་རང་གི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་ནུས་ཆུང་ཡིན་པར་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །
འདོད་ན། དེས་ཁོ་རང་གི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་ཡིན་པར་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་གྲང་རེག་ཡིན་པ་དེ། དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བྱས་པ་ལ། དེས་ཁོ་རང་གི་གནོད་
བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་དངོས་པོ་ཡིན་པར་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་གྲང་རེག་ཡིན་པར་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་དངོས་པོར་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་དངོས་པོར་སྐྱེད་
བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལན་ཅི་ཡོད་སེམས་ཤིག་གོ །གཞན་ཡང་། ཚ་རེག་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དང་ཕྲད་པའི་གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ། གྲང་རེག་ནུས་ཆུང་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གྲང་རེག་ནུས་ཆུང་ཡིན་པར་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར
ཏེ། དེ་གྲང་རེག་དེ་ནུས་ཆུང་ཡིན་པར་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་སྐབས་ཀྱི་གྲང་རེག་དེ་གྲང་རེག་ནུས་ཆུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གྲང་རེག་ནུས་ཆུང་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གནས་ལུགས་འགལ་ཟླ་ངོས་
བཟུང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་རྣམ་གཉིས་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་འགལ་ཟླ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན། རང་གི་འགལ་ཟླའི་རྒྱུན་ནུས་མེད་དུ་བྱེད་པའམ། རང་གི་འགལ་ཟླས་རང་གི

༄༅། །རྒྱུན་ནུས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག འགལ་ཟླ་དངོས་མེད་ལ་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་མེད་ལ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་སྙད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་བ་ཀྱི་འགལ་ཟླ
དེ། གཙོ་བོར་རྒྱུན་བཅས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་འཇོག་གི་རྒྱུན་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་མི་འཇོག་སྟེ། གནོད་བྱེད་དང་མ་ཕྲད་ན་གནོད་བྱའི་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་དུ་རུང་བ་ལས་ལ་གནོད་བྱེད་དང་ཕྲད་སྟོབས་ཀྱིས་གནོད་བྱའི
རྒྱུན་འཆད་པ་ལ། གནོད་བྱེད་ཀྱིས་གནོད་བྱ་ལ་གནོད་པ་བྱས་ཞེས་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཇི་སྙེད་པ། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་བྱུང་། གཞུང་འདིའི་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ལོ་ཙཱ་བས་དཔྱད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱི། ལྷན་ཅིག
མི་གནས་འགལ་བ་ཀྱི་འགལ་ཟླ་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། དེ་གཉིས་རྒྱུན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནི། མཁས་པའི་རྣམ་འགྱུར་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གཅིག་ལ་ཕན་འཛོམས་པ་དང་། གནོད་པ་བྱེད་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁོ་ལ་རྒྱུན་
ཡོད་པ་དང་། ཁོ་རྒྱུན་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ལ་བརྟགས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་། རྫས་ལ་བརྟགས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་བ་ཀྱི་འགལ་ཟླ་ཡིན
ན། དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགལ་ཟླའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྫས་སུ་གྲུབ་ཀྱང་མི་འགལ། འགལ་ཟླའི་རྒྱུན་འགལ་ཡང་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩོད་པ་འཆད་པ་ལ། སྐད་ཅིག་མི་འགལ་རྒྱུན་མ་གྲུབ། །ཞེས་སོགས

བྱུང་། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། ཚ་རེག་ཆོས་ཅན་ ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་རང་གི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཙམ་གནས་པ་ལ་གནོད་པ་མ་བྱས་ཤིང་། ཁྱོད་ཀྱི་གནོད་བྱ་གྲང་རེག་གི་རྒྱུན་རྫས་སུམ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱི་གནོད་བྱ་གྲང་རེག་རྫས་སུམ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ་ ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་རང་གི་གནོད་བྱ་གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་སྔ་མས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་རྒྱུ་ངང་གི་རྒྱུན་མེད་པར་བྱས་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་རང་གི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་ལ་གནོད་པ་བྱས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། སྐད་ཅིག་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས། །ཞེས་སོགས་སློ་ཀ་གཅིག་བྱུང་། དེ་ཡང་དྲི་ལན། ཚ་གྲང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་དོན། ཚ་གྲང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཙམ་དུ་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་ཆ་ནས་སམ། ཚ་གྲང་གི་རྒྱུན་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གནོད་བྱེད་ཚ་རེག་དེ། གནོད་བྱ་གྲང་རེག་གི་རྒྱུན་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་ཞེས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ གཉིས་པ་རྣམ་ལ་བརྟགས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། རྫས་ལ་བརྟགས་པའི་རྩོད་པ་དགོད། གཞན་གྱིས་སླུས་པའི་རྩོད་ལན་དགག ། རང་གི་རྩོད་ལན་སྙིང་པོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཚ་གྲང་ཕན་ཚུན་གནོད་པ་བྱེད་ཚུལ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚ་གྲང་གི་རྡུལ་གཉིས་ཕྲད་ནས་གནས་པ་ཡོད་ན་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པ་འགལ། ཕྲད་མ་ཐག་ཏུ་འགལ་ཟླ་བཅོམ་ན། ཚ་གྲང་གི་གནོད་བྱེད་སྐྱེས་པ་དང་། གནོད་བྱ་བཅོམ་པའི་བྱ་བ་བྱས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི

ཀ ལྔ

༄༅། །ཕྱིར། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། བློའི་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ནི། གནོད་བྱེད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པ་དང་། གནོད་བྱ་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་བཟློག་པའི་བྱ་བ་བྱས་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་མོད། དོན་འགལ་ཚ་གྲང་ལྟ་བུ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གནོད་བྱེད་ཚ་རེག་དང་། གནོད་བྱ་གྲང་རེག་བཅོམ་པའི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དེ་གཉིས་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། དེ་ཡང་རྒྱུན་ཡིན་སྐད་ཅིག་མིན། །སྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དེ། དོན་འགལ་ཚ་གྲང་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ལྡན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་མཐའ་འཛིན་པ་ནི་མིན་པར་ངེས་ཏེ། ཡིན་ན་ཧོན་ཅིག སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་ན། ཆོས་དེའི་རྒྱུན་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུན་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྐྱེས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུན་ནུས་མེད་དུ་སོང་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྐྱེས་པ་དང་དེའི་རྒྱུན་བཟློག་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། །ངེས་པ་སྐྱེས་པས་སྒྲོ་འདོགས་ཕྱིས། །མི་སྐྱེ་བའི་བློ་ཡི་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་ཡོན་ 363

རེ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་རྒྱུན་བཟློག་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུན་བཟློག་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་རྒྱུན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །སྙམ་ན། དེ་ནི་ཚིག་གི་སྐྱོན་དུ་ཟད་དེ། ཁོ་བོས་ནི་གང་ཟག་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུན་བཟློག་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དོན་ལ་བསམ་ནས་སྨྲས་སོ་ །གཉིས་པ་གཞན་ལན་ནི། རྩོད་པ་དེ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་ལན་འདེབས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡོད་དེ། གྲངས་ཅན་པ་གནོད་བྱ་གྲང་རེག་གི་རྡུལ། གནོད་བྱེད་ཚ་རེག་གི་ཁོངས་ན་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ལྟར་བག་ལ་ཞ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟག་ཏུ་གནས་པར་འདོད། བྱེ་བྲག་པ་གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩིས་ཞུགས་ལ་གསེར་ལྟར། གནོད་བྱ་གྲང་རེག་གནོད་བྱེད་ཚ་རེག་གི་རྡུལ་དུ་བསྒྱུར་བར་འདོད། རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཚ་གྲང་གི་རྡུལ་གཉིས་བསྐོར་བ་བར་དང་བཅས་པས་ཁྱད་པ་མེད་ཅིང་། གནོད་བྱེད་ཚ་རེག་གིས་གནོད་བྱ་གྲང་རེག་གི་རྡུལ་གཞན་འོང་བའི་གོ་བཀག་ནས། རགས་པ་རྒྱུན་མཐུན་པ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞེད་དོ། །ཅེས་འཆད་པ་ལ། །ལ་ལ་ཉེ་བར་ཞབ་པར་འདོད། །ཞེས་སོགས་ཤློག་གཅིག་བྱུང་། དེ་དགག་པ་ནི། གཞན་ལན་དེ་དག་མི་འཐད་དེ། གྲངས་ཅན་དང་བྱེ་སྨྲ་བ་ལྟར་ཚ་གྲང་གི་རྡུལ་ཡུན་རིང་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་ན། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱེ་བྲག་པ་ལྟར། ཚ་གྲང་གི་རྡུལ་ཕན་ཚུན་བསྒྱུར་བར་འདོད་ན། དེ་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས

༄༅། །འཆད་པ་ལ། ལྷན་ཅིག་གནས་ན་འགལ་བ་ཉམས། །བསྒྱུར་ན་རྟག་པར་འདོད་པ་འགལ། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། གསུམ་པ་རང་ལུགས་ནི། ཚ་རེག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་གཉིས་སྐད་ཅིག
དང་པོ་ལ་ཕྲད་ནས་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་སྲིད་ཀྱང་། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མིན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོས། གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་མ
གཉིས་པ་བསྐྱེད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པས་གསུམ་པ་ཕན་ཆད་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པས། ཁྱོད་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། ཁྱོད་ཀྱི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་གི་རྒྱུན་ཆད་པ་ལ། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་ལྷན་ཅིག་མི
གནས་འགལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེས་ན་རྡུལ་ཕྲན་ལས་རྡུ་པ་ཕྲན། །ནུས་མེད་བསྐྱེད་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད། ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེས་ན་བློ་འགལ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ལྟ་བུ
དང་། དོན་འགལ་ལ་སྣང་མུན་ལྟ་བུ་ལ་གནོད་བྱེད་སྐྱེས་པ་དང་། གནོད་བྱའི་རྒྱུན་བཟློག་པ་དུས་མཉམ་ཡང་། དོན་འགལ་ལ་ཚ་གྲང་ལྟ་བུ་ལ་དེ་གཉིས་དུས་མི་མཉམ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་གནོད་བྱེད་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་སྐྱེས་པ་དང་། གནོད་བྱའི་རྒྱུན་བཟློག་པ
དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་འདི་གོ་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་གནོད་བྱ་ཟློག་དུས་ལ་གསུམ། གཞན་གྱི་གནོད་བྱ་ལོག་དུས་དགག རང་གི་གནོད་བྱ་ཟློག་དུས་བཤད། ཟློག་དུས་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚ་པ་སོགས། སྤང་བྱའི་ཁྱད

པར་ལ་ལ་གཉེན་པོའི་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་ལ་བཟློག་ཀྱང་། འགའ་ཞིག་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་ཡུན་རིང་དུ་འགྲོགས་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྤང་གཉེན་བསྐལ་བའི་བར་དུ་འགྲོགས་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དེ་མཁས་པའི་བཞེད་གཞུང་གི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ལ་ལ་བྱ་རྫོགས་སྐད་ཅིག་གསུམ། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་བྱུང་། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། ཚ་གྲང་ལྟ་བུ་དོན་འགལ་འགའ་ཞིག་ལ་གནོད་བྱེད་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། །གནོད་བྱའི་རྒྱུན་བཟློག་པ་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་ཚ་གྲང་ཕྲད། གནོད་བྱ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་བྱས་ནས། གནོད་བྱ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་སྐྱེས་ཀྱང་། གནོད་བྱེད་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་ནས། །གནོད་བྱ་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་མེད་དུ་བྱས། སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་སྐྱེས་པ་དང་། གནོད་བྱའི་རྒྱུན་བཟློག་པ་དུས་མཉམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྣང་མུན་ལྟ་བུའི་དོན་འགལ་འགའ་ཞིག་དང་། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ་བློ་འགལ་འགའ་ཞིག་ནི། གནོད་བྱེད་སྐྱེས་ཙམ་ནས་གནོད་བྱའི་རྒྱུན་བཟློག་པར་བྱེད་དེ། གནོད་བྱེད་སྣང་བ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པ་དང་། གནོད་བྱ་མུན་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་བཟློག་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། །ཕྲད་དང་ནུས་མེད་སྐྱེས་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་བྱུང་། གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། །དོན་འགལ་ཚ་གྲང་གཉིས་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་། །བློ་འགལ་བདེན་འཛིན་གཉིས

༄༅། །ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་འང་གཉིས། །ཆ་ཤས་རྒྱུན་ལ་བརྟགས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་། ནུས་པ་རྒྱུ་ལ་བརྟགས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚ་གྲང་གི་གནོད་བྱ་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་ལ་བཟློག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་ལ་བཟློག་ཅེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གྱི་ཆ་གསུམ་མེད་ན་རགས་པའི་རྒྱུན་རྫོམ་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། ཡོད་ན་སྐད་ཅིག་གི་ཆ་ཤས་ཐུག་མེད་དུ་སོང་བས། སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་ལ་བཟློག་པའི་ངེས་པ་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་དེ་ འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གྱི་དུས་གསུམ་ཅིག་ཆར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རགས་པ་རྫོམ་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཆ་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེས་ཙམ་ལ་རྒྱུན་བཅས་ཞེས་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྡུལ་དང་སྐད་ཅིག་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། སྐད་ཅིག་དུས་ལ་ལྟོས་པས་ཆ་མེད་དང་། རྡུལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཆ་བཅས་སུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཆ་མེད་ན། །ཞེས་སོགས་ཀློག་གཉིས་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ་ཁོན་རེ། གནོད་བྱེད་ཚ་རེག་དང་ཕྲད་པའི་གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེས། རང་འབྲས་གྲང་རེག་ནུས་ཅན་དུ་བསྐྱེད་དམ། ནུས་མེད་དུ་བསྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། གནོད་བྱེད་ཚ་རེག་དེས། གནོད་བྱ་གྲང་རེག་བཟློག་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེའི་གནོད་བྱ་གྲང་རེག་ནུས་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཚ་རེག་གི་གནོད་བྱ་གྲང་རེག་བཟློག་པ་ལ་ཚ་རེག་དགོས་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། གནོད་བྱེད་ཚ་རེག་དང་ཕྲད་པའི་གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེས། རང་འབྲས་གྲང་

རིག་ནུས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཕྱིར་གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ་རང་འབྲས་གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ལ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཚ་རེག་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་ཕྲད་ན། གྲང་རེག་ནུས་མེད་དུ་བསྐྱེད། སྟོབས་ཆུང་བ་དང་ཕྲད་ན། ནུས་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། གྲང་རེག་ནུས་པ་ཐོག་མེད་དེས། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཉིས་བྱུང་། དེ་ཡང་གསལ་པོར་སྨྲས་ན། གནོད་བྱེད་ཚ་རེག་སྟོབས་ཆེན་དང་ཕྲད་པའི་གྲང་རེག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུན་ནུས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཚ་རེག་དགོས་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོས་ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུན་ནུས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་འབྲས་གྲང་རེག་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་འབྲས་གྲང་རེག་གི་རྒྱུན་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རང་འབྲས་གྲང་རེག་སྐྱེད་བྱེད་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་གི་རྒྱུན་ནུས་མེད་ཡིན་པ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། ཁོ་བོ་ནི་ཚ་རེག་དེ་ཁོ་རང་གི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཡང་། ཁོ་རང་གི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ལ། ཚ་རེག་གི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་དེ། ཁོ་རང་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཡང་། ཁོ་རང་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ཞེས་སྨྲའོ། །འོན་ཚ་རེག་གི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དང་། དེའི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་ནུས་མེད་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པས། རྫས་གཅིག་ལ་ཆ

ཀ ༄༅། །ལས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མི་འཐད་དོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དབྱེར་མེད་རྫས་གཅིག་ལ་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་ཀྱང་། རྫས་གཅིག་པ་ཙམ་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བློ་འགལ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ
ནི། ཡོན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་འགོག་པ་ནི། གཞན་ལ་ཡིད་གཏད་པས་ཀྱང་གྲུབ། དེའི་ས་བོན་སྤོང་བའི་
ནུས་པ་དེ་ལ་འང་མེད་པའི་ཕྱིར་ ཞེས་ཟེར་ན། སྤྱིར་རང་གི་གནོད་བྱའི་ས་བོན་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ཡང་ཡོད་དེ། སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ། གནོད་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། དེ་
ཞི དང་དེའི་ས་བོན་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་ 369
ལ། དེའི་ས་བོན་དང་། མི་སློབ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་ཞེས་ཁོ་བོས་རྟོགས་སོ། །དེས་ན་འདིར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེས། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་དང་། མངོན་གྱུར་
བ་རེ་ཞིག་བཀག་པ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ལ་གནོད་པ་བྱས་པར་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེས་དེ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པ་དེ་སྲིད་དུ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་

འདོགས་སྐྱེ་མཐུན་པ་ལ། དེ་ལ་དེས་གནོད་པ་བྱས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། སྤང་བྱའི་ངོ་བོ་འམ་ས་བོན་སྤོང་། །ཞེས་སོགས་སློག་གཅིག་བྱུང་། འདི་ལ་འདི་སྐད་སྨྲ་སྟེ། སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་འགལ་བ་གང་ཞིག ཁྱོད་དེ་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་སྤོང་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་དང་དེའི་ས་བོན་གཉིས་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་སྟེ། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གཅིག་པ་བཀག ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་བཞིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་འགགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་འགགས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ

༄༅། །འཛིན་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པ་གང་ཞིག འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སློབ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ཁ་མའི་གང་ཟག་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མ་འགགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
མི་ནུས་ཏེ། དེ་འཕགས་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཚ་རེག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
རང་གི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཕྲད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་དང་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཕྲད་པའི་ཕྱིར་ རྟགས་དངོས་ཟེར་ན། རང་ལན་
ནི། ཐལ་འགྱུར་དེ་གསུམ་གྱི་རྩ་ཀ་ལམ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་འགལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དོན་ལ་འགལ་བ་དགག །བློ་ངོར་འགལ་བ་བསྒྲུབ། གྲུབ་པའི་དོན་ལ་རྩོད་པ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། འགལ་བ་དོན་ལམ་གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་འགགས། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་
ཤེས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། །འབྲེལ་པ་བཞིན་དུ་འབབ་ལ་བ་ཡང་། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ་ ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གནོད་བྱེད་ཚ་རེག་དང་། གནོད་བྱ་གྲང་རེག་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་འགལ་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པས་

གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་དེ་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས། དེ་རྗེས་གནོད་བྱེད་ནུས་པ་ལྡན་དམིགས། དེ་རྗེས་གནོད་བྱ་ནུས་མེད་དམིགས་པའི་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། སྣང་དང་མི་སྣང་མ་གཏོགས་པ། འགལ་བ་ངེས་བྱེད་གཞན་ཡོད་མིན། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ་རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞི་འགར་ཚ་རེག་གི་རྟགས་ཀྱིས་གྲང་རེག་འགོག་པའི་རྟགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཚ་རེག་ཙམ་རྟགས་སུ་དགོད་ན་ཁྱབ་པ་མ་ངེས། ཚ་རེག་སྟོབས་ལྡན་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གནོད་བྱེད་ཚ་རེག་གིས་གནོད་བྱ་གྲང་རེག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་། གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞི་དེར་དགག་བྱ་གྲང་རེག་སྣང་དུ་རུང་ན། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགོག་ནུས་པས། ཚ་རེག་གི་རྟགས་ཀྱིས་འགོག་མི་དགོས། སྣང་དུ་མི་རུང་ན། དགག་བྱ་གྲང་རེག་ལས་ཚ་རེག་སྟོབས་ཆེ་བར་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩོད་པ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། །གྲང་རེག་འགོག་ལ་མི་ཙམ་ནི། །ས་ངེས་སྟོབས་ལྡན་མི་འགྲུབ་ཕྱོ། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་ལན་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། མཁས་པ་ཆ་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་ན་རེ། མེ་སྟོབས་ལྡན་རྟགས་སུ་དགོད་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་སྐྱོན་དེ་དག་ནི་མི་འཇུག་སྟེ། དགག་བྱ་རང་བས་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་མཉམ་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཁེགས་ཀྱང་། སྟོབས་ཆུང་བའི་གྲང་རེག་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་འགོག་པ་ལ། མེ་སྟོབས་ལྡན་རྟགས་སུ

༄༅། །དཔོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །རང་གི་ལན་ནི། གཞི་འགར་དགག་བྱ་གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་འགོག་པ་ལ་མེ་ཙམ་ཞིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚ་རེག་ཡིན་ན། རང་གི་གནོད་བྱ་གྲང་རེག་འགོག
ནུས་པ་དང་། གྲང་རེག་ཡིན་ན། རང་གི་གནོད་བྱ་ཚ་རེག་འགོག་ནུས་པ་ནི། ཚ་གྲང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། །བཅིག་སྟོབས་ལྡན་དགོད་ཅེས་ཟེར། །རང་གི་རྡོ་བོ་མི་ཙམ་ཡིན། །ཞེས
པ་འདི་བྱུང་། དེས་ན་འདིར་དགོས་པའི་གནས་ཚུང་ཟད་དཔྱད་པ་ལ། སྤྱི་བདུན་རབ་གསལ་ལས། ཆོས་གང་ཞིག་ཆོས་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དེ། ཆོས་གཞན་དེ་དང་འགལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་ན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། ཕན
ཚུན་སྤང་འགལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཆོས་གང་ཞིག་ཆོས་གཞན་ཡོད་པ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་གཞན་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དེ། ཆོས་གཞན་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་གཞན་དེ་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་
འགལ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཞེས་བཤད་དོ། །འོན་ལེགས་པར་གསན་ཅིག ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་གང་ཞིག ཁྱོད་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དངོས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ། ཁབ་མེད་པར་རྟུ་བ་པ་ལ། །མེ་དང་སྐྱེ་བ་ཡོད་གནོད་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་དང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཆར་དངོས་པོ་ཡིན་པར

ཐལ༔ འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚ་རེག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྲང་རེག་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྲང་རེག་དང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། དེ་གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེར་ཐལ། མེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་དེ། མེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གཞིར། གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཚ་རེག་ཆོས་ཅན་ཁྱོད་གྲང་རེག་གི་རྒྱུན་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་དེ་མིན་པར་ཐལ། གྲང་རེག་དེ་ཚ་རེག་གི་རྒྱུན་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲང་རེག་གི་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་དེ། དེའི་ཤར་གཞིར། ཚ་རེག་རྒྱུན་ཆགས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དོན་གྱི་དངོས། ཡང་ཚ་རེག་གི་བ་ནོན་བྱུར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་ཆོས་ཅན་ ཁྱོད་ཚ་རེག་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚ་རེག་གི་གནོད་བྱུར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་དང་། ཚ་རེག་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚ་རེག་དེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི

ཀ བཅུ་གཉིས

༄༅། །གནས་འགལ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དངོས་སོ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཁྱོད་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་གང་ཞིག ཁྱོད་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་འགགས་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཡང་ཡིན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་འགགས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡང་ཡིན། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་འགགས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལོག་ལྟ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཡང་ཡིན། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཡོད་པར་ལྟ་བའི་དགེ་རྩ་ཆད་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེད་པར་ལྟ་བས་རྩ་བ་གཅོད་ཞེས་པའི་གཞུང་དོན།ཐབས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་བའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་རྟག་པ་དེ་མི་རྟག་པ་མིན་པ་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་བའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཁྱོད་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཚུལ་སྔར་བཞིན་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་རྟག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཁྱོད་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ་མ་ཁྱབ་
སྙེ། ཕན་ཚུན་གནོད་དུ་གནོད་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། གནོད་བྱེད་ཡོན་ཡིན་པ། གནོད་བྱ་ཡོན་ཡིན་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། རྟག་མི་རྟག་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བདག་འཛིན་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོན་ཡིན་པ་བཞིན་
དོ། །གསུམ་པ་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པའོ། །ཞེས་སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་དུ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ན། ནང་འགལ་བ་འདི་ལྟར་འགྱུར་སྟེ། བྱས་པ་དེ་རྟག་པ་དང་བརྒྱུད་འགལ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་ཡིན་པ་གང་ཞིག མི་རྟག་
པ་དེ་རྟག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དང་ བྱས་པ་དེ་མི་རྟག་པ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ། །སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས། བརྒྱུད་འགལ་ཡིན་ན་དངོས་འགལ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དགོས་པའི་དོན་ཡང་དངོས་འགལ་གྱི་འགལ་ཟླ་
གནོད་བྱེད་དེ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དང་། དེའི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་དངོས་འགལ་གྱི་གནོད་བྱ་དེ་དང་བརྒྱུད་འགལ་ཡིན་ལ། ཞེས་བཤད་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་ཡིན་པ་གང་ཞིག མི་རྟག་པ་རྟག་པའི་
གནོད་བྱ་དང་། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ། །སྔ་མའི་འཕྲོ་ལས། དངོས་འགལ་གྱི་གནོད་བྱ་དགག་པ་དེ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དང་། དེའི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ནི། གནོད་བྱེད་དེ་དང་བརྒྱུད་འགལ་མ་ཡིན

༄༅། །ཏེ། གསོད་བྱ་དེ་གསོད་བྱེད་དེ་དང་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མཁས་པའི་དབང་པོ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་པ་ན་རེ། འགལ་བ་ལ་གསོད་བྱ་གསོད་བྱེད་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་གནང
གྱིས་འགལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཁོ་ན་ལ་བཤད་ནས། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱིས་འགལ་བའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། འདི་ལ་ཡང་ལེགས་པར་གསན་ཅིག བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་པ་དང་འགལ་བར་ཡིན
པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་སྒྲ་རྟག་པ་མིན་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་རང་གིས་རིགས་གཏེར་ཊཱིཀྐ་ལས
གསུང་། གཉིས་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་འགལ་ཡིན་མིན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བུམ་པ་དང་རྟག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འགལ་བ་དངོས་ཡིན་ལ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། །ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ
བརྟེན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཆོས་དེ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དེ་དང་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕན་
ཚུན་སྤང་འགལ་དེ་འགལ་བ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། རྩ་བར་འདོད་ན། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་རྟག་པ་མིན་པར་སྒྲུབ་པའི་

ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་བའི་དངོས་འགལ་མིན་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་དེ་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་བའི་བརྒྱུད་འགལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་སྒྲ་རྟག་པ་མིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཕན་ཚུན་སྤང་པ་དངོས་འགལ་ལ་ནི། །རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། མི་རྟག་པ་དེ་རྟག་པ་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་བའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་རྟག་པ་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་བའི་བརྒྱུད་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱེད་རང་གིས་རིགས་གཏེར་ཊཱིཀྐར། གཞུང་འདིར། ཕན་ཚུན་སྤང་པ་ཡི། །དངོས་འགལ་ཞེས་པ་མི་འདོད་ཅིང་། །དེ་ཡི་ཁྱད་པར་བྱས་པ་ནི། །ཚད་མས་གནོད་པའི་འགལ་བ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་རྟག་པ་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་མིན་པའི་ཕྱིར་ལ་མ་ཁྱབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དེ་རྟག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སྒྲ་རྟག་པ་མིན་པར་བསྒྲུབ་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྐོར་གྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་རྟག་པ་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་དེར་བཞག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདིར་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱས་པ་དེ་རྟག་པ་དང་ཚད་མས་གནོད་འགལ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་སྐོར་གྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེ་ན། བྱས་པ་དེ་དེ་སྐོར་གྱི་ཚད་མས་གནོད་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཡང་དག

༄༅། །དང་། དེ་སྒོར་གྱི་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་རྟག་པ་དང་ཚད་མས་གནོད་འགལ་ཡིན་པ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་དང་ཚད་མས་གནོད་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། མ་ཁྱབ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལས་སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་འགོག་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་ཡོན་ནི། ཚ་རེག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་དང་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྤྲད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་གྲང་རེག་གི་དགག་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞིབ་ཏུ་རིགས་པའི་འགྲོས་སྦྱར་བའི་ཚེ། དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་ཚེ་དེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་ནོ་བྱས་པ་ལ། འོན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡུན་རིང་རྒྱུན་ཆགས་པས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་དེ། གྲང་རེག་ཡུན་རིང་རྒྱུ་ཆགས་པས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་འདྲའི་ཤར་གཞིར་གྲང་རེག་ཡུན་རིང་རྒྱུན་ཆགས་པས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་མིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གྲང་རེག་ཡུན་

རིང་རྒྱུན་ཆགས་པས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་དེ་མི་ཡུན་རིང་རྒྱུན་ཆགས་པས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གོང་བཞིན་མཚུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། མི་རྟག་པ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདག་ཡོད་དང་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་འགལ་བ་གང་ཞིག ཁྱོད་དེ་དང་ཕན་
ཚུན་སྤང་འགལ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་དང་བདག་ཡོད་གཉིས་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག ཕན་ཚུན་ཐ་དད་གྲུབ་ཕྱིར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མེ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དུ་བ་ཡོད་པ་དང་འགལ་བ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོ་རླངས་ལྡན་དུ་དུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་དེ་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་དུ་བ་ཡོད་པ་དང་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་ཀ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།། ༄ །།གཉིས་པ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། གཞན་ལུགས་དགག རང་
ལུགས་བཞག གནད་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་སྔ་མ་ན་རེ། ཆོས་གང་ཞིག ཆོས་གཞན་གྱིས་དངོས་སུ་བཅད་པ་དེ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། དབྱེ་ན་དངོས་འགལ་

༄༅། །དང་། བརྒྱུད་འགལ་གཉིས། དེ་ཡང་རྫས་ལྡོག་གི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་རྫས་དངོས་འགལ། བྱས་པ་དང་རྟག་པ་ལྟ་བུ་རྫས་དངོས་འགལ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བརྒྱུད་འགལ། སྔོ་སེར་ལྟ་བུ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་བརྒྱུད་འགལ་ཏེ་གསུམ། མེད་དགག་ཡིན་མིན་ལྟ་བུ་ལྡོག་པ་དངོས་འགལ། མེད་དགག་དང་ཤེས་བྱའི་ལྡོག་པ་ལྟ་བུ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བརྒྱུད་འགལ། བྱས་པའི་ལྡོག་པ་དང་། མི་རྟག་པའི་ལྡོག་པ་ལྟ་བུ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་བརྒྱུད་འགལ་གསུམ་དང་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཆོས་གང་ཆོས་གཞན་གྱིས་དབེན་པ། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་། རྐང་པ་གཉིས་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཁ་ཅང་ཐལ་བས་དགག ཉེས་སྤོང་རྩོད་ལན་དགག ཐ་དད་འགལ་བའི་ལུང་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་མེ་དང་དུ་བ་ལྟ་བུ་ཡང་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་དབེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་སོ། །འདོད་ན། འགལ་ན་འགོག་པ་དང་། འབྲེལ་ན་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་ཁས་བླངས་པ་དེ་འཇིག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཆོས་གཞན་དབེན་པ་འགལ་ཡིན་ན། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་ཅིག་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ་ཁོན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། མེ་དུ་ཕན་ཚུན་ཡིན་པ་འགོག་ནུས་པ་དེ། འགལ་བའི་སྟོབས་དང་། དུ་བ་ཡོད་པས་མེ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་དེ་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཐ་དད་འབྲེལ་ལམ་མ་འབྲེལ་ཡང་། ཞེས་

སོགས་ཚིག་རྐང་གཉིས་བྱུང་། དེ་དག་ག་པ་ལ། དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་མེར་སྣང་རུང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་བཀོད་པ་ལ་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེ་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཀོནས་དུ་བ་མེ་ཡིན་པ་དེ་འགོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། །འགལ་བ་དམིགས་པས་འགོག་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་གཉིས་བྱུང་། གསུམ་པ་ནི། རྟོག་གེའི་སྐབས་འགར་སྦྱོར་དང་མེ་
དུར་སོགས་འགལ་བར་གསུངས་པ་དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕན་ཚུན་སྤང་པའི་ཐ་དད་ཙམ་ལ་འགལ་བར་མིང་བཏགས་པའི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཐ་དད་འགལ་བར་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་
བྱུང་། གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་གསུམ། གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་བཞག ཐ་དད་དེ་ལ་འགལ་འབྲེལ་འཇོག་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་
རྣམ་བཞག་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། དངོས་རྒྱུ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པ་ལ་ལྡོག་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་འཆར་བ་ལ། ལྡོག་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཇོག་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ། རྒྱུ་དང་ཤེས་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་སུ་འདུས་ཤིང་། གཅིག་ལ་འགལ་འབྲེལ་གཉིས་ཀ་བཞག་ཏུ་མེད་དེ། འགལ་འབྲེལ་གཉིས་པོ

༄༅། །དེ། ཆོས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ལ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་ལ་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་ཅིང་། ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་དང་། རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི། དང་པོ་དེ་ལ་འགལ་བ་བཞག་ཏུ་མེད་དེ། དེ་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ
ཡོད་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྫས་ཐ་དད་པ་དེ་ལ་འགལ་འབྲེལ་གཉིས་འཇོག་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྫས་ཐ་དད་གང་ཞིག ཕན་ཚུན་ཕན་གདགས་བྱ་དང་འདོགས་བྱེད་གང་རུང་ཡིན་ན་འབྲེལ་བ་དང་། རྫས་ཐ་དད་པ་གང་ཞིག ཕན་ཚུན་གནོད་བྱ
དང་གནོད་བྱེད་གང་རུང་ཡིན་ན། འགལ་བ་དང་། རྫས་ཐ་དད་པ་གང་ཞིག ཕན་གནོད་གང་ཡང་མི་ནུས་པ་དེ་ལ། འགལ་འབྲེལ་གཉིས་ཀ་མི་འཇོག་པར་ཕན་ཚུན་སྤང་བའི་ཐ་དད་ཙམ་ཞིག་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཐ་དད་ཕན་གནོད
འབྲེལ་དང་འགལ། །ཞེས་སོགས་ཆ་ང་བ་གཉིས་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཕན་ཚུན་སྤང་བའི་དངོས་འགལ་བ་བཤད་པ། ཕན་ཚུན་སྤང་བའི་བརྒྱུད་འགལ་བཤད་པ། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས
རང་མ་ཡིན་པ་འགོག་ནུས་པ་དེ། ཁྱོད་རང་མ་ཡིན་པ་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་བའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། རང་མིན་འགོག་པ་དངོས་འགལ་ཡིན། ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ
ནི། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་མ་ཡིན་མ་བྱས་པའི་ཁྱབ་བྱེད་རྟག་པ་འགོག་ནུས་པ་དེ། ཁྱོད་རང་མ་ཡིན་མ་བྱས་པའི་ཁྱབ་བྱེད་རྟག་པ་དང་བརྒྱུད་འགལ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བརྒྱུད

འགག་པ་རང་མིན་ཁྱབ་བྱེད་འགོག ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འདིར་མཁས་པ་པཎ་ཤཱཀྱ་པ་སོགས་འགའ་ཞིག བརྒྱུད་འགལ་རང་མིན་ཁྱབ་བྱ་འགོག ཞེས་འདོན་དགོས་ཀྱི་ ཁྱབ་བྱེད་འགོག་ཅེས་སྨྲས་ན་དོན་ལོག་པར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ་ཅེས་གསུངས་པ་ནི༑ གཞུང་དེའི་གནད་མ་དགོངས་པའི་སྨྲ་བ་སྟེ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་བརྟག་པར་ཕན་ཚུན་སྤང་བ་དངོས་ལ་ནི། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ཡི་ཁྱད་པར་བྱས་པ་ནི། །ཁྱབ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པར་འདུས། །ཞེས་བྱས་པ་དེ་མ་བྱས་པ་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་པས། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་སྦྱར་བར། མ་བྱས་པའི་ཁྱབ་བྱེད་རྟག་པ་དང་བརྒྱུད་འགལ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཞེས། ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་སྦྱར་བ་འདི་མ་དགོངས་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ༑ །དེ་ལྟར་ཡིན་ན། བྱས་པ་དེ། སྒྲ་རྟག་པ་མིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱེད་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྡོག་ནས་སྦྱར་དགོས་པའི་སྐྱོན་ཡོད། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྔོ་སེར་སོགས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ཡིན་པས་གཅིག་ཤོས་མི་ཁེགས་པར་ཐལ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་སྤང་བའི་དངོས་འགལ་དང་བརྒྱུད་འགལ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྔོན་པོ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་སེར་པོ་མིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་ཤིན་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོ་སེར་དེ་དག་ཕན་ཚུན་སྤང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། སྔོ་སོགས་འགལ་གཉིས་མིན་མི་ཁེགས། །ཞེན་སྤང་ཡིན་འགལ་བ་མིན། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། ༈ །གསུམ་

༄༅། །ཁ་སྐྱུང་བའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། །བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན། སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ། འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མཚན་ཉིད་པ་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་དེ་རྟག་པ་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་བའི་བརྒྱུད་འགལ་ལ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་སེར་པོ་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་སེར་པོར་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡོན་སྦྱོར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོ་སེར་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། འགལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་གཅིག་པ་བཀག ཞེས་སོགས་སློཀ་གཅིག་བྱུང་། ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསལ་བྱེད་ལས་འགལ་བ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བདུན་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། །།ཁ་བསྐང་།།

༄༅། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསལ་བྱེད་ལས་མཚན་ཉིད་བརྟག་པ་སྟེ་རབ་བྱེད་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།

༄༅། །སྐྱེ་བཅས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྐྱབས། །རབ་དགའི་ས་བརྙེས་ཐུབ་པ་ཆེའི། །བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་ཡོན་ཅན། །བཟང་པོའི་ཞབས་པད་གཙུག་ན་དགེ །འདིར་ནི་མཚན་ཉིད་བརྟག་པ་ཡི། །རབ་བྱེད་འདི་ལ་སྐྱོན་མེད་པའི། །ལེགས་བཤད་ངོ་མཚར་ཕུལ་བྱིན་གྱི། །དགའ་སྟོན་སྤྱིལ་ལོ་དགའ་བས་ཉོན། །གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཚད་མའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་རྣམ་གཞག་བསྡུས་ཏེ་བསྟན། མཚན་གཞི་སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་གསུམ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་རང་བཞིན་ཐུན་མོང་བཤད། བྱེ་བྲག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་མཚོན་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་འང་གསུམ། ཀུན་ལ་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱིས་ཁྱབ་པར་བསྒྲུབ། ཁྱབ་བྱེད་ཆོས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ། ཆོས་གསུམ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག

༄༅། །ཞིབ་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱེ་བྲག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐོར་དུ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་པོ་དེའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཚན་མཚོན་མཚན་གཞིའི་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྣམ་པ་འཆར་བས་ན། གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་སྒྲ་བློ་མ་འཁྲུལ་པས་ཞེན་ཅིང་དང་། གཞི་དང་བཅས་པར་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་དོན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན། མཚན་མཚོན་མཚན་གཞི་གསུམ་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་པ་འམ། དེ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། ཤེས་བྱ་ཀུན་གྱི་སྟེང་ན་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་ཆ་རེ་ཚང་བར་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན། གཞི་གསེར་བུམ་ལྟ་བུ་ལ། ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་པ་ལྟ་བུ་གཞན་ཀ་བ་སོགས་དང་མི་འདྲ་བའི་རྣམ

པ་དེ་ལྟར་བའི་ཆ་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ཚང་། དེ་ཉིད་ལ་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་སྒྲ་བློ་ས་འཇུག་པ་བས་ཞེན་པའི་ཆ་ནས་མཚོན་བྱའི་ཆ་ཚང་། ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་སྒྲ་བློ་འཇུག་པའི་གཞི་འམ་རྟེན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་མཚན་གཞིའི་ཆ་ཡང་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དེ་ཉིད་འཆད་པ་ལ། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཆོས་གསུམ་གྱིས། །ཁྱབ་ཕྱིར་དེ་ཡི་རྣམ་གཞག་བཤད། །ཅེས་པ་འདི་བྱུང་།། ༄ ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་བྱེད་ཆོས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་འཆད་པ་ལ་གསུམ། **ཐུན་མོང་**གི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་། དེར་འཇོག་པའི་འཐད་པ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་ནི་འདིས་གོ་བར་བྱེད་པ་རྣམ་འཇོག་གི་རྒྱུ་སྟེ། ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་དོན་ཆོས་ཞིག་ལ་འཇོག མཚོན་བྱ་ནི། འདི་གོ་བར་བྱ་བར་རྣམ

༄༅། །གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེ་བ་ལང་ལྟ་བུ་བློ་ཆོས་ཞིག་ལ་འཇོག མཚན་གཞི་ནི་འདི་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་གཞི་སྟེ། རྟེན་དཀར་ཟལ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ༔ མཚན་ཉིད་གོ་བྱེད་དོན་གྱི་ཆོས། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་ཐ་དད་སོ་སོར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དགོས་ཏེ། མེད་ན་ཆོས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་འཆོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་སྙམ་ན་ ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དཀར་ཟལ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པའི་ཚེ། མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དཀར་ཟལ་བ་ལང་དུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་འཇོག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་ལང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེའི་ཚེ་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དཀར་ཟལ་བ་ལང་དུ་གོ་བར་བྱ་བའི་རྣམ་བཞག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཀར་ཟལ་ཆོས་

ཅན། ཁྱོད་དེའི་ཚེ་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ་ཁྱོད་རང་ཉིད་ལ་བ་ཡང་དུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ། དེ་ཉིད་འཆད་པ་ལ། ཆོས་གསུམ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་དགོས། །མེད་ན་ཐམས་ཅད་འཆོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། གསུམ་པ་སོ་སོའི་
མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད། མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཤད། མཚན་གཞིའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་འང་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མི་དགོས་པ་དགག །དགོས་པའི་མཚན་ཉིད་
བཞག །བསལ་བ་བྱ་སྐྱོན་གྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་འང་གསུམ་སྟེ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཡང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། འགོག་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གངས་པ་ཤེའུ་སོགས། མཚན་ཉིད་ལ་
མཚན་ཉིད་མི་དགོས་ཏེ། མཚན་ཉིད་རྫས་ཡོད་ཡིན་པ་ཡི་ཕྱིར་དང་། དགོས་ན་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ཆ་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ་མཚན་ཉིད་ཡིན་ངོ་ཤེས་པའི་གཞི་ལྡོག་ལ་མཚན་ཉིད་མི་དགོས་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲ་རང་
ལྡོག་ལ་མཚན་ཉིད་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་མི་དགོས་ཀྱང་། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་ལྡོག་ལ་མཚན་ཉིད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། གཙང་ནག་པ་སོགས་གཞན་དག་ནི། མཚན་ཉིད་
ཀྱི་དོན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཡིན་ངོ་ཤེས་པའི་གཞི་ལྡོག་ལ་འང་མཚན་ཉིད་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་དེ། ཐ་སྙད་གཉིས་པ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་ཞོག་ཤ་ལ་དགོས

༄༅། །པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཚོན་བྱ་ལ་ཡང་མཚོན་བྱ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་གཉིས་པ་དེ། ཐ་སྙད་དང་པོའི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མཚན་མཚོན་གཉིས་ཀར་ལ་ཕྱི་མཐར་ཐུག་མེད་དུ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ལ་མེ་ལྡན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དུ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ དུ་བ་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། སྤྱིའི་སྦྱོར་བ་དེ། སྦྱོར་བ་གསུམ་པའི་ཚེ་གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐུག་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་གི་སྦྱོར་བ་ཐུག་མེད་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་རྫས་ཡོད་ལ་མཚན་ཉིད། ཞེས་ཿནས། དེ་འདྲ་རྟགས་བཞིན་ཐུག་མེད་ཟེར། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིར་ཕྱོགས་སྔ་མས། སྤྱིའི་སྦྱོར་བ་དེ། སྦྱོར་བ་གསུམ་པའི་ཚེ་གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐུག་ཅེས་པའི་དོན་ནི། དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་སྦྱོར་བ་དང་པོ། དུ་བ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་སྦྱོར་གཉིས་པ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་སྦྱོར་གསུམ་པ་སྟེ། སྦྱོར་བ་དེ་གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་རིགས་པས་དགག། མཚོན་བྱ་ཐུག་མེད་རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མཚོན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཐུག་མེད་དང་། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མཚོན་པ་ལ་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་

བསྒྲུབ་མེད་དུ་འདོད་པ་ཕྱོགས་ལ་འདི་ལྟར་འདྲི་སྟེ། སྒྲུབ་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དགོད་པ་དེའི་ཚེ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་མ་ངེས་པར། རྟག་བཞག་གི་འབྲས་བུ་མཚོན་བྱ་ངེས་པ་ཅིག་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། སྲིད་ན་མཚོན་བྱ་བ་ལང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་
ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་མ་ངེས་ཀྱང་ཕྱོགས་ངེས་པ་ཅིག་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མི་སྲིད་ན། ཕྱོགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྒྲུབ་མེད་དུ་འདོད་པ་དེ་
འཇིག་སྟེ། དཀར་ཟལ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ནོག་སོགས་འདུས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ཅིང་། ནོག་སོགས་འདུས་པ་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མཚོན་པ་ལ་ཡང་རྟགས་གཞན་ཞིག་བཀོད་པ་སོགས་སྦྱོར་བ་སྒྲུབ་མེད་དུ་བཀོད་པར་ཁས་བླངས་པ་གང་ཞིག མཚན་
ཉིད་སྒྲུབ་མེད་ཀྱི་ཕྱི་མཐའ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པས་རྒྱ་བའི་མཚན་ཉིད་ནོག་སོགས་འདུས་པ་ཡང་ངེས་ང་མི་སྲིད། དེ་མ་ངེས་ངས། དཀར་ཟལ་ལ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་ནམ་ཡང་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྟགས་རྣམས་ཁྱབ་པ་དང་བཅས་པ་ཕྱོགས་རང་གིས་ཁས་
བླངས་ཏེ། དཀར་ཟལ་བ་ལང་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད། ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པས། དཀར་ཟལ་བ་ལང་དུ་མཚོན་ནུས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། བ་ལང་གི་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་རྟགས་སུ་བཀོད། དེས་དེ་
མཚོན་ནུས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཡང་རྟགས་གཞན་དགོད་དགོས་པ་སོགས་སྦྱོར་བ་སྒྲུབ་མེད་ཁས་བླངས་པས། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཕ་མཐའ་ལ་ངེས་པ་མ་རྙེད་པར་སྒྲུབ་མེད་དུ་ཞོར་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ནི་མ་ངེས་པར། །ཞེས་པ

༄༅། །ནས། ཐུག་མེད་འཇིག་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཐུག་མེད་ཁས་བླངས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དང་། བ་ལང་ལ་སོགས་པ་མ་ངེས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྦྱོར་བ་གཉིས་པོ་དེའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་བ་ལང་ལྟ་བུའི་དོན་བསྒྲུབ་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞིས་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན། །བསྒྲུབ་ཕྱིར་ཐུག་མེད་སྐྱོན་མེད་ན། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། ཕྱོགས་སྔའི་གཞུང་འདིའི་སྙིང་པོ་དྲིལ་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ཅིང་། བྱས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་སོགས་ཐུག་མེད་དུ་བཀོད་ཀྱང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པ་ལ། སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་པས་ཆོག་གི །ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ངེས་མི་དགོས་ལ། བ་ལང་ལྟ་བུ་ངེས་པ་ལ་ཡང་། བ་ལང་ཡིན་ངོ་ཤེས་པའི་དཀར་ཟལ་ལྟ་བུ་ཞིག་མིག་ལམ་དུ་མཐོང་ནས་བ་ལང་དུ་བརྡ་སྦྱར་བས་ཆོག་གི །ནོག་སོགས་འདུས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ངེས་མི་དགོས་པས་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་སྐྱོན་འདི་ལྟར་འཕེན་ཏེ། སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་མིན་པའི་གོང་བུ་གཞན་ལ་ཡང་བ་ལང་ངོ་སྙམ་པའི་འཁྲུལ་གཞི་ལང་ལོང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པ་ལ། སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གི །སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་དེའི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བ་ལང་ངེས་པ་ལ་ནོག་སོགས་འདུས་པ་ངེས་མི་དགོས་

པར། བ་ལང་གི་མཚན་གཞི་ཙམ་ཞིག་ལ་བ་ལང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྡ་སྦྱར་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ ། རྟགས་དངོས་ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཚུལ་གསུམ་ཀློག་ཤེས་པ་མ་ངེས་ཀྱང་། །བྱས་དང་དཀར་ཟལ་ངེས་ཙམ་གྱིས། །མི་རྟག་བ་ལང་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། གལ་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་མི་དགོས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་མི་ཤེས་པའི་བླུན་པོ་དག་གིས་ཀྱང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་། ལ་མ་ལྟན་དུ་རྟོགས་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བ་ལང་ངེས་པ་ལ་ཡང་། ནོག་སོགས་འདུས་པ་ངེས་མི་དགོས་ཏེ། དེང་སང་གི་འཇིག་རྟེན་པ་ཐལ་མོ་ཆེས་ཀྱང་། ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་ཅི་ཡིན་མི་ཤེས་ཀྱང་། བ་ལང་འདི་ཡིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། ཁོ་ལ་འཁྲུལ་གཞི་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བྱས་པར་གདོན་མི་ཟ་མོད། ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། དེང་སང་གི་སྐྱེ་བོ་ཐལ་ཆེར་གྱིས། དཀར་ཟལ་འདི་བ་ལང་དོ་སྙམ་པ་དང་། གསེར་གྱི་ལྟོ་ལྡིར་བ་འདི་བུམ་པའོ་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བློ་རྣམས་ནི་ནོག་སོགས་འདུས་པ་དང་། ལྟོ་ལྡིར་བ་སོགས་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་བློ་ཡིན་ན། ངེས་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཡང་། རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་གཟུང་བ་འདི་ནི་ ངེས་ཤེས་མ་ཡིན་གྱི། ཡིད་དཔྱོད་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཡིད་དཔྱོད་དམ་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་བཀག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་གསུམ་མ་ངེས་པར་ལ་མ་ལྟན་དུ་ངེས་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ཡང་རྣམ་དབྱེ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ལ་མ་ལྟན་དུ་གཞན་དོན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་ཡིན་ན་ནི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀར

ཀ

༄༅། །ངེས་དགོས་ལ། རང་དོན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་ཡིན་ན། ཚུལ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་མ་ངེས་པ་ཞིག་སྲིད་ཀྱང་དོན་ངེས་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས་པའི་གནད་ཡོད་ལ་དྲན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་
མཆོག་ལྡན་གྱིས། ཚུལ་གསུམ་ལྷོག་ཤལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྐང་པ་གཉིས་ཙམ་དགག་པར་སྣང་སྟེ། ཕྱོགས་སྔ་མའི་ཁས་བླངས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞིས་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན། །ཞེས་པར་ཉེས་སྤོང་གི་གོ་བཞི། རྟགས་
ཡཱ དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕ་མཐར་ངེས་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། གནས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚོན་བྱ་མི་ངེས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མི་འཇུག་སྟེ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་
མཚན་གཞི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་། དངོས་པོའི་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་མཚན་ཉིད་ཕྲུག་མེད་དུ་སྦྱོར་མི་དགོས་པས། དེ་དག་ནམ་ངེས་པའི་ཚེ། མཚོན་བྱ་དངོས་པོའི་ཐ་སྙད་དང་། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས
པ་ཡིན་ལ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་འདི་ལྟར། ཚུལ་གསུམ་རྫས་ཡོད་མ་ངེས་ཀྱང་། །བྱས་དང་ལྷོག་ཤལ་ངེས་ཙམ་གྱིས། །རྟགས་དང་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྨྲར་ན་འཁྱོར་པ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་མཁས་པའི་རྣམ་འགྱུར་མ
ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་སྔའི་ཉེས་སྤོང་གི་གོ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པ་དོན་གནད་ནས་མེད་དེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་འགྲུབ་པ་དང་། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ངེས་པས་དངོས་པོ

ངེས་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་ཡོད་དུ་ཆུག་ན་ཡང་། དེ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཧྲུས་ཡོད་མ་ངེས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་སྨོན་པ་ལ། འབྲེལ་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་མ་ངེས་ཀྱང་བྱས་པ་ངེས་
པས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་འཕེན་དགོས་པས་འབྲེལ་མེད་བཞད་གད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། པཎ་ཤཱཀ་པའི་དོན་གྱི་དགོངས་པ་ནི། རྟགས་ཀྱི་
མཚན་གཞིས་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་ཞེས་སོགས་ལ། ཚུལ་གསུམ་ཕྱོགས་ཆ་མ་ངེས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འཕེན་པ་ལ་འབྲེལ་མེད་དེ། ཕྱོགས་སྔ་མས་དཀར་ཟལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་གཞིར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་ཡོན་ནར་སྣང་མོད། སྐྱོན་
མེད་དེ། གོང་དུ་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་པ་ལྟར་ཀྱི་ཕྱོགས་སྔའི་བསམ་པ་མ་ཡོང་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། པཎ་ཆེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ཁས་ལེན་པ་དང་། དེའི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་
ཉེས་པ་སྤོང་ནུས་པ་དང་། ཉེས་སྤོང་ལ་བརྗོད་པའི་གནོད་བྱེད་དེ་ཡང་འཐུག་དཀར་བའོ། །དང་པོ་ནི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེ་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནམ་མཚོན་བྱ་ཡིན། མཚོན་བྱ་ཡིན་ན། དེ་ལ་འང་མཚན་ཉིད་དགོས་པ་སོགས་རང་
ལུགས་ལ་ཡང་ཐུག་མེད་ཁས་བླངས་དགོས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་དེ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་རྒྱ་ཆེ་མ་ངེས་པར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མི་འཇུག་སྟེ། ཐུག་མེད་ཀྱི་ཕ་མཐའ་མ་ཆོད་ཀྱང་། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ངེས་པའི་ཚེ། དངོས་པོ་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས

༄༅། །ཕོངས་པ་ལ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ངེས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྐྱོན་སྤོང་དེ་ལ། ཚུལ་གསུམ་ལྡོག་ཤལ་མ་ངེས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་འཇུག་པས་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་
ལྡོག་དང་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་ལྡོག་ནས་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དོགས་པ་བཀོད་ནས། པཎ་ཤཱཀ་པ་རང་ལན་ནི། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་དགོས་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་མི་དགོས
ཏེ། དེ་མ་བཞག་ཀྱང་སྔ་མས་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་འབྲས་བུ་ལ་མཚན་ཉིད་དགོས་ཀྱང་། དངོས་པོའི་འབྲས་བུའི་འབྲས་བུ་ལ་མཚན་ཉིད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །ཁོ་བོ་ནི་འདི་སྐད་སྨྲ་སྟེ། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་སོགས་ཐུག་མེད་ནི་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ཁས་བླངས་དགོས་ཏེ། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁས་བླངས་ནས་དེ་ཕན་ཆད་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་འཐད་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ། རྣམ་འཇོག་རྒྱུ་ནི་མ་ངེས་པར། །
ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འཇུག་པ་ཡང་མིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་ཁས་བླངས་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་ཐུག་མེད་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། གནད་འདི་ངེས་པར་གོ་དགོས་ཏེ། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་ཁས་བླངས
ཀྱང་། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དང་པོ་ངེས་པ་ལ་གཉིས་པ་སོགས་ཐུག་མེད་ངེས་མི་དགོས་ལ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཐུག་མེད་ཁས་བླངས་ན། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་ངེས་དགོས་པར་ཁས་བླངས

ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྐྱོར་བ་ཐུག་མེད་འགོད་དགོས་པ་བྱུང་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཚོན་བྱ་ཐུག་མེད་དགག་པ་ལ། གཙང་ནགས་པ་ན་རེ། བ་ལང་གི་མཚོན་བྱ་ལ་ཡང་ཐུག་མེད་དུ་ཡོད་
དེ། བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་བློས་ཞེན་རྒྱུ་ང་མེད་ན་དེ་ཤེས་བྱ་མིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡོད་ན་ཐ་སྙད་སྔ་མ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་འཆད་པ་ལ། ཐ་སྙད་ལ་ཡང་ཞེན་རྒྱུ་ང་ཞིག ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་
གཅིག་བྱུང་། དེ་དགག་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུག་མེད་འདི་ནི་ཤིང་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་། ཡལ་འདབ་མེད་ན་དེ་ཤིང་མིན་པར་འགྱུར་ཞིང་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཡང་ཡལ་འདབ་དགོས་པས་ཡལ་འདབ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་
སོགས་ཐུག་མེད་ཁས་བླངས་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡལ་ག་ལ་འང་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཙན་དན་ཤིང་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡལ་འདབ་ལྡན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ། ཡལ་འདབ་ལ་
ཡལ་འདབ་གཉིས་པ་སོགས་མེད་ཀྱང་། དེ་ཤིང་མིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་དེས། ཙན་དན་ཤིང་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོན་དཀར་ཟླ་བ་ལང་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ནོག་སོགས་འདུས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་
པའི་ཚེ། བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་དང་པོ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་སོགས་ཐུག་མེད་མ་ཞུགས་ཀྱང་། བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་དེ་ཤེས་བྱ་མིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ནོག་སོགས་འདུས་པས་དཀར་ཟླ་བ་ལང་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཡལ་

༄༅། །ག་ལ་ནི་ཡལ་ག་གཞན། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཉིས་བྱུང་། དོན་འདི་དག་ལ་ཡང་། ཡལ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལ། ཡལ་འདབ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་འདྲིན། ཡོད་པར་ཁས་བླངས་དགོས་ལ། འོན་ཡལ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་ཡལ་འདབ་ལ་ཡང་ཡལ་འདབ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་འདྲིན། ཡོད་ཅེས་ཁས་བླངས་དགོས་པས་ཐུག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན། ཚིག་གི་སྐྱོན་ས་ཐུག་མེད་དུ་སོང་ཡང་། དོན་གྱི་སྐྱོན་ས་ཐུག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡལ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་ཡལ་འདབ་ཅེས་སོགས་ཇི་ཙམ་ཁས་བླངས་ཀྱང་། ཡལ་འདབ་དང་ལྡན་པ་པོ་རང་ཡལ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་བསམ་གྱི། ཡལ་འདབ་དོན་གཞན་ཐུག་མེད་དུ་ཡོད་པ་ལ་མ་བསམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་བ་ལང་གི་ཟ་སྐད་ཐུག་མེད་ལ་ཡང་འདྲ་སྟེ། ཕྱོགས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀར་གྱི་གནད་འདི་གོ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་གཉིས། རྩོལ་བའི་སྐྱོན་མདོར་བསྟན། སྦྱོར་བའི་སྐྱོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་ཁྱོད་རང་ལ་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་སོགས་དགོས་སམ། མི་དགོས། དགོས་ན་སྦྱོར་བ་ཇི་ལྟར་དགོད་སྙམ་ན། མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་སོགས་དགོས་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སོགས་ཐུག་མེད་དུ་མི་དགོས་ཏེ། དཀར་ཟླ་ཀྱི་སྐྱེང་དུ། ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུའི་དོན་དང་། བ་ལང་ལྟ་བུའི་བརྡའི་འབྲེལ་པ་ནམ་ཞིག་རྟོགས་པའི་ཚེ་ན། དཀར་ཟླ་ལ་བ་ལང་གི་ཟ་སྐད་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། དཀར་ཟླ་བ་ལང་དུ་ངེས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་ངེས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་བརྡ་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ནམ་གྱི་ཚེ་འགྲུབ་ཅེས་ན། སྦྱོར་རྒོལ་བ

མཁས་རྨོངས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ནོག་གློག་ཤལ་དང་བ་ལང་གི་བརྡ་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་དྲན་ཟིན་མ་རྗེད་པའི་རྐྱོལ་བ་མཁས་པས། དཀར་ཞལ་གྱི་སྟེང་དུ། ནོག་གློག་ཤལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཙམ་ཉིད་ནས། དཀར་ཞལ་གྱི་སྟེང་དུ། བ་
ལང་དང་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་འབྲེལ་པ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས། དཀར་ཞལ་བ་ལང་དུ་རྟགས་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ངེས་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་དྲན་ཟིན་རྗེད་པའི་རྐྱོལ་བ་བླུན་པོ་ལ། ནོག་སོགས་འདུས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་བཀོད་པ་ལས་བརྡ་
འབྲེལ་དེ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས། དཀར་ཞལ་བ་ལང་དུ་ངེས་པར་བྱེད། བརྡ་འབྲེལ་གཏན་ནས་མི་དྲན་པའི་རྐྱོལ་བ་ཤིན་ཏུ་བླུན་པོ་ལ། ནོག་གློག་ཤལ་གྱི་དོན་གཞུང་བར་ཤ་འབུར་བ་དང་མགྲིན་པར་པགས་པ་འཕྱང་བའི་ཞེས་བཤད་དེ། བརྡ་དོན་འཕྲོད་པའི་ཚེ་
ན་རྟགས་ལ་ལྟོས་པ་དང་མ་ལྟོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་དཀར་ཞལ་བ་ལང་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་བརྡ་དོན་མི་འཕྲོད་པ་ནི། ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་གནོད་མ་ཡིན་པས་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བརྡའི་དོན་འབྲེལ་བར་ནམ་རྟོགས་པ། དེ་ཡི་ཚེ་ན་ཐ་སྙད་འགྲུབ་ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། འོན་བླུན་པོ་ལ་སྦྱོར་བ་ཇི་ལྟར་དགོད་སྙམ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའམ། དཀར་ཞལ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་
ལྟ་བུའི་ཚེ། རྟགས་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྦྱོར་བ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྦྱོར་བ་གསུམ་པར་ཐུག་དགོས་ཀྱི། བཞི་པ་པན་ཆད་མི་དགོད་དེ། དེ་བཀོད་པ་ལ་དགོས་ནུས་གཉིས་ཆར་མེད་པའི་

ཀ

ཞི

༄༅། །ཕྱིར། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྨྲས་ན། ཐོག་མར་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གསུམ་ནི། སྒྲ་མཚན་གཞི། མི་རྟག་པར་མཆོན། བྱས་པ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་འདི་ནི། རྟགས་ཀྱི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀའི་སྦྱོར་གཞི་མ་ཡིན་པས་སྦྱོར་བ་དང་པོའོ། །འོན་བྱས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱས་པ་མཚན་གཞི། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་མཆོན། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ནི་སྦྱོར་བ་གཉིས་པ། འོན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ལ་རྟགས་ཡང་དག་གི་བརྡར་སྦྱར་ཏེ། ཡལ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤིང་གི་བརྡར་སྦྱར་བ་བཞིན། བྱས་པ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་ནི། སྤྱིའི་སྦྱོར་བ་གསུམ་པའོ། །དེས་ན་སྤྱིའི་སྦྱོར་བ་དངོས་གཉིས་དང་། སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཐུན་མོང་གི་སྦྱོར་བ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་སྦྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ལ་ཡང་། བྱས་པ་མཚན་གཞི༑ སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་མཆོན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིག་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་བྱེ་བྲག་གི་སྦྱོར་བ་གཉིས་པ། གང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བརྡར་སྦྱར་ཏེ། ཡལ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤིང་གི་བརྡ་སྦྱར་བ་བཞིན། བྱས་པ་ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ་

ཞེས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་གི་སྦྱོར་བ་གཉིས་པ་སྟེ། གོང་གི་ཐུན་མོང་བའི་སྦྱོར་བ་གཅིག་དང་གསུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་། དཀར་ཟླ་མཚན་གཞི། བ་ལང་ཡིན་པར་མཚོན། ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་མཚོན་
སྦྱོར་ནི་དང་པོ། ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་མཚན་གཞི། མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་མཚོན། དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་མཚོན་སྦྱོར་ནི་གཉིས་པ། གང་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བརྡའ་
སྦྱར་ཏེ། ཡལ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤིང་གི་བརྡའ་སྦྱར་བ་བཞིན། ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་ཡང་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་མཚོན་སྦྱོར་ནི་གསུམ་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིའི་སྦྱོར་བ་གསུམ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་སྦྱོར་བ་
འདིར་གཏོགས་ཀྱང་། ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་མཚན་གཞི། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་མཚོན། བ་ལང་གི་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ནི་གཉིས་པ། བ་ལང་གི་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་བ་
ལང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བརྡའ་སྦྱར་ཏེ། ཡལ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤིང་གི་བརྡའ་སྦྱར་བ་བཞིན། ནོག་སོགས་འདུས་པ་ཡང་། བ་ལང་གི་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི། སྦྱོར་བ་གསུམ་པའོ། །འདིར་གཙང་ནགས་
པས། སྤྱིའི་སྦྱོར་བ་གསུམ་པ་ཞིག་བཀོད་ནས། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གཞི་རྟགས་ཐ་མི་དད་གཅིག་ལས་ཡང་དག་གི་སྦྱོར་བ་མི་འབྱུང་བས། སྤྱི་སྦྱོར་གསུམ་པ་པན་ཆད་མི་

༄༅། །དགོད་ཅེས་བཤད་ལ། རིགས་གཏེར་མཛད་པས། བཞི་པ་ཕན་ཆད་དགོས་ནུས་མེད་ཅེས་པས། སྦྱོར་བ་གསུམ་པ་ཞིག་བཀོད་ནས། བཞི་པ་ཕན་ཆད་མི་དགོད་པར་བཤད་པ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་གསར་མས་རིགས་གཏེར་ཊཱི་ཀཱར། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གསུམ་པ་ནི། སྦྱོར་བ་ལྟར་སྣང་ཁོ་ན་ཡིན་པས། །གཉིས་ཀ་འང་སྦྱོར་བ་གསུམ་པར་ཐུག་ཅེས་པའི་དོན། སྦྱོར་བ་ཡང་དག་ནི་གསུམ་པ་དེར་ཟད་ནས། གསུམ་པ་དེ་ན་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་འོན་ཀྱང་སྦྱོར་བ་གསུམ་པ་བཀོད་པ་ནི་བརྡའ་དྲན་བློ་ཡུལ་དུ་འཕེན་པ་ཙམ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། པཎ་ཤཱཀྱ་པས། འོག་ནས་འཆད་པའི། མཚན་གཞི་དང་ནི་མཚོན་བྱ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་འབྱུང་བའི་བརྡའ་དྲན་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ནི། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གསུམ་པ་དེ་ཡིན་པས་དེ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་གཉིས་ཆར་དགོངས་པའི་གནས་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །དེས་ན་གཉིས་ཀ་འང་སྦྱོར་བ་གསུམ་པར་ཐུག་ཅེས་པའི་དོན་ནི། ཕྱོགས་སྔ་གསར་མ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། སྦྱོར་བ་གསུམ་བཀོད་ཀྱང་། ཡང་དག་གི་སྦྱོར་བ་ནི་གསུམ་པ་དེར་ཐུག་པ་སྟེ་ཟད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ལྟར་ཡང་ཡིན་ཀྱང་བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བརྡའ་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་དྲན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། བརྡ་འབྲེལ་དྲན་བྱེད་སྦྱོར་བ་གསུམ་པ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། ཡང་དག་གི་སྦྱོར་བ་གཉིས་པོ་དེས་ཀྱང་། བརྡའ་འབྲེལ་དྲན་པར་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ནི། ཁོན་རེ། དུ་བ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྒྱལ་

གསུམ་ཚང་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དེ་ལའང་ཚུལ་གསུམ་ཚང་དམ་མ་ཚང་། མ་ཚང་ན་དེ་དུ་བ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ཚང་ན་དེ་ཚུལ་གསུམ་གཉིས་པ་ཡིན་པས་ དེ་ལའང་ཚུལ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་སོགས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་ཡང་ཚུལ་གསུམ་དོན་གཞན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དུ་བ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དེ་ལའང་ཚུལ་གསུམ་ཚང་ཞེས་པའི་དོན། དུ་བ་པོ་རང་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དུ་བ་ལས་གཞན་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དོན་གཞན་ཐུག་མེད་དུ་སོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཚུལ་གསུམ་ཚུལ་གསུམ་མེད་ན་རྟགས། །ཞེས་སོགས་སྐྱོན་གཅིག་དང་རྐང་པ་གཉིས་བྱུང་། གཉིས་པ་དགོས་པའི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་དགོས་ན། དེའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་སོགས། མཚོན་བྱ་རྣམ་འཇོག་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བྱེད་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཆ་གཙང་སོགས་འགའ་ཞིག རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན་ འོ་ན་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་གང་ལ་བྱེད་དྲིས་པས། ཆ་པ་ཆེན་པོ། མཚན་གཞི་ལ་གྲུབ་པ། རྫས་སུ་ཡོད་པ། རིགས་མི་མཐུན་གྱི་དངོས་འགལ་གཅོད་པ་དང་གསུམ་ལ་འཇོག་ཟེར། གཙང་ནགས་པ་སོགས། རང་ལྡོག་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ དོན་ལྡོག་གཞན་དུ་ས

༄༅། །གྱུར་པ་མཚན་གཞི་ལ་གྲུབ་པས་སྟེ། མདོར་ན་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ། ཆོས་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་མིན་པ། མཚན་གཞི་ལ་དགོད་བྱ་ལྟར་གྲུབ་པ་སྟེ་གསུམ་ལ་འཇོག་ཟེར། འོ་ན་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རེས་པ་མཚན་ཉིད་རེས་པ་ལ་ལྟོས། མཚན་ཉིད་རེས་པའང་ཁྱོད་རེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ལ་ལ་མཚོན་བྱ་རྣམས་འཇོག་ཟེར། །ཞེས་སོགས་སྨྲ་ཀ་གཅིག་བྱུང་། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། །དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་ལྡོག་གྲུབ། །ཅེས་པ་འདི་བྱུང་། གཞུང་འདིའི་རྩ་འགྲེལ་དུ། དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་གྲུབ་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཟླ་ཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་དངོས་འགལ་གཅོད་ཅེས་པས། དེ་མིན་གཅོད། དོན་ལྡོག་ཅེས་པས། མཚོན་བྱ་དང་མཚན་གཞི་གཉིས་གཅོད། གྲུབ་པ་ཞེས་པས། རང་མཚན་དང་དོན་སྤྱི་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བའི་ལྡོ་ལྡིར་བཅམ་སྟོན་ཏེ། དོན་ལྡོག་ནི་དོན་སྤྱི་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྣང་སེལ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བའི་ལྡོ་ལྡིར་བཅམ་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་འཆད་ལ། དོན་ལྡོག་ལ་དོན་སྤྱིས་ཁྱབ་པ་དག་གི་ལུགས་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། དོན་ལྡོག་དང་མཚན་ཉིད་དོན་ཅིག་ཏུ་འཇོག་པའི་ལུགས་ལ། བུམ་པའི་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་ཏུ་གྲུབ་པ་བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བདུན་པ་གནས་གཞི་སྟོན་པའི་ཚིག་སྒྲར

ཡང་། འགལ་བ་མེད་དམ་སྙམ་ན། ལྡོ་ལྡིར་བ་དེ། བུམ་པའི་དངོས་འགལ་བུམ་མིན་བཅད་ནས་བུམ་པའི་དོན་ལྡོག་ཏུ་གྲུབ་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བབས་ལ་བྱ་སྐྱོན་གྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་བསྒྲུས་ཏེ་དགག རང་གི་འདོད་པ་ཕྱེ་སྟེ་བཤད། དེ་ལ་གཞན་གྱི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཕྱོགས་པ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་རྟོག་གེ་སྨྲ་རབས་པ་རྣམས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ན་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། རང་ལྡོག་ཧྲས་སུ་མ་གྲུབ་པ། དོན་ལྡོག་གཞན་དུ་འགྱུར་བ། མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པ་དང་གསུམ་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། མཚན་ཉིད་གང་ཞིག རང་གི་ཐ་སྙད་ལས། རང་དབང་དུ་མ་གྲུབ་པ་སྟེ། དབྱེ་ན་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བ་ལང་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་ཐ་སྙད་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་དང་། བ་ལང་གི་མགོ་བོ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་དང་། གཞན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་བཀོད་པ་གཉིས་སྟེ་བཞི་ཡོད། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། མཚན་ཉིད་གང་ཞིག རང་གི་ཐ་སྙད་ལས་རང་དབང་དུ་གྲུབ་ཀྱང་། རང་གི་མཚོན་བྱའི་དོན་ལྡོག་མིན་པའོ། །དབྱེ་ན་མི་སྲིད་པ་དང་། མ་ཁྱབ་པ་དང་། ཁྱབ་ཆེས་པ་དང་། ཁྱབ་མཉམ་པའི་དོན་ལྡོག་གཞན་གྱུར་དང་བཞི། མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ། ལྡོ་ལྡིར་བ་བཀོད་པ་དང་། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ། ནོག་སོགས་འདུས་པའི་ཁྲ་བོ་བཀོད་པ་དང་། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་བཀོད་པ་དང་། མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། མཚན་ཉིད་གང

༄༅། །ཞེག རང་གི་ཐ་སྙད་ལས་རང་དབང་དུ་གྲུབ་ཀྱང་གང་མཚོན་པར་བྱ་བའི་གཞི་ལ་ཇི་ལྟར་དགོད་བྱ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའོ། །དབྱེ་ན། འགལ་ནས་མི་གནས་པ། རང་ལྡོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་གནས་པ། དོན་ལྡོག་ཐ་དད་མེད་ནས་
མི་གནས་པ། མཚན་གཞིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་ཁྱབ་ནས་མི་གནས་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རྟ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ལྡོག་ཕྱལ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ལྡོག་ཕྱལ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ལྡོག་ཕྱལ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བ་ལང་བ་
ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ལྡོག་ཕྱལ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། སྤྱི་ཆགས་ཙམ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ལྡོག་ཕྱལ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཟེར་ཞེས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྐྱོན་བསྟན། །གསུམ་ཞེས་བྱང་ཕྱོགས་པ་རྣམས་འདོད། །ཅེས་པ་འདི་
བྱུང་། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་བསྡུས་ཏེ་བསྟན། ལུང་གི་གནོད་བྱེད་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་སྦྱོར་བ་བཀོད་པ་ལ་བརྩིའམ། མ་བཀོད་པ་བརྩི། དང་པོ་ལྟར་ན། འོ་ན་སྔོན་པ་ཉིད་མེད་
དགག་ཏུ་མཚོན་པ་ལ་བསྒྲུབ་ཆོས་དོར་བ་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་ལ་མི་སྲིད་པའི་དོན་ལྡོག་གཞན་འགྱུར་གྱི་སྐྱོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྒྲུབ་ཆོས་དོར་བ་དེ། མེད་དགག་གི་རང་ལྡོག་
ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེད་དགག་དེ་བསྒྲུབ་ཆོས་དོར་བ་མིན་ཕྱིར་ཏེ། མེད་དགག་མེད་དགག་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་མེད་དགག་གི་རང་ལྡོག་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ལ་མ་ཁྱབ་སྙེ། བསྒྲུབ་ཆོས་དོར་བ་མེད་དགག་གི་གཞི་ལྡོག་གམ་མཚན་གཞི་ལ་མི

སྲིད་ན། དོན་ལྡོག་གཞན་འགྱུར་གྱི་སྐྱོན་འབྱུང་གི་རང་ལྡོག་ལ་མི་སྲིད་པ། ཚུལ་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་དོན་ལྡོག་གཞན་འགྱུར་གྱི་སྐྱོན་དེ་ལོགས་སུ་ཕྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། མི་སྲིད་པའི་དོན་ལྡོག་གཞན་འགྱུར་གྱི་སྐྱོན་དེ། མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པའི་སྐྱོན་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་སྤྱིར་བཏམ་བཀོད་པ་ལ་བརྗོད་ཞེ་ན། འོན་མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པའི་སྐྱོན་ཁྱད་པར་དོན་མེད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་མཚན་གཞིར་མ་བཀོད་པ་ལ་བརྗི་བ་གང་ཞིག མཚན་གཞིར་མ་བཀོད་པ་ལ། མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པའི་སྐྱོན་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། སྤྱིར་བཀོད་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་ན། །དོན་ལྡོག་གཞན་འགྱུར་མེད་པར་འགྱུར། །མ་བཀོད་པ་ལ་སྐྱོན་སྤྱིར་ན། །མཚན་གཞི་མི་གནས་དོན་མེད་འགྱུར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལུང་གི་གནོད་བྱེད་བསལ་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། རང་ལྡོག་ཐུས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་འདི་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་ཕྱོགས་གླང་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མདོ་དང་སྡེ་བདུན་གང་དུ་ཡང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། འདི་དག་སྐྱོན་དུ་འཐད་ན་ནི། མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཅིས་མི་བཞེད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་རང་གི་འདོད་པ་བསྒྲུབ་ཏེ་བཤད་པ་ལ། རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན། ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན། མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཆོས་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་འགོད་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དེས་མཚོན་བྱ་ལ་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་གསུམ་དང་བྲལ་བ་ཅིག་དགོས་

ཀ

ཚད་བསྡུས

༄༅། །ཤིང་། དེ་ལས་ལྷག་པ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་གསུམ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྐྱོན་ཡིན་ཞེས་སོ། །དེས་ན། ཆོས་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་གསུམ་གཅོད་ནུས་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད། མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་གསུམ་ཀ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། ཆོས་དེ་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་གཅོད་ནུས། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་གཅོད་ནུས། མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་གཅོད་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་སོགས་གསུམ་གྱིས། མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་སོགས་གསུམ་པོ་གཅོད་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱིར་སྒྲའི་རྣམ་གཅོད་དང་། དོན་གྱི་རྣམ་གཅོད་ཐམས་ཅད། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་སོགས་གསུམ་པོ་འདིར་འདུས་ཤིང་། ཆོས་དེ་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་གཅོད་ནུས། ཆོས་དེ་ལ་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་གཅོད་ནུས། ཆོས་དེ་ལ་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་གཅོད་ནུས་པ་ཞིག་དགོས་པ་གང་ཞིག ཆོས་དེ་ལ་དོན་གྱི་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་ན་ཡང་ཆོས་དེ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་གཅོད་ནུས། ཆོས་དེ་ལ་དོན་གྱི་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་ན་ཡང་། ཆོས་དེ་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་གཅོད་ནུས། ཆོས་དེ་ལ་དོན་གྱི་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཡིན་ན་ཡང་། ཆོས་དེ་ལ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་གཅོད་ནུས་པ་ཞིག་དགོས་པར

ལུང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ། སྒྲ་དང་དོན་གྱི་རྣམ་གཅོད་ཀུན། །གསུམ་པོ་འདི་ལས་གཞན་ཡོད་མིན། །ཞེས་སོ་ ། འོན་རྣམ་གཅོད་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་གསུམ་གཅོད་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལུང་རིགས་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་པ་ཡོད་དམ་སྙམ་ན། འདི་དག་རྟོག་གེའི་གསང་ཚིག་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་པས་གཞན་དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་མོད། སྐལ་པ་བཟང་པོ་དག་ལ་ཁོ་བོས་བཤད་པར་བྱ་ཡི། །རྣ་བའི་ཨུཏྤལ་ཁ་ཕྱེ་ལ་ཉོན་ཅིག མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དགག་གིས་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་གཅོད་ནུས་ཏེ། སྒྲ་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པའི་དགག་འདི། བྱས་པ་སྒྲ་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྟོན་པའི་དགག་གང་ཞིག དགག་དེས་སྒྲ་ཡིན་ན་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་དེས་སྒྲ་ལ་མ་བྱས་པ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲ་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པའི་དགག་དང་། བྱས་པ་སྒྲ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པའི་དགག་གཉིས་གནད་གཅིག་ཅིང་། དགག་དེ་གཉིས་ཀས་སྒྲ་ཡིན་ན་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་གཉིས་བྱས་པ་སྒྲ་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྟོན་པའི་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཚིག་ཕྲད་ཐ་དད་པར། །ཁྱད་པས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དེ། །ཁྱད་པར་དང་ནི་ལྡན་ཅིག་བརྗོད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དགག་གིས་ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་གཅོད་ནུས་ཏེ་ སྒྲ་ཁོ་ན་མཉན་བྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་དགག་དེ། མཉན་བྱ་སྒྲ་ལ་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྟོན་པའི་དགག་གང་ཞིག དེས་མཉན་བྱ་ཡིན་ན་སྒྲ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་དེས་ཁྱད་ཆོས་མཉན་བྱ་ཁྱད་གཞི་སྒྲ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར

ཀ

༄༅། །ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཚིག་ཕྲད་དང་པར། བྱེད་པས་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དེ། ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཅིག་བརྗོད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཁྱབ་བྱའམ། གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ལ། ཁྱབ་བྱེད་དམ་སྒྲུབ་ཆོས་མི་རྟག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པའི་ངག་དེ་ནི། མི་རྟག་པ་བྱས་པ་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྟོན་པའི་ངག་ཡིན་པས། བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས' རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ངག་དེ་ནི། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྟོན་པའི་ངག་ཡིན་ལ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས། ལྡོག་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་སྟོན་པའི་ཚེ་ན། ཁྱབ་པ་ནི། དེ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའམ། ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངེས་བཟུང་སྦྱོར་ཚུལ་ཐ་དད་པར་བྱས་ནས་བཤད་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པའི་ངག་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་དང་། མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ངག་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཁྱེད་རང་གི་རང་བཟོ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་ཤཱ་ཀྱ་བློས། ཁྱབ་པར་བྱ་བ་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པས་ངེས་པར་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་བ་ནི་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱབ་

ཚད་མ

མངོན་ཆོས་ཆེ་ཨ

པར་བྱེད་པ་བོན་ལ་སྟེ། གཞན་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པས་ངེས་པར་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསལ་བར་བཤད་པས་སོ། །ཡང་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དགག་གིས་ནི། ཆོས་དེ་ལ་མི་སྲིད་པ་གཅོད་ནུས་ཏེ། མཆོ་སྐྱེས་ལ་སྔོན་པོ་སྲིད་པ་བོན་
ཞེས་སམ་བ་ལས་བེའུ་སྲིད་པ་བོན་ཞེས་པའི་དགག་དེས། མཆོ་སྐྱེས་དང་སྔོན་པོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་གམ། བ་འགའ་ཞིག་ལས་བེའུ་འབྱུང་བ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་དང་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ལྟ་བུ་སྙམ་
ན། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཆོས་དེ་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་ན། མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཆོས་དེ་ལ་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བ་ལས་བེའུ་འབྱུང་ཞེས་པའི་དག
དེ། ཁྱད་ཆོས་བེའུ་འབྱུང་བ་དེ། ཁྱད་གཞི་བ་ལང་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་དུ་སྟོན་པའི་ངག་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དེ་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྟོན་པའི་ངག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངག་དེས་བ་ལ་ལས་བེའུ་འབྱུང་སྲིད་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་གྱི། བ་ཡིན་ན་བེའུ་འབྱུང་བས་ཁྱབ
པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནད་ཤེས་ན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་རྒྱ་ཆེ་ལ། གཏན་ཚིགས་རྒྱ་ཆུང་བའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་མི་སྲིད་དེ། མི་ལྡན་གཅོད་པ་རྩོད་གཞིའི་ཆོས། །ཡིན་ན་ཁྱབ་རྩོད་པ་མེད། །ཅེས་དང་། རྗེས་སུ་དཔག
པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དང་ཞེས། འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་ཀྱི་དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཞིར་བཅས་ལ་ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་ན། གཏན་ཚིགས་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བཅས་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྟགས་ལས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་རྒྱ་ཆེ་བ་རམ

༄༅། །ཟད། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། རྟགས་དེ་ཁྱབ་མཉམ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་མི་སྲིད་དེ། གཞན་ལྡན་གཅོད་ན་རྗེས་འགྲོ་མེད། །ཅེས། རྟགས་དེ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་ན་དེ་སྐོར་གྱི་
མཐུན་དཔེ་རྣམ་དག་མེད་པས་དེ་སྐོར་གྱི་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་མི་འགྲུབ་པར་བཤད་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཚོན་སྦྱོར་མཐའ་དག་ལ་རྟགས་ཡང་དག་རེ་འཚོས་པ་དང་། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཞེས་སོགས་བབ་ཆོལ་སྨྲ་བ་
དེ་དག་གིས། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་ལ་བཤགས་སྨོན་ཚུལ་བཞིན་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་དེ་སངས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་བཤད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་སྦྱར། །
སྐབས་དོན་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲའི་རྣམ་གཅོད་ལུང་དང་སྦྱར། དོན་གྱི་རྣམ་གཅོད་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དག་གསུམ་པོ་དེས་དོན་དེ་ལ་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་གསུམ་གཅོད་ནུས་ཞེས་པ་དེ། ས་
པཎ་གྲོད་ཀྱི་རང་བཟོ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། ཆོས་ཀྱི་ཚིག་ཕྲད་ཐ་དད་པར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། མཚན་ཉིད་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་གཅོད་
གསུམ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་གཅོད་གསུམ་ལ་ལས་མ་འདས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་ཕྲད་ཐ་དད་པར། །བྱེད་པས་མི་ལྡན་པ་དག་དང་། །གཞན་པ་དག་དང་ལྡན་པ་དང་། །གཏན་མི་ལྡན་པ་རྣམ་གཅོད་བྱེད། །དེ་སྦྱོར་མེད་ཀྱང་བརྗོད་

འདོད་ལས། །དེ་དོན་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ །ཞེས་གསུངས་པ་འང་། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དང་། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དང་། མ་འབྲེལ་རྣམ་གཅོད་དང་གསུམ་པོ་རིམ་པ་ལྟར་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་གསུམ་གཅོད་པའི་ངག་ཡིན་ལ། སྒྲས་ཇི་ལྟར་
གཅོད་པ་ལྟར་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གཅོད་པས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་ལས་མི་འདའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འོན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་གཅོད་ཚུལ་རང་བཟོམ་
ཡིན་པར་གཞུང་ལས་བསྟན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྙམ་ན། དེ་གཞུང་ལས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། བདག་ཉིད་ཚིག་ཕྲད་ངོ་བོའི་སྒྲ། །མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་དག །ལོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས། གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་
དག་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་སེལ་ཚུལ་བསྟན། འདོད་སྒྲས་མ་ཁྱབ་སེལ་བར་བྱེད་ ཅེས་པ་དེས། གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་སེལ་ཚུལ་བསྟན། བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་ །ཅེས་སོགས་དེས། དེ་ལ་མི་སྲིད་པའི་
སྐྱོན་སེལ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ །ཞེས་འཆད་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱིས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདག་ཉིད་ཚིག་ཕྲད་ངོ་བོའི་སྒྲ། །མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་དག །ལོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པས་ཁྱབ་ཆེས་པ་གཅོད་ཅིང་། འདོད་སྒྲས་མ་ཁྱབ་སེལ་བར་བྱེད་ །ཅེས་པས་མ་ཁྱབ་པ་གཅོད་ལ། བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད། །དེ་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་མེད། །བསལ་བ་གནོད་དང་ལྡན་པ་ལ། །མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་མེད་

༄༅། །ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མི་སྲིད་གཅོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །འོན། ངོ་བོ་སོགས་ཟུར་ལྔ་པོ་དེས། གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་ལ། སྐྱོན་གསུམ་གཅོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་སྙམ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱིར་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཚིག་ལྔ་ཚང་བ་དེས། གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་ལ་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་གསུམ་ཆར་གཅོད་ནུས་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཟུར་ལྔའི་ནང་ཚན་སོ་སོས་སྐྱོན་གཅོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་སོགས་ཟུར་བཞིས་གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པ་སེལ། འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཟུར་དེས། དེ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཇི་ལྟ་བཞིན། སྐབས་དེའི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་ངོར་གྲུབ་ཟིན་པ་སོགས་སྐབས་དེའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྐབས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་། སྐབས་དེའི་སྔ་རྒོལ་རྣམ་དག་གིས་སྐབས་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་འདོད་པ་སོགས། སྐབས་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་རྣམས་དེ་མ་ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཕྱེ་ན། དེའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་ངོ་བོ་ཞེས་པ་དེས། གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པ་སེལ་ཏེ། དེ་དེས་བཟུང་དངོས་སུ་འབྱུང་བའི་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དགག་ཡིན་པས། སྐབས་དེའི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་ངོར་གྲུབ་ཟིན་པ་རྣམས། སྐབས་དེའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་དང་། རང་ཉིད་དང་། མ་བསལ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་ཁྱབ་ཆེས

པ་སེལ་ཏེ། དེ་རྣམས་ངེས་འབྱུང་དངོས་སུ་མ་འགྱུར་བའི་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་ཡིན་པས། ཇི་མ་བཞིན་སྐབས་དེའི་སྐབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་དང་། སྐབས་དེའི་རྒོལ་བས་ཁས་མ་བླངས་པ་དང་། སྐབས་དེའི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ཚད་མའི་ངས་ལ་བ
ཞུགས་པ་རྣམས་སྐབས་དེའི་ག་ནད་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་འདོད་པ་ཞེས་པ་དེས། དེ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་སེལ་ཏེ། དེ་ངེས་འབྱུང་དངོས་སུ་མ་འགྱུར་བའི་ཅི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་ཡིན་པས། སྐབས་དེའི་སྔར
རྒོལ་རྣལ་དག་གིས་སྐབས་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་ཡིན་ན་སྐབས་དེའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་བདེ་བ་བོར་ནས། རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་དགོས
པ་བློས་བརྟགས་ནས་སྦྱོར་བ་འདི་ནི་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ལ། ཅུང་ཟད་མ་འབྲེལ་དུ་ཟིན་ཀྱང་མཁས་པ་རྣམས་ལ་མ་གྲགས་པས་མི་ལེགས་སྙམ། ཀླ་ཀློའི་སྐད་ཀྱིས་སྒྲ་འཆད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ།། ༄ །།གཉིས་པ་སྐབས་དོན་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་པ་
ལ། མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་ ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན། མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཆོས་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག ཆོས་དེ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཆ་ནས་ཁྱོད་ཆོས་དེ་ལས་
ཁྱབ་ཆུང་བ་དེ། ཁྱོད་ཆོས་དེ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དཔེར་ན། སློག་ཤལ་ཁྲ་བོ། བ་གླང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་ཅན་གསུམ་པོ་ལའང་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས

༄༅། །ལས། མ་ཁྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། མཚན་ཉིད་གང་ཞིག མཚན་གཞིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་ཁྱབ་པའོ། །དཔེར་ན་དངོས་པོ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན། བ་གླང་གི་མཚན་ཉིད་ནོག་ལྐོག་ཤལ་ཁྲ་བོ་བཀོད་པ་འམ། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་འང་གཉིས་ལས་མཚན་ཉིད་ནི། ཁྱད་ཆོས་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག ཁྱད་གཞི་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཆ་ནས་ཁྱད་ཆོས་དེ་ལས་ཁྱབ་ཆེ་བ་དེ། ཁྱད་ཆོས་དེ་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དཔེར་ན་དོན་བྱེད་ནུས་པ། བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཁྱབ་ཆེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་གང་ཞིག་མཚན་གཞི་ལ་ཁྱབ་ཅིང་མཚོན་འདོད་མེད་པར་ཞུགས་པའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་མི་སྲིད་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆོས་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག ཆོས་དེའི་མཚོན་འདོད་ལ་ཇི་ལྟར་དགོད་བྱ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་དེ། ཆོས་དེ་ལ་མི་སྲིད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། རང་ལྡོག་མ་གྲུབ་ནས་མི་སྲིད་པ་དང་། རང་ལྡོག་གྲུབ་ཀྱང་མཚོན་འདོད་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཞིག ཆོས་དེ་དང་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བ་ལང་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་འམ། རྟ་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། མི་སྲིད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་གང་ཞིག་མཚོན་འདོད་ལ་ཇི་ལྟར་དགོད་བྱ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་འང་གཉིས་ཏེ་རང་ལྡོག་མ་གྲུབ་ནས་མི་སྲིད་པ་དང་། རང་ལྡོག་གྲུབ་ཀྱང་མཚོན་འདོད་ལ

མ་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལྡོག་གྲུབ་ཀྱང་མཚོན་འདོད་ལ་མི་སྲིད་པ་ནི། སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་ནས་མཚོན་མི་ནུས་པ་ཞིག་ལ་འཛོག་ལ། དེ་ལ་ཡང་གསུམ། ངོ་བོ་ཐ་དད་ནས་མི་སྲིད་པ། རང་ལྡོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པ། དོན་ལྡོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ལ་འདང་། རྫས་ཐ་དད་ནས་མི་སྲིད་པ་དང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ནས་མི་སྲིད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟ་མཚན་གཞི། བ་ལང་ཡིན་པར་མཚོན། ནོག་སློག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། ནོག་སློག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་དེ། རྟ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་དག་མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ནོག་སློག་ཤལ་དེ། མཚན་གཞི་རྟ་ལ་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཆ་ནས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ལས་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཞག་པ་དེ། བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རང་འགྲེལ་ལས། གཉིས་པ་རང་ལྡོག་གྲུབ་ཀྱང་མཚོན་འདོད་ལ་མི་སྲིད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ངོ་བོ་ཐ་དད་ནས་མི་སྲིད་པ། རང་ལྡོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པ། དོན་ལྡོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པའོ། །ཞེས་སོགས་ནས། དེས་ན་རྟ་ལ་སློག་ཤལ་མཚན་གཞི་ལ་མི་སྲིད་ལ། བྱས་པ་ལ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་མཚོན་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལྡོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པ་ནི། ནོག་སློག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་མཚན་གཞི། བ་ལང་ཡིན་པར་མཚོན། ནོག་སློག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་ཞེས་བཀོད

༄༅། །པའི་ཚེ་ན། མཚན་ཉིད་ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་དེ། མཚན་གཞི་ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ། བ་ལང་དུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་སྐྱོན་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་གཞི་མཚོན་གཉིས་པོ་དེ་རང་ལྡོག་གཅིག་ཡིན་པས། རང་གིས་རང་ཉིད་བ་ལང་དུ་མཚོན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། གཉིས་པ་རང་ལྡོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པ་ནི། གཞི་ལྡོག་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན་ལྐོག་ཤལ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ལྐོག་ཤལ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་དོན་ལྡོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པ་ནི། བ་ལང་མཚན་གཞི། བ་ལང་ཡིན་པར་མཚོན། ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་དེ། བ་ལང་བ་ལང་དུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་སྐྱོན་མེད་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་མཚན་མཚོན་གཉིས་པོ་དེ་དོན་ལྡོག་གཅིག་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས། བ་ལང་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བ་ལང་གི་བརྡ་འཕྲོར་བ་ཉིད་ཀྱིས། བ་ལང་བ་ལང་དུ་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། གསུམ་པ་དོན་ལྡོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པ་ཟི། རང་གི་མཚོན་བྱ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་བཀོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཉིས་ལས་དངོས་པོ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན་བ་ལང་ཉིད་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ལྐོག་ཤལ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། ༄ །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་པོ་འདི་མི་འཐད་དེ། མཚན་གཞི་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན། ནོག་ལྐོག་ཤལ་ཁྲ་བོ་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་ཀྱང་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་དུ་མི

མདོ་ཆོས་ཚད་མ་

འགྱུར་ལ། མཚན་གཞི་མ་བཀོད་པ་ལ་བརྗོད་ན། ཁྱེད་རང་གི་རང་ལྡོག་གྲུབ་ཀྱང་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་ཕལ་ཆེར་མཚན་གཞི་བཀོད་པ་ལ་བརྗེ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ནོག་ལྐོག་ཤལ་ཕྲ་བོ་དེ་དཀར་ཟལ་གྱི་སྟེང་དུ་བཀོད་ན་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ཞིང་། ནག་སྨུར་གྱི་སྟེང་དུ་བཀོད་ན་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱིར་མཚན་ཉིད་འཇོག་པ་མཚན་གཞི་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་དགོས་པས་མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་གཞི་མ་བཀོད་ཀྱང་། ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་མཚོན་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་རྣམས་ནི། མཚན་གཞི་བཀོད་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། དེ་རྟ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་། དུ་བ་དེ་དུ་ལྡན་ལའི་སྟེང་དུ་མེ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱི། ཆུ་ཀླུང་གི་སྟེང་དུ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་ལན་ནི་དཀར་ཟལ་མཚན་གཞི་བ་ལང་ཡིན་པར་མཚོན། ནོག་ལྐོག་ཤལ་ཕྲ་བོ་ཡིན་པ་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། ནོག་ལྐོག་ཤལ་ཕྲ་བོ་དེ་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་དེས་དེ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། མཚན་གཞི་བཀོད་དང་མ་བཀོད་ཅེས། །རྩོད་པ་དང་པོས་འདིར་མི་གནོད། ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། སྐྱོན་ཐམས་ཅད་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནོ། །འོན་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ལྐོག་ཤལ་ཕྲ་བོ་བཀོད་ན་མ་ཁྱབ་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དཀར་ཟལ་མཚན་གཞིར་འཇོག་ལ། འོན་ཀྱང་དཀར་ཟལ་ལ་བ་ལང་ཕྲ

༄༅། །འོའི་ཐ་སྙད་དུ་མཚོན་ན་བདེན་ཡང་། བ་ལང་ཙམ་དུ་མཚོན་པའི་ཚེ་མ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། མཚན་ཉིད་ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་མི་སྲིད་པའི་གཞིར། མཚོན་བྱ་བ་ལང་ཁེགས་སམ་མི་ཁེགས། མི་ཁེགས་ན། བ་ལང་ལ་ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་བ་ལང་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁེགས་ན་ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་ལ་བ་ལང་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ནོག་ལྐོག་ཤལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནོག་ལ་ནོག་དང་ལྐོག་ཤལ་ལ་ལྐོག་ཤལ་ཐུག་མེད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། མཚན་ཉིད་མི་སྲིད་པའི་གཞི་ལ་མཚོན་བྱ་ཁེགས་ཀྱང་སྐྱོན་དེ་མེད་དེ། ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནོག་དང་ལྐོག་ཤལ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་སོགས་མེད་ཀྱང་། རང་ཉིད་ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལ། ཡལ་གའི་ཡལ་ག་དང་། ལོ་མའི་ལོ་མ་སོགས་ཐུག་མེད་མེད་ཀྱང་། རང་ཉིད་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་ཤིང་དུ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། །མཚན་ཉིད་མི་སྲིད་པའི་གཞིར། །མཚོན་བྱ་ཁེགས་དང་མི་ཁེགས་པ་ཞེས། །རྩོད་པ་གཉིས་པས་འདིར་མི་གནོད། ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་བྱུང་ངོ་། །དེས་ན་དེང་སང་པོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བའི་རྗེས་འབྲང་འགའ་ཞིག གཞི་གྲུབ་ན་ཁྱོད་ཁྱོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནི། བབ་ཆོལ་ཁོན་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་གང་དང་གང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ། མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་གསུམ་དང་བྲལ་

བ་ཅིག་དགོས་པ། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། ཁྱད་པར་ཚད་རང་གི་རིགས་སྣང་ལས་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་ལ་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར
རོ།། ༈ །།གཉིས་པ་མཚོན་བྱ་ལ། དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆ་གཙང་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག ངོས་པོ་གཞིར་བཅས་ཀྱི་མཚན་མཚོན་རྫས་གཅིག་ཡིན
ཏེ། མཚན་མཚོན་གཉིས་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་དམ་མཚན་གཞི་འཛོག་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའམ། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་བློ་མ་འཁྲུལ་བས་ཞེན་དུ་ང་གི་ཐ་སྙད་དེ་དེའི་མཚན
གཞིར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་འཆད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་མཚན་མཚོན་རྫས་གཅིག་ཟེར། ཐ་སྙད་མཚོན་བྱའི་མཚན་གཞིར་འདོད། ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། མཚན་མཚོན་རྫས་གཅིག་དགག་པ་དང་། ཐ་སྙད་མཚོན་བྱའི་མཚན
གཞིར་འཛོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། དབང་ཤེས་རྟོག་བཅས་སུ་ཐལ་བ། རྟགས་དོན་སྒྲུབ་ཏུ་ཐལ་བ། མཚོན་བྱ་རྫས་ཡོད་དུ་ཐལ་བ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་ནོག་སློག་ཤལ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོག་བཅས་ཡིན
པར་ཐལ། ཁྱོད་ནོག་སློག་ཤལ་གྱི་དོན་དང་བ་ལང་གི་མིང་སྒྲ་གཉིས་བསྲེས་ནས་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ནོག་སློག་ཤལ་འཛིན་པའི་དབང་བློ་གང་ཞིག དེ་དང་མཚོན་བྱ་བ་ལང་གཉིས་པོ་རྫས་གཅིག་ཡིན་ལ། མཚོན་བྱ་བ་ལང་དེ་ཡང་། བ

༄༅། །ཡང་གི་མིང་སྒྲིའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་འཇོག་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་མ་ངེས། ཞེས་འཆད་པ་ལ། མཚོན་བྱ་མིང་གིས་ཁྱད་པར་དུ། །བྱས་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡི། །དབང་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཉིད་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ནོག་སློག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དཀར་ཟལ་བ་ལང་དུ་སྒྲུབ་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དཀར་ཟལ་གྱི་སྟེང་དུ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་དེ། ནོག་སློག་ཤལ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁྱབ་མ་ངེས། ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྫ་བར་དོན་བསྒྲུབ་ཅེས་དང་འགྲེལ་པར། རྫས་གཅིག་ན་དོན་བསྒྲུབ་ཏུ་འགྱུར་གྱི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཏུ་འང་མི་འཐད་དེ། བྱས་པས་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདིར། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། ཁོ་བོས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་དོན་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་སྐད་ཅིག་མ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ཀྱང་བྱས་པས་སྒྲའི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པའི་ཆ་ནས། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་དོན་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འཇོག་པ་ཞིམ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་དེ། སྐད་ཅིག་མ་དང་རྫས་ཅིག

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞུང་འདིས་ནི། མཚན་མཚོན་རྫས་གཅིག་པ་ཙམ་ལ་སྐྱོན་དེ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ སྣམ་ཆོད་ཀྱི་མཚན་མཚོན་རྫས་གཅིག་པ་མ་དག་གཅིག་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་སྔ་མས་ནོག་ལྐོག
ཤལ་དང་ལྡན་པ་དང་། བ་ལང་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་ཞིང་། མཚོན་བྱ་བ་ལང་དོན་འཛིན་པའི་ཚེ། བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་དེ་ལ་དོན་བཟུང་བ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བསྟན་པ་མ་རིག་པར། ཕར་སྐྱོན་གང་གཏང་བ་དེ་རང་ལ་འཁོར་བ་དང་། དེ་འཁོར
ཀྱི་དོགས་ནས་འགལ་སྤོང་མཛད་པ་དག་འོ་རྒྱལ་བར་སྣང་བས། དལ་སྤྱོགས་འདི་ལ་ངལ་གསོ་མཛད་ན་ལེགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། མཚོན་བྱ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྫས་ཡོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྫས་ཡོད་ཀྱི་ནོག་ལྐོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་དང
རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ ཞེས་འཆད་པ་ལ་ རྫས་ཡོད་དག་ཏུ་འགྱུར་ ཞེས་དང་འགྲེལ
པར། བཏགས་ཡོད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྫས་ཡོད་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། ༈ །འཇམ་མགོན་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏའི། །ཕྱིན་རླབས་སྙིང་ལ་ཞུགས་དེ་ནས། །རྣམ་དཔྱོད་བློ་མིག་གསལ་བ་ཅན། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཁེ་བོའི་ལེགས་བཤད་ཡིན། །ཡི
གེའི་རིག་བྱེད་བཟང་ལྡན་པ། །འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ་བདག་གིས་བྲིས། །བློ་གསལ་རྣམ་དཔྱོད་མིག་ཐོ་ནས། །ལེགས་བཤད་གཟུགས་མཛེས་མཐོང་བར་ཤོག །དགེ་ལེགས་འཕེལ། བཀྲ་ཤིས་སོ། །ཚེ་རིང་བྱུས་དཀར་སྐྱིད་ཚལ་ན། །བློ་གསལ་འདབ

༄༅། །ལྷུན་དང་མོའི་བུ། །རྐང་འཐུང་འོ་མའི་མཚོ་ལ་རོལ། །སོར་མོའི་འདབ་ལོག་འཕུར་ཞིང་ལྡེམ། །ལུས་སེམས་བདེ་བའི་བཀྲ་ཤིས་ལ། །ཉིན་མཚན་འདའ་བ་དལ་འབྱོར་ལུས། །དོན་ཡོད་ཡིན་ནོ་གྲོགས་པོ་དག །འདི་ལ་
བསྔོན་པའི་དགེ་ལེགས་ཤོག། ༎

༄༅། །སྒྲ་དང་རྟོག་པའི་འཇུག་ཚུལ་ཀུན། །དོན་གྱི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པར། །བརྗོད་འདོད་དབང་གིས་ཕར་བཞག་པར། །སྟོན་མཛད་རྗེ་བཙུན་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །གསུམ་པ་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ་གསུམ། སྤྱིར་ཚུལ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག །བརྗོད་ཚུལ་རང་གི་འཐད་པ་བརྗོད། དེ་ལ་གཞན་གྱི་ཀླན་ཀ་སྤངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་མཚན་ཁོ་ནར་བརྡ་སྦྱོར་དགག །སྤྱི་མཚན་ཁོ་ནར་བརྡ་སྦྱོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལའང་ཕྱི་དོན་རང་མཚན་དང་ཤེས་པ་རང་མཚན་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། བརྡ་སྦྱོད་པ་ན་རེ། ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་བུམ་པའི་བརྡ་སྦྱོར་བའི་ཚེ་འཆད་དུས་སོང་ཚོད་ལ་ཡང་བུམ་པ་རང་མཚན་པ་རྒྱང་པ་ལ་བརྡ་སྦྱར་བར་སོང་སྟེ། བུམ་པ་འཛིན་ཅིག་ཅེས་པ་ན་ཆུ་སྐྱོར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་འགོག་པ་ལ། ལྟོ་ལྡིར་བའི་རང་མཚན་ཆོས་ཅན། འཆད་པའི་ཚེ་ན་སོང་ཚོད་ལ་ཁྱོད་ཁོ་ན་ལ་བུམ་པའི་བརྡ་སྦྱར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཐའ་ཡས་པས་བརྡ་སྦྱར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བརྡ་དུས་ཀྱི་ལྟོ་ལྡིར་བ་ཆོས་ཅན། སོང་ཚོད་ལ་ཁྱོད་ཁོ་ན་ལ་བརྡ་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་ཁྱོད་འགགས་ནས་མེད་པས་བརྡ་སྦྱར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་། འདས་མ་འོངས་པའི་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་བརྡ་ལས་ཁྱོད་གོ་བར་མི་ནུས་པར་ཐལ། བུམ་པའི་བརྡ་དེ་བུམ་པ་རང་མཚན་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་བ་གང་ཞིག །ཁྱོད་གཉིས་རང་མཚན་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཡང་། བུམ་པ་གསལ་བར་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པ་ལ། མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་བུམ་པ་གསལ་བར་སྣང་བའི་བློ་སྐྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་དེས་བུམ་པ་རང་མཚན་གོ་ན་
དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། ཡང་། བུམ་པ་དང་ལྟོ་ལྡིར་བའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་དེ་ཚུར་མཐོང་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱར་ཐལ། དེ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་གང་ཞིག །མིག་ཤེས་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལྟོ་ལྡིར་བ་འདིའི་མིང་ནི་བུམ་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་མིང་དོན་སྦྱོར་བའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། མིག་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཔྱོད་པ་ཡིན་པས་སེལ་འཇུག་ཏུ་གཏོགས་པའི་
ཕྱིར། ཡང་མིག་ཤེས་ལ་ལྟོ་ལྡིར་བ་བསྟན་ནས་བུམ་པའི་བརྡ་སྦྱོང་ཡང་བུམ་པའི་བརྡ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལྟོ་ལྡིར་བ་རང་མཚན་རྐྱང་པ་ལ་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་བུམ་པ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་སྦྱར་བས་སོང་ཚོད་བུམ་པའི་དོན་
སྤྱི་ལ་བརྡ་སྦྱར་བར་སོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་སྔ་མ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། བུམ་པའི་བརྡ་དོན་མི་ཤེས་པའི་བྱིས་པས་ཀྱང་། ལྟོ་ལྡིར་བ་འདི་ནི་བུམ་པའོ་ཞེས་རྟོགས་ནུས་པར་ཐལ། བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་ཤེས་དེས་བུམ་པའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་
འཛིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས་ཞེས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བདུན་ཙམ་འཆད་པ་ལ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་རང་མཚན། །བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཞེས་འགའ་ཞིག་སྨྲ་ཞེས་པ་ནས། དབང་པོས་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན། །འཛིན་ན་བརྡ་མེད་ 430

༄༅། །ཀུན་རྟོགས་འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་ཤློ་ཀ་ལྔ་པོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྟོ་ལྡིར་བ་འདི་ནི་བུམ་པའོ་ཞེས་བླང་དོར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་ལྟོ་ལྡིར་བ་མཐོང་ཡང་བུམ་པའོ་སྙམ་དུ་མི་འཛིན། རྟོག་པས་དེ་ལྟར་འཛིན་ཡང་ལྟོ་ལྡིར་བ་མངོན་སུམ་དུ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིའི་དགོས་ལན་ནི། དབང་ཤེས་ལྷག་པ་མིག་ཅན་འདྲ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཏབ་ཟིན་ལ། འདིར་ནི་ལྟོ་ལྡིར་བ་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་དང་། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པའམ། རིམ་གྱིས་འཇུག་ཀྱང་འཇུག་པ་མྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད། །ཅེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་རང་མཚན་ཁོ་ན་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བ་དགག་པ་ནི། ཤེས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དེས་ན་དེ་ལ་བརྡར་མི་རུང་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་སྤྱི་མཚན་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དོན་སྤྱི་ཁོ་ནར་སྦྱོར་བ་དགག །སྒྲ་སྤྱི་ཁོ་ནར་སྦྱོར་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། . བུམ་པ་ཞེས་པའི་བརྡ་དེ་བུམ་པ་རང་མཚན་པ་རྐྱང་པ་ལ་སྦྱོར་བ་མིན་ཏེ། བུམ་གསལ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རིགས་སྤྱིའམ་དོན་དམ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་དགག་པ་ལ། བུམ་པའི་སྤྱི་དོན་ལ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བུམ་པའི་བརྡ་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེད་པས་ཁྱོད་ལ་བུམ་པའི་བརྡ་སྦྱོར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་རྐྱང་པ་ལ་བརྡ་སྦྱར་བས་བུམ་པ

གོ་བའི་དགོས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལུམ་སྐྱི་དང་འབྲེལ་བའི་ལུམ་པ་རང་མཚན་ལ་བརྟ་སྦྱོར་བ་སྐྱོན་མེད་དོ་ཟེར་ན། འོན་ལུམ་སྐྱི་དང་འབྲེལ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་ལ་སྐབས་མ་བཙོལ་བར། ལུམ་པ་རང་མཚན་ལ་བརྟ་སྦྱར་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད༑ གལ་ཏེ་དེ་མཐའ་ཡས་སོ།། །།རབ་བྱེད་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པ་ཆད་པར་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཟུར་དུ་ཕྱུང་བ་འདི་བརྒྱག་པ་ལགས།།

༄༅། །སྤྱི་ལམ་གྱི་སྟོང་གཞི། མཚན་བྱང་གསལ་པོར་མི་སྣང་། །

༄༅། །སྟག་ལོ་ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ཀྱི་ནམ་ཕྱེད་འོད་གསལ་ངང་བའི་སྣང་བ་ལ། དགེ་འདུན་དུ་ར་སྒྲིག་མང་པོ་བསྒྲོ་གླེང་བྱེད་པའི་མདུན་སར། ཁོ་བོས་ཀྱང་ཕྱིན། དགེ་སློང་དུ་ར་སྒྲིག་གཟུགས་བཟང་བ་བཀའ་བཅུ་པའི་མིང་ཅན་སྟོན་བཟང་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་ལ། བསྒྲོ་གླེང་བྱེད་པར་གཟས་ཏེ། འཇམ་པོའི་སྒོ་ནས། ཤེས་བྱ་འདིར་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲས་པས། འདོད་ཟེར། འོ་ན་སྐྱེས་པ་དེ་ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱས་པས་འདོད་ཟེར། འོན་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡིན། སྐྱེས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱིར་གྱི་དེ་རྣམས་འདོད་པ་གང་

ཏ

༄༅། །ཞིག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པས་ཀྱང་འདོད་དེ་ཟེར། འོ་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་ཁམའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡིན། །སྐྱེས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་ཁམའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱས་པས་ཀྱང་འདོད་དེ་ཟེར། དེ་ནས་ཕ་རོལ་པོ་གཡུལ་ཕྱུབ་པའི་ངེས་པ་རྐྱེན་དེ་རིགས་པ་ཅུར་ཕྱུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་ཁམའི་གང་ཟག་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པ

ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོན་རིམ་ཁྱབ་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ་ཟེར། དེ་ལ་ཁོ་བོས་ཞུ་འདོད་མང་པོ་ཡོད་ལ་དྲན་པ་གསལ་ཐེབས་བྱུང་
བས་འདི་སྐད་སྨྲས་པ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ། བྱས་པ་དང་སྐྱེས་པ་གཉིས་རྟགས་ཡང་དག་ཅིག་ཅར་བཀོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ངོར་སྒྲ་མི་
རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་ནི་བཀོད། དེ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་མ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་དང་པོ་མ་གྲུབ་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ་ཟེར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་
བྱས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡང་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པས་ཕ་རོལ་པོ་མགོ་སྨད་དེ་མི་སྨྲ་བའི་རྒྱལ་ཞུགས་ལ་བཀོད་དོ། །

༄༅། །གལ་ཏེ་དང་པོ་མ་གྲུབ་ཟེར་བ་ནི། དེར་ཐལ། ཚོད་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ
མའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གཉིས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་དངོས་འགལ་ཡིན་ནོ། །གལ་སྲིད་རྫ་བར་ཅིག་ཆར་དུ་བཀོད་པ་འདོད་ན། ༔ །ས་སྐྱ་པ་ཉིད་ནས། བསྒྲུབ་བྱ
གཅིག་ལ་རྟགས་མང་པོ། །འཇུག་ཀྱང་རྗོད་དན་མང་པོ་མིན། །ཕྱི་མ་རྟགས་མིན་ཚར་གཅད་གནས། །རྟགས་ཡིན་ཕྱི་མ་ཚར་གཅད་གནས། །ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་རྒྱུ་ཡིན། གལ་སྲིད་ཕྱི་མ
རིམ་ཅན་བཀོད་པས་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཚོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་དང་། སྐྱེས་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གཉིས

རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པའི་རྟ་ཀ་ས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡིན། སྐྱེས་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་མའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འདོད་ན་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། གཉིད་ཀྱིས་མ་བསླད་པའི་རིགས་པ་སྨྲ་བར་རློམས་པ་ཡོད་ན་ལན་སོམས་ཤིག །མི་ལམ་ན་ཡང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི། །རིགས་པ་དྲི་མེད་སྙིང་ལ་ཤར། །འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ་དབྱངས་ཅན་ལྷས། །
དངོས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སམ་སྙམ།། །།དགེའོ།། །།